Jaarstukken 2020

versie 7 juli 2021

gemeente
gouda

Inhoudsopgave

1 Introductie **5**
1.1 Inleiding 5
1.2 Leeswijzer 5

2 Jaarverslag **6**

3 Jaarverslag: programma's **8**
3.1 Economie, werk en onderwijs 9
3.2 Energie en klimaat 19
3.3 Wonen en leefomgeving 26
3.4 Sociaal domein 37
3.5 Cultuur, sport en recreatie 53
3.6 Leefbaarheid en veiligheid 63
3.7 Bestuur en organisatie 70
3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen 77

4 Jaarverslag: paragrafen **83**
4.1 Lokale heffingen 83
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 89
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 99
4.4 Financiering 103
4.5 Bedrijfsvoering 109
4.6 Verbonden partijen 119
4.7 Grondbeleid 133
4.8 Interbestuurlijk toezicht 134

5 Jaarrekening **136**
5.1 Inleiding 136
5.2 Overzicht van baten en lasten 136
5.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 138
5.4 Incidentele baten en lasten 145
5.5 Resultaatbepaling 148
5.6 Resultaatbepaling op basis van vermogensmutaties 149
5.7 Resultaatbestemming 149
5.8 WNT-verantwoording 2020 gemeente Gouda 150

6 Balans en toelichting **151**
6.1 Inleiding 151
6.2 Balans per 31 december 2020: activa 152
6.3 Balans per 31 december 2020: passiva 153
6.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 154
6.5 Toelichting op de balans per 31 december 2020: activa 156
6.6 Toelichting op de balans per 31 december 2020: passiva 161
6.7 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen 164

7 Taakvelden **166**

8 Single information Single audit **169**

9 Besluit bij Jaarstukken 2020 **174**

10 Bijlagen **175**

10.1 Investeringen 176

10.2 Reserves en voorzieningen 182

10.3 Toelichting wettelijke beleidsindicatoren 188

1 Introductie

1.1 Inleiding

Met de jaarstukken 2020 van de gemeente Gouda legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid, de geleverde prestaties en de besteding van middelen in 2020. Dit gebeurt aan de hand van de programmabegroting 2020-2023 die kaderstellend is geweest voor de activiteiten van het college.

De wet schrijft voor dat de opbouw van de jaarstukken analoog moet zijn aan de programmabegroting. Dit komt de vergelijkbaarheid tussen beide documenten ten goede.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag met de beleidsverantwoording en de jaarrekening met de financiële verantwoording inclusief verplichte overzichten, het voorgestelde raadsbesluit en de bijlagen.

1.2 Leeswijzer

Jaarstukken op hoofdlijnen
Het jaarverslag start met een infographic, waarin kort en bondig wordt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2020.

Programma's
Daarna volgt de verantwoording van de programma's en van het onderdeel algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. De verantwoording gebeurt met de volgende vragen:
- Wat heeft Gouda bereikt?
- Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Paragrafen
In dit onderdeel worden onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Er is specifiek aandacht voor onderwerpen waar politieke of financiële risico’s aan verbonden zijn.

Corona
2020 was een bijzonder jaar vanwege de coronapandemie. In de programma's en paragrafen zijn de gevolgen hiervan gegroepeerd in beeld gebracht.

Rapportage interbestuurlijk toezicht (IBT)
De rapportage IBT is opgenomen vanwege de bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht met de provincie Zuid-Holland. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving waar de bestuursovereenkomst betrekking op heeft.

Jaarrekening
Deze omvat de financiële verantwoording over 2020 met het zogenaamde overzicht van baten en lasten en de balans. Ook de overzichten Taakvelden en Single information Single audit maken hier deel van uit.

Besluit en bijlagen
De jaarstukken worden gecompleteerd met het voorgestelde raadsbesluit en enkele bijlagen.

Weergave van bedragen
In de financiële tabellen worden de bedragen zo veel mogelijk in duizenden euro's weergegeven. Hierdoor ontstaan soms afrondingsverschillen. In de toelichting op de financiële tabellen en in de overige teksten worden de bedragen voluit geschreven. In financiële tabellen duiden de min-tekens (bijvoorbeeld - € 1.000) meestal op inkomsten of baten. Bij de verschillenanalyses betekenen de min-tekens nadelen of verliezen.

2 Jaarverslag

Jaarrekening 2020 in hoofdlijnen

Samen met ondernemers, maatschappelijke organisatie, zorgaanbieders, onderwijs en Goudse vrijwilligers is er in 2020 veel bereikt in onze stad. Het jaarresultaat is positief afgesloten, de benodigde investeringen zijn gedaan en de financiële positie van de gemeente is verbeterd. In dit overzicht staan de belangrijkste resultaten per programma.

ECONOMIE, WERK EN ONDERWIJS

18,1 MILJOEN

1 Werkeloosheid onder jongeren ondanks crisis niet gestegen
2 Integraal Huisvestingsplan scholen is vastgesteld
3 Eerste projecten scholenbouw gestart
4 Campus Gouda is in samenwerking met hogescholen van start gegaan
5 Aantal voortijdig schoolverlaters is opnieuw gedaald. We horen bij de top 5 nationaal
6 De Gelijke Kansen Alliantie onderwijs is getekend

WONEN EN LEEFOMGEVING

47,0 MILJOEN

1 Op 10 locaties in de stad is gewerkt aan de versnelling van de bouw van sociale en middenhuur woningen
2 Op 13 locaties in de stad zijn verkeersknelpunten aangepakt voor betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid
3 Met input uit de samenleving is een Werkversie Omgevingsvisie tot stand gekomen
4 Er is een ambitiedocument voor Goudasfalt en een erfpachtovereenkomst
5 De gemeente heeft haar welstandsbeleid geactualiseerd

CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

19,0 MILJOEN

1 Stevig coronasteunpakket: huurkortingen, toeristenbelasting, precario, coulant evenementenbeleid, steunregeling cultuur
2 Rijkssteun Goudse schouwburg
3 Groot aantal initiatieven snijvlak sport/sociaal domein door Sportimpulsregeling
4 Nieuwe centrummanager aangesteld
5 Instandhoudregeling erfgoed en gevelherstel Gouda 750 geïntroduceerd

BESTUUR EN ORGANISATIE

28,1 MILJOEN

1 Extra budget voor wijkteams van € 20.000 besteed aan projecten voor wijkvergroening, energie en sport.
2 GoudApot besteedde € 210.000 aan 105 aanvragen.
3 Met Alphen, Gouda, Woerden is gewerkt aan het kenniscentrum Bodemdaling
4 Er is een regionale economische visie opgesteld met een innovatieprojectenagenda

ENERGIE EN KLIMAAT

28,9 MILJOEN

1 Het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad is vastgesteld als basis voor een klimaatadaptieve binnenstad
2 De stad is verder vergroend, inclusief 50 nieuwe geveltuintjes
3 Een online toolbox helpt inwoners bij een klimaatrobuuste en natuurvriendelijke inrichting van hun tuin
4 De gemeente stimuleert inwoners met informatie en subsidie hun woning te verduurzamen
5 Er zijn soepeler regels voor het verduurzamen monumenten en panden in de binnenstad.

SOCIAAL DOMEIN

140,2 MILJOEN

1 Organisatie van een Jongeren Stadsgesprek Racisme en Discriminatie en in oktober een succesvolle Regenboogweek
2 Gewoon Thuis Jeugd start van centrale toegang verblijfstafel, waardoor jeugdigen sneller passende zorg ontvangen
3 Start publiekscampagne Gauw Daarbij, in het kader van vroegsignalering van schulden
4 338 personen zijn uit de (langdurige) bijstand uitgestroomd
5 Nieuw beleidskader sociaal domein door de gemeenteraad vastgesteld

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID

10,2 MILJOEN

1 Nog steeds een dalende lijn in het aantal woninginbraken (-2%)
2 Meer meldingen jeugdoverlast door corona; inzet tijdelijk cameratoezicht
3 12 drugspanden gesloten
4 Resultaten 1e lichting TopX: 50% recidiveert minder
5 Ruim 200 waarschuwingen voor samenscholing uitgereikt

INKOMSTEN

TOTALE INKOMSTEN: 312,0 MLN

RIJK	Gemeentefonds	€ 169,6 miljoen	1
RIJK	Specifieke uitkeringen	€ 41,6 miljoen	2
GEMEENTE	Rioolheffing	€ 19,3 miljoen	3
GEMEENTE	OZB	€ 15,3 miljoen	4
GEMEENTE	Huur en erfpacht	€ 3,3 miljoen	5
GEMEENTE	Overig	€ 20,0 miljoen	6
GEMEENTE	Grondexploitaties	€ 11,2 miljoen	7
GEMEENTE	Afvalstoffenheffing	€ 9,9 miljoen	8
GEMEENTE	Overige lokale heffingen	€ 9,6 miljoen	9
GEMEENTE	*Inzet van reserves*	€ 12,2 miljoen	10

UITGAVEN

TOTALE UITGAVEN: 300,2 MLN

Sociaal domein	€ 140,9 miljoen	1
Wonen en leefomgeving	€ 46,9 miljoen	2
Leefbaarheid en veiligheid	€ 10,3 miljoen	3
Energie en klimaat	€ 28,9 miljoen	4
Bestuur en organisatie	€ 27,8 miljoen	5
Cultuur, sport en recreatie	€ 19,1 miljoen	6
Economie, werk en onderwijs	€ 18,0 miljoen	7
Algemene dekkingsmiddelen	€ 1,2 miljoen	8
Toevoeging aan reserves	€ 7,1 miljoen	9

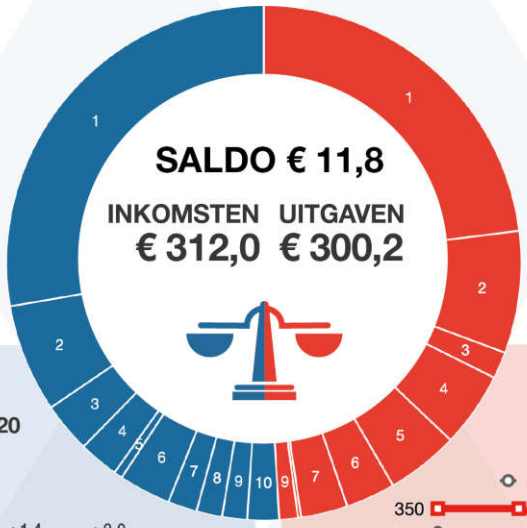

WEERSTANDSCAPACITEIT 2020

SCHULDPOSITIE

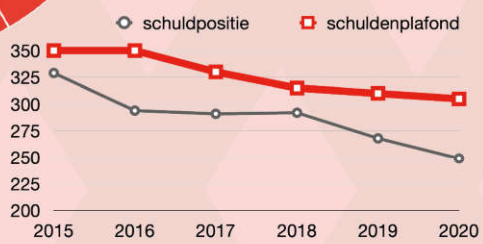

3.1 Economie, werk en onderwijs

Lasten * € 1.000
17.960

Baten * € 1.000
6.757

Percentage van totale uitgaven
6%

Waar staat het programma voor?

Het programma Economie, werk en onderwijs draait om het versterken van de economie waarbij inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit vraagt om een stevige verbinding tussen de drie werkvelden economie, werk en onderwijs. Het programma draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan innovatie en aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Tevens draagt dit bij aan een goed onderwijsaanbod, adequate onderwijshuisvesting en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein. Circulair produceren en consumeren geldt in dit kader als uitgangspunt.

Wat heeft Gouda bereikt?

Campus Gouda en innovatieprojectenagenda Midden-Holland: In mei vond de (virtuele) lancering van Campus Gouda plaats. Kwartiermakers zijn aan de slag gegaan met de in het bidbook opgenomen campusthema's bodemdaling en zorg en technologie. Dankzij ons lobbywerk, is besloten om de inhoudelijke reikwijdte van de Human Capital Agenda van de Economic Board Zuid-Holland en de provincie te verbreden met het thema Zorg. Hierdoor kon een van de kwartiermakerstrajecten met financiering van de provincie worden uitgevoerd. Begin 2021 leveren de kwartiermakers hun verkenning op en wordt samen met hogescholen vervolgstappen gezet. Het derde thema, Slimme Logistiek, wordt primair in het kader van de regionale innovatieprojectenagenda verder opgepakt. Deze agenda en de bijbehorende Economische Visie regio Midden-Holland is met bureau Blaauwberg tot stand gebracht.
Onderwijs - Gelijke Kansen Alliantie en onderwijsformateur: In juli 2020 werd door schoolbestuurders, de gemeente en de ministers van OCW de Goudse Gelijke Kansen Alliantie-agenda getekend. Ook is er een onderwijsformateur aangesteld, die samen met de schoolbesturen een onderwijsagenda op gaat stellen. Daarvoor zijn een aantal thema's door de schoolbesturen benoemd, waaronder segregatie/burgerschap, doorlopende leerlijnen en taalontwikkeling. Het aantal voortijdig schoolverlaters in de RMC-regio, waar Gouda trekker van is, is in 2020 verder gedaald. Deze regio zit in de Top 5 van Nederland met het laagste aantal voortijdig schoolverlaters.
Ondernemers in coronatijd: Direct na het bekendmaken van de coronamaatregelen door de rijksoverheid heeft de gemeente in samenwerking met Gouda Onderneemt het coronaloket ingericht. Deze website biedt een overzicht van alle relevante informatie en biedt de mogelijkheid om in contact te komen met experts die getroffen ondernemers kunnen adviseren. Daarnaast is een periodiek corona-overleg geïnitieerd. Collegeleden hebben getroffen ondernemers op verschillende momenten bezocht. Waar mogelijk heeft de gemeente steunmaatregelen genomen.
Onderwijshuisvesting: De gemeenteraad is in 2020 akkoord gegaan met het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024, met de renovatie van De Goudse Waarden (Heemskerkstraat) en met het stichten van een kindcentrum in Westergouwe. Daarmee vindt de komende jaren op verschillende locaties in Gouda nieuwbouw, danwel renovatie en/of uitbreiding van onderwijshuisgebouwen plaats.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

1,54%

Aantal voortijdig schoolverlaters is verder gedaald naar 1,54%.

12,2%

Werkloosheid onder jongeren is als gevolg van corona gestegen met 12,2%.

3.1.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie
Om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken, werkte Gouda nauw samen met lokale en regionale partners in de arbeidsmarktregio en de Triple Helix samenwerking gericht op innovatie.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?
Campus Gouda
In mei heeft de (door corona virtuele) lancering van Campus Gouda plaatsgevonden. Drie kwartiermakers zijn aan de slag gegaan met opdrachten rondom de in het bidbook verwoorde campusthema's bodemdaling, living lab zorg en technologie en een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) in Zorg en Technologie. Dankzij ons lobbywerk heeft de gedeputeerde besloten om de inhoudelijke reikwijdte van de provinciale Human Capital Agenda te verbreden met het thema zorg. De verkenning LLO Zorg en Technologie kon dan ook met steun van de Human Capital Agenda van de Provincie en Economic Board Zuid Holland worden uitgevoerd. Begin 2021 leveren de kwartiermakers hun verkenning op en worden samen met hogescholen de vervolgstappen gezet. Tevens is in 2020 de communicatie rond Campus Gouda stevig neergezet met een website, nieuwsbrief, Linkedin en Twitter. Daardoor heeft het project meer bekendheid gekregen en zijn veel nieuwe partners aangehaakt. Op www.campusgouda.nl en op de LinkedIn pagina is altijd actuele informatie te vinden over Campus Gouda.

Triple Helix innovatieprojectenagenda
In 2020 is de economische visie Midden-Holland vastgesteld. Deze visie bevat een concept-innovatieprojectenagenda met 4 speerpunten. Er zit nauwe samenhang tussen deze innovatieprojecten en de ambities van Campus Gouda, die zich richt op verbinden van het hoger onderwijs aan de regionale projecten. Eind 2020 is een begin gemaakt met uitwerking van deze speerpunten en het voorbereiden van het opstarten van projecten. Gepoogd is om hiervoor een Mkb-deal met het Rijk te sluiten, maar dat is helaas niet gelukt. Nu de ambities wat verder zijn uitgewerkt werken we aan het afsluiten van een Mkb-deal met de provincie Zuid-Holland.

Centra voor Innovatief vakmanschap
De samenwerking met zowel het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV ST) als het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg (CIV WZ), gericht op innovatie en onderwijs-arbeidsmarkt aansluiting in het mbo, is in 2020 gecontinueerd. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen voor living labs rondom vraagstukken zorg en bodemdaling met als doel ook studenten mbo te koppelen aan de praktijk en innovatie rondom die vraagstukken. Deze zijn verbonden aan Campus Gouda en de regionale innovatieprojectenagenda (zie hierboven) en worden in 2021 gerealiseerd. Tenslotte is met het CIV ST en De Goudse Waarden verkend hoe een startup omgeving voor ondernemende studenten te realiseren is.

Kom binnen bij bedrijven
'Kom Binnen bij Bedrijven' is een jaarlijks terugkerend regionaal evenement. Bedrijven zetten gedurende één week hun deuren open voor werkzoekenden, scholieren en belangstellenden, die op zoek zijn naar een (nieuwe) baan, een stage- of leerwerkplek of vrijwilligerswerk. In 2020 kon het evenement helaas op het laatste moment niet doorgaan vanwege de coronamaatregelen. In totaal zouden in Gouda 51 bedrijven mee doen (in 2019: 58). Zo'n 270 bezoekers hadden zich al aangemeld, afkomstig uit verschillende dorpen en steden. De week wordt georganiseerd samen met de Bedrijvendag. Samen draagt dit bij aan de exposure van Goudse bedrijven als werkgever en de mogelijkheid om elkaar te leren kennen op een informele manier. Ook de Bedrijvendag kon door de afgekondigde coronamaatregelen niet georganiseerd worden.

Versterken en evalueren arbeidsmarktpartijen
In 2020 werd in regionaal verband, met inzet van 'Perspectief op Werk'-middelen en ESF-middelen, nauw samengewerkt met de arbeidsmarktpartners aan het voorkomen en de bestrijding van werkloosheid. Het Werkgeversservicepunt werd gerevitaliseerd en er werd ingezet op scholing en begeleiding van met name leerlingen van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Arbeidsmarktpartijen werkten gezamenlijk aan het realiseren van garantiebanen. Als gevolg van corona was het lastiger om de groep arbeidsbeperkten naar werk te leiden en stroomde een relatief grote groep terug naar de gemeenten en het UWV. Als gevolg van deze ontwikkeling is het totale aantal garantiebanen in het afgelopen jaar gestegen met 5 (3e kwartaal 2020: 1513 tegen 3e kwartaal 2019: 1508). In 2021 wordt er middels een offensief extra inspanningen gedaan om deze doelgroep aan het werk te helpen.

Daarnaast werd er gewerkt aan een sluitende aanpak kwetsbare jongeren (16-27 jaar), aan het realiseren van praktijkverklaringen en aan het toeleiden naar de arbeidsmarkt van werkzoekenden met psychiatrische problematiek via IPS-trajecten (in de pilotperiode 2018 tot 2020 hebben 9 deelnemers gebruik gemaakt van een IPS-traject).

Corona heeft grote gevolgen gehad voor de arbeidsmarktactiviteiten. Eind 2020 werd, samen met alle arbeidsmarktpartners, gestart met een regionaal plan om de gevolgen van corona vanaf 2021 te bestrijden met inzet van 'Het Steun- en Herstelpakket'. In dit kader wordt nauw samengewerkt met het UWV.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid
Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?
Door binnen de gemeente in toenemende mate integraal te werken en door een intensieve samenwerking met de partners in de regio werkte Gouda ook in 2020 aan een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'. Gelet op de personele schommelingen, wijzigingen in de regelgeving en subsidiemogelijkheden, vergt dit onderwerp continue aandacht. Het doel: geen jongere tussen wal en schip.
Corona heeft echter grote gevolgen op de werkloosheid onder jongeren. In 2020 heeft dit geleid tot een toename van de jeugdwerkloosheid in Gouda van 12,2% (van 311 naar 349 werkzoekende jongeren). Dit is minder dan de landelijke trend (+16%).

Er was nog een doelgroep van jongeren ouder dan 23 jaar buiten beeld (niet ingeschreven als werkzoekend, zonder baan, geen schoolinschrijving e.d.). Het Ministerie van SZW stelt sinds 2020 periodiek een lijst met deze jongeren beschikbaar. Om met hen in contact te komen en te helpen bij de aansluiting met de onderwijs- en arbeidsmarkt heeft de gemeente Gouda, vanuit een ESF-subsidie, een jongerencoach aangesteld. In 2020 zijn 74 jongeren benaderd en werden er 17 actief begeleid. Daarnaast werden 15 jongeren zonder uitkering begeleid. Er werd gebruik gemaakt van een wekelijks inloopspreekuur en er is een e-mailadres waarop de jongerencoach te bereiken is.

School@work
School@work ondersteunt, omdat het voorkomt dat jongeren langdurig werkloos worden. Jongeren die niet binnen het reguliere onderwijs passen, behalen binnen School@work een diploma op niveau 1 (of een Praktijkverklaring). Dit is een activiteit van mboRijnland en Promen. In juli 2020 hebben 7 jongeren een diploma behaald. In september zijn weer 10 leerlingen begonnen. In 2020 werd verkend of dit traject uitgebreid kon worden voor statushouders met extra aandacht voor taalonderwijs. Het bleek nu niet haalbaar. Wel was de conclusie dat het traject kansrijk is, nadat de 'Nieuwe Wet Inburgering' per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. In 2021 wordt dit nader uitgewerkt.

Praktijkverklaringen
Gouda participeert sinds 2019, vanuit de rol als penvoerder namens de arbeidsmarktregio, in een landelijk 'Pilot Praktijkverklaringen'. De pilot duurt twee jaar en het doel is om in deze regio 150 werkzoekenden, in overleg met de werkgever, om te scholen voor erkende deeldiploma's. Hiermee draagt de pilot bij aan het terugdringen van de werkloosheid onder werkzoekenden zonder startkwalificatie en het invullen van werkgelegenheid. Als gevolg van corona zijn de doelstellingen niet gerealiseerd. Werkcoaches en werkgevers zijn geïnformeerd over dit nieuwe instrument en in totaal zijn 7 kandidaten uit de regio met een traject gestart. In 2021 wordt door een projectleider extra ingezet om alsnog zoveel mogelijk werkzoekenden in deze pilot aan het werk te helpen. Met praktijkverklaringen wordt hun kans op duurzaam werk vergroot.

Sluitende aanpak stage- en leerwerkplekken
Samen met het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) zet Gouda in op voldoende stage- en leerwerkplekken en het oplossen van knelpunten. Hiermee draagt Gouda bij aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. In samenwerking met het vacatureplatform Gouda Werkt is een stagemodule opgezet zodat jongeren en bedrijven dichtbij huis stages kunnen vinden en aanbieden, zie https://www.gouda-werkt.nl/stageplaatsen. Hiermee wordt het vraagstuk van voldoende stageplekken lokaal extra onder de aandacht gebracht.

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio
Gouda wil een aantrekkelijke stad zijn voor het midden- en kleinbedrijf en grote ondernemers. Samen met Gouda Onderneemt is opnieuw samengewerkt aan de uitvoering van economische agenda 2018 – 2020. Deze agenda kent negen thema's. In de jaarrekening wordt op meerdere plaatsen over de voortgang van de projecten en activiteiten binnen deze thema's gerapporteerd (onder andere bij Gouda 750, 'Kom Binnen bij Bedrijven', (zakelijk) toerisme, regionale Triple Helix samenwerking, duurzaamheid). Eind 2020 is gestart met een evaluatie van de agenda, om in 2021 een nieuwe gezamenlijke agenda op te stellen. Om de circulaire economie vorm te geven, de energietransitie mogelijk te maken en uitvoering te geven aan de Triple Helix is waar nodig met andere gemeenten in de regio samengewerkt. Dit gebeurt aan de zogenaamde Triple Helix tafel, waar naast de aanwezigheid van regionale bestuurders ook het bedrijfsleven en het onderwijs vertegenwoordigd zijn.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?
De coronacrisis overheerste een groot deel van het jaar de Goudse economie. In samenwerking met Gouda Onderneemt is een coronaloket geopend waar voor ondernemers relevante informatie gedeeld wordt en verschillende experts ondernemers kunnen bijstaan. Ook zijn drie enquêtes bij ondernemers uitgezet om te achterhalen op welke manier de coronamaatregelen ondernemers beïnvloedden in hun bedrijfsvoering. Met vertegenwoordigers van ondernemers is periodiek overleg gevoerd met betrekking tot de coronamaatregelen. In de binnenstad werkte de gemeente samen met de SOG aan diverse acties zoals pakketbezorging tijdens de feestdagen nadat de niet-essentiële winkels hun deuren moesten sluiten. Daarnaast is uitstel van betaling van belastingen en heffingen verleend en zijn heffingen zoals de precariobelasting voor terrassen en uitstallingen en de toeristenbelasting voor 2020 en 2021 op nul gezet. Horecaondernemers mochten hun terras in de zomer tijdelijk verruimen om gasten onderling voldoende afstand te laten houden.

Het voltallige college bezocht in 2020 Van Ooijen Gouda B.V. en Houtman B.V. Daarnaast legden de wethouders economie 12 bedrijfsbezoeken af. Van deze bedrijfsbezoeken waren er vier gerelateerd aan de coronacrisis. De wethouders bezochten horeca-ondernemers, detaillisten in de binnenstad, de winkelcentra in Goverwelle en Bloemendaal en de Go Stores om te horen en te zien hoe het met deze ondernemers in coronatijd gaat.
De gemeente werkte in 2020 aan een bedrijventerreinenvisie voor Gouda om bedrijventerreinen verder te ontwikkelen en te versterken.

De bestuurlijke tafel Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (de Triple Helix) in de regio Midden-Holland heeft in 2020 drie stukken vastgesteld:

1. Economische Visie Midden-Holland 2020
In deze economische visie wordt de koers voor de komende jaren bepaald en regionale speerpunten benoemd op het gebied van technisch vakmanschap, zorgtechnologie, bouwen in moeilijke bodemomstandigheden en transport, logistiek en distributie. Samen met het bedrijfsleven en het onderwijs worden deze stappen nu uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.

2. Regionale bedrijventerreinenstrategie
De regionale bedrijventerreinenstrategie: 'Naar een bedrijventerreinenstrategie voor Midden-Holland deel I: Kwantitatieve verdieping van vraag en aanbod' is opgesteld en aan de provincie aangeboden. In 2021 wordt gewerkt aan de kwalitatieve verdiepingsslag van deze strategie.

3. Regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020
Eind 2020 is de concept regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020 opgeleverd. Afgesproken is om op basis van deze visie concrete afspraken te maken die het behoud en de ontwikkeling van de detailhandel in de regio bevorderen. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk trekt dit proces. De visie zal in 2021 worden vastgesteld en ter informatie worden aangeboden aan de gemeenteraden in de regio.

Ontwikkelstrategie Goudse Poort
In 2020 is opnieuw gesproken met bedrijven, eigenaren van panden en de provincie Zuid-Holland, om tot clustering van PDV (perifere detailhandel) van de Goudkade op de Goudse Poort te komen. Het tempo van de ontwikkelingen wordt in sterke mate bepaald door de investeringsbeslissingen van de betrokken bedrijven. Er zijn voorbereidingen getroffen voor aanpassing van de Shell Entree en met de vereniging van eigenaren en gebruikers is een traject gestart met betrekking tot de 'branding' van het terrein.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval
In 2020 heeft de gemeente met Goudse (voor)scholen gewerkt aan doorlopende leer- en ontwikkellijnen, de bestrijding van onderwijsachterstanden, passend onderwijs, reductie schooluitval en het bieden van kansen aan jongeren, die een startkwalificatie willen behalen.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?
Gelijke Kansen Alliantie-agenda
In februari trad Gouda toe tot de Gelijke Kansen Alliantie van OCW door ondertekening van de Goudse Gelijke Kansen Agenda. Het doel van de Gelijke Kansen Alliantie is het bevorderen van gelijke kansen voor alle kinderen en jongeren door het verbinden van school, thuis en omgeving. Ondertekenaars van de Goudse Gelijke Kansen Agenda waren wethouder Van Vugt en de Ministers Van Engelshoven en Slob.

Er staan vier gelijke kansen-projecten op de Goudse Gelijke Kansen Agenda:
1. 'Diploma ontwikkeling voor het vso' (so/vso school De Ark van Stg. Klasse, mede namens andere vso scholen);
2. 'Pilot doorlopende leerlijn school-arbeidsmarkt voor vso-leerlingen, m.b.v. een vaste mentor' (so/vso school De Ark van Stg. Klasse);
3. 'Taalkansen' (CSG De Goudse Waarden en PCPO De Vier Windstreken);
4. 'Ontwikkeling model loopbaanoriëntatie voor de leerlingen van de internationale schakelklas' (Carmel College).

Het ministerie van OCW biedt via het programma Gelijke Kansen Alliantie ondersteuning aan deze projecten door expertise, data, kennisdeling en subsidie.

Onderwijsformateur
Er is een onderwijsformateur aangesteld, die in 2021 samen met de schoolbesturen een onderwijsagenda op gaat stellen. Daarvoor zijn een aantal thema's door de schoolbesturen benoemd, waaronder segregatie/burgerschap, doorlopende leerlijnen en taalontwikkeling. Het doel is om gezamenlijk aan een goed onderwijsaanbod te werken en schooluitval tegen te gaan.

Doorlopende leer- en ontwikkellijnen
De overgang tussen voorschools onderwijs, basisonderwijs, voortgezet onderwijs e.v. is in 2020 doorontwikkeld. Het convenant doorlopende leerlijn voor- en vroegschoolse educatie is uitgevoerd. Doorlopende leerlijnen werd ook als thema voor de onderwijsagenda benoemd. Tevens is ingezet op een soepele overgang van vmbo naar mbo om uitval te

voorkomen. Jongeren werden vanuit Techniekpunt Gouda onder andere vroegtijdig in aanraking gebracht met techniek en 21e eeuwse vaardigheden. De voorbereidingen rondom de realisatie van de techniekwerkplaats in de doorontwikkelde Chocoladefabriek zijn getroffen. Vanuit het vmbo is gestimuleerd om voor een technisch beroep te kiezen. Via het regionaal plan Sterk Techniekonderwijs, en de inzet van de door OCW hiervoor toegekende subsidie, kreeg vanaf 2020 het technisch vmbo, en de aansluiting met het bedrijfsleven c.q. de arbeidsmarkt, een impuls. De Goudse vmbo-scholen hebben gezamenlijk de film 'Sterk Nieuw Techniekonderwijs in Gouda' gemaakt en in december gelanceerd. In Gouda vond de aftrap plaats van de landelijke wereldrecordpoging Hologram bouwen. Zo werden de mogelijkheden gecreëerd voor een doorlopende leerlijn techniek in de Goudse regio. Gouda bleef participeren in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Smart Technology. De inzet op dit thema sloot aan op de Triple Helix agenda zoals hierboven benoemd.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede School en Weekendschool Gouda heeft ingezet op het bestrijden van onderwijsachterstanden, binnen de landelijke kaders, ingevuld met gemeentelijk beleid. De rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) werd via gemeentelijke subsidieregelingen doorgezet naar kinderopvangorganisaties, schoolbesturen, Brede School en Weekendschool.

Uitbreiding Voorschoolse Educatie en Zomeracademie
Voorschoolse educatie is wettelijk uitgebreid naar een aanbod van 960 uur in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Alle kinderopvangorganisaties met voorschoolse educatie hebben in overleg met de gemeente hun aanbod hierop aangepast. De subsidieregeling kindgebonden financiering peuteropvang en voorschoolse educatie is door de gemeente aangepast naar de 960 uur. Door voorschoolse educatie werd taal en de sociale ontwikkeling van doelgroepkinderen gestimuleerd. Het is een gemeentelijke taak om te zorgen dat er voldoende aanbod van kinderopvanglocaties is waar deze kinderen voorschoolse educatie kunnen ontvangen. Tijdens de lockdown waren er online programma's, thuispakketten en videochats. De schakelklassen op de basisscholen en de activiteiten van de Brede School en de Weekendschool zijn uitgevoerd, tijdens de lockdown waren er online programma's, thuispakketten en videochats. De uitvoerende organisaties werkten, waar mogelijk, wijkgericht samen aan een afgestemd en doorlopend OAB-aanbod voor de doelgroep. De Brede School organiseerde vanwege de coronapandemie en de hierdoor ontstane onderwijsachterstanden in 2020 een extra stevige editie van de Zomeracademie. Liefst 116 leerlingen namen deel aan het twee weken durende programma.

Passend Onderwijs en versterken samenhang jeugdhulp-onderwijs
Gemeenten in Midden-Holland hebben in overleg met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs een nieuwe ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp vastgesteld. Gouda is samen met de andere gemeenten in Midden-Holland met het thema onderwijszorgarrangementen, leerrecht en Kwaliteitszorg aan de slag gegaan. We hebben daarbij de ervaren kwaliteit van geleverde jeugdhulp op het onderwijs van de verschillende partners onderzocht. De aanbevelingen zijn verwerkt in de nieuw vastgestelde ontwikkelingsagenda. Tevens zijn er regionaal bijeenkomsten georganiseerd waar Leerplicht, jeugdhulp en het onderwijs bij aansloten om de samenwerking en kwaliteit van zorg rondom school te optimaliseren. Voor Gouda betrof dit vijf bijeenkomsten die digitaal plaatsvonden.

In het kader van leerrecht en onderwijszorgarrangementen is de evaluatie van Jeugdhulp Op School (JOS) binnen het reguliere voortgezet onderwijs naar ieders tevredenheid afgerond. De conclusies zullen meegenomen worden in besluitvorming rondom financiering. Daarmee krijgt de verdere ontwikkeling binnen het jeugdhulpveld doorgang. Ook brengen we in de regio in kaart welke middelen (onderwijs en jeugdhulp) op welke school worden ingezet, om daar gezamenlijk slimme combinaties op te zetten.

Het onderwijs heeft ingezet op de realisatie van een cluster 4 onderwijsvoorziening in het primair onderwijs voor de regio Midden-Holland. Wij hebben dat krachtig ondersteund. Dit blijft een prioriteit voor 2021. In aanvulling op de behoefte van kinderen rondom passend onderwijs ontwikkelden we een aantal onderwijszorgarrangementen met het onderwijs.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen
Vanuit het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Schoolverlaters (RMC) en door Leerplicht wordt voortdurend gewerkt aan het voorkomen van voortijdige schooluitval. Jongeren die niet terug naar school kunnen, worden toegeleid naar werk. Tevens wordt meer integraal gewerkt met het zorgdomein. Ook eerdere schoolverlaters worden zoveel mogelijk toegeleid naar werk en/of school. Ondanks corona zien we geen stijging van het aantal voortijdige schoolverlaters in 2020. Daardoor behoren we tot de top 5 van regio's met het laagste percentage voortijdig schoolverlaters. De meest recente cijfers laten zelfs een flinke daling naar 86 VSV'ers voor schooljaar 2019-2020. Dat komt neer op een VSV-percentage van 1,54%, ruim onder het streefcijfer van 1,75%. Landelijk is het percentage VSV'ers 1,72% in schooljaar 2019-2020. 2020 begon nog met hoogconjunctuur, een van de speerpunten was daarom het tegengaan van 'Groenpluk': jongeren die hun mbo-opleiding afbreken en gaan werken. In januari zijn workshops verzorgd voor 12 jongeren die werken in de horeca, om hun loopbaanperspectief te versterken. Dat is voor alle jongeren gelukt, is in september 2020 gebleken, sommigen zijn een opleiding gaan volgen, anderen werken aan hun ontwikkeling binnen hun huidige baan (vaak niet meer in de horeca), weer anderen zijn een eigen zaak begonnen. Door corona hebben jongeren niet meer de neiging hun opleiding af te breken, we zien juist een omgekeerde beweging: jongeren verliezen hun baan en gaan weer een opleiding volgen. Daarom is er geen vervolg gegeven aan de actie rond groenpluk. Met de mbo's zetten we in op extra c.q. flexibiliteit in instroommomenten. In plaats van de inzet op Groenpluk is de Matchtafel gestart, een initiatief om jongeren aan werk te helpen waar dat nog niet is gelukt. Dat kan gaan om een leerbaan tijdens de opleiding, het kan ook gaan om werk na de opleiding (met of zonder diploma). De matchtafel is een maandelijks casusoverleg waar de jongeren zelf aan meedoen. Met hulp van scholen, RMC

en accounthouders bedrijven vanuit het Werkgeversservicepunt en gemeenten wordt geprobeerd alsnog de match naar werk te maken. Er is extra begeleiding voor jongeren en voor de werkgevers beschikbaar en de eerste succesvolle matches zijn in 2020 gemaakt. Door corona bleek er rond de zomer van 2020 een tekort aan leerbanen voor de vmbo'ers die in september een mbo opleiding wilden gaan doen. Het RMC heeft gedurende de zomer tientallen jongeren ondersteund in het vinden van een leerbaan. Een ander speerpunt voor 2020 was de overgang van Praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs naar het mbo. Hiervoor is per september 2020 een begeleider gestart die vroegtijdig contact zoekt met scholen en jongeren om de overstap zo succesvol mogelijk te laten lopen.

Bemiddelen maatschappelijke stages
Bemiddeling rond maatschappelijke stages is primair de verantwoordelijkheid van de vo-scholen. De gemeente faciliteerde in het kader van de maatschappelijke diensttijd (mbo / hbo) het netwerk 'Samen voor Goud'.

Aanpak laaggeletterdheid
Gouda is voor de aanpak laaggeletterdheid (taal, rekenen en digitale vaardigheden) centrumgemeente voor de arbeidsmarktregio Midden-Holland. Samen met de regio hebben we in 2020 hard gewerkt aan een strategisch plan van aanpak voor de periode tot en met 2024. Dat is nu in de laatste fase voor afronding. In dit plan beschrijven we verschillende maatregelen om de aanpak van laaggeletterdheid te versterken, en om vooral meer NT1-ers te bereiken. Enkele voorbeelden:

- Het voorkomen van laaggeletterdheid en versterken van digivaardigheid onder inwoners moet een steviger onderdeel van gemeentelijk beleid worden;
- Het netwerk moet sterker worden, onder meer door het sluiten van een nieuw taalakkoord;
- Er moet meer aandacht komen binnen het sociale domein voor signaleren, ondersteunen en doorverwijzen van inwoners met een beperkte vaardigheid op het gebied van lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer;
- In de arbeidsmarktregio gaan we nog intensiever met werkgevers optrekken voor het bereiken van laaggeletterde werknemers.

Er werd voor 2020 rekening gehouden met bijna 2.000 deelnemers aan formele en non-formele trajecten. De definitieve gegevens zijn op dit moment nog niet bekend. Veel organisaties zijn heel creatief zijn geweest in het vinden van oplossingen om ondanks corona toch trajecten te verzorgen. Daarom is de verwachting dat ongeveer 1.500-1.600 deelnemers hun vaardigheden hebben kunnen verbeteren.

Taalhuis Gouda
Gouda participeert in het programma Tel mee met Taal 2020-2024, dat door het Rijk wordt gefinancierd en geïnitieerd. In 2020 is gestart met het maken van nieuwe afspraken over het Taalakkoord en het versterken van het Taalhuis. Het Taalhuis Gouda is een waardevolle partner in de aanpak laaggeletterdheid. Het is een laagdrempelige toegang voor laaggeletterden. Door het organiseren van verschillende activiteiten waarin op een onopvallende manier duidelijk wordt of mensen hulp kunnen gebruiken, bereiken zij veel laaggeletterden. Deze mensen worden doorgestuurd naar voor hen relevante trajecten. Zelfs in het afgelopen coronajaar zijn er nog 80 intakes gerealiseerd.

Kostenefficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen
Uitgangspunt is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen.

Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024
In februari 2020 heeft de Raad het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024 vastgesteld, dat samen met de Goudse schoolbesturen is opgesteld. Hiermee is de Raad akkoord gegaan met de zeven projecten die de komende jaren in Gouda worden gerealiseerd. De bouwvoorbereiding van de volgende projecten zijn in 2020 gestart: clustering in nieuwbouw van Auris Taalplein en De Triangel, de uitbreiding en renovatie van het Kesper College en de uitbreiding van de Johannes Calvijnschool. De strategische kaders onderwijshuisvesting zijn daarbij uitgangspunt, waaronder combinatiegebruik, clustering, participatie met de buurt, de 15% Groennorm en ambities op het terrein van duurzaamheid. De andere projecten worden vanaf 2021 opgestart, waaronder de uitbreiding van Al Qalam en de nieuwbouw van de Livingstoneschool.

Huisvestingsopgaven buiten het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024
De Raad is in februari 2020 ook akkoord gegaan met de renovatie van De Goudse Waarden locatie Heemskerkstraat. Na het vastleggen van afspraken tussen gemeente en schoolbestuur, heeft de bouwheer (De Goudse Waarden) in december de bouwvoorbereidingsfase afgerond en is de aanbesteding gestart. Naar verwachting is het gerenoveerde pand in de zomer van 2022 gereed.

In 2020 werden de verdere voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een nieuw, permanent kindcentrum in Westergouwe samen met de schoolbesturen, woningcorporatie en Sport.Gouda. Inmiddels is het ministerie van OCW akkoord met de stichting van de nieuwe school. De ambitie om dit kindcentrum te combineren met woningen, binnensport, een sport- en ontmoetingsplek buiten en maatschappelijke voorzieningen krijgt steeds concreter vorm. Het streven is om dit voorzieningencluster in de zomer van 2025 in gebruik te nemen, de aanbesteding van de architect zal naar verwachting voor de zomer van 2021 worden afgerond.

Verder hebben de bouwheren het afgelopen jaar het ontwerp voor de renovatie en uitbreiding van de nieuwe locatie van Ark-Gemiva aan de Clematislaan nader uitgewerkt en is de aanbesteding van dit project afgerond. In 2021 start de daadwerkelijke realisatie van het project, verachte oplevering is voorjaar 2022.

3.1.2 Corona

Net als voor alle andere maatschappelijke sectoren zijn de coronamaatregelen voor bedrijven en onderwijs van grote impact geweest. De gevolgen voor de arbeidsmarkt zullen groot zijn hoewel dat op dit moment nog niet heel duidelijk is.

Het onderwijs is wisselend open en gesloten geweest en de veiligheidsmaatregelen rond corona hebben er voor gezorgd dat de voortgang van het onderwijs onder druk heeft gestaan. Het algemene beeld is dat de Goudse scholen hier goed mee om zijn gegaan en als gemeente hebben we daarin intensief met hen opgetrokken en waar mogelijk ondersteund.

Anderzijds zijn ook veel samenwerkingen en projecten gewoon doorgegaan, denk bijvoorbeeld aan Campus Gouda. Veel blijkt ook via de digitale weg goed voortgang te kunnen vinden.

3.1.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2020
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	35.647	Behoud van aantal banen	Ten opzichte van de nieuwste cijfers 2019, die na het vaststellen van de jaarstukken 2019 zijn ontvangen, is sprake van groei.
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	6.804	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen	Ten opzichte van de nieuwste cijfers 2019, die na het vaststellen van de jaarstukken 2019 zijn ontvangen, is sprake van groei.
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren	plek 11 (C&W, januari 2018)	Plek buiten de top 10	Cushman and Wakefield is gestopt met de monitor. In 2021 zal gemeente onderzoeken of een eigen monitoringsysteem ontwikkeld kan worden.
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Afname aantal jongeren zonder werk tot en met 27 jaar	226	In de periode 2020 - 2023 een daling realiseren van 100 jongeren (van 326 naar 226)	Tot en met november 2020 349 jongeren zonder werk, stijging van 23 jongeren.

3.1.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
3. Economie	Functiemenging	%	2019	52,1	53,2	Gouda stuurt niet op deze indicator	
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2019	134,4	151,6	Gouda stuurt niet op deze indicator	
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	1,7	1,9	Gelijk blijven	meeteenheid in 2019 gewijzigd, geen vergelijk mogelijk
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	60	26	Afname	meeteenheid in 2019 gewijzigd, geen vergelijk mogelijk
4. Onderwijs	Voortijdige school-verlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2016	1,8	1,7	Afname naar 1,75 (100 jongeren)	

Toelichting
1. Het streefcijfer van 1,75% is gebaseerd op de landelijke gerealiseerde cijfers van schooljaar 2016-2017. Van alle vo- en mbo-leerlingen/studenten samen (tot 23 jaar) verliet in 2016-2017 1,75% het onderwijs zonder startkwalificatie. Aangezien de uitval landelijk sindsdien licht stijgt, is ingezet op 1,75% als streefcijfer.

Die licht stijgende trend zet zich landelijk en ook in onze regio door. Daarom is het streefcijfer niet gehaald.

Het is overigens lastig om de stijging precies te duiden. Het lijkt deels te maken te hebben met 'groenpluk'; door de aantrekkende economie stoppen meer jongeren met hun opleiding om te gaan werken.

3.1.5 Wat heeft het gekost?

3.1.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	20.454	19.213	17.960	1.253
Baten	-8.007	-6.836	-6.757	-79
Saldo van baten en lasten	**12.447**	**12.377**	**11.203**	**1.175**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	368	368	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-303	-951	-753	-198
Gerealiseerd resultaat	**12.144**	**11.794**	**10.817**	**977**

3.1.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.4 Economische havens en waterwegen - Lasten	831	951	921	30
2.4 Economische havens en waterwegen - Baten	-1	0	0	0
Saldo	**829**	**951**	**921**	**30**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur - Lasten	1.240	252	164	88
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur - Baten	-1.191	-205	-118	-88
Saldo	**49**	**46**	**46**	**0**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen - Lasten	176	218	205	14
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen - Baten	-153	-138	-126	-11
Saldo	**23**	**81**	**78**	**2**
3.4 Economische promotie - Lasten	2.759	2.400	2.220	179
3.4 Economische promotie - Baten	-551	-365	-542	177
Saldo	**2.208**	**2.035**	**1.678**	**357**
4.2 Onderwijshuisvesting - Lasten	7.412	7.039	6.949	90
4.2 Onderwijshuisvesting - Baten	-302	-353	-340	-13
Saldo	**7.110**	**6.686**	**6.609**	**77**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken - Lasten	8.037	8.353	7.500	853
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken - Baten	-5.809	-5.775	-5.631	-144
Saldo	**2.227**	**2.578**	**1.869**	**709**
Totaal saldo taakvelden	**12.447**	**12.377**	**11.203**	**1.175**

3.1.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
2.4 Economische havens en waterwegen	**30**	**V**				
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**88**	**V**		**88**	**N**	
Grondexploitaties bedrijventerreinen: Het voordeel op de lasten wordt volledig gecompenseerd door het nadeel op de baten en heeft te maken met afwikkeling grondexploitaties. Beide posten waren niet begroot. Het wachten is op een eindvoorstel van de ontwikkelaars.	88	V	I	88	N	I
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**14**	**V**		**11**	**N**	

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
3.4 Economische promotie	**179**	**V**		**177**	**V**	
Kenniscentrum Bodemdaling: De kosten die in 2020 geraamd waren voor dit kenniscentrum zijn, door vertraging in de uitvoering, voorzien voor 2021 en verder. De afstemming met betrokken partijen neemt meer tijd in beslag dan voorzien. Het beschikbaar gestelde budget is daardoor in 2020 niet besteed.	184	V	I			
Economische Ontwikkeling: Het voordeel op de lasten wordt veroorzaakt doordat een aantal uitvoeringsmaatregelen door corona geen doorgang kon vinden Bij de baten was de ontvangst van de provinciale bijdrage Stimulering Samenwerking Binnenstad niet begroot.	30	V	I	17	V	I
Promotie Toerisme: VVV-cadeaukaarten: zowel de in- als de verkoop van deze kaarten was niet begroot.	58	N	I	59	V	I
VVV-arrangementen: De coronacrisis heeft ook zijn weerslag gehad op VVV-arrangementen: zowel de inkoop hiervan als de verkoop bleef achter bij hetgeen begroot was.	43	V	I	36	N	I
Stadsmarketing: zowel het saldo op de baten (nadeel) als het saldo op de lasten (voordeel) van CheeseValley worden via de exploitatie afgewikkeld.	49	N	I	70	V	I
Reclame Openbare Ruimte: De baten uit hoofde van reclame zijn hoger dan geraamd, aangezien bij het ramen de hoogte van de concessie niet exact bepaald kon worden als gevolg van de invloeden van corona.				32	V	I
Overig	29	V	I	35	V	I
4.2 Onderwijshuisvesting	**90**	**V**		**13**	**N**	
Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten tijdelijke voorzieningen Westergouwe. De ontvangen factuur beslaat twee jaren: 2020 en 2021. In 2020 is het de eerste keer dat de factuur gesplitst is, de kosten van 2021 zijn ten laste gekomen van 2021. Dit levert eenmalig een voordeel op. Daarnaast zijn er meer kosten voor belastingen gemaakt, met name in verband met de OZB: er is sprake van waardvermeerdering van de gebouwen.	90	V	I			
Overig				13	N	I
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**853**	**V**		**144**	**N**	
Leerplicht: In 2020 is er geen beslag gelegd op de flexibele schil voor personeel. Bij uitval is Gouda verplicht direct voor vervanging te zorgen van leerplichtambtenaren werkzaam voor Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen.	157	V	I	3	N	I
Specifieke uitkeringen OAB, VSV en Educatie: Bij deze regelingen moeten eventuele positieve saldi op de ontvangen middelen beschikbaar blijven voor volgende jaren. Tegenover het voordeel van € 60.000 aan de lastenkant, staat een nadeel van € 60.000 aan de batenkant omdat dit deel van de (begrote) ontvangen middelen niet is benut en is overgeheveld naar het volgende jaar. Echter, de huidige afwijking op het saldo van baten en lasten ad € 45.000 (nadelig) wordt veroorzaakt door Educatie; dit bedrag moet terugbetaald worden aan het Rijk i.v.m. een correctie uit voorgaand jaar.	60	V	I	105	N	I
Specifieke uitkering Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten (RMC): Bij deze regeling zijn de baten en lasten per saldo altijd neutraal, omdat restanten beschikbaar moeten blijven voor volgende jaren.	15	V	I	15	N	I
Kindgebonden financiering peuteropvang en VVE: De subsidieregeling kindgebonden financiering peuteropvang en VVE is mede bedoeld voor kinderopvangorganisaties om een kwaliteitsslag te maken in de Voorschoolse Educatie. De pilots die hiervoor gestart zouden moeten worden zijn echter, gezien de organisatorische complexiteit (administratief en qua personele bezetting), grotendeels nog niet gestart. De organisaties hebben echter wel begrotingen ingediend die daarop gebaseerd waren. De niet bestede bedragen over 2019 zijn daarom inmiddels teruggevorderd in 2020. Mede hierdoor is een onderschrijding op deze post te zien van € 617.000.	617	V	I			
Triple Helix: Met de 2e begrotingswijziging 2020 is voor 2020 € 100.000 (en voor 2021 en 2022 € 200.000 per jaar) extra beschikbaar gesteld voor het realiseren van een campus; het tijdspad voor de realisatie van de campus loopt verder door in 2021 en voorgesteld wordt daarom het restant uit 2020 over te hevelen naar 2021.	80	V	I			
Leerlingenvervoer: Door een tariefsaanpassing van de vervoerder voor het leerlingenvervoer (met terugwerkende kracht tot 2019) is een extra bedrag ten laste van 2020 gekomen.	89	N	I			
Overig	13	V	I	21	N	I

3.1.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Cofinanciering regionale projecten - Kenniscentrum Bodemdaling: De kosten die in 2020 voorzien waren voor dit Kenniscentrum zijn door vertraging in de uitvoering, voorzien voor 2021 en verder. De afstemming met betrokken partijen neemt meer tijd in beslag dan voorzien. De hiervoor geraamde onttrekking aan de reserve Cofinanciering regionale projecten is niet nodig gebleken.	200	N	I
Reserve Goudse Poort	2	V	I

3.1.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Onderwijshuisvesting - Eerste inrichting vier extra groepen Kesper College: de uitgaven worden in 2021 verwacht.	59	0	59
Totaal	**59**	**0**	**59**

3.1.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Bedrijvenschap Regio Gouda	Het Bedrijvenschap regio Gouda ontwikkelt in opdracht van de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas het regionale bedrijventerrein Gouwe Park.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland
Een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers speelt voor bedrijven een belangrijke rol in de keuze voor een vestigingsplaats. Met haar historische binnenstad en aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden biedt Gouda deze prettige woon- en leefomgeving. De natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland in Gouda en de bredere regio zijn hierin ook van groot belang. Deze gebieden zijn de afgelopen periode verder ontwikkeld, waarbij Groenalliantie inspeelt op verschillende doelgroepen: actieve recreatie, beleven en gebruiken. Op die manier voegen de natuur- en recreatiegebieden meerwaarde toe aan het grotere maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

In 2020 zijn in verschillende natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie meerdere deelprojecten van de Kwaliteitsimpuls uitgevoerd. Deze kwaliteitsimpuls vergroot de waarde van de gebieden binnen het maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

Bedrijvenschap Regio Gouda
Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 ha netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. Deze gemeenschappelijke regeling loopt tot 31 december 2022, dan is de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Regio Gouda afgerond.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de marktgelden en toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. De aanslagen toeristenbelasting voor 2020 zijn niet opgelegd. De raad heeft in oktober 2020 besloten om dit tarief op € 0,00 vast te stellen voor 2020 en 2021. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting voor de horeca-ondernemer.

3.2 Energie en klimaat

Lasten * € 1.000
28.931

Baten * € 1.000
31.296

Percentage van totale uitgaven
10%

Waar staat het programma voor?

De gemeente handhaaft het ambitieuze doel om in 2040 CO2-neutraal te zijn. In aanvulling hierop wordt 2040 als streefdatum vastgesteld voor een gasvrije stad. Om dit te realiseren is een grootschalige energietransitie nodig met als doel om volledig over te gaan van de huidige milieubelastende energiebron naar een volledig duurzame en voor iedereen betaalbare energievoorziening. Op het gebied van klimaatadaptatie, bodemproblematiek, groen en water wil de gemeente werken aan een toekomstbestendige stad met droge voeten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Klimaatadaptatie: water en groen
Van de vastgestelde klimaatadaptatiestrategie zijn in 2020 meerdere acties uitgevoerd. Een subsidie voor groenblauwe daken biedt de mogelijkheid voor meer waterberging en groen in de stad. Bij rioleringsprojecten is het meekoppelen van klimaat- en groenopgaven een uitgangspunt. De inzet op meer en kwalitatief beter groen draagt bij aan het tegengaan van overlast van water, hitte en droogte.

Bodemdaling
Gouda ligt in een gebied met sterke bodemdaling. De gemeente wil samen met partners werken aan een innovatieve aanpak. De vaststelling van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad na een intensief participatietraject is een eerste stap in de bijdrage aan een toekomstbestendige stad.

Energietransitie: **gasloos bouwen en wonen**
Met diverse partners in de stad is gestart met een grootschalig traject voor de energietransitie in de gebouwde omgeving. Er wordt gewerkt aan de beleidskeuzes voor een aardgasvrije stad. Daarnaast is een campagne gestart om bewoners en ondernemers te inspireren en ondersteunen bij het aardgasvrij-ready maken van hun pand. De gemeente geeft zelf een goed voorbeeld: Lekkenburg 1 is verduurzaamd, buurtservicecentrum Van Noord heeft nu als eerste gemeentelijke pand gasloze installaties.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

4 kg meer restafval per huishouden dan in 2019, maar 81 kg minder dan in 2016

8.593 m2 openbaar groen erbij in de bestaande stad

16,4 kiloton minder CO2 uitstoot door de gebouwde omgeving

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Klimaatadaptatie: water en groen

1. In 2020 zijn diverse acties van de vastgestelde klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd. Zo is er een klimaatatlas ontwikkeld die duidelijk maakt in welke mate Gouda kwetsbaar is voor klimaateffecten. Ook is er toolbox opgesteld die iedereen kan vinden op www.maakgoudaduurzaam.nl. Inwoners kunnen hier ontdekken wat zij in hun eigen tuin kunnen doen voor een klimaatrobuuste en water- en natuurvriendelijke inrichting. Daarnaast is er een subsidieregeling voor groenblauwe daken opgesteld. Eind 2020 is het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad vastgesteld als resultaat van het project Stevige Stad. Daarin is de basis gelegd voor een klimaatadaptieve binnenstad. Ook heeft de gemeente Gouda het Convenant Klimaatadaptief Bouwen ondertekend.

2. In mei 2020 zijn de Structuurvisie Groen en Subsidieverordening Groenfonds voor het eerst geëvalueerd. Gezien de lange doorlooptijd van bouwplannen is een jaar te kort om aan te geven in hoeverre de doelen van de Structuurvisie Groen zijn gerealiseerd. Enkele dilemma's in de uitvoering zijn zichtbaar geworden. Deze dilemma's zijn in 2020 verder onderzocht en komen aan de orde bij de evaluatie in 2021.

3. Er is vanuit het Groenfonds begonnen met het vergroenen van locaties in de stad. Op de Sint Mariewal is 300m2 aan stenen verwijderd en groen teruggekomen. Ook op de Jacob van Lennepkade en het Nonnenwater is vergroend. Bij twee basisscholen zijn stenen verwijderd en voedselbosjes aangelegd met een bijbehorend natuureducatietraject. Er zijn diverse Grijs-wordt-Groen-ideeën ingediend door bewoners van Korte Akkeren. Twee zijn er gerealiseerd. Andere ideeën voor Korte Akkeren worden meegenomen bij de komende rioleringswerkzaamheden. Ten slotte zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie 'Tegel eruit, Plant erin' en de aanleg van 50 nieuwe geveltuintjes.

4. In de Oostpolder is het Gouds geboortebos aangelegd. Eind 2020 zijn de eerste bomen geplant voor 9 Goudse baby's. Als gevolg van de coronacrisis heeft er geen feestelijke opening plaatsgevonden. In plaats daarvan is er een video gemaakt van het plantmoment. Deze video is gedeeld met de (groot)ouders van de 9 baby's en op sociale media.

5. Het jaarlijkse lidmaatschap van Stichting Steenbreek is in 2020 verlengd. Met hulp van de Tuinambassadeurs spoort de gemeente inwoners aan tegels te vervangen door groene beplanting. Daarnaast maken de Tuinambassadeurs door middel van activiteiten, voorlichting en persoonlijk tuinadvies inwoners van Gouda bewust van de mogelijkheden om hun tuin te vergroenen.

6. Bij oplevering van woningen in gemeentelijke nieuwbouwprojecten en projecten van derden zorgt de gemeente zelf voor zwarte aarde in plaats van zand. Hierdoor is het voor inwoners makkelijker om hun tuin groen in te richten.

Bodemdaling

1. Sinds 2014 werkt de gemeente Gouda samen met toonaangevende kennisinstellingen in de coalitie Stevige Stad aan een duurzame oplossing voor overlast door bodemdaling in de binnenstad. Het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad (KBB) is daarvan het resultaat. In het KBB staat het verlagen van het waterpeil in de lagergelegen delen van de binnenstad centraal. Eind 2020 is dit kaderplan vastgesteld door de gemeenteraad en de verenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Rijnland. Voor de totstandkoming van het KBB heeft een intensief participatietraject plaatsgevonden met eigenaren in de binnenstad en vertegenwoordigers van belangenorganisaties.

2. De gemeente heeft een intensief communicatietraject opgezet rondom grondwater- en funderingsproblematiek in de wijken waar rioolprojecten worden voorbereid of uitgevoerd. De website is verduidelijkt op dit onderwerp en alle actuele grondwaterpeilen uit het gemeentelijk netwerk zijn voor iedereen in te zien. Daarnaast wordt het funderingsloket@gouda.nl veelvuldig gebruikt.

3. De deelname aan de pilot met het Fonds Duurzaam Funderingsherstel is medio 2020 beëindigd. Er zijn tijdens de looptijd twee leningen verstrekt aan inwoners. Door de lage rente is er landelijk weinig animo voor het fonds. Het Ministerie van BZK wilde het beëindigen, maar het fonds mag nog steeds leningen verstrekken. De inzet van het funderingsloket@gouda.nl waar Goudse inwoners vragen kunnen stellen of ondersteuning bij het proces kunnen krijgen is voortgezet. Er wordt veel gebruik van gemaakt.

4. De deelname aan het Platform Slappe Bodem is gecontinueerd met inzet op extra middelen voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek.

5. In 2020 is met verschillende organisaties (o.a. Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek en Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling) gestart met het onderzoeken van de haalbaarheid van een kenniscentrum bodemdaling in Gouda. Een fysiek centrum kan de verbinding tussen deze organisaties versterken. Ook kunnen zij elkaars mogelijkheden beter benutten. Een businesscase wordt in 2021 opgeleverd.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

1. Een bureau ondersteunt de gemeente bij het opstellen van de Transitievisie Warmte (TVW). In 2020 zijn de uitgangspunten voor de energietransitie vastgesteld en is een multicriteria-analyse opgesteld. Op basis daarvan is er

een keuze gemaakt voor 5 verkenningsbuurten waar mogelijk het traject tot aardgasvrij maken kan starten. Het proces doorloopt de gemeente samen met de woningcorporaties, de netbeheerder en bedrijven en inwoners van Gouda. In 2021 moet dit resulteren in een TVW waarin de startbuurten en het mogelijke alternatief voor aardgas zijn benoemd.

2. Samen met de partners in de regio is het concept van de Regionale Energiestrategie Midden-Holland (RES) opgeleverd. Hierin staan de denkrichtingen voor de opwek van duurzame elektriciteit in de regio. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om te komen tot de RES 1.0 die in 2021 moet worden opgeleverd.

3. In 2020 is veel aandacht besteed aan het stimuleren van inwoners om te starten met energiebesparing, isolatie en eigen opwek van energie. Dankzij een rijksbijdrage vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik is hier stevig op ingezet. Er was onder andere in februari een goed bezochte bijeenkomst in de schouwburg, er is een subsidieregeling gekomen voor particuliere eigenaren die hun woning verduurzamen en er zijn huis-aan-huis kortingsbonnen verspreid voor de aanschaf van duurzame producten bij de lokale bouwmarkten. Ook zijn er nieuwe energiecoaches opgeleid om eigenaren te adviseren en is Klimaatroute ingehuurd voor maatwerkadviezen. Daarnaast loopt de communicatie-campagne ‘Dit doen wij, wat doe jij?’. In deze campagne laten inwoners zien wat zij hebben gedaan aan verduurzaming van hun woning.

4. De subsidieregeling Samen Aardgasvrij Gouda is in 2020 opgezet. Deze is specifiek voor inwoners die in hun buurt aan de slag willen met de energietransitie. Het doel is inwoners de ruimte te geven om zelf te bedenken hoe ze stappen willen zetten. De subsidie is voor proceskosten en onderzoek, als er minimaal 20 woningen zijn betrokken. In de eerste ronde hebben 9 buurten een aanvraag ingediend en gehonoreerd gekregen. In 2021 worden de resultaten verwacht. De lessen hieruit helpen bij het ontwerpen van een aanpak voor heel Gouda.
   Voor een eerste aardgasvrije buurt in 2025 wordt gekeken naar een aantal wooncomplexen die zich hier mogelijk voor lenen. Met ondersteuning van de subsidie Samen Aardgasvrij Gouda kan een buurtje zo de eerste stappen zetten. Voor grotere buurten sluit de gemeente aan bij de uitvoeringsmogelijkheden van het Klimaatakkoord, gericht op een eerste aardgasvrije buurt in 2030.

5. De gemeente werkte in 2020 aan de eerste fase van verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Deze fase ziet op 20% energiebesparing en 25% CO2-reductie. Per object is een maatregelenpakket samengesteld. Gekozen is voor de meest effectieve maatregelen. Dat betekent dat er gekeken is naar maatregelen met het hoogste rendement tegen de laagste kosten. Van de vijf showcases zijn dit jaar Lekkenburg 1 en Cultuurhuis Garenspinnerij uitgevoerd. Buurtservicecentrum Van Noord aan Lekkenburg 1 is het eerste gasloze gemeentelijke gebouw. De overige showcases, De Goudse Schouwburg, de kinderboerderij en de Chocoladefabriek, worden in 2021 uitgevoerd. Bij de schouwburg is in 2020 wel al dakisolatie aangebracht.

6. Verder zijn in 2020 duurzaamheidsmaatregelen bij de brandweerkazerne uitgevoerd. Bij de overige 26 panden zijn opnames uitgevoerd. Hierbij is gericht gekeken naar de uitvoerbaarheid van de voorgenomen maatregelen en of het past binnen het budget en de duurzaamheidsgedachte. De gekozen maatregelen worden in de diverse panden in het eerste halfjaar van 2021 uitgevoerd,

7. Met de Regeling Erfgoed en Duurzaamheid 2020 heeft de gemeente de regels voor een vergunning voor het verduurzamen van monumenten en panden in de beschermde binnenstad soepeler gemaakt. Hiermee wordt het makkelijker en goedkoper een monument te verduurzamen.

3.2.2 Corona

De coronamaatregelen leverden flink wat hindernissen op in de communicatie- en participatiecampagne voor de energietransitie. Fysieke bijeenkomsten om kennis te delen en ervaringen uit te wisselen waren niet meer mogelijk en advies van een energiecoach of door Klimaatroute aan huis was niet meer wenselijk. Ook waren de kortingsbonnen van de bouwmarkten alleen geldig in de winkel, die lange tijd dicht zijn (geweest). Er is voor veel activiteiten een digitaal alternatief bedacht. Toch hebben de coronamaatregelen invloed gehad op het bereik van de acties.

Ook op het gebied van klimaatadaptatie hebben de coronamaatregelen invloed gehad op de mogelijkheden van advies, voorlichting en participatie. De Tuinambassadeurs konden minder inwoners in hun eigen tuin van advies voorzien. Zij proberen zoveel mogelijk telefonisch en op gepaste afstand advies te geven. Sommige bijeenkomsten gingen niet door of kregen een andere en digitale vorm. Nieuwe inwoners krijgen nu bijvoorbeeld een folder over de Tuinambassadeurs in het informatiepakket dat zij kunnen ophalen in het Huis van de Stad. Verder ging het feestelijke moment rond het planten van de eerste negen bomen in het Gouds geboortebos niet door. Om de trotse ouders en familie toch mee te kunnen laten genieten, is er een film gemaakt van het plantmoment en de onthulling van het naambord.

De coronamaatregelen hebben geen invloed gehad op de voortgang van het werk op het gebied van bodemdaling. In 2020 zijn overleggen tussen partners in de kennisuitwisseling rond bodemdaling online doorgegaan. Het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad doorging de formele inzageperiode tijdens de gedeeltelijke lockdown, daardoor heeft participatie geen hinder ondervonden.

3.2.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Streefwaarde	Stand 2020
7. Volksgezondheid en milieu	Bomenbalans	Minimaal 22.000 bomen in openbaar gebied (peil 2006)	23.002 bomen in beheer per januari 2021 (exclusief Westergouwe). Dit is een toename van 29 bomen over 2020.
7. Volksgezondheid en milieu	Groenbalans	Minimaal 2.067.000 m2 groen (peil 2016)	2.050.411 m2 per januari 2020 ten opzichte van de gecorrigeerde waarde van 2.030.300 m2 in 2016 (exclusief Westergouwe).
7. Volksgezondheid en milieu	Groenbalans	Toename aantal m2 openbaar groen in bestaande stad, exclusief Westergouwe	Toename van 20.111 m2 ten opzichte van 2016. In 2020 is een toename van 8.593 m2 naast een administratieve afname van 4.378 m2.

Toelichting op de groenbalans: In het totale aantal m2 openbaar groen werd ook 12.971 m2 groen van het Hoogheemraadschap van Rijnland meegeteld, welke in het verleden beheerd werd door de gemeente. Dit is in 2020 aangepast in het systeem. Met de gerealiseerde toename van 8.593 m2 over 2020 betekent dit een afname van 4.378 m2 in het beheersysteem. De toename in m2 openbaar groen ten opzichte van referentiejaar 2016 is 20.111 m2. Overigens telt het beheersysteem kleine 'snippers' niet mee. De verkoop van zogeheten snippergroen heeft daardoor geen invloed op het gerapporteerde areaal openbaar groen.

3.2.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
7. Volksgezond-heid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2016	199	189	100 kg in 2020	
			2019	114	163		
7. Volksgezond-heid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2015	0,9	11,8	in 2020 10% toename t.o.v. 2015	
			2018	3,6	17,6		

Toelichting omvang huishoudelijk restafval: In 2020 is voor het eerst een toename is de omvang van restafval per huishouden. In 2020 is 118 kg ingezameld per huishouden in plaats van 114 kg in 2019. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het thuiswerken door de coronamaatregelen. Toch is sprake van een afname van 81 kg ten opzichte van referentiejaar 2016.

Toelichting percentage hernieuwbare elektriciteit: Er zijn nog geen actuele cijfers bekend in de Klimaatmonitor. De berekening voor 2018 is 3,6% tegenover 2% in 2017. Dit komt overeen met 35TJ in 2018. Dit is 2,5x meer dan in 2015. In Provincie Zuid-Holland was het percentage hernieuwbare elektriciteit in 2018 7% en in Nederland 17,6%.

3.2.5 Wat heeft het gekost?

3.2.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	26.320	27.332	28.931	-1.598
Baten	-28.945	-29.691	-31.296	1.604
Saldo van baten en lasten	**-2.625**	**-2.359**	**-2.365**	**6**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-23	-23	0
Gerealiseerd resultaat	**-2.625**	**-2.382**	**-2.388**	**6**

3.2.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld per saldo de gemeente heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
7.2 Riolering - Lasten	15.240	15.756	17.275	-1.519
7.2 Riolering - Baten	-17.919	-18.435	-19.256	821
Saldo	**-2.679**	**-2.679**	**-1.982**	**-697**
7.3 Afval - Lasten	8.756	8.626	9.088	-462
7.3 Afval - Baten	-11.026	-10.603	-11.640	1.037
Saldo	**-2.270**	**-1.977**	**-2.552**	**576**
7.4 Milieubeheer - Lasten	2.324	2.950	2.568	382
7.4 Milieubeheer - Baten	0	-653	-399	-254
Saldo	**2.324**	**2.297**	**2.169**	**128**
Totaal saldo taakvelden	**-2.625**	**-2.359**	**-2.365**	**6**

3.2.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
7.2 Riolering	**1.519**	**N**		**821**	**V**	
Aan de voorziening Riolering wordt € 1.664.000 meer toegevoegd dan begroot. Dit is deels te verklaren door € 821.000 meer baten dan begroot, waarvan € 688.000 baten van gebruikers betreffen, en een hoger bedrag aan berekende compensabele BTW over de kosten voor de uitvoer van werkzaamheden ten behoeve van riolering dan geraamd. Ter toelichting: Het verschil tussen de lasten en baten van de riolering wordt verrekend met de voorziening Riolering. Dit is inclusief de toegerekende kwijtscheldingen (taakveld 6.3). Bij de verrekening met de voorziening wordt in de nacalculatie extracomptabel rekening gehouden met compensabele BTW over kosten en investeringen ten behoeve van riolering. Bij de bijstelling van het GRP wordt bij de tariefbepaling rekening gehouden met de inzet van deze voorziening. Zie ook paragraaf 4.1 Lokale heffingen onder hoofdstuk 4.	1.664	N	I	821	V	I
Overig	145	V	I			
7.3 Afval	**462**	**N**		**1.037**	**V**	
Aan de voorziening Afvalstoffenheffing wordt € 260.000 onttrokken, waar een dotatie van € 105.000 was begroot. Dit is deels te verklaren door € 778.000 meer baten dan begroot en € 536.000 meer gerealiseerde kosten dan begroot voor de uitvoer van werkzaamheden ten behoeve van afvalinzameling en -verwerking. Hierdoor is ook het berekende bedrag aan compensabele BTW hoger dan geraamd. De voorziening is na onttrekking volledig uitgeput. Ter toelichting: Het verschil tussen de lasten en baten van de afvalinzameling en -verwerking wordt verrekend met de voorziening Afvalstoffenheffing. Dit is inclusief de toegerekende kwijtscheldingen (taakveld 6.3) en toegerekende reinigingsinspectie (taakveld 1.2). Bij de verrekening met de voorziening wordt in de nacalculatie extracomptabel rekening gehouden met compensabele BTW over kosten en investeringen ten behoeve van de inzameling en verwerking van afval. Zie ook paragraaf 4.1 Lokale heffingen onder hoofdstuk 4.	105	V	I	260	V	I
De hogere kosten voor inzameling van afval zijn grotendeels gelegen in de afrekening met Cyclus (€ 331.000), waarvan € 125.000 inzet van inzamelmiddelen betreft. De aanvullende personele inzet voor afvalinzameling leidt tot een overschrijding van € 27.000. Verder zijn in 2020 kosten voor de PMD-vermarkting voor 2018 en 2019 afgerekend (€ 82.000) maar niet geraamd.	440	N	I			
Overschrijding van de kosten voor afvalverwijdering is voornamelijk gelegen in het afvalbrengstation (Ecopark). De in de dienstverleningsovereenkomst met Cyclus opgenomen kosten hiervoor zijn € 32.000 gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. De verruiming van de openingstijden (vanaf week 18 tot en met jaareinde) leidde tot meer aanbod van grof vuil en tot een kostenstijging van € 131.000.	163	N	I			
Meer baten uit hoofde van afvalstoffenheffing leiden tot een voordeel van € 348.000 ten opzichte van begroting. Zie ook vorenstaande toelichting.				348	V	I
De ingezamelde hoeveelheden en vergoedingen voor PMD, oud papier en karton zijn hoger dan voorgaand jaar en de naar boven bijgestelde begroting.				476	V	I
Overig	36	V	I	47	N	I

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
7.4 Milieubeheer	**382**	**V**		**254**	**N**	
Regeling Reductie Energiegebruik: zowel het voordeel op de lasten als het nadeel op de baten heeft betrekking op de financiële afwikkeling Regeling Reductie Energiegebruik. Ten opzichte van de al aangepaste begroting is, door coronabeperkingen, een voordeel op de lasten gerealiseerd, dat even groot is als het nadeel op de baten.	275	V	I	275	N	i
Energie en Klimaat: het betreft hier een meerjarenprogramma. Door coronabeperkende maatregelen konden niet alle voorziene plannen voor Energie en Klimaat uitgevoerd worden. Voorgesteld wordt het voordeel van € 51.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2021.	51	V	I			
Duurzaamheid en Milieubeheer: Het voordeel van € 65.000 op de lasten is ontstaan doordat geplande uitvoeringsmaatregelen geen doorgang konden vinden in verband met coronabeperkingen. Het voordeel bij de baten van € 21.000 betreft de ontvangen concessievergoeding laadpalen (electrisch rijden) over het jaar 2019. Deze ontvangst was niet begroot.	65	V	I	21	V	I
Overig	9	N	I			

3.2.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma			

3.2.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Voorbereidingskrediet ECO-park	65	64	0
Investeringen afvalinzamelingen - Investeringen Afvalinzamelingen: Ten opzichte van de aanvankelijke planning zijn enkele investeringen niet direct noodzakelijk gebleken. Deze zullen in 2021 plaatsvinden.	336	112	224
Riolering - Riolering: Een verrekening van investeringsuitgaven heeft plaatsgevonden door een onttrekking ten bedrage van de daadwerkelijke investeringsuitgaven uit de spaarvoorziening riolering, derhalve is na verrekening de realisatie per saldo nihil.	9.802	0	9.802
Totaal	**10.203**	**176**	**10.027**

3.2.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door milieutaken in de hele regio en bouw- en woningtoezichttaken in een deel ervan uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland.
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden. Het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten van en de biodiversiteit binnen de groengebieden, alsmede de bevoordeling van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)
De milieutaken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, advisering, ontwikkeling en uitvoering van milieu- en duurzaamheidsbeleid. Door de coronamaatregelen moest de ODMH de uitvoering van de toezichtstaken aanpassen. Er zijn onder meer nieuwe controlemethodieken ontwikkeld. In 2020 zijn er 199 controles uitgevoerd, waarbij 18 controles bij nieuwe bedrijven.

Inwoners melden in 2020 meer milieuklachten. Er waren 142 klachten over lawaai en 82 klachten over stank. Mogelijk ervaarden mensen door het thuiswerken eerder overlast van hun buurtgenoten.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland
Klimaatadaptatie is belangrijk om Gouda toekomstbestendig te maken en de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden voor mens en dier. Naast het aanwezige groen in de stad, zijn de omliggende natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland hiervoor van groot belang. Deze gebieden dragen bij aan de vermindering van hittestress, geven inwoners van Gouda ruimte om de warme stad voor een paar uur te ‘ontvluchten’ en spelen een belangrijke rol in het totale wateropvangsysteem van de stad. Het verhogen van de groenbeleving en biodiversiteit zijn belangrijke aspecten in de gekozen beheermaatregelen. Inwoners van Gouda recreëren onder andere in het Krimpenerhout, Loetbos, Reeuwijkse Hout, Goudse Hout, ’t Weegje, Twaalfmorgen, Oostpolder, Gouwebos en Elfhoeven.

In 2020 is de Kwaliteitsimpuls afgerond. De bosstructuren en graslanden zijn fraaier en natuurlijker, de biodiversiteit is verhoogd en er zijn natuurlijke speelplaatsen aangelegd. Er is een handelingskader Opwekken Duurzame Energie (zonne-energie en windenergie) opgesteld en vastgesteld. Daarnaast is gestart met het opstellen van een visie biodiversiteit in de Goudse Hout.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de reinigingsheffingen en de rioolheffingen ter dekking van de kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen en voor de werking van een adequaat rioolstelsel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

3.3 Wonen en leefomgeving

Lasten * € 1.000
46.904

Baten * € 1.000
20.910

Percentage van totale uitgaven
16%

Waar staat het programma voor?

Hoe blijft Gouda bereikbaar? Hoe komen de juiste woningen op de juiste plek? Wat is nodig voor een gezonde en veilige leefomgeving? Hoe blijft Gouda gemengde woonwijken houden, waar inwoners een breed woonaanbod kunnen vinden voor elk wat wils? Al deze onderwerpen komen samen in het programma Leefomgeving en Wonen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Versnelling woningbouw
De gemeente Gouda maakt werk van de bouw van broodnodige woningen in Gouda. In juni 2020 is het Ontwikkelperspectief Spoorzone vastgesteld in de gemeenteraad. Met woningcorporaties en marktpartijen zijn overeenkomsten gesloten voor meer dan 1.000 woningen, waarvan een groot deel middeldure en sociale huurwoningen. In Westergouwe II is gebouwd aan in totaal 500 woningen en is een bestemmingsplan vastgesteld voor 900 woningen in Westergouwe III.

Verbeteren bereikbaarheid
In 2020 is een participatietraject gestart om te komen tot een breed gedragen Verkeercirculatieplan (VCP). Parallel is gewerkt aan de uitvoering en voorbereiding van vijf projecten op de 'no-regret maatregellijst' om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren. Om Gouda aantrekkelijker en veilig te maken voor fietsers zijn voor acht locaties onderzoeken en verbeteringen uitgevoerd. Ook is het Parkeerplan Gouda 2020 vastgesteld.

Aan de slag voor vitale wijken
De gemeente Gouda heeft met de woningcorporaties gewerkt aan projecten in de wijken Korte Akkeren en Gouda Oost. Voor drie ontwikkellocaties zijn de bestemmingsplannen onherroepelijk geworden, zodat de werkzaamheden kunnen starten. In Oud-Achterwillens is Woonpartners Midden-Holland aan de slag gegaan met grootschalige renovatie.

Omgevingsvisie voor Gouda
In 2020 is met input van stakeholders, samenwerkingspartners en inwoners een Werkversie Omgevingsvisie tot stand gekomen, die zal worden uitgewerkt tot een definitieve Omgevingsvisie in 2021. Het fundament is gelegd voor het integraal werken onder de omgevingswet bij initiatieven. Aan de hand van het VNG-model van de VNG zijn intake- en omgevingstafels ingericht om te oefenen met het nieuwe initiatievenproces.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

10 ↑

Aantal locaties gewerkt aan bouw sociale en middeldure huurwoningen

13 ↑

Aantal aangepakte knelpunten voor betere bereikbaarheid (van 6 naar 13)

=B

Gemiddelde kwaliteit openbare ruimte is op niveau B (CROW) gebleven

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Versnelling woningbouw Gouda

Programma versnelling woningbouw

Binnen het programma Versnelling Woningbouw zijn belangrijke stappen gezet voor het realiseren van 200 extra woningen in de categorie sociale huur en 200 woningen in de categorie middenhuur. Deze ambitie krijgt invulling binnen de gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone. In juni 2020 is het Ontwikkelperspectief Spoorzone vastgesteld in de gemeenteraad. Door de gemeentelijke organisatie zijn de ontwikkelende partijen gefaciliteerd bij hun planuitwerking.

Voor de ontwikkeling van de verschillende deellocaties in de Spoorzone zijn de volgende stappen gezet:

- Voor de transformatie van de Blokkerlocatie is een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en ontwikkelaar ondertekend. De ontwikkeling betreft 600 tot 650 woningen, waaronder ongeveer 120 sociale huurwoningen en ruim 90 middenhuurwoningen;
- Voor de locaties A1 Oost en A1 West zijn intentieovereenkomsten verlengd. In de plannen zitten ongeveer 400 woningen, waarvan ongeveer 250 sociale huurwoningen;
- Voor de kavel C1K2 (tussen Rabobank en Cinema Gouda) is een bestemmingsplan vastgesteld in september 2020 voor de realisatie van 156 sociale huurwoningen door Mozaïek Wonen;
- Voor de door Mozaïek Wonen te realiseren 60 flexwoningen aan Winterdijk 14 zijn een erfpachtovereenkomst en een ontwikkelovereenkomst tussen de gemeente en woningcorporaties ondertekend en is de omgevingsvergunning verleend. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de doelgroepen voor dit project.

Ook elders in de stad gewerkt aan de transformatie van locaties en gebouwen. De inzet is om ook in deze plannen sociale- en middenhuurwoningen gerealiseerd te krijgen.

In 2020 zijn het Stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan voor Westergouwe III vastgesteld. In Westergouwe III komt circa 20% sociale huur, wat een verdubbeling is ten opzichte van de oorspronkelijke 10% sociale huur voor Westergouwe totaal.

Samenwerking met de woningcorporaties en marktpartijen voor sociale woningbouw

De corporaties hebben hun jaarlijkse bieding in kader van de prestatieafspraken gedaan en deze zijn door de gemeente Gouda aanvaard. Op diverse locaties in de stad wordt samengewerkt aan het realiseren van sociale en middeldure huurwoningen:

- Op diverse locaties in de Spoorzone, zoals omgeschreven onder ‘Versnelling Woningbouw’;
- Het bestemmingsplan voor de locaties Van Heuven Goedhartsingel en Oostvogel is onherroepelijk verklaard. Hier komen naast 18 koopwoningen ongeveer 60 sociale huurwoningen (inclusief woonvorm voor jongeren met een verstandelijke beperking).;
- Voor de locatie Livingstonelaan 54 (voormalig Huize Bloemendaal), waar 59 nieuwe woningen inclusief 18 sociale huurwoningen gepland zijn, is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar ondertekend en is het bestemmingsplan vastgesteld;
- Het bestemmingsplan voor de Noothoven van Goorstraat/Spoorstraat met 10 sociale huurwoningen en 23 gereguleerde middenhuurwoningen is in juli vastgesteld. Het slopen van de oude bebouwing is gestart;
- Voor het project Goudshof (voormalige locatie St. Jozefziekenhuis) zijn afspraken gemaakt over 12 gereguleerde middenhuurwoningen;
- Aan de Bernhardhof 400 (voormalig verzorgingshuis Julianastaete) zijn 64 zelfstandige huurwoningen gerealiseerd, waarvan 58 met een huur onder de kwaliteitskortingsgrens;
- In Westergouwe is Woonpartners Midden-Holland gestart met de bouw van hun complex met 50 sociale huurwoningen (inclusief woningen voor beschut wonen) op de “Boerderijkavel”.

Regionale strategie en afspraken woningbouw

De woningbouwprogrammering voor Gouda is geactualiseerd en verwerkt in de regionale woningbouwprogrammering Midden-Holland. De regionale programmering is in november 2020 ingediend bij de provincie Zuid-Holland met verzoek om goedkeuring. De regio Midden-Holland is nog in afwachting van een formele reactie.

Integrale aanpak door gebiedsontwikkeling

Gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone

Na de vaststelling van het Ontwikkelperspectief Spoorzone in juni 2020 heeft de primaire focus gelegen op het verder brengen van de concrete ontwikkellocaties, zoals A1, Blokker, C1K2, Winterdijk. Het vaststellen van de integrale kaders voor Spoorzone heeft ertoe geleid dat ontwikkelende partijen weten waar ze aan toe zijn en geleidelijk aan steeds meer de handschoen wordt opgepakt. De concrete resultaten hiervan zijn benoemd onder ‘Versnelling Woningbouw’.

Gestuurd is en wordt op een goede, evenwichtige programmering van woningen in combinatie met andere functies in de plint van de gebouwen. Hierdoor kan een goed en leefbaar nieuw stuk stad ontstaan. Er wordt ingezet op het stimuleren van duurzame vervoersvormen zoals fiets, OV en deelauto’s.

Goudse Poort
Met de gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone wordt tevens ingezet op het benutten van transformatiekansen in de omgeving van de Antwerpseweg. Een concreet voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de Blokkerlocatie, zoals eerder vermeld.

Zuidelijk stationsgebied
In 2020 is veel voortgang geboekt met de vernieuwing van het zuidelijk stationsgebied. De openbare ruimte is voor meer dan 50% gereed, zoals de Vredebest en het nieuwe busstation. Ook is de bouw van de fietsenstalling gestart. De oostelijke stalling zal begin 2021 in gebruik worden genomen.

Realisatie Westergouwe
In 2020 is veel gebouwd in Westergouwe II. Het grootste deel van bijna 500 woningen in deze fase zijn opgeleverd. Daarnaast is het stedenbouwkundige plan en bestemmingsplan voor Westergouwe III vastgesteld door de gemeenteraad. In deze fase worden circa 900 woningen gerealiseerd in de periode 2021-2025.

Uitvoeren van het mobiliteitsplan
Verbeteren bereikbaarheid en leefbaarheid
Naar aanleiding van de behandeling van het Verkeerscirculatieplan (VCP) in de gemeenteraad eind 2019, heeft het college besloten het VCP terug te nemen. Op basis van het plan van aanpak 'Participatie VCP' (raadsmemo d.d. 17 december 2019) is in 2020 het participatieproces om te komen tot een breed gedragen VCP gestart. Door de coronamaatregelen was de start pas in september 2020 op aangepaste wijze mogelijk, gericht op besluitvorming voor de zomer van 2021. Parallel aan het participatieproces zijn verschillende varianten en oplossingen verder onderbouwd met onderzoek. De denkrichting voor het VCP is gebaseerd op het door de raad vastgestelde Mobiliteitsplan 2017-2026 en de daarin geformuleerde ambities en beleidsdoelen.

Het participatieproces is verlopen in twee sporen: een spoor met de ondernemersvertegenwoordiging Platform Gouda Onderneemt, en een spoor met alle andere belangenbehartigers van Gouda, gebundeld in de Denktank VCP. Hiervoor zijn diverse sessies geweest en dit loopt door in 2021.

In 2020 is gewerkt aan het realiseren van de no-regret maatregellijst, conform het besluit van de gemeenteraad van 12 november 2019. De volgende projecten zijn ter hand genomen of uitgevoerd (raadsmemo d.d. 9 december 2020):
- Korte termijn maatregelen Joubertstraat en Bodegraafsestraatweg;
- Nadere uitwerking verkeersstructuur Haastrechtsebrug en Goejanverwelledijk;
- Maatregelen oversteekbaarheid Goudse Houtsingel;
- Aanpassing kruispunt Kon. Wilhelminaweg – Goudkade (korte termijn maatregel);
- Inrichten schoolzones (30 km) op Plaswijckweg rond scholen Het Vlot, De Cirkel, De Goudakker.

Gouda fietsstad nummer 1
De volgende projecten en onderzoeken zijn in 2020 gedaan:
- Haalbaarheidsonderzoek fietsverbinding Westergouwe Rotterdam-Gouda (spoorbrug);
- Verbeteren route Ridder van Catsweg- H de Vrieslaan (incl. aansluiting Bloemendaalseweg) - voorbereiding voor uitvoering;
- Fietsvriendelijke afstelling verkeerslichten Bleulandweg en Plesmanplein Herinrichting Thorbeckelaan (quick win maatregelen) - voorbereiding van uitvoering;
- Fietsroute Plaswijck - Haastrechtsebrug - voorlopig ontwerp als input voor herinrichting van diverse wijken;
- Fietsverbinding fietstunnel Goudse Poort - van Reenensingel - haalbaarheidsonderzoek en voorlopig ontwerp;
- Doorfietsroute Rotterdam-Gouda - voorbereiding voor de uitvoering;
- Doorfietsroute Bodegraven- Gouda - regionaal haalbaarheidsonderzoek afgerond;
- Doorfietsroute Alphen aan den Rijn- Gouda - regionaal haalbaarheidsonderzoek afgerond.

Parkeren slimmer regelen
Het Parkeerplan Gouda 2020 is op 29 januari 2020 behandeld in de gemeenteraad waarbij aangepaste parkeernormen, prijzen en betaaltijden parkeren (geamendeerd) zijn vastgesteld. Naar aanleiding van het Ontwikkelperspectief Spoorzone is mogelijk gemaakt om bij bouwprojecten af te wijken van de parkeernorm door bijvoorbeeld inzet van deelmobiliteit. Dit kan ook voor grotere projecten buiten de Spoorzone worden toegepast.

Als onderdeel van het Verkeerscirculatieplan (VCP) is een parkeermodel opgeleverd om scenario's door te rekenen ten behoeve van een autoluwe binnenstad. In het VCP zijn maatregelen opgenomen om de bereikbaarheid en benutting van parkeergarages en parkeerterreinen te verbeteren. Voor de uitbreiding van de gebiedsgerichte parkeerregulering is een adviesbureau geselecteerd.

Schone stad
In 2020 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid voor het instellen van een zone voor zero emissie stadslogistiek ter grootte van de binnenstad. Hiervoor is een stappenplan "Zero Emissie Stadslogistiek binnenstad Gouda" opgesteld.

Onderdeel van het stappenplan is een uitgebreide effectanalyse naar de economische impact. Aanvullend is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de realisatie van stadsdistributiehubs.

De analyse is uitgevoerd volgens Kosten-Baten Analyse (KBA) systematiek. De conclusie is dat het invoeren van een Zero Emissiezone Stadslogistiek een sterk positief maatschappelijk rendement heeft. Uit de omgevingsanalyse is gebleken dat er steun is voor de invoering. De zero emissiezone sluit goed aan bij het toekomstige VCP.

Het onderzoeken van maatregelen voor een autoluwe binnenstad, het stimuleren van fietsgebruik en het uitbreiden van de 30km-zones, maakt onderdeel uit van het lopende participatieproces voor het VCP.

Optimale bereikbaarheid per openbaar vervoer
In 2020 is een haalbaarheidsonderzoek voor de Gouweknoop uitgevoerd. Hieruit blijkt dat een station aan de lijn Alphen-Gouda binnen de bestaande spoorconfiguratie kan worden ingepast. Op de lijnen Rotterdam/Den Haag-Gouda blijkt dat nu nog niet mogelijk. Het is op deze lijnen afhankelijk van investeringen in het kader van Toekomstbeeld OV 2040 of er ruimte komt voor een extra station. Nader onderzoek vindt plaats in samenhang met de ontwikkeling van de Zuidplaspolder.

In kader van het Verkeerscirculatieplan (VCP) is een onderzoek opgestart naar het optimaliseren van busverbindingen in Gouda. Ook een snelle busverbinding naar Bodegraven en een hop-on-hop-off bus is hierin meegenomen. Besluitvorming is voorzien in 2021. De nieuwe aanbesteding van het doelgroepenvervoer is gestart. Er zijn programma's van eisen opgesteld voor het collectief vraagafhankelijk vervoer (Groene Hart Hopper) en het routegebonden vervoer. In augustus 2021 start dit vervoer.

De buurtbus Reeuwijk (door Achterwillens) vertoonde tot aan het begin van de corona-epidemie een gestage reizigersgroei na het doorvoeren van de nieuwe opzet van de dienstregeling die in december 2018 is ingevoerd. Omdat deze busverbinding in een duidelijk behoefte voorziet draagt de gemeente jaarlijks een bedrag van € 2.750,- bij in de exploitatie. Als gevolg van de corona-epidemie heeft de buurtbus Gouda-Reeuwijk in 2020 nauwelijks kunnen rijden.

Verbeteren leefbaarheid kwetsbare buurten
Wijkontwikkeling door verbetering woningaanbod
De gemeente Gouda werkt met de woningcorporaties aan projecten in de wijken Korte Akkeren en Gouda oost:

- Medio 2020 is er een intentieovereenkomst met Mozaïek Wonen gesloten voor de herontwikkeling van de Jan Ligthartlocatie. Er wordt gewerkt aan een bouwplan waarbij participatie met de buurt zal plaatsvinden;
- De bouwvoorbereiding aan de locatie Gedenklaan zijn in 2020 opgestart. De 16 woningen gaan medio 2021 in verkoop, waarna eind 2021 wordt met de woningbouw wordt gestart;
- De laatste flats van Mozaiek Wonen aan de Verzetslaan zijn eind 2020 geoogst (gesloopt), waarmee het Zuidelijk Stempel Oost bouwrijp wordt gemaakt. In 2021 start de bouw van 47 eengezinswoningen en 62 appartementen.

De voortgang van de plannen in de Wijkontwikkeling is nagenoeg op schema:

- Het bestemmingsplan voor de locaties Van Heuven Goedhartsingel en Oostvogel is onherroepelijk. De sloop is voltooid;
- In het Middengebied zijn de voormalige woon/winkelpanden aan de De Rijkestraat gesloopt;
- Het bestemmingsplan voor de locatie Gedenklaan is onherroepelijk;
- Bij het Zuidelijk Stempel Oost is gestart met de sloop en aansluitend met de voorbereidingen van het bouwrijp maken;
- Op de Gunning mavo-locatie is de voorbelasting aangebracht. Bestemmingsplan is op 3 juni 2020 vastgesteld;
- Op de Jan Ligthartlocatie is de bouw van 25 tot 30 sociale huurappartementen voorzien. In 2020 is een start gemaakt met het onderzoeken van andere invullingen, bijvoorbeeld met meer groen. De eerder aangekondigde herziening van het bestemmingsplan is aangehouden.

Aan de slag in kwetsbare buurten
In overleg met de woningcorporaties is een start gemaakt met het Onderzoek Wijkontwikkeling 2.0, dat verder gestalte zal krijgen in 2021. In Oud-Achterwillens is Woonpartners Midden-Holland aan de slag gegaan met grootschalige renovatie. Afstemming vindt plaats met de gemeente voor wat betreft maatregelen in de openbare ruimte.

Een passend woningaanbod
Actualiseren woonbeleid
In 2020 is gewerkt aan actualisering van de woonvisie. Mede in verband met de gevolgen van de coronamaatregelen en omdat besloten is tot verbreding tot een woonzorgvisie vraagt dit meer tijd en zal de nieuwe visie in 2021 gereed komen.

Het experiment voor ruimere urgentieverlening bij (echt)scheiding met minderjarige kinderen en co-ouderschap, liep door in 2020. Het experiment houdt in dat in geval van co-ouderschap de vertrekkende ouder voortaan in aanmerking kan komen voor urgentie ook al blijft de andere co-ouder in de huidige woning wonen. Als beide ouders noodgedwongen moeten vertrekken uit de woning kunnen beiden een urgentieverklaring krijgen. Volgens de huidige regels in de Huisvestingsverordening Gouda is urgentie voor een sociale huurwoning bij echtscheiding alleen mogelijk voor één ouder en alleen als minderjarige kinderen dakloos dreigen te worden.

De Verordening startersleningen is medio 2020 geëvalueerd en aangepast.

Stimuleren en faciliteren meer middeldure huurwoningen
De Verordening middenhuurwoningen is in 2020 vastgesteld. Daarmee kan realisatie van gereguleerde middenhuurwoningen worden opgenomen in bestemmingsplannen en kan gewaarborgd worden dat middenhuurwoningen op langere termijn in dat prijssegment beschikbaar blijven.

Daarnaast zijn, op basis van de uitgangspunten van de verordening middenhuur, al voor diverse projecten in verschillende overeenkomsten afspraken gemaakt over gereguleerde middenhuurwoningen. Zoals bijvoorbeeld Noothoven van Goorstraat – Spoorstraat, Goudshof, Van Loonlocatie en Blokkerlocatie.

Wonen kwetsbare groepen
- De regionale afspraken zijn regulier gemonitord. Naar aanleiding daarvan zijn de aantallen niet gewijzigd;
- In 2020 is voldaan aan de taakstelling huisvesting statushouders;
- Voor tijdelijke woningen in de vorm van flexwonen op Winterdijk 14 is inmiddels de omgevingsvergunning verstrekt. Ook zijn afspraken bestuurlijk vastgelegd over de doelgroepen: spoedzoekers, reguliere jongeren en jongeren die uitstromen vanuit zorg;
- Gouda heeft namens de regio Midden-Holland een subsidieaanvraag ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het ministerie heeft ruim € 2.000.000 toegekend voor de innovatie van de maatschappelijke opvang. Onderdeel daarvan is het realiseren van Skaeve Huse. Daarvoor trekt Gouda vooralsnog samen op met gemeente Krimpenerwaard;
- Bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is een aanvraag ingediend voor realisatie van extra woonplekken voor kwetsbare groepen. Het ministerie heeft € 910.000 subsidie toegekend.

Implementatie Omgevingswet
Uitstel van inwerkingtreding van de omgevingswet naar 1 januari 2022 en de gevolgen van de coronamaatregelen hebben geresulteerd in een aangepaste planning voor de implementatie.

Omgevingsvisie
In 2020 is met input van stakeholders, samenwerkingspartners en inwoners een Werkversie Omgevingsvisie tot stand gekomen. Besluitvorming over de Omgevingsvisie en het intrekken van beleid, is uitgesteld naar het derde kwartaal van 2021. Belangrijkste oorzaak van het uitstel was het effect van de coronamaatregelen op het participatietraject (van fysiek naar digitaal) en het verplichte Milieu effecten rapport (MER) dat parallel aan de omgevingsvisie moet worden opgesteld.

Omgevingsplan GoudAsfalt
Begin 2020 is het ambitiedocument voor Goudasfalt geamendeerd vastgesteld door de Goudse gemeenteraad. Er is een begin gemaakt met de doorvertaling naar een bestemmingsplan verbrede reikwijdte. In kwartaal vier startte de participatie op de bestemmingsplan deelproducten evenementengeluid en de regels. Naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak heeft nader onderzoek naar omgevingsgeluid plaatsgevonden. Vervolgens zijn gesprekken tussen Goudasfalt en omwonenden opgestart. Tot slot is het zonnedak via een opstalovereenkomst juridisch geborgd en het gebruik en beheer door Goudasfalt van het terrein voor de langere termijn via een erfpachtovereenkomst geregeld.

Digitale toegang tot informatie over de leefomgeving verbeteren
Belangrijke stappen zijn gezet in de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. De gemeente Gouda heeft op één na alle benodigde koppelingen gerealiseerd. De eerste stappen zijn gezet om een plan van aanpak te maken voor het gemeente brede omgevingsplan. De eerste vragenbomen zijn opgeleverd door een softwareleverancier, en worden nog verder doorontwikkeld.

Efficiënte en integrale besluitvorming
Het fundament is gelegd voor het integraal werken onder de omgevingswet bij initiatieven. Aan de hand van het VNG-model van de VNG zijn intake- en omgevingstafels ingericht om te oefenen met het nieuwe initiatievenproces.

De verordening fysieke leefomgeving en de participatiestrategie voor de fysieke leefomgeving is vastgesteld door de gemeenteraad. De aanpassing van organisatorische werkprocessen is vergevorderd. De eerste stappen zijn gezet om deze geschikt te maken voor het gemeentelijke zaaksysteem.

Het welstandsbeleid heeft een beknopte update gekregen. Zo zijn enkele aanbevelingen van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit verwerkt. De actualisatie loopt vooruit op een bredere aanpassing van het welstandsbeleid en de integratie ervan in het omgevingsbeleid.

Bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen
In 2020 zijn in overleg met particulieren en ontwikkelaars diverse (postzegel) bestemmingsplannen opgesteld en in procedure gebracht. In totaal zijn in 2020 negen bestemmingsplannen aan de raad aangeboden en vastgesteld: Fluwelensingel, Gouwe Kanaalzone (Gunningmavo), Noothoven van Goorstraat, Zuidelijk Stempel Oost, Livingstonelaan,

Spoorzone C1, Westergouwe fase III, Veegplan 2020, en Sportlaan 83. In 2020 is een start gemaakt met het opstellen van een pilot-omgevingsplan voor het plangebied Goverwelle.

Duurzaam beheer openbare ruimte
Realisatie nieuw ECO-park
Na de afronding van het voorlopig ontwerp, is in 2020 een definitief ontwerp opgesteld. Eind 2020 is op basis van dit ontwerp de definitieve raming opgesteld, ten behoeve van de aanbesteding in 2021.

Onder het Ecopark is ruimte gereserveerd voor bedrijvigheid op het gebied van circulaire economie. Er zijn contacten gelegd met partijen die interesse hebben om hier invulling aan te geven.

Uitvoeringsleidraad openbare ruimte (LIOR -> DIOR)
In plaats van een visie is een voorbeeldproject in de buurt Korte Akkeren Oud uitgevoerd. Hierbij zijn kansen voor duurzaamheid in de openbare ruimte geïnventariseerd en waar mogelijk direct geïmplementeerd. Het voorbeeldproject biedt mogelijkheden om knelpunten voor toekomstige projecten op gebied van een duurzame inrichting van de openbare ruimte in kaart te brengen en verduurzamingsmogelijkheden op te nemen in het LIOR.

Afvalbeleid/VANG doelstellingen
Als gevolg van de coronamaatregelen en met name thuiswerken is de hoeveelheid huishoudelijk afval in 2020 toegenomen. Daarbij is ook het scheidingspercentage gedaald van 71% in 2019 naar 68% in 2020%. De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar in 2020 was 118 kg.

Voor de volgende verbeteringen zijn in 2020 de voorbereidingen gestart:
- Inzetten van ondergrondse (pers)containers bij de inzameling van PMD bij hoogbouwlocaties;
- Vervangen van trommels (inworpopening) door kleppen bij de nieuwe GFT verzamelcontainers nadat deze met bewoners is getest;
- Uitbreiden van het aantal 30 liter trommels in de ondergrondse restafvalcontainers.

Om afvalscheiding verder te bevorderen en ontwijkgedrag te beperken, zijn in 2020 extra middelen voor communicatie ingezet. Dit is benut voor twee pilots voor GFT bij hoogbouw en beperking van grofvuildumpingen in Korte Akkeren, alsmede voor de inzet van de Buurtvoorlichters.

Transitie uitvoering Dagelijks beheer infra
De transitie is volledig afgerond.

Reclame openbare ruimte
Begin 2020 zijn de laatste aanbestedingen van reclamecontracten afgerond. Drie nieuwe partijen gaan de komende jaren reclame voeren in de Goudse openbare ruimte. Afhankelijk van de terugverdienperiode van de investering, liggen de contracten voor de komende 5 tot 15 jaar vast tegen een marktconforme vergoeding. De partijen zijn geselecteerd op de beste prijs/kwaliteit verhouding. Belangrijke aandachtspunten hierbij waren de mogelijkheid tot toekomstig hergebruik van de materialen, een kwalitatief hoogwaardige uitstraling en een zo laag mogelijk energieverbruik.

3.3.2 Corona
Ondanks de corona-epidemie bleef de druk op de huizenmarkt onverminderd groot, waardoor geen vertraging te merken was in de woningbouw. Wel waren er grote gevolgen voor het OV, waar de bezetting gemiddeld 90% tot 50% lager was dan in andere jaren. Als gevolg hiervan en ook vanwege besmettingen onder personeel, reden minder bussen en treinen. In beleidsprocessen had de corona-epidemie tot gevolg dat participatieprocessen volledig digitaal moesten worden opgezet. Door de onbekendheid hiermee heeft dit in meerdere gevallen tot vertraging geleid. Gelukkig bleek de animo om deel te nemen aan digitale participatie erg groot en was de opbrengst uit deze processen vergelijkbaar.

3.3.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2020
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	De gemiddelde kwaliteit van verschillende onderdelen van de openbare ruimte (wegen, groen, meubilair etc.)	B	Blijft minimaal niveau B (Crow) Dit met uitzondering van elementenverharding	B
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Het aantal speelplekken in Gouda	151	151	152
8.3 Wonen en bouwen	Sociale huurwoningen	Op plannen 2020	+50 per jaar	
8.3 Wonen en bouwen	Middeldure huurwoningen	Op plannen 2020	+50 per jaar	
8.3 Wonen en bouwen	Sociale huur in grote nieuwbouwprojecten (+60 woningen)		33%	

In 2020 voldeden alle onderdelen van de openbare ruimte aan het afgesproken kwaliteitsniveau (gemiddeld B-kwaliteit CROW).

Het aantal speelplekken is gestegen naar 152 (+1 in Westergouwe). Dit is exclusief de drie natuurspeelplekken Noorderhout, Steinse Groen en Groenhovenpark en de speeltuin ’t Eiland. De laatste is een bewonersinitiatief en geen eigendom van de gemeente Gouda.

3.3.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma’s te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
8. VHROSV	Gemiddelde WOZ waarde	duizenden euro's	2016	176	209		
			2017	180	217		
			2018	188	230		
			2019	206	248		
			2020	222	270		
8. VHROSV	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	4	9,2	6	De stijging van de WOZ-waarde in Gouda zit met 8% vrijwel op hetzelfde niveau als de landelijke stijging. De grootste oorzaak van de landelijke waardestijging is de toegenomen druk op de woningmarkt.
8. VHROSV	Demografische druk	%	2017	70,9	69,0	69	
			2020	71,4	70		Ten opzichte van het niveau in 2017 is de demografische druk iets gegroeid, maar lichter dan het landelijk gemiddelde. De stijging wordt vooral beïnvloed door een groter aandeel 65-plussers. Het aantal inwoners onder de 20 is juist gedaald ten opzichte van 2017.
8. VHROSV	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2018	915	649		
			2020	1032	700		
8. VHROSV	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2018	982	721		
			2020	1048	773		

Toelichting

1. De gemiddelde WOZ-waarde in Gouda is sinds 2015 met 19,1% gestegen. Dit is iets minder dan de landelijke stijging van 20,3%. Ten opzichte van 2018 kende Gouda een relatief hoge stijging van 9,5% in vergelijking met 7,8% in heel Nederland.

3.3.5 Wat heeft het gekost?

3.3.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	42.161	46.927	46.904	24
Baten	-16.726	-15.456	-20.910	5.454
Saldo van baten en lasten	**25.435**	**31.471**	**25.993**	**5.478**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	3.870	2.765	2.457	308
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-721	-6.442	-3.500	-2.942
Gerealiseerd resultaat	**28.584**	**27.795**	**24.951**	**2.844**

3.3.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, baten en het saldo weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden - Lasten	4.953	5.926	5.916	10
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden - Baten	-4.247	-4.635	-5.740	1.105
Saldo	**706**	**1.291**	**176**	**1.115**
2.1 Verkeer en vervoer - Lasten	14.260	18.928	17.755	1.173
2.1 Verkeer en vervoer - Baten	-111	-452	-1.769	1.316
Saldo	**14.149**	**18.476**	**15.986**	**2.490**
2.2 Parkeren - Lasten	1.249	1.190	1.174	15
2.2 Parkeren - Baten	-10	-10	-2	-8
Saldo	**1.239**	**1.180**	**1.173**	**7**
2.5 Openbaar vervoer - Lasten	125	114	114	0
2.5 Openbaar vervoer - Baten	0	0	0	0
Saldo	**125**	**114**	**114**	**0**
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie - Lasten	5.431	5.235	4.998	237
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie - Baten	-100	-160	-257	98
Saldo	**5.331**	**5.075**	**4.741**	**334**
8.1 Ruimtelijke ordening - Lasten	2.401	2.494	2.597	-103
8.1 Ruimtelijke ordening - Baten	-1	-1	-143	142
Saldo	**2.400**	**2.493**	**2.454**	**39**
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen) - Lasten	10.304	8.542	10.150	-1.608
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen) - Baten	-10.304	-7.842	-9.845	2.003
Saldo	**0**	**700**	**306**	**394**
8.3 Wonen en bouwen - Lasten	3.438	4.499	4.200	300
8.3 Wonen en bouwen - Baten	-1.953	-2.356	-3.155	799
Saldo	**1.485**	**2.143**	**1.045**	**1.099**
Totaal saldo taakvelden	**25.435**	**31.471**	**25.993**	**5.478**

3.3.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**10**	**V**		**1.105**	**V**	
Er is sprake van een voordeel op inkomsten erfpacht, verkoop Clematislaan en voormalige onderwijslocatie Oosthoef, realisatie was eind 2020 (na derde ijkmoment) en derhalve niet in de gewijzigde begroting opgenomen.				1.105	V	I
Overig	10	V	I			
2.1 Verkeer en vervoer	**1.173**	**V**		**1.316**	**V**	
Dagelijks Onderhoud Grijs - Wegen: Gemeente Gouda heeft € 315.000 meer vergoedingen uit hoofde van degeneratie ontvangen dan geraamd. Deze wordt toegevoegd aan de voorziening Groot Onderhoud Openbare Ruimte, aangezien tegenover deze vergoeding te maken kosten uit hoofde van groot onderhoud aan straatwerk/wegen staan. Een hogere dotatie aan de voorziening betekent een hogere last in de exploitatie. Daarnaast is voor € 91.000 aan vergoedingen ontvangen voor uitgevoerde werkzaamheden aan voetpaden, pleinen en straten, waar voor hetzelfde bedrag kosten voor de uitvoer van de werkzaamheden staan.	406	N	I	406	V	I

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Dagelijks Onderhoud Grijs: Uit de controle van de accountant blijkt dat € 154.000 minder gedoteerd hoeft te worden aan de voorziening Groot Onderhoud Openbare Ruimte voor groot onderhoud aan wegen dan aanvankelijk geraamd werd.	154	V	I			
Straatreiniging: In de herfst zijn ten opzichte van hetgeen geraamd meer ten laste van de voorziening Riolering te brengen kosten gemaakt. Dit betreffen straatreinigingswerkzaamheden om onder andere mogelijke verstoppingen van putten en dergelijken te voorkomen. Door vorenstaande zijn minder kosten toegerekend aan straatreiniging.	188	V	I			
Gladheidsbestrijding: Door relatief milde weersomstandigheden zijn minder werkzaamheden ten aanzien van gladheidsbestrijding nodig geweest, wat resulteerde in een positievere afrekeningen ten opzichte van geraamd.	78	V	I			
Verbetering Doorstroming Verkeer: Herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied. Dit project heeft vertraging opgelopen, waardoor minder kosten zijn gemaakt. Inmiddels verloopt de realisatie redelijk volgens planning. Hierdoor is er minder onttrokken aan de reserve. Er ontstaan verschillen in de jaarschijven, terwijl de eindwaarde minder fluctueert. De voordelen op het saldo van lasten en baten worden verrekend met de reserve (daar is sprake van een nadeel).	1.125	V	I	926	V	I
Overig	34	N	I	16	N	I
2.2 Parkeren	**15**	**V**		**8**	**N**	
2.5 Openbaar vervoer						
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	**237**	**V**		**98**	**V**	
Dagelijks Onderhoud Groen: Als gevolg van onder andere coronamaatregelen is minder dagelijks onderhoud aan Groen uitgevoerd dan aanvankelijk geraamd, dit leidt tot een voordeel in de lasten. Voor een periode hebben alleen urgente dan wel spoedwerkzaamheden doorgang gekregen en hebben derde partijen verdere fysieke uitvoering van werkzaamheden tot een minimum beperkt. De baat van € 90.000 betreft een ontvangen subsidie van de provincie voor werkzaamheden aan de ecologische verbinding Steinse Groen.	171	V	I	90	V	I
Openbaar Groen - Groenfonds: Het voordeel wordt veroorzaakt door een lagere kostenverrekening van groenprojecten met de reserve Groenfonds. Vertraging in de uitvoering is ontstaan door temporisering. Een identiek nadeel doet zich voor bij programma 8, mutaties reserves. Het overige saldo op de lasten Openbaar Groen betreft afzonderlijke kleinere posten.	73	V	I			
Overig	7	N	I	8	V	I
8.1 Ruimtelijke ordening	**103**	**N**		**142**	**V**	
Anterieure overeenkomsten: De baten van de anterieure overeenkomsten worden in veel gevallen eerder ontvangen, terwijl de werkzaamheden pas in het jaar daarna worden verricht. Voor 2020 zijn voor het eerst de baten voor een deel doorgeschoven naar het jaar waarin de kosten worden gemaakt. Dat levert eenmalig een nadeel op.	181	N	I	140	V	I
Omgevingswet: De vertraging in de definitieve besluitvorming met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet heeft er ook voor gezorgd dat een aantal projecten niet in 2020 is uitgevoerd. Voorgesteld wordt om het batig saldo op de lasten van € 70.000 opnieuw beschikbaar te stellen, zodat er dekking is voor de kosten van deze uitgestelde projecten.	70	V	I			
Het beschikbare jaarbudget Planschade hoefde niet aangesproken te worden.	25	V	I			
Overig	17	N	I	2	V	I
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	**1.608**	**N**		**2.003**	**V**	
Bij de Grondexploitatie Westergouwe is meer gronduitgifte geweest dan begroot, dat zorgt voor meer inkomsten. Door de verkoop van grond daalt de waarde van de gronden op de balans. Hierdoor treedt een vermindering van de boekwaarde op, wat leidt tot een nadeel op de lasten. Daarnaast staat tegenover een voordeel op het project Middenwillens een nadeel uit hoofde van een toevoeging aan de reserve.	1.608	N	I	2.003	V	I
8.3 Wonen en bouwen	**300**	**V**		**799**	**V**	
Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit: Ten opzichte van de begroting waren er meer bouwaanvragen met een welstandstoets. Als gevolg daarvan zijn enerzijds meerkosten personele inzet en anderzijds hogere welstandsleges gerealiseerd.	36	N	I	50	V	I
Wijkontwikkeling: Hier zijn kosten verantwoord, maar heeft de uitvoering vertraging gehad door Flora en Fauna regels bij de sloop. Daarnaast heeft het project Gedenklaan vertraging gekend, maar hebben partijen met de vaststellingsovereenkomsten inmiddels een start gemaakt. Er zijn inkomsten ontvangen voor het project Zuidelijke Stempel Oost en Gedenklaan.	271	V	I	221	V	I

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Stadsvernieuwing - WonenBovenWinkels: In de afgelopen jaren zijn subsidiebeschikkingen afgegeven in verband met de te realiseren woningen boven winkelpanden. Ter dekking van deze toekomstige betalingsverplichtingen wordt voorgesteld om het batig saldo van deze post € 116.000 in 2021 opnieuw beschikbaar te stellen, ter dekking van de uit te betalen subsidies op deze regeling. Het voordeel op de baten heeft te maken met de balansafwikkeling voorgaande jaren, ter dekking van de kosten Restauratie Gemeentelijke Monumenten (programma 5).	116	V	I	53	V	I
Bouw- en Woningtoezicht en Bouwplanbegeleiding Westergouwe: Het nadeel op de lasten wordt veroorzaakt door aanvullende personele inzet als gevolg van het toegenomen aantal vergunningaanvragen. Ten opzichte van de bij tweede begrotingswijziging aangepaste begroting konden toch meer bouwprojecten vergund worden, met name in Westergouwe. Dit heeft geresulteerd in een voordeel op de legesinkomsten.	79	N	I	460	V	I
Funderingsherstel en -vernieuwing: In 2020 is minder dan voorzien gebruik gemaakt van de leningfaciliteiten Fonds Duurzaam Funderingsherstel. De gemeentelijke bijdrage aan dit fonds was derhalve lager.	21	V	I			
Overig	7	V	I	15	V	I

3.3.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Wijkontwikkeling - Er zijn meer baten en minder lasten op de Wijkontwikkeling, per saldo een voordeel van € 492.000. Conform de Nota Reserves en Voorzieningen wordt dit gestort in de reserve Wijkontwikkeling.	492	N	I
Reserve Versnellen woningbouw en transformatie - Het voordeel op deze reserve wordt gecompenseerd door een nadeel van gelijke omvang op programma 8.	400	V	I
Reserve Zuidelijk stationsgebied - Bij de verbetering van de verkeersdoorstroming is sprake van minder lasten en meer inkomsten. Dit voordeel wordt verrekend met deze reserve, derhalve wordt minder onttrokken aan deze reserve.	2.050	N	I
Reserve Civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen	25	N	I
Reserve Civieltechnische werken en plankosten Bolwerk	25	N	I
Reserve Groenfonds - Het nadeel op deze reserve wordt gecompenseerd door een voordeel van gelijke omvang op programma 8.	96	N	I
Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden Middenwillens - De onttrekking aan deze reserve is lager, omdat minder kosten zijn gemaakt. Derhalve een nadeel.	346	N	I

3.3.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Verduurzaming vastgoed - Een groot deel van de investeringen voor verduurzaming is verschoven van eerdere jaren naar 2021. Echter, de verduurzaming van vastgoed heeft de afgelopen tijd steeds meer vorm gekregen. In 2020 is er een overschrijding van de investering Verduurzaming Vastgoed 2020 van € 441.000. In 2021 is een budget beschikbaar voor verduurzaming vastgoed van € 1.613.000. Het tekort van 2020 wordt verrekend met het beschikbare investeringsbudget voor vastgoed in het boekjaar 2021.	166	607	-441
Mobiliteitsplan - Betreft jaarschijf 2020. Door de te leggen dwarsverbanden met de No-Regret-maatregelen en toekomstige VCP-maatregelen is niet het gehele budget besteed.	480	114	366
Reconstructie afrit Goudse Poort - Door een scope-wijziging is de uitvoering van dit project opgeschoven naar 2021. De kapitaallasten van deze investering worden verrekend met de Reserve Goudse Poort	85	0	85
Parkeerplan Gouda - De uitgaven ten laste van het Parkeerplan zijn getemporiseerd. De voor 2020 begrote lasten zullen in 2021 optreden.	100	0	100
Investeringen wegen grijs - Vervangingsinvesteringen openbare ruimte: Als gevolg van maatregelen tegen corona zijn niet alle vervangingsinvesteringen in 2020 gedaan.	4.227	3.201	1.026
Totaal	**5.058**	**3.922**	**1.136**

3.3.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT deel)	De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door - naast milieutaken - ook taken op het gebied van bouwen, woningtoezicht en ruimtelijke ordening (BWT-taken) uit te voeren in opdracht van vier regiogemeenten.
Grondbank RZG Zuidplas	Grondbank RZG Zuidplas heeft tot 2011 strategische grondposities verworven in de Zuidplaspolder voor een integrale gebiedsontwikkeling van dit gebied. Vanwege de economische terugval zijn daarna de grondaankopen beëindigd. Nu voert de grondbank een beleid, gericht op verkoop van de verworven gronden. De deelnemers aan de Grondbank richten zich op een zo gunstig mogelijke waardeontwikkeling van de gronden.
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.
Coöperatie Parkeerservice U.A.	Coöperatie Parkeerservice U.A. ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.

Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT-deel)
De afdeling Bouw- en woningtoezicht (BWT) van de ODMH ziet namens de aangesloten gemeenten toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Zij doet dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening. Voor 2020 ging het daarbij bij Gouda onder meer om circa 1000 afhandelingen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen, 600 toezichtstaken, 175 juridische procedures vergunningen en 150 handhavingszaken. In 2020 en verder heeft ook de implementatie van de omgevingswet ruime aandacht gekregen binnen de ODMH, waaronder ook advisering richting gemeenten. Ten slotte is de ODMH verantwoordelijk voor de implementatie van het project Gevelaanpak panden Gouda 750.

Grondbank RZG Zuidplas
Door de deelname in de Grondbank met 6% heeft Gouda invloed op de regionale woningbouwopgave. In 2019 is een concept ontwikkelvisie Middengebied door de gemeente Zuidplas opgesteld. Deze concept ontwikkelvisie is in relatie met de grondeigendommen van de Grondbank verder uitgewerkt o.a. met het doel de waarde van deze gronden minimaal te behouden. Ook in 2020 zijn de gesprekken tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas over de grondverkoop voor de woningbouwplannen in het Middengebied van de Zuidplaspolder voortgezet. Parallel aan deze overleggen is de gemeente Zuidplas verder gegaan met het uitwerken van de ontwikkelplannen tot een Masterplan Middengebied. In de gesprekken die eind 2020 nog liepen tussen de gemeente Zuidplas en de Grondbank is het uitgangspunt voor de Grondbank bij verkoop van de gronden een kostenneutrale afsluiting van deze gemeenschappelijke regeling

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing in de invordering van de leges bouwvergunningen ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van de aanvraag en het verstrekken van een dergelijke vergunning. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Cyclus N.V.
Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst met Cyclus NV heeft Cyclus een vijfjarig contract voor Afval (inzameling / verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding. Cyclus opereert op het snijvlak van markt en overheid en biedt haar klanten een marktconforme prijs en dienstverlening. Als zodanig levert zij een bijdrage aan schoon en duurzaam leefmilieu.

Coöperatie ParkeerService U.A.
ParkeerService ondersteunt en ontzorgt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid. Voor Gouda bijvoorbeeld is ParkeerService het loket voor parkeervergunningen.
ParkeerService ondersteunt bij het maken van een vertaalslag tussen strategische visies en tactisch parkeerbeleid. Daarnaast geeft de coöperatie adviezen over verordeningen, tarifering, parkeerexploitaties etc.

3.4 Sociaal domein

Lasten * € 1.000
140.863

Baten * € 1.000
39.853

Percentage van totale uitgaven
47%

Waar staat het programma voor?

De groeiende verantwoordelijkheid en de (zorgen over de) omvang van de middelen voor de sociale opgaven in de stad vragen om een gerichte integrale aanpak binnen het programma Sociaal domein. Wat is ieders rol in de inclusieve stad, hoe kunnen we stimuleren dat zoveel mogelijk mensen meedoen in de samenleving, hoe kunnen mensen worden gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en gebruik te maken van hun eigen kracht, voor welke kwaliteit van zorg en ondersteuning staan we, hoe kunnen we onze dienstverlening inrichten naar de taken en opgaven in het sociaal domein, hoe zorgen we voor normalisatie en demedicalisering en hoe zorgen we ervoor dat kinderen veilig opgroeien en doorbreken we de cirkel van opgroeien in armoede? Dit is een greep uit de vraagstukken die in 2020 in dit programma aan bod zijn gekomen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Nieuw beleidskader sociaal domein 2020-2023
In de nota Iedereen kan meedoen is de koers voor de periode 2020-2023 vastgesteld. Dit betreft een integraal beleidskader voor het hele sociaal domein. Inhoudelijk bouwt deze nota voort op de ingeslagen weg van de afgelopen jaren. Belangrijke aandachtspunten zijn: aandacht voor de grenzen aan zelfredzaamheid maar ook normaliseren en afbakening van de gemeentelijke rol.

Werken aan een inclusieve en tolerante stad
Voor een inclusieve en tolerante stad is begrip voor elkaars leven, standpunten en worstelingen essentieel. En voor dat begrip zijn ontmoetingen van het grootste belang. Met online mogelijkheden en de creativiteit in de stad is veel bereikt. Er is een Jongeren Stadsgesprek Racisme en Discriminatie georganiseerd en Gouda had in oktober een succesvolle Regenboogweek.

Transformatie jeugdhulp
Het afgelopen jaar zijn er goede stappen gezet in de transformatie van de jeugdhulp. Een voorbeeld binnen het programma Gewoon Thuis Jeugd is de start van de centrale toegang verblijfstafel. Hierdoor vindt een gerichtere toeleiding naar (residentieel) verblijf plaats, waardoor jeugdigen sneller passende zorg ontvangen. Daarnaast zijn twee woonzorg-coördinatoren gestart om meer zicht te krijgen op de brede zorg- en woonvraag van jongvolwassenen in de jeugdzorg en de overgang naar 18+ te versoepelen.

Armoede en schulden
De publiekscampagne Gauw Daarbij is in oktober gestart. Er zijn minder aanvragen voor schuldhulpverlening geweest, maar opvallend is dat geen uitval is geweest tussen aanmelding en intakegesprek. Er zijn ervaringsdeskundigen opgeleid als ervaringscoaches voor mensen met schulden.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Afname aantal langdurig bijstandgerechtigden met 338

Toename i.p.v. afname aantal jongeren met jeugdbescherming

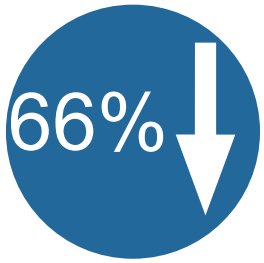

Afname i.p.v. toename van % inwoners tevredenheid over deelname aan de samenleving

3.4.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

De thema's, waarop ingezet is, zijn:
- Een inclusieve en tolerante stad;
- Preventie (inclusief aanpak armoede);
- (Thuis) wonen in de wijk;
- Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten;
- Programma 'integrale uitvoeringsorganisatie';
- Aan het werk en meedoen & programma 'naar een nieuwe sociale dienst'.

Thema: Een inclusieve en tolerante stad
In 2020 was veel aandacht voor racisme en discriminatie, onder meer naar aanleiding van de wereldwijde Black Lives Matter-beweging en de discussie rond Zwarte Piet. In Gouda heeft dat onder meer geleid tot een Jongeren Stadsgesprek, waarin jonge Gouwenaars openhartig vertelden over ongelijkheid en discriminatie in hun dagelijks leven. 2020 was ook het jaar van Bruggenbouwen, waar verschillende religieuze organisaties spraken over wat hen verbindt, en van Bondgenoten, waar onder meer onderwijs, politie, religie en gemeente elkaar vertellen wat er speelt bij hun achterbannen en hoe bijvoorbeeld corona hen raakt.

Samen met Goudse ervaringsdeskundigen wordt gewerkt aan de uitvoering van het VN-verdrag Handicap, waarbij toegankelijkheid de basis is van volwaardige deelname aan de maatschappij.

Met de Regenboogalliantie is Gouda Regenboogstad verder vormgegeven, met als hoogtepunt de Regenboogweek in oktober. Corona bracht ook mooie initiatieven die de buurtverbinding stimuleerden. De Lief- en Leedstraten zijn een voorbeeld van een initiatief dat we structureel willen uitbreiden.

Thema: Preventie
De volgende activiteiten hadden in 2020 prioriteit:

Preventie en gezondheidsbeleid
In 2020 is er in samenwerking met de partners en inwoners in de stad gestart met de vorming van het Lokaal Preventieakkoord. Vanuit de analyses en gesprekken is gekeken naar welke thema's prioriteit krijgen. De thema's zijn: Bewegen & Voeding, Gezonde Leefomgeving, Verslaving, Armoede & Schulden en Inclusie & Meedoen.

In de Nota Sociaal Domein is de ambitie 'Een integrale aanpak Gezonde Wijk' opgenomen. Er is intern een bijeenkomst georganiseerd en ook met de partners zijn we tijdens een eerste bijeenkomst bij elkaar gekomen om te bespreken welke ambities, trends en samenwerkingen er mogelijk zijn. De input van deze bijeenkomsten wordt gebruikt om hier verder gevolg aan te geven.

Door de coronapandemie was inzet nodig voor het crisisteam waardoor het Lokale Preventieakkoord en de ambitie voor de integrale aanpak Gezonde Wijk is vertraagd.

Preventie van schulden
Sinds 2018 wordt de schuldhulpverlening door de gemeente zelf uitgevoerd. In het afgelopen jaar verliep de hulpverlening anders door de coronamaatregelen. Zo waren tijdens de eerste lockdown veel loketten voor flankerende hulp tijdelijk gesloten of alleen open op afspraak. Ook de gemeentelijke hulpverlening vond zoveel mogelijk plaats op afstand en dus telefonisch of via videobellen. De eerste maanden hebben minder mensen zich gemeld maar de opkomst bij het intakegesprek was 100%.

De publieksinformatie voor de campagne Gauw Daarbij stond gepland voor het voorjaar maar is vanwege de lockdown uitgesteld tot begin oktober. Met de campagne is beoogd om inwoners te informeren over mogelijke hulp bij schulden. Ook zijn de folders vernieuwd en ontvingen inwoners met betalingsachterstanden op de vaste lasten een brief met informatie over hulp bij betalingsproblemen en schulden. De effecten hiervan hebben we nog niet kunnen monitoren. Dit wordt voorbereid voor 2021.

In 2020 was 68% van de uitstroom succesvol. Dit kan zijn door een geslaagde regeling maar ook door een advies waarmee de cliënt op eigen kracht verder kan of doorgeleid wordt naar flankerende hulp.

Opvallend was in 2020:
- Minder aanmeldingen maar geen uitval tussen aanmelding en intake. De 100% opkomst van alle aangemelde klanten lijkt veroorzaakt doordat de gesprekken telefonisch of via beeldbellen gaan;
- Er werd een hoger aantal aanmeldingen verwacht maar dit bleef uit, wellicht door steunmaatregelen van de overheid. Een hoger aantal wordt nog wel verwacht in 2021. Vooralsnog is er geen stijging te zien in aanvragen van jongeren en ondernemers, wat wel voorspeld is door de NVVK.

Inzet ervaringsdeskundigen bij schulden
Het project inzet ervaringsdeskundigen heeft geleid tot opgeleide ervaringscoaches. Door de corona-maatregelen zijn ook de ervaringscoaches minder vaak benaderd. Iedere maandagmiddag is er een digitale ontmoeting waar inwoners (anoniem) kunnen deelnemen en hun vragen stellen aan ervaringscoaches.

Jongerenwerk
Met het jongerenwerk in Gouda wordt beoogd (kwetsbare) jongeren die opvallen door overlastgevend en risicovol gedrag op positieve wijze mee te laten doen in de samenleving door hen aan te spreken op kwaliteiten, talenten en verantwoordelijkheden en grenzen te stellen. Op deze wijze wordt gestreefd een ontwikkeling richting criminaliteit te voorkomen.

De invloed van corona op het jongerenwerk in 2020 is groot geweest. Veel activiteiten konden niet doorgaan zoals gepland, de coronamaatregelen vroegen veel van de creativiteit van jongerenwerkers.

Samen met partners in de stad zijn er activiteiten op straat georganiseerd zoals bijvoorbeeld een balkonbingo. Ook was het jongerenwerk meer aanwezig om jongeren op straat aan te spreken en te informeren over de maatregelen. Hierin werd samen opgetrokken met wijkagenten en BOA's. Er zijn meer online activiteiten geweest zoals online FIFA toernooien.

De resultaten van de evaluatie van het jongerenwerk in 2019 zijn gebruikt voor het formuleren van een nieuwe opdracht vanaf 2021. Hierin is ook input van de gemeenteraad en werkbezoeken aan andere gemeenten meegenomen. Ter voorbereiding op de aanbestedingsopdracht is er met marktpartijen een marktconsultatie gehouden. In de zomer van 2020 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. Met ingang van 2021 is er een nieuwe partij voor het jongerenwerk gecontracteerd: Stichting Buurtwerk.

Verder werd ingezet op:

Preventieve ondersteuningsstructuur jeugd
In 2020 zijn de partners uit preventieve ondersteuningsstructuur samengekomen om ambities, trends en samenwerking te bespreken. Daarnaast is onderzoek gedaan naar de kosten van preventieve jeugdhulpstructuren, waarbij gekeken is naar de overlap tussen de verschillende regelingen om het maatschappelijke rendement beter in kaart te krijgen. De corona-pandemie toonde tevens waar reeds goede samenwerkingen, flexibiliteit en kwetsbaarheden zitten in het systeem. Deze ervaring hebben we gebruikt in de nog lopende doorontwikkeling van de preventieve ondersteuningsstructuur jeugd.

Uitvoeren armoedebeleid
Conform toezegging aan de raad is op 17 maart 2020 per discussiememo inzicht verschaft in de effecten van het armoedebeleid. Naar voren is gekomen dat de beoogde effecten van het armoedebeleid zijn behaald. Het betreft de volgende 2 effecten:
- Alle huishoudtypes kunnen rondkomen voor het basispakket zoals door het Nibud gedefinieerd; en
- Het aantal huishoudens dat ook het restpakket kan bekostigen is verbeterd.

Ook is uit de analyse naar voren gekomen dat voor aanvullende maatregelen aanvullend budget noodzakelijk is. Na het verzenden van dit memo is de coronacrisis in volle hevigheid losgebarsten en zijn, mede in het kader van de bezuinigingen, geen afspraken meer gemaakt over beleidswijzigingen.

Corona heeft verder de volgende effecten gehad:
Het aantal verzilverde sportvouchers ligt lager dan in 2019 doordat tijdens langere periode in het voorjaar kinderen niet hebben kunnen sporten en de lessen niet doorgingen. In 2020 zijn er 993 vouchers verzilverd. In 2019 waren dit er nog 1300. Het jeugdtegoed voor de kinderen met een kindpakket bedraagt € 150 per kind en kan worden besteed tot 1 maart. Op 31 december was van de uitstaande tegoeden 78,25% besteed. In 2019 was dat eind december nog 83%. Het jeugdtegoed is in 2020 niet volledig verzilverd omdat niet-essentiële winkels vanaf medio december 2020 werden gesloten. Het jeugdtegoed kan niet via webwinkels worden besteed. Het resterende tegoed wordt bij wijze van uitzondering meegenomen naar een nieuwe pas per maart 2021 met aanvulling van het jaartegoed voor 2021.

De schoolkostenregeling is in de eerste lockdown tijdelijk uitgebreid met een laptopregeling voor kinderen op het basisonderwijs. Dit heeft geleid tot veel aanvragen en hogere uitgaven voor laptops. In de maanden april, mei en juni zijn er 233 laptopvergoedingen uitgekeerd voor leerlingen in het primair onderwijs. Deze regeling is geëindigd per 1 juli 2020 omdat de kinderen weer fysiek les kregen en scholen via het ministerie geld hebben ontvangen om apparaten beschikbaar te stellen aan leerlingen. Na 1 juli was de reguliere schoolkostenregeling weer geldig en kunnen alleen leerlingen op het voortgezet onderwijs in aanmerking komen voor een laptopvergoeding.

Thema: (Thuis) wonen in de wijk
De volgende activiteiten hadden in 2020 prioriteit:

Transformatie maatschappelijke zorg en Gewoon Thuis
Het nieuwe verdeelmodel voor Beschermd wonen (en maatschappelijke opvang) is nog niet bekend gemaakt in 2020 en daarom is de financiële vertaling van de samenwerkingsafspraken doorgeschoven naar 2021. Wel is er nauw samengewerkt met het CIZ en het zorgkantoor VGZ om de overgang van ongeveer 110 Wmo beschermd wonen cliënten per 1 januari 2021 vanwege Rijksbeleid soepel te laten verlopen. Deze verandering brengt een aanzienlijke verschuiving in het zorglandschap teweeg, de gemeentelijke capaciteit aan beschermd wonen plekken is daarmee gehalveerd.

In 2020 is met zorgaanbieders gewerkt aan een nieuw en eenduidig product voor beschut wonen en per 1 januari 2021 kunnen aanbieders hiervoor ook gecontracteerd worden door de regio Midden-Holland. Beschut wonen is een geclusterde woonvorm zonder 24-uurs zorg, waarbij cliënten wel zelf de huur betalen. Voor Gewoon thuis (waarbij cliënten geheel zelfstandig wonen in de wijk) is ook gewerkt aan de borging in een vast product en naar verwachting kan het product in het voorjaar van 2021 ingekocht worden. In 2020 is ook veel aandacht gegaan naar het realiseren van woonvormen en extra huisvesting voor kwetsbare doelgroepen. Zo is medio 2020 de Bernardhof geopend, een woonvoorziening voor jongeren met én zonder ondersteuningsvraag.

Maatschappelijke opvang
Corona heeft grote invloed gehad op de inrichting van de maatschappelijke opvang. Om te kunnen voldoen aan de 1,5 meter-maatregel is de nachtopvang anders opgezet, met 24-uursopvang en voor iedereen een eigen kamer. Vanaf maart t/m december hebben er bijna onafgebroken ook deelnemers van de nachtopvang onderdak gehad in het Best Westernhotel. De jongerenopvang heeft een eigen tijdelijke locatie gekregen. Daarnaast is deze andere invulling van de opvang meegenomen in het actieplan dakloosheid, waarvoor de gemeente voor 2021 financiën ontvangt van het Rijk.

Centraal meldpunt dak- en thuislozen
Onderzoek van de Nederlandse Straatdokters in 2019 laat zien dat de opvang en zorg aan dak- en thuisloze mensen in de regio Midden-Holland aanwezig maar erg versnipperd is tussen organisaties. Dit leidde tot onduidelijkheid in processen en de aanwezigheid van verschillende ingangen. In 2020 is het project Innovatie in de Opvang gestart. Dit heeft geleid tot het Centraal meldpunt dak- en thuislozen, dat per januari 2021 is gestart. Hierbij is er één herkenbare, centrale toegang tot voorzieningen en hulpverlening voor dak- en thuisloze personen van 23 jaar en ouder opgezet.

Gewoon Thuis Jeugd
Het integrale ambulante team “PAST” is vormgegeven door gezamenlijke aanbieders voor de meest complexe gezinnen binnen de regio, waarbij het doel is onder meer om hiermee uithuisplaatsingen te voorkomen. Het team is snel inzetbaar en biedt integrale ambulante hulp en is zoveel als nodig inzetbaar. Daarnaast is het integrale team “In Verbinding” met de JIM-aanpak (jouw ingebrachte mentor) ook doorontwikkeld binnen de regio en goed inzetbaar bij complexe gezinssituaties. Via de informele mentor (de JIM) versterken we blijvend de gezinnen. De experttafel heeft elke twee weken plaatsgevonden om voor complexe casussen een maatwerkoplossing te bieden. Door corona is de experttafel gedurende het jaar digitaal gegaan.

Binnen het project versterking van de pleegzorg is er een verkenning gedaan op de Mockingbird-aanpak. Deze aanpak versterkt pleeggezinnen door het vormen van pleegzorg gelieerd aan een zogenoemde HUB home. De HUB home biedt onder andere mogelijkheden van logeren, activiteiten en scholing. Binnen het netwerk versterken pleeggezinnen elkaar.

Verder werd ingezet op:

Langer Thuis Wonen
In februari 2020 is een eerste succesvolle bijeenkomst georganiseerd over langer thuis wonen van ouderen. Met inspirerende workshops, tijd voor netwerken en informatie-uitwisseling.

In 2020 is er gewerkt aan de drie pijlers van het langer thuis wonen: voldoende passende en geschikte huisvesting voor (kwetsbare) ouderen, een passende woonomgeving en adequate ondersteuning thuis. Vooral de huisvesting heeft daarbij de aandacht gehad in 2020. De woningcorporaties werken aan een plan om de doorstroming te bevorderen en op nieuwbouwplekken zoeken we naar kansen om (ook) huisvesting voor ouderen te realiseren. Gesprekken over een nieuw woonconcept ‘het Ouden Huis’ zijn in volle gang en ook de mogelijkheid van een tweede Knarrenhof wordt onderzocht.

Daarnaast is zorgtechnologie een belangrijk thema en is de intentie om aan te haken bij het thema Zorg en Technologie binnen Campus Gouda. Zo kunnen kansen worden benut die er liggen om langer thuis wonen ook vanuit technologie te ondersteunen. Hierover zijn in 2020 de eerste gesprekken gevoerd. Tot slot is bewustwording een belangrijk onderwerp geweest in 2020. In samenwerking met het programma ‘Samen ouder worden’ is gewerkt aan een nieuwe publicatie van ‘Zilveren helden’: de wooneditie. Het boekje zal in 2021 gelanceerd worden als de meest beperkende maatregelen rond corona voorbij zijn.

Inclusieve Wijk: Westergouwe
In 2020 zijn mooie stappen gezet om te werken aan een inclusieve wijk. Door corona liep dit anders dan gepland en zijn de bijeenkomsten vooral digitaal geweest. Er zijn circa vijf bijeenkomsten geweest met de gebiedscoalitie en één bewonersbijeenkomst. De gebiedscoalitie is een unieke groep organisaties, waarbij niet alleen zorg en welzijn aan tafel zit, maar ook de bewonersvereniging, de woningcorporaties, Sport.Gouda, de projectontwikkelaar en het projectbureau. Iedere organisatie draagt op de eigen manier een steentje bij aan de inclusieve wijk: door bewoners bij elkaar te brengen (projectbureau en bewonersvereniging met hun samenwerkingspartners), gevarieerd te bouwen (gemeente, ontwikkelaars en woningcorporaties), mooie, groene zones aan te leggen met veel mogelijkheden voor ontmoeting en goede toegankelijkheid (projectbureau) en nu al in gezamenlijkheid na te denken over de toekomstige voorzieningen en hoe deze bij kunnen dragen aan de sociale cohesie in de wijk (allen). Het project inclusieve wijk heeft ertoe bijgedragen dat vanuit breder perspectief naar de woningbouwprogrammering in Westergouwe gekeken wordt. In het gebouw van Woonpartners Midden-Holland dat nu gebouwd wordt op de Boerderijkavel komen bijvoorbeeld ook plekken beschut wonen voor Kwintes en in Westergouwe III komen meer sociale huurwoningen dan eerder gepland en wordt gewerkt aan plannen voor een complex voor wonen met zorg.

Participatie in de Buurt 3.0
Als gevolg van de coronamaatregelen zijn buurthuizen/huizen van de Buurt en huiskamers een deel van het jaar gesloten geweest. Er is steeds gezocht naar de mogelijkheden binnen de beperkingen zodat er toch aandacht was voor de meest kwetsbaren. Zo is er bijvoorbeeld in het begin van de eerste lockdown telefonisch contact onderhouden met de deelnemers van het inloophuis. In de buurthuizen mocht niet meer gezamenlijk gegeten worden, maar er werden wel vers gekookte maaltijden door vrijwilligers bij de wijkbewoners aan huis bezorgd, of de mogelijkheid geboden om een maaltijd op te halen. In de tweede lockdown is voor de meest kwetsbare groepen onder strenge voorwaarden mogelijk gemaakt om in kleine groepjes elkaar toch veilig te ontmoeten. Dit is voor het welbevinden van deze doelgroep erg belangrijk en er is ook grote behoefte aan.

De herijking van de regeling Participatie in de Buurt is in de opstartfase.

Mantelzorg
In 2020 is de respijtwijzer gelanceerd. Het was een lang gekoesterde wens om de mogelijkheden om even vrijaf te nemen als mantelzorger beter inzichtelijk te maken voor mantelzorgers en professionals. Bij het onderzoeken van de mogelijkheden van respijtzorg is meermaals geconcludeerd dat de huidige mogelijkheden onvoldoende bekend zijn. En ook blijkt bij het zoeken naar nieuwe mogelijkheden dat het voor mantelzorgers echt maatwerk is om de juiste hulp en ondersteuning te vinden en te krijgen. Ook blijkt uit meerdere onderzoeken dat mantelzorgers tevreden zijn over de hulp bij het huishouden voor mantelzorgers. Dit kan een ontlasting zijn voor meerdere groepen mantelzorgers. In afwachting van een nieuwe aanbesteding, is er met de huidige aanbieders van hulp bij het huishouden een overbruggingscontract afgesloten onder dezelfde voorwaarden als in 2020.

Thema: Kwaliteit van zorg en ondersteuning & samenwerking in de keten
De volgende activiteiten hadden in 2020 prioriteit:

Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt
Er is een onderzoek uitgevoerd naar de (doorlooptijden van) de jeugdbeschermingsketen en cliënten met ervaring in de jeugdbescherming zijn geïnterviewd over hun ervaringen. Dat heeft geresulteerd in een aantal aanbevelingen die door de betrokken organisaties in praktijk worden gebracht. Voorbeelden hiervan zijn: cliënten eerder betrekken bij beslissingen, starten bij hun vraag/behoefte, zorgen dat niet steeds hetzelfde verhaal hoeft te worden verteld, meer kijken naar het hele systeem en de samenwerking versterken.

Er is door een werkgroep een plan van aanpak gemaakt om te starten met de ‘werkwijze teammodel’ waarbij alle betrokken organisaties aan de voorkant samen in één team werken. Er is een plan gemaakt voor deskundigheidsbevordering van de lokale teams, hierin is ook de samenwerking met het programma Geweld Hoort Nergens Thuis gezocht. Humanitas is gestart met de begeleide omgangsregeling (BOR) waarbij getrainde vrijwilligers ouders in scheiding helpen om (vastgelopen) omgang op gang te brengen. Dit heeft geresulteerd in een aantal succesvolle ‘koppelingen’.

Aanpak Huiselijk Geweld
Vanwege de coronamaatregelen is de vrouwenopvang in 2020 tijdelijk verhuisd naar een andere locatie. Hiermee hadden de vrouwen (en kinderen) meer ruimte om afstand tot elkaar te houden. Tegen de zomer zijn de meeste vrouwen weer terugverhuisd naar de oorspronkelijke locatie. Door een verhoogde toestroom bij de vrouwenopvang is de uitwijklocatie nog deels aangehouden omdat er te weinig plekken zijn op de eigen locatie. In de Vrouwenopvang is hard gewerkt aan de nieuwe methodiek Doorstart om de nazorg en overgang naar het normale leven goed in te richten.

In 2020 zijn activiteiten uitgevoerd op basis van de Regiovisie 2019-2023. Zo zijn de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en de lokale teams vastgesteld en hebben alle gemeenten met een zelfscan de voortgang van de lokale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling onder de loep genomen. Op de onderwerpen van de Meldcode huiselijk geweld, ouderenmishandeling en mensenhandel zijn handreikingen geschreven waar de individuele gemeenten mee aan de slag zijn gegaan. De vernieuwde samenwerkingsafspraken Veilig Thuis – sociaal team zijn vastgesteld en worden geïmplementeerd. Projectsubsidie is ontvangen via het landelijke programma Geweld hoort nergens thuis voor een deskundigheidsbevorderingsprogramma voor alle lokale teams van de regio Hollands Midden, genaamd Samen voor Stabiele Veiligheid. Eind 2020 is het project van start gegaan.

Invulling taakstelling
Het doel is om duurzaam binnen de financiële kaders invulling te geven aan de ambities van het sociaal domein. Hiertoe wordt een pakket aan maatregelen uitgevoerd dat gericht is op het realiseren van de in de begroting opgenomen taakstelling voor 2020 en verder.

Begin 2020 bleek dat de prognoses leiden tot overschrijding van de financiële kaders voor programma 4. Het college heeft opdracht gegeven tot een inventarisatie van bezuinigingsmogelijkheden gemeentebreed en bijsturing op het sociaal domein in het bijzonder. Deze opdracht heeft geleid tot diverse maatregelen en het opzetten van een programma om te sturen op de kosten voor Jeugd en Wmo.

Verder werd ingezet op:

Transformatie jeugd GGZ
Door de uitbreiding van het product basis GGZ plus intensief hebben aanbieders meer mogelijkheden om te behandelen binnen de basis GGZ, wat ruimte zou moeten opleveren in de specialistische GGZ (SGGZ). Door in te zetten op meer behandeling binnen de basis via de huisartsenpilot en de integrale uitvoeringsorganisatie wordt aan de voorkant meer gestuurd op de instroom bij SGGZ en jeugdhulp breed. Er is ingezet op preventie op de scholen rondom mentale gezondheid, ook in relatie tot depressie. Waar dit door corona bemoeilijkt is, is overgegaan op digitale ondersteuning aan scholen en hun leerlingen. Door de GGZ inzichtelijker te maken, hulpvragen eerder en duidelijker uitgevraagd te krijgen en hier professionele hulp op in te zetten werken we verder toe naar normalisatie en effectieve inzet van beschikbare zorg.

Het contractmanagementteam Jeugd GGZ (JGGZ) stuurt meer op het zorglandschap van de JGGZ houdt de budgetten nauwgezet en signalen rondom de beschikbaarheid van de inzet in de regio in de gaten.

Ontwikkeling zorg en veiligheidshuis
De governancestructuur voor het zorg en veiligheidshuis is ontwikkeld met alle betrokken partijen. Vanaf 1 januari 2021 is de nieuwe governancestructuur een feit en zijn de onderdelen van de GGD van de sector Veilig Thuis en het Meldpunt Zorg en Overlast samengegaan met het Veiligheidshuis.

Wet verplichte GGZ (Wvggz)
De uitvoering van de Wvggz ligt bij het Meldpunt zorg en overlast van de GGD. In de loop van 2020 zijn de eerste regionale en lokale ervaringen opgedaan met de wet. De evaluatie en ontwikkelingen worden gemonitord in de stuurgroep van het (zorg- en) veiligheidshuis.

Contractmanagement en toezicht Wmo en Jeugd
- Naast het reguliere contractmanagement zijn in 2020 de volgende zaken gerealiseerd: Toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid. In 2020 is regionaal een toezichthouder aangesteld die zich richt op het toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde voorzieningen jeugd en Wmo. Hiermee is invulling gegeven aan een wettelijke taak en wordt bevorderd dat er kwalitatief goede en rechtmatige ondersteuning geleverd wordt;
- Herijking tarieven jeugd en Wmo. Er heeft een zorgvuldige herijking plaatsgevonden van de tarieven van een groot aantal diensten naar aanleiding van signalen van aanbieders dat de tarieven in Midden-Holland niet reëel zouden zijn. Bij de herijking van de tarieven is een transparant model gebruikt met voor alle diensten vergelijkbare parameters. Gekeken is onder andere naar de loonontwikkeling in de van toepassing zijnde cao's en een opslag voor risico is toegevoegd. Daarnaast is aandacht geweest voor ontwikkelingen bij bepaalde diensten die om inhoudelijke redenen om aanpassing van parameters vragen, zoals vakbekwaamheidseisen. Het resultaat is een verhoging van de tarieven;
- Corona-afspraken. Vanwege de uitzonderlijke situatie zijn afspraken gemaakt met aanbieders voor compensatie van omzetderving en meerkosten en het leveren van alternatieve ondersteuning.

Thema: Programma Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein
De volgende activiteiten hadden in 2020 prioriteit:

Inrichten integrale uitvoeringsorganisatie
In 2020 is hard gewerkt aan het opzetten van de nieuwe integrale uitvoeringsorganisatie met een nieuwe afdelingsstructuur in drie uitvoerende afdelingen. De afdelingen zijn gevormd. Per 1 januari 2021 is de integrale uitvoeringsorganisatie een feit.

Sociaal teams
Drie teams in drie gebieden leveren basishulp (beschikkingsvrij en laagdrempelig), zorgcoördinatie, mantelzorg-ondersteuning, budgetbeheer, cliëntondersteuning, bemoeizorg en geven informatie en advies. De teams zorgen voor advisering over maatwerk en het realiseren van vernieuwende oplossingen voor inwoners van 0 tot 100+ in samenwerking met het preventieve veld, vrijwilligers en de wijk. De huidige teams zijn in 2020 verder doorontwikkeld en de voortzetting na afloop van het contract in 2020 is gerealiseerd.

De teams hebben door corona hun werkwijze aangepast om aan de maatregelen van het RIVM te kunnen voldoen. De hulpverlening en ondersteuning is zoveel mogelijk voortgezet en waar nodig is ingespeeld op de actualiteit met bijvoorbeeld een activiteitenplacemat huis-aan-huis of het matchen van vraag en aanbod van (corona-gerelateerde) vragen in de wijk.

Thema: Aan het werk en meedoen & programma naar een nieuwe sociale dienst
Bijstandsgerechtigden aan het werk en effectieve en efficiënte dienstverlening op maat voor werkzoekenden
De coronacrisis had in 2020 tot gevolg dat het beroep op bijstand toenam, dat extra en ook andere inzet werd gepleegd om inwoners te ondersteunen naar werk en dat de gemeente er een extra taak bij kreeg met het uitvoeren van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

De dienstverlening werd op onderdelen aangepast aan de RIVM-richtlijnen voor bestrijding van het coronavirus. Na aanmelding werd direct telefonisch contact opgenomen. De gesprekken met cliënten verliepen voornamelijk telefonisch. Er werden online trainingen ontwikkeld, met speciale aandacht voor het voeren van een digitaal sollicitatiegesprek. Met extra snelle dienstverlening werd ingezet op het vlot weer aan het werk helpen van inwoners die door de coronacrisis hun baan verloren en een beroep deden op bijstand. Personeel werkte in twee teams die afwisselend – niet tegelijkertijd - op kantoor aanwezig waren.

Een reductie van het aantal bijstandsgerechtigden kon door de coronacrisis niet worden gerealiseerd: het aantal bijstandsdossiers steeg van 1.594 op 1 januari 2020 naar 1.738 op 1 januari 2021 (excl. Tozo dossiers). 115 Bijstandsgerechtigden werden geplaatst op fulltime werk, een kleine honderd op parttime werk en 8 jongeren gingen (terug) naar school. Negentien statushouders werden begeleid naar werk en/of naar school; deze cijfers zijn inbegrepen in bovenstaande plaatsingscijfers.

De gemeente nam met de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) – als onderdeel van het nationale steunpakket coronacrisis – 2.061 besluiten over inkomenssteun en 218 besluiten over lening van bedrijfskapitaal aan zelfstandig ondernemers, zoals zzp'ers, die door de coronacrisis plotseling geen of veel minder inkomsten hadden. Voorafgaande aan de start van de regeling bood de gemeente Gouda een voorschotregeling, waarbij ondernemers met broodnood binnen een week een voorschot op de rekening ontvingen. Deze (extra) regeling was tamelijk uniek in Nederland en werd erg gewaardeerd.

Programma 'naar een nieuwe sociale dienst'
Er is hard gewerkt aan de inrichting en bemensing van de integrale uitvoeringsorganisatie die in 2021 start en waar de sociale dienst deel van uitmaakt. 2020 stond in het teken van het verder op orde brengen van de basis van de dienstverlening, professionalisering van personeel, integraal werken, continuïteit en opvolging van cliënten in beeld brengen. Werkprocessen zijn heringericht, documenten en dossiers zijn gedigitaliseerd en de informatievoorziening is grotendeels op orde gebracht. Er is begonnen met het begrijpelijk herschrijven van brieven en beschikkingen. De tevredenheid van cliënten over de contacten met de sociale dienst is verbeterd.

Het Werkgeversservicepunt (WSP) Midden-Holland is nieuw leven ingeblazen en er is ingezet op een organische groei van de samenwerking. Eind 2020 werd nauw samengewerkt met gemeenten uit de arbeidsmarktregio, het UWV, Promen en Ferm Werk. Tevens werd uitvoering gegeven aan de activiteiten uit Perspectief op Werk in een vergaande samenwerking met VNO NCW. De belangrijkste resultaten zijn dat adviseurs in de regio structureel samenwerken, dat een nieuwe WSP website werd gelanceerd en dat meerdere werkgelegenheidsprojecten gericht op matching gezamenlijk uitgevoerd en voorbereid werden. Hiermee werden in 2020 – ondanks de coronacrisis - minimaal 40 werkzoekenden extra in de arbeidsmarktregio Midden-Holland aan het werk geholpen. Maar diverse werkgelegenheidsprojecten vanuit Perspectief op Werk en het WSP hebben vertraging opgelopen door de verslechterde situatie op de arbeidsmarkt.

Ondersteuning van arbeidsbeperkten
Het ondersteunen van arbeidsbeperkten naar werk stond vanwege de coronacrisis ook behoorlijk onder druk. Hierdoor was het lastiger om de groep arbeidsbeperkten naar werk te leiden en stroomden een relatief grote groep terug naar de uitkering. Er werden in totaal 28 garantiebanen gerealiseerd (doel: 60). In 2021 wordt er middels een offensief extra inspanningen gedaan om deze doelgroep aan het werk te helpen.

Er werden 42 beschutte werkplekken gerealiseerd.

Langdurig uitkeringsgerechtigden
Op peildatum 1 september 2020, ruim 2 jaar na de start van het programma naar een nieuwe sociale dienst (medio 2018), zijn 338 langdurig uitkeringsgerechtigden bijstandsonafhankelijk geworden. Het betreft hier de inwoners die op 1 juli 2018 twee jaar of langer een bijstandsuitkering ontvingen plus de inwoners die tussen peildata 1 september 2019 en 1 september 2020 de verblijfsduur van 2 jaar bereikten. Een kwart bereikte de AOW-gerechtigde leeftijd of was overleden; ruim een derde ging aan het werk of naar school; de verdere afname had te maken met andere redenen, zoals verhuizing naar buiten Gouda, het aangaan van een relatie met een partner met inkomsten, detentie, op eigen verzoek of in verband met ontvangen vermogen boven de toegestane grens.

Social return
In 2020 werden in totaal 56 werkzoekenden via social return (SR) aan werk geholpen of kregen de mogelijkheid om werkervaring op te doen (target 70). De nadruk werd gelegd op sectoren met personeelstekorten passend bij de doelgroep. Tijdens de eerste periode van de coronacrisis lag de nadruk vooral op het ondersteunen van werkgevers en het aan het werk houden van (kwetsbare) mensen en minder op het opstarten van nieuwe social return activiteiten. De aanpak werd in 2020 verder doorontwikkeld waarbij subsidierelaties, woningcorporaties en contractpartners (zoals Wmo-organisaties, jeugdorganisaties, Beschermd Wonen) gestimuleerd werden om SR toe te passen of hiervan gebruik te maken.

Broekriem (JobOn)
In 2020 maakte de gemeente Gouda wederom (voor het 5de jaar op rij) gebruik van de diensten van ‘Stichting de Broekriem’ (inmiddels Stichting JobOn). Deze stichting organiseert met behulp van tot eventmanager opgeleide vrijwilligers gratis netwerkbijeenkomsten voor werkzoekenden. Zij worden geactiveerd en gestimuleerd hun persoonlijk leiderschap te vergroten in de zoektocht naar passend werk. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er gewerkt aan onder andere het CV, het online sollicitatiegesprek, netwerkvaardigheden en digitale skills. Het contract heeft een looptijd van twee jaar van 1 juni 2019 t/m 31 mei 2021. In totaal werden in de periode van 1 juni 2019 t/m 31 december 2020 7 eventmanagers opgeleid (taakstelling tot einde contract 8 eventmanagers) en 20 fysieke events en 5 online events georganiseerd (taakstelling tot einde contract 40 events).

Inspelend op de coronacrisis bood JobOn via een nieuwe e-learning portal 130 gratis onlinetrainingen aan. Bovendien profiteerden inwoners van Gouda wekelijks van circa 5 extra webinars. Deze werden aangeboden om werkzoekenden, ook in tijden van coronacrisis, vanuit huis te bereiken en met allerlei oefeningen in break-out rooms met elkaar te verbinden.

Inzet van app
In de tweede helft van 2020 werd binnen het kader van Perspectief op Werk in de arbeidsmarktregio draagvlak bereikt voor het gezamenlijk invoeren van een digitaal matchingsplatform. In 2021 start hiervoor een regionale pilot met de techniek achter Hallo Werk! (Matchcare / Jobport). Hallo Werk!, een initiatief van gemeenten Rotterdam en Den Haag besloot zich vooralsnog te richten op het beschikbaar maken van het platform in de vier grootste gemeenten.

Ruimte voor experimenten
In 2020 werden twee experimenten met ondernemen vanuit de bijstand uitgevoerd:
1. 14 bijstandsgerechtigden met ondernemerspotentie werden ondersteund bij parttime ondernemen naast part time werken. Tijdens de coronacrisis was het opstarten van een onderneming soms behoorlijk lastig. Inmiddels zijn vijf deelnemers gestopt, één of misschien twee deelnemers kunnen hun onderneming wellicht beter voortzetten binnen de sociale coöperatie. Twee deelnemers zijn uitgestroomd uit de bijstand omdat ze met hun eigen onderneming in hun inkomsten konden voorzien en vijf hebben een baan in loondienst en daarom geen bijstand meer nodig. De gemeente Gouda zet dit experiment voort;
2. Voor bijstandsgerechtigden met een lange afstand tot de arbeidsmarkt is de sociale coöperatie Een Nieuwe Kans U.A. opgericht. Hoewel het de bedoeling was om de oprichting van de sociale coöperatie en de instroom van kandidaten zoveel mogelijk parallel te laten verlopen is ook hier de coronacrisis een hindernis gebleken. Voordat kandidaten instromen doorlopen ze een traject binnen The Melting Shop wat moet resulteren in een ondernemingsplan en een door alle partijen geaccordeerd trajectplan (beschrijft de wederzijdse inzet). Zodra de coronamaatregelen dit toelaten en voor de aspirant kandidaten een zo veilig mogelijke werkomgeving kan worden geboden kunnen de trajecten van de kandidaten van de sociale coöperatie starten.

Maximale inzet voor inburgering: begeleiden bij taalverwerving, integratie en werk

- Begeleiding naar werk

In 2020 zijn twee projecten gestart voor speciale begeleiding van statushouders naar werk:

1. Het Swanenburgshofje is in samenwerking met gemeente Gouda gestart met het project Jobhulpmaatje. Jobhulpmaatje begeleidt statushouders bij het solliciteren en het zoeken naar werk;
2. Samen met Vluchtelingenwerk is het project Vluchtelingen Investeren in Participatie (VIP) gestart. In een aantal werksessies met sollicitatietrainingen zijn statushouders voorbereid op de arbeidsmarkt.

Beide projecten zijn vanwege corona aangepast. Vluchtelingen Investeren in Participatie is digitaal afgerond en heeft daardoor minder resultaat opgeleverd. Jobhulpmaatje heeft een doorstart gemaakt met kleinere groepen en aangepaste werkvormen in verband met corona. Vluchtelingen Investeren in Participeren was een eenmalig project. Jobhulpmaatje loopt door.

- Integratie: uitgebreide participatieverklaring

Nieuw binnengekomen statushouders zijn verplicht de zogenaamde participatieverklaring (PV) af te leggen. In regioverband is dit PV-traject uitgebreid naar een serie voorlichtingsbijeenkomsten over verschillende aspecten van de Nederlandse samenleving zoals wonen, verkeer, onderwijs, gezondheidszorg en financiën. Het PV-traject gebeurt in nauwe samenwerking met Vluchtelingenwerk. Ook de bijeenkomsten voor de PV zijn vanwege corona uitgesteld. Er wordt een digitale variant onderzocht, maar dat is voor deze doelgroep moeilijker.

Voorbereiding Wet inburgering

1. Aanbesteding inburgeringsonderwijs

Gouda heeft in 2020 samen met de gemeenten in de arbeidsmarkt Midden-Holland de aanbesteding van het inburgeringsonderwijs regionaal voorbereid. De Wet inburgering is in november 2021 uitgesteld tot 1 januari 2022. Dit betekent dat ook de publicatie van de aanbesteding is opgeschoven van najaar 2020 naar voorjaar 2021.

2. Voorbereiding taalnetwerk

In 2020 is gestart met het verder uitbreiden van het informele taalnetwerk ter ondersteuning van taalontwikkeling. Dit ter voorbereiding op de rol in de nieuwe wet. Hierin wordt samengewerkt met Taalhuis, bibliotheek en taalmaatjes. Er vindt afstemming plaats met de Aanpak Laaggeletterdheid en de Wet Taaleis. Het voorgenomen zomerprogramma voor inburgeraars kon vanwege corona niet doorgaan maar wordt aangepast verder ontwikkeld.

3. Samenwerking organisaties

De samenwerking met Vluchtelingenwerk op het gebied van maatschappelijke begeleiding is geïntensiveerd vooruitlopend op de nieuwe wet. Met Vluchtelingenwerk en het sociaal team wordt gewerkt aan een snellere integratie in de wijken. Dit is een voorbereiding op de zogenaamde brede intake.

Promen: DVO Pro Work

Voor de “mens-ontwikkel-dienstverlening” binnen de Participatiewet (PW) is binnen Promen een aparte BV opgericht: ProWork. Om de PW-dienstverlening vorm te geven en ook vast te leggen is met ProWork een dienstverleningsovereenkomst (DVO) opgesteld. De DVO liep in 2020 af en is geëvalueerd. De nieuwe DVO is op onderdelen aangevuld en aangepast. Dit komt naast het mens-ontwikkelaspect de wederzijdse administratieve en financiële aansluitingen ten goede. Daarnaast biedt het Gouda door opnemen van een prijslijst de mogelijkheid om prognoses te maken. Dit kon voorheen niet. Ten slotte is afgesproken dat elk jaar een bijlage bij de DVO wordt gevoegd met daarin de doelen die Gouda met en via Prowork wil realiseren. Het gaat hier om garantiebanen, Beschut Werkenplekken, school@work en uitgaven aan externe jobcoaching. De nieuwe DVO geldt tot eind 2023.

3.4.2 Corona

Corona heeft op veel aspecten van het sociaal domein een grote impact gehad. Zowel voor de medewerkers van de gemeente Gouda waarvan er veel actief waren in de crisisorganisatie, maar ook op de inwoners van de stad en de uitvoering van het beleid. De effecten op het sociaal domein zijn te lezen in de coronamonitor en in de thema's die in dit hoofdstuk worden behandeld.

3.4.3 Eigen indicatoren

nr.	Thema	Naam Indicator	Periode	Meeteenheid	Periode	vorige periode	Streefwaarde	Bron
1	Inclusie	Tevredenheid over deelname aan samenleving	2019	% inwoners dat tevreden is over deelname aan de samenleving	70%	68%	Gelijk of toename	Stadspeiling
2	Inclusie	Respect en tolerantie in de buurt	2019	% inwoners dat tevreden is met de mate respect en tolerantie in de buurt	76%	79%	Gelijk of toename	Stadspeiling
3	Preventie	Kinderen op gezond gewicht	2019	% kinderen met een gezond gewicht	76%	n.n.b.	Toename	GGD
4	Preventie	Ernstige eenzaamheid onder ouderen	2018	% ouderen (65+) dat zich ernstig eenzaam voelt	12%	n.n.b.	Afname	GGD
5	Preventie	Bekendheid Schuldhulpverlening	2019	% inwoners dat aangeeft bekend te zijn met schuldhulpverlening	68%	67%	Toename	Stadspeiling
6	Preventie	Geslaagde trajecten Schuldhulpverlening	2019	% geslaagde trajecten schuldhulpverlening	n.t.b.	n.t.b.	65%	
7	Dagelijkse leefomgeving	Ambulatisering jeugdzorg	2019	% ambulande jeugdzorg	91%	91%	Toename	Suite4SD
8	Dagelijkse leefomgeving	Ambulantisering beschermd wonen	2019	Aantal cliënten in beschermd wonen	239	291	Afname	Suite4SD
9	Dagelijkse leefomgeving	Tevredenheid onder ouderen over voorzieningen in de buurt	2019	% ouderen dat tevreden is over voorzieningen in de buurt	15%	16%	Toename	Stadspeiling
10	Kwaliteit van zorg & samenwerking in de keten	Cliënttevredenheid Jeugdzorg	2019	% jeugdigen dat aangeeft goed geholpen te zijn bij vragen en problemen	84%	80%	Toename	CEO Jeugd
11	Kwaliteit van zorg & samenwerking in de keten	Cliënttevredenheid Wmo	2019	% inwoners dat (zeer) tevreden is met de kwaliteit van de ondersteuning	83%	81%	Toename	CEO Wmo
12	Kwaliteit van zorg & samenwerking in de keten	Huiselijkgeweld triage	Q4 2018	% meldingen veiligthuis waar binnen 5 werkdagen triage plaatsvindt	84,6%	97,0%	Toename	Kwartaalrapportage veiligthuis
12	Kwaliteit van zorg & samenwerking in de keten	Huiselijkgeweld onderzoeksfase	Q4 2018	% onderzoeken veiligthuis dat binnen 10 weken is afgesloten	42,3%	45,5%	Toename	Kwartaalrapportage veiligthuis
13	Aan het werk en meedoen	Effectiviteit van reintegratietrajecten	2019	% uitgestroomde personen naar werk	n.t.b.	n.t.b.	Toename	
14	Aan het werk en meedoen	Cliënttevredenheid (Werk en Participatie)	2019	Rapportcijfer: waardering voor de algemene dienstverlening	7	7	Toename	CEO Werk en Inkomen
15	Integrale uitvoering	Bekendheid Sociaal Wijkteam	2019	% inwoners dat aangeeft bekend te zijn met het sociaal team 0 - 100 jaar	35%	31%	Toename	Stadspeiling
16	Integrale uitvoering	Bejegening toegang Jeugd	2019	% inwoners dat aangeeft dat ze met respect worden behandeld door hulpverleners	94%	95%	Toename	CEO Jeugd
17	Integrale uitvoering	Bejegening toegang Wmo	2019	% inwoners die (zeer) tevreden zijn met de manier waarop er geluisterd werd tijdens het (keukentafel)gesprek	91%	85%	Toename	CEO Wmo
18	Sturen kosten Jeugd	Inwoners met jeugdzorg/hulp	2020	Verhouding aantal inwoners tot 18 jaar met een maatwerkvoorziening (incl. Jeugdbescherming en -reclassering en pgb) i.r.t. het aantal inwoners tot 18 jaar	1 : 6,97	n.v.t.	1 : 6,9*	Suite4SD
19	Sturen kosten Jeugd	Gemiddelde uitgaven maatwerk jeugd per cliënt	2020	Uitgaven jeugdhulp / aantal jeugdigen met een maatwerkvoorziening	€ 11.119	n.v.t.	€ 11.476**	Suite4SD

* De ambitie voor de KPI 'Inwoners met jeugdzorg' is om toe te werken naar 1 : 8 in 2024. Deze doelstelling is gebaseerd op een realistische reeks uitgaande van de doelstelling voor maatwerk jeugd in 2024 zoals vastgesteld bij de begroting 2021. Voor 2020 zijn dit de streefwaarden.

** De ambitie voor de KPI Gemiddelde uitgaven maatwerk jeugd per cliënt 2019 is om toe te werken naar een gemiddelde prijs van € 11.476 in 2024. Deze doelstelling is gebaseerd op een realistische reeks uitgaande van de doelstelling voor maatwerk jeugd in 2024 zoals vastgesteld bij de begroting 2021. Voor 2020 zijn dit de streefwaarden.

3.4.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. Op die website staan alleen de actuele waarden. Om de waarden in perspectief te kunnen plaatsen zijn in onderstaande tabel ook de relevante waarden uit de Goudse programmabegroting opgenomen. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2017	752,9	758,2	Minimaal gelijk of toename	
			2019	764,9	792,1		
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2019	1	1	Geen	
6. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	6	6	Geen	
6. Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2019	1	2	Geen	
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2017	66,4	66,7	Toename	
			2019	68,9	68,8		
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	eerste halfjaar 2019	392,7	381,7	Afname	
			2020	518,8	518,8		
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	107,8	202	Geen; aantal is geen doel	
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2017	9,7	9,7	Afname of gelijk	
			2019	15,7	12,3		
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede halfjaar 2017	1,3	1	Afname of gelijk	
			2019	1,7	1,2		
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2017	0,5	0,4	Afname of gelijk	
			2019	0,6	0,4		
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2020	670	640	Geen; aantal is geen doel	

3.4.5 Wat heeft het gekost?

3.4.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	123.125	143.255	140.863	2.392
Baten	-27.388	-38.804	-39.853	1.049
Saldo van baten en lasten	**95.737**	**104.451**	**101.010**	**3.440**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	1.000	1.000	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-4.400	-4.246	-4.246	0
Gerealiseerd resultaat	**91.336**	**101.205**	**97.765**	**3.440**

3.4.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Lasten	7.298	8.847	8.193	654
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Baten	-290	-860	-892	33
Saldo	**7.008**	**7.987**	**7.301**	**686**
6.2 Wijkteams - Lasten	6.586	6.673	6.454	219
6.2 Wijkteams - Baten	0	0	0	0
Saldo	**6.586**	**6.673**	**6.454**	**219**
6.3 Inkomensregelingen - Lasten	32.605	41.669	42.298	-629
6.3 Inkomensregelingen - Baten	-25.609	-36.104	-36.860	756
Saldo	**6.996**	**5.566**	**5.438**	**127**
6.4 Begeleide participatie - Lasten	11.017	12.012	11.551	461
6.4 Begeleide participatie - Baten	0	0	0	0
Saldo	**11.017**	**12.012**	**11.551**	**461**
6.5 Arbeidsparticipatie - Lasten	3.598	3.998	3.306	692
6.5 Arbeidsparticipatie - Baten	0	-95	-256	161
Saldo	**3.598**	**3.903**	**3.050**	**852**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO) - Lasten	2.932	2.946	2.976	-30
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO) - Baten	0	0	0	0
Saldo	**2.932**	**2.946**	**2.976**	**-30**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ - Lasten	12.802	13.393	15.063	-1.671
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ - Baten	-429	-429	-354	-75
Saldo	**12.374**	**12.964**	**14.710**	**-1.746**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- - Lasten	18.850	24.603	22.787	1.816
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- - Baten	0	-55	-57	2
Saldo	**18.850**	**24.548**	**22.730**	**1.818**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+ - Lasten	21.069	22.133	21.037	1.096
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+ - Baten	-890	-1.060	-1.250	190
Saldo	**20.178**	**21.074**	**19.787**	**1.287**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18- - Lasten	3.723	4.066	4.356	-291
6.82 Ge-escaleerde zorg 18- - Baten	-170	-202	-184	-19
Saldo	**3.554**	**3.863**	**4.173**	**-309**
7.1 Volksgezondheid - Lasten	2.612	2.883	2.809	74
7.1 Volksgezondheid - Baten	0	0	0	0
Saldo	**2.612**	**2.883**	**2.809**	**74**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria - Lasten	32	32	32	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria - Baten	0	0	0	0
Saldo	**32**	**32**	**32**	**0**
Totaal saldo taakvelden	**95.737**	**104.451**	**101.010**	**3.440**

3.4.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**654**	**V**		**33**	**V**	
Statushouders: In 2020 is in verband met het uitstel van de ingangsdatum vanuit beleid minder ingezet op de voorbereiding van de nieuwe wet inburgering. Daarnaast was er budget gereserveerd om een programma voor de bestaande groep te ontwikkelen. In 2021 wordt dit voortvarend ter hand genomen.	407	V	I			
Maatschappelijke dienstverlening: Het saldo aan de lastenkant is voor een groot deel te verklaren door de middelen voor de uitvoering van de Wvvg die in 2020 voor het eerst zijn ontvangen. Voor 2021 wordt dit ingezet op uitvoerings- en beleidscapaciteit binnen de gemeente. Het nadeel aan de batenkant wordt veroorzaakt door het foutief begroten van de bijdrage van de regiogemeenten.	86	V	I	30	N	I
Maatschappelijke ondersteuning: Het saldo aan de lastenkant wordt verklaard door positieve mutaties uit circulaires.	150	V	I			
Inclusie: De coronamaatregelen hebben grote gevolgen gehad voor de uitvoering van de Uitvoeringsagenda SamenLeven, wat voor een groot deel bestaat uit het ondersteunen of organiseren van bijeenkomsten en activiteiten, en een traject dat de Inclusie-bewustwording binnen de organisatie moest verbeteren. Dit zorgt voor een positief saldo op het Inclusiebudget.	37	V	I			
Inspecties kinderopvang: In 2020 is de kinderopvang gedeeltelijk gesloten geweest vanwege corona en werden GGD-medewerkers ingezet voor coronagerelateerde werkzaamheden, waardoor slechts 75% van de jaarlijkse wettelijk verplichte zijn inspecties uitgevoerd.	35	V	I			
Collectief Vervoer en de Voor Elkaar-pas: Het verschil van € 38.000 in de lasten kan voor € 31.000 verklaard worden door verbeterde prestaties van de vervoerder, waardoor structureel een hogere bonus is uitgekeerd. Daarnaast is in 2020 meer gebruik gemaakt van de Voor Elkaar-Pas dan geprognosticeerd. Door de reisbeperkingen vanwege de coronamaatregelen is de overschrijding van dat budget beperkt gebleven tot € 7.000. Het verschil van € 49.000 aan de batenkant wordt verklaard door de bij de reiziger in rekening gebrachte eigen bijdrage voor het Collectief Vervoer (€ 88.000). Dit voordeel wordt echter met € 39.000 verlaagd door een lagere ontvangen subsidie van de provincie dan begroot.	38	N	I	49	V	I
Overig	23	N	I	14	V	I
6.2 Wijkteams	**219**	**V**				
Sociaal Team: het Koploperproject/Onafhankelijke Cliëntondersteuning, uitgevoerd met extra middelen van het rijk, heeft door corona vertraging opgelopen. Het project wordt in 2021 afgerond. € 62.000 van het saldo wordt daarom overgeheveld naar 2021. Daarnaast is de subsidie voor het sociaal team voor € 115.000 lager toegekend dan begroot.	219	V	I			
6.3 Inkomensregelingen	**629**	**N**		**756**	**V**	
Armoedebeleid: In 2020 zijn extra middelen ingezet om kinderen digitaal onderwijs te kunnen laten volgen (aanschaf laptops). Dit heeft geleid tot een nadeel van € 68.000. In het begin van het jaar leek minder beroep gedaan te worden op de sportvoucherregeling waardoor het budget omlaag bijgesteld is; gedurende het jaar is dit toegenomen waardoor een nadeel is ontstaan t.o.v. de begroting (€ 72.000). Verder zijn een aantal kleinere afwijkingen op andere posten binnen armoedebeleid (€ 49.000). Het voordeel op de baten komt uit de toename van bijstandsvorderingen (€ 48.000).	189	N	I	48	V	I
Kwijtscheldingen rioolheffing/afvalstoffenheffing en OZB: Voor een bedrag van € 153.000 is meer kwijtschelding verleend dan begroot. De verdere toelichting op deze post vindt plaats bij de verschillenanalyse binnen programma 2, Energie en Klimaat, taakveld 7.2 Riolering en taakveld 7.3 Afval.	153	N	I			
Voorziening bijstandsvorderingen: De inbaarheid van uitstaande bijstandsvorderingen wordt jaarlijks opnieuw ingeschat en geactualiseerd. Dit percentage wordt obv historie voor 2020 ingeschat op 75% als zijnde niet inbaar. Omdat de vorderingen toegenomen zijn in 2020 wordt er een extra dotatie gedaan aan de voorziening om dit af te dekken. Dit levert t.o.v. de begroting een nadeel op van € 138.000. Daartegenover staat echter het voordeel op de extra baten die opgenomen zijn onder de andere posten binnen de inkomensregelingen.	138	N	I			
BBZ (Bijzondere Bijstand Zelfstandigen): Zowel de uitgaven als de inkomsten van de zelfstandigen zijn lastig vooraf te ramen. Door corona is er minder beroep gedaan op de BBZ (wel op de Tozo-regeling). Per saldo levert dit een voordeel op van € 151.000. Mede door een afname van de bijstandsvorderingen BBZ is er op de baten een nadelig saldo ontstaan van € 27.000.	151	V	I	27	N	I
Tozo: Per saldo een € 288.000 voordeel ten opzichte van begroot. Van het rijk heeft Gouda € 1,088 miljoen aan compensatie ontvangen voor extra uitvoeringskosten die zijn ontstaan door deze regeling. Ruim € 800.000 is met de tweede begrotingswijziging al toebedeeld aan andere begrotingsposten. Voor het restantbedrag heeft geen begrotingswijziging plaatsgevonden. Deze kosten zijn, verdeeld over verschillende posten, wel gemaakt.	261	N	I	549	V	I

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Bijstandsverlening en Inkomensvoorziening: De aantallen uitkeringsgerechtigden zijn in 2020 gestegen met 146 naar totaal 1733 op 31 december 2020. Dit heeft geleid tot extra uitgaven maar door de bijstelling van het macrobudget naar boven vanwege de ontstane economische situatie is er over het hele jaar een positef saldo van € 1,4 miljoen ontstaan op de participatiewet-uitkeringen. Omdat met de 3e begrotingswijziging al € 1,2 miljoen is afgeraamd (ten gunste van het resultaat) is er nu nog een voordeel te zien van per saldo € 240.000.	54	V	I	186	V	I
Uitvoeringskosten inkomensregelingen: Deze kosten zijn o.a. toegenomen door de extra werkzaamheden die gepaard zijn gegaan met de Tozo-regeling; het nadeel op deze post van € 93.000 wordt gecompenseerd met het voordeel op de post Tozo.	93	N	I			
6.4 Begeleide participatie	**461**	**V**				
Beschut Werk: Het nadeel wordt veroorzaakt door de toegenomen begeleidingskosten beschut werk. Corona heeft hier ook een kostenverhogend effect in.	90	N	I			
Sociale Werkvoorziening: Het voordeel is ontstaan door positieve effecten van rijkscirculaires (extra uitkeringen mei en september) en de effecten van de ombuigingen in 2020.	290	V	I			
Sociale Werkvoorziening: Het voordeel wordt voor een deel veroorzaakt, doordat de van het Rijk ontvangen coronaccompensatiemiddelen voor SW-bedrijven beschikbaar moeten blijven ter dekking van coronaverliezen SW-bedrijven.	261	V	I			
6.5 Arbeidsparticipatie	**692**	**V**		**161**	**V**	
Begeleiding Werk & Re-integratie: Het voordeel van in totaal € 338.000 heeft betrekking op "Trajecten en Opleidingen" en "Dienstverlening Promen". Door corona konden lang niet alle geplande activiteiten doorgang vinden.	338	V	I			
Eigen lasten Participatie: Het (eenmalige) voordeel wordt voor € 439.000 veroorzaakt door de correctie compensabele BTW over de jaren 2012-2019. Voor een bedrag van € 439.000 is teveel betaalde BTW terugontvangen, nadat bezwaar is gemaakt bij De Belastingdienst.	439	V	I			
Regionale Projecten - ESF (Europees Sociaal Fonds): Bij deze vaak jaaroverschrijdende projecten is het saldo van lasten en baten budgetneutraal. Het resterende voordeel wordt voor een groot deel verklaard door afwikkelingen en eindafrekeningen op projecten van voorgaande jaren.	121	N	I	161	V	I
Overig	36	V	I			
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	**30**	**N**				
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**1.671**	**N**		**75**	**N**	
Begeleiding: Het nadeel aan de lastenkant wordt veroorzaakt door de toename in het aantal cliënten, meer indicaties in zwaardere vorm van begeleiding en hogere uitnutting van indicaties.	1.188	N	I			
HBH: Het nadeel aan de lastenkant wordt veroorzaakt door de toename in het aantal cliënten en de kosten per cliënt.	392	N	I			
Schuldhulpverlening - Armoedebeleid: Het nadeel wordt veroorzaakt door de effecten van de nacalculatie urenbesteding Schuldhulpverlening. Ten opzichte van de begroting blijkt de urenbesteding schuldhulpverlening groter te zijn.	87	N	I			
Eigen bijdrage Wmo: Door corona is minder eigen bijdrage geïnd dan begroot.				75	N	I
Overig	4	N	I			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**1.816**	**V**		**2**	**V**	
PGB Jeugd: Het aantal jeugdigen dat een PGB toegekend heeft gekregen was in 2020 lager dan in 2019. Eén van de oorzaken is dat PGB's met name verstrekt worden voor begeleiding en behandeling. Deze vormen van zorg zijn in 2020 verhoudingsgewijs minder afgegeven, vanwege de coronacrisis.	220	V	I			
ZIN Jeugd: Met het tweede ijkmoment in 2020 is ruim € 5 miljoen extra budget beschikbaar gekomen (2019 kende een negatief resultaat van ongeveer € 5 miljoen). In 2020 is het aantal jeugdigen dat jeugdzorg ontvangt, zoals verwacht, stabiel gebleven. De zwaarte van de zorg is echter iets minder gestegen dan verwacht. Een toename van de kosten heeft zich voorgedaan bij begeleiding en behandeling. Dit is een trendmatige ontwikkeling. Een positief effect op het saldo heeft de inzet op volumebeheersing binnen de GGZ gehad. Dit geldt ook voor Jeugdzorg Plus waar door provinciale sturing en sturing vanuit Gewoon Thuis minder plaatsingen gerealiseerd zijn. Daarnaast heeft de coronapandemie invloed gehad op de verleende zorg en kosten aan jeugdhulp. Tot slot geldt voor het gehele jeugddomein dat de ontwikkeling van uitgaven afhankelijk is van vele variabelen zoals het aantal jeugdigen, de looptijd en de omvang van indicaties en prijs.	1.596	V	I			

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Overig				2	V	I
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	**1.096**	**V**		**190**	**V**	
Beschermd Wonen: Het voordeel aan de lastenkant is te verklaren doordat het Innovatiefonds Beschut Wonen en het Doorbraakfonds Maatschappelijke Zorg niet volledig zijn benut. Dit komt omdat de projecten minder snel van de grond zijn gekomen dan verwacht. Daarnaast wordt € 900.000 van het voordeel gebruikt ter dekking van het tekort op Maatschappelijke Opvang. Het voordeel aan de batenkant wordt veroorzaakt doordat er door de groei van het aantal cliënten meer Eigen Bijdrage is geïnd dan begroot.	1.357	V	I	255	V	I
Maatschappelijke opvang (MO): Uitgaven voor MO worden gedekt vanuit de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang (DU MO) en het budget voor Beschermd Wonen. Omdat er niet voldoende middelen in de DU MO zitten om het geheel aan activiteiten dat onder dat budget staat te financieren, wordt een deel van het budget van Beschermd Wonen hiervoor ingezet. De kosten in 2020 zijn hoger dan normaal door extra uitgaven door corona.	1.007	N	I			
Vrouwenopvang (VO): Het voordeel aan de lastenkant is te verklaren doordat er in de septembercirculaire extra middelen vanuit het rijk zijn ontvangen. Hier was niet op gerekend. Daarnaast zijn in verband met corona minder uitgaven gedaan met betrekking tot 'oplossing noodbedden', 'schade traditionele praktijken' en 'Veilig Thuis' dan begroot. Het nadeel aan de batenkant wordt veroorzaakt doordat € 65.000 van de begrote SPUK-middelen (€ 73.800) betrekking hebben op 2021 en daarom ten gunste van dat jaar zijn gekomen.	746	V	I	65	N	I
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	**291**	**N**		**19**	**N**	
JBJR: De extra jeugdmiddelen van ruim € 5 miljoen, die met het tweede ijkmoment beschikbaar zijn gesteld, zijn volledig ten gunste van het ZIN Jeugd-budget gekomen. Ongeveer € 200.000 hiervan is echter bestemd voor JBJR. Daarnaast is sprake van een stijging die in 2019 reeds is ingezet en in 2020 heeft doorgezet. Dit is terug te voeren op een stijging in de aantallen cliënten en de gemiddelde prijs per cliënt.	313	N	I			
Overig	22	V	I	19	N	I
7.1 Volksgezondheid	**74**	**V**				
Geneeskundige dienst: Het verschil van € 74.000 wordt verklaard door de doorschuif-BTW van de RDOG.	74	V	I			
7.5 Begraafplaatsen en crematoria						

3.4.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma			

3.4.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Aanpassingen Lekkenburg - Er zijn maatregelen genomen voor de verduurzaming van vastgoed, deze zijn ten laste gebracht van het Verduurzamingskrediet.	552	451	101
Totaal	**552**	**451**	**101**

3.4.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Promen	Promen voert voor de gemeente Gouda de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelmogelijkheden voor inwoners met een indicatie op grond van de WSW. Daarnaast worden activiteiten uitgevoerd voor werkzoekenden die gemeentelijke ondersteuning krijgen op grond van de Participatiewet. Doel is om deze inwoners kansen te bieden op zo regulier mogelijk werk. Promen biedt daarvoor in samenwerking met de gemeente onder meer beschut en beschermd werk, re-integratietrajecten, trainingen en begeleiding.
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden. Daarnaast probeert de RDOG HM de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.

Promen
Met Promen is het ‘Hoofdlijnenbesluit 2018-2025’ afgesloten. Hiermee is een financiële en juridische knip ingevoerd tussen de Sociale Werkvoorziening en de BV die de Participatiewet (PW) dienstverlening uitvoert.

Voor de WSW die wordt uitgevoerd door Promen, zal de kostprijs per WSW-fte de komende jaren stijgen. Daarnaast neemt het aantal WSW’ers af. Om te voorkomen dat de exploitatietekorten toenemen, wordt continue de formatie van leiding en staf teruggebracht en worden de bedrijfskosten verlaagd. Beide onderdelen (Promen en ProWork) zorgen ervoor dat - buiten onverwachte wijzigingen in wet- en regelgeving - er geen grote begrotingstekorten te verwachten zijn.

RDOG HM
De meest omvangrijke taak van de RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft onder andere over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. De RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, Basiszorg Kwetsbare Kinderen (BKK) en draagt zij bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod. Ook ondersteunt de RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers.

Vanaf de zomer 2020 zijn na het opheffen van de eerste lockdown alle reguliere taken weer opgepakt, Het lukte de RDOG HM om alle dringende taken zoals van het Rijksvaccinatieprogramma en diverse inspectietaken grotendeels in te halen. Ook konden - vaak met extra inzet en in aangepaste vorm - bijna alle overige reguliere taken worden uitgevoerd. Voor een aantal taken bleek dat er letterlijk geen markt meer was, door de coronamaatregelen. Dit betrof onder andere de inspecties voor kinderopvang, omdat de instellingen gesloten waren. Het personeel is veelal ingezet voor de werkzaamheden voor de coronabestrijding.

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Lasten * € 1.000
19.084

Baten * € 1.000
3.389

Percentage van totale uitgaven
6%

Waar staat het programma voor?

Gouda is een bruisende, vitale en authentieke stad, waar de historie volop wordt beleefd. Goede voorzieningen en toonaangevende evenementen zijn cruciaal voor Gouda als aantrekkelijke stad om te wonen en werken. Mede daarom investeert Gouda in cultuur. Bewegen en sporten brengt mensen dichter bij elkaar. Dat geldt voor jong en oud, zowel via het sporten als via het verenigingsleven. In een stad met voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen is het goed en gezond leven. Toerisme is van wezenlijk belang voor Gouda. Nadat de mijlpaal van 1 miljoen bezoekers bereikt was, is met het werkveld een nieuwe koers toerisme opgesteld met meer aandacht voor de lokale en regionale bezoeker.

Wat heeft Gouda bereikt?

Coronasteunpakket: 2020 werd door corona een ander jaar dan verwacht. Sectoren, zoals cultuur, horeca, evenementen, detailhandel en toerisme, kregen stevige klappen. Er is veel tijd en energie besteed aan steunmaatregelen. Zo zijn huurkortingen verleend, wordt geen toeristenbelasting geheven, is de precario op terrassen en (winkel)uitstallingen geschrapt, is coulant omgegaan met evenementensubsidies en -leges en hoefden ondernemers die niet op de warenmarkt terecht konden geen standplaatskosten te betalen. Er is een tijdelijke steunregeling voor de culturele sector geïntroduceerd en na intensieve lobby is Rijkssteun verkregen voor De Goudse Schouwburg.
Cultuur: In samenwerking met de C4 is een urban curator aangesteld, die met de cultuursector en andere partners verbindende projecten in de wijken gaat opzetten, waardoor cultuur en kunst voor iedere Gouwenaar toegankelijk zijn. Het Fonds Gouda750 is operationeel en heeft in 2020 al 42 aanvragen ontvangen. Het Handboek Evenementen is afgerond.
Toerisme en recreatie: Met onder andere de VVV is ingezet op landelijke publicaties om bezoekers na corona ‘terug te halen’ en op koop/bestel lokaal-acties. De Cheese Experience is geopend en was (de dagen dat ze open mocht) een succes. De Cheese Valley samenwerking is versterkt. Er is onderzoek gedaan naar de vaarverbinding met Reeuwijk. De kwaliteitsimpuls in de Groenalliantie-gebieden is afgerond. De coalitie zakelijk toerisme heeft een gezamenlijk platform ontwikkeld.
Sport: De Sportakkoord-Pot werd ingesteld en in het kader van de Sportimpulsregeling startte een groot aantal initiatieven op het snijvlak van sport en het sociaal domein. Bovendien sloot Gouda zich aan bij het landelijke Volwassenenfonds.
Programma Binnenstad: Er wordt gewerkt aan verbreding van het centrummanagement, waarbij naast detailhandel ook horeca, vastgoed en cultuur/evenementen partners voor een convenant zijn. Met vastgoedeigenaren worden acties opgezet tegen de aanhoudende leegstand op de Kop van de Kleiweg. Door oplevering (woningen) aan de achterzijde is voormalig V&D pand volledig herbestemd. Dit was een belangrijk doel uit de Winkelvisie. De nieuwe centrummanager is in 2020 gestart.
Cultuurhistorie: In 2020 zijn de instandhoudingsregeling erfgoed en de regeling Gevelherstel Gouda750 geïntroduceerd. Via de instandhoudingsregeling wordt planmatig onderhoud gestimuleerd. De regeling erfgoed en duurzaamheid is vastgesteld. Hierdoor is er meer ruimte voor verduurzaming van monumenten, hetgeen ook wordt gestimuleerd door groene leges.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Besteding bezoekers (2019)

Leegstand Binnenstad

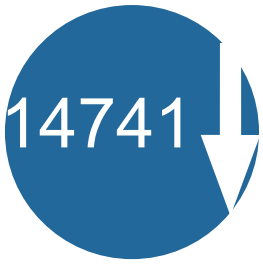

Aantal personen hotelovernachting

3.5.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Cultuur

We geven verdere uitvoering aan de uitgangspunten en ambities uit de cultuurnota “het culturele vermogen van Gouda”. Samen met onze culturele partners werken we aan een verbreding van cultuurparticipatie en –educatie voor al onze inwoners in de stad. Dit draagt bij aan een gezonde, toekomstbestendige culturele infrastructuur. Om de infrastructuur verder te verstevigen, zijn onze grote culturele organisaties continu in ontwikkeling om alle doelgroepen te blijven aanspreken en prikkelen. Ook wordt cultureel ondernemerschap toegepast om financieel gezond te blijven. De relatie met het sociale domein is van belang, cultuur is naast een doel ook een middel om groepen te bereiken en hen te helpen met bijvoorbeeld het bouwen en houden van een sociaal netwerk en zelfexpressie.

Doorontwikkeling Chocoladefabriek

In mei 2019 heeft de gemeenteraad budget ter beschikking gesteld aan de hand van de businesscase Leren & Creëren, Doorontwikkeling Chocoladefabriek. In 2020 is in samenspraak met de partijen uit de businesscase het definitief ontwerp voor de tweede verdieping van het pand vormgegeven. Dit is technisch uitgewerkt inclusief duurzaamheidsmaatregelen, waarna eind 2020 de aanbestedingsstukken zijn gepubliceerd.

Ondertussen zijn de betrokken partijen aan de slag gegaan met de inhoudelijke uitwerking van het nieuwe programma. Libertum heeft een nieuw museumconcept ontwikkeld en succesvol fondsen geworven voor de realisatie daarvan. Ook het Gouds Techniekakkoord is uitgewerkt met partners uit het onderwijs en bedrijfsleven. Iedereen staat in de startblokken om te starten zodra de verbouwing eind 2021 (naar verwachting) gerealiseerd is.

Schouwburg businesscase

In het eerste kwartaal 2020 is de businesscase afgerond, maar door de coronacrisis niet ter besluitvorming ingebracht. Een deel van de dekking van de opgestelde businesscase zou moeten komen uit de bedrijfsvoering van de Schouwburg. Door de verplichte sluitingen en beperkende maatregelen is de financiële situatie van de Schouwburg niet stabiel en is de dekking van de businesscase te onzeker om hier besluiten over te nemen. De uitvoering van verduurzaming is in eerdere besluitvorming al vastgelegd en de voorbereidingen zijn gestart. De uitvoering staat gepland in het voorjaar van 2021.

Museum Gouda

In 2020 was het voornemen om de knelpunten in het monumentale pand in beeld te brengen en noodzakelijke acties te bepalen. Door de uitbraak van COVID-19 zijn de prioriteiten veranderd en is dit punt nog niet opgepakt.

Focus in 2020 lag op het adequaat financieel ondersteunen van onder andere het Museum Gouda voor het behoud van de organisatie zodat zij, zodra de landelijke maatregelen dat weer toestaan, programma en activiteiten kunnen aanbieden aan de inwoners van Gouda, belangstellenden en bezoekers aan de stad.

Project zuidelijk Stationsgebied

In het project Zuidelijk Stationsgebied is ruimte (fysiek en budgettair) voor een nieuw kunstobject in de openbare ruimte. De aangewezen kunstcommissie verzorgt in afstemming met het project de volledige opdrachtuitvraag en -verstrekking. In december 2020 is de open oproep gepubliceerd en hebben kunstenaars hun portfolio aangeleverd voor een eerste selectie van kunstenaars die opdracht krijgen voor het maken van een schetsontwerp. Het moment van de plaatsing van het uiteindelijke kunstwerk wordt nog bepaald in overleg met de kunstenaar en de projectleiding van het totale project.

Cultuurhistorie

Gouda wil haar authentieke historische stad koesteren en versterken. We zetten in op vitaal en bruikbaar erfgoed. De aanpak van achterstallig onderhoud van monumentale en beeldbepalende panden in de binnenstad is daarin een belangrijke factor, evenals de maatschappelijke benuttig (via herbestemming) ervan. In 2022 (Gouda 750) staat de binnenstad er verzorgd bij. We spreken eigenaren van monumentale en beeldbepalende panden aan op hun verantwoordelijkheid en stimuleren hen om hun panden planmatig te onderhouden ter voorkoming van kostbare restauraties. De verduurzaming van de historische panden is belangrijk, maar vraagt bijzondere aandacht. Omdat de gewenste maatregelen soms op gespannen voet staan met het belang zijn van de monumentwaarden en het beschermd stadsgezicht, maakt Gouda duidelijke richtlijnen over hoe de verduurzaming het beste kan worden vormgegeven.

Uitvoering van de Instandhoudingsregeling Erfgoed Gouda 2020

Om na het wegvallen van de ISV-subsidieregeling de instandhouding van het Goudse erfgoed en de historische binnenstad te kunnen continueren, is in januari 2020 een nieuwe Instandhoudingsregeling door de raad vastgesteld. Hierin zijn onder meer de volgende onderwerpen geregeld: Planmatig onderhoud gemeentelijke monumenten, Aanpak gevelherstel in het kader van Gouda 750 en Wonen boven winkels.

Regeling Erfgoed en Duurzaamheid 2020

In 2019 is ‘Duurzaam Gouds Erfgoed’ verschenen met tips over wat er zoal mogelijk is. De duurzaamheidsambities zijn hoog, maar dat geldt ook voor het behoud van monumenten, ruimtelijke kwaliteit en historisch waardevolle gebieden. Om deze belangen optimaal op elkaar af te stemmen is in 2020 de meer specifieke Richtlijn Erfgoed en Duurzaamheid 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierdoor is er meer ruimte voor verduurzaming van monumenten, hetgeen ook wordt gestimuleerd door groene leges.

Herbestemming en maatschappelijke benutting van erfgoed
De herbestemming en maatschappelijke benutting van erfgoed blijft van groot belang en vraagt creatieve oplossingen. De uitvoering ervan betreft hoofdzakelijk ambtelijke inzet die zich richt zich op het vinden van passende mogelijkheden en ondersteunen van het ontwikkelproces. Daarnaast is het mogelijk om voor moeilijk te financieren, urgente, langdurig leegstaande objecten een laagrentende lening af te sluiten.

Gouda 750
In 2022 is het 750 jaar geleden dat Gouda haar stadsrechten ontving. Dit gaan we groots vieren in het 750e levensjaar. Vanaf april t/m september 2022 zullen grote en kleine feesten en/of evenementen plaatsvinden in de stad. Een jubileum waarbij zowel de rijke historie als het huidige en toekomstige Gouda aandacht krijgen.

Verdere uitvoering en organisatie Fonds Geef Gouda Door
De gemeentelijke middelen voor Gouda750 worden aan het Fonds verstrekt als subsidie. Vanaf 1 januari 2020 is de subsidie in fasen beschikt en is het Fonds Geef Gouda Door operationeel. Vanaf die datum kunnen organisaties en inwoners aanvragen doen voor financiële bijdragen voor activiteiten en evenementen. Naast de gemeentelijke middelen is het Fonds ook verantwoordelijk voor het aantrekken van aanvullende middelen uit het bedrijfsleven en de stad in de vorm van sponsoring. De doelstelling is om de publieke inleg minimaal te verdubbelen met bijdragen uit de stad (andere fondsen, bedrijfsleven, bijdragen in natura, crowdfunding door inwoners etc). Met het fondsbestuur is hier een wervingsstrategie voor ontwikkeld. Inmiddels hebben twee aanvraagrondes plaatsgevonden bij het Fonds en zijn diverse aanvragen ook gehonoreerd, daarmee is een aantal projecten al in uitvoering en worden anderen nu voorbereid. Tevens heeft het fondsbestuur via zoomgesprekken met grote bedrijven uit Gouda en omgeving sponsorgesprekken gevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal bedrijven al toezeggingen heeft gedaan om te sponsoren.

Zorgen voor juiste programmering in feestjaar waaronder de Grande Finale
Ondanks de corona epidemie is het programmateam voortvarend aan de slag gegaan om de feestperiode (april t/m september 2022) verder vorm te geven. Diverse grote evenementen staan nu in de steigers en hebben een bijdrage uit het Fonds Geef Gouda Door ontvangen. Daarnaast zijn er ook verschillende kleine evenementen en activiteiten die dankzij de bijdrage uit het Fonds nu kunnen starten met de voorbereiding. Het programma begint steeds duidelijker te worden waarbij een goede verdeling over de diverse doelgroepen in de stad in ogenschouw wordt genomen.

Om de organisaties te ondersteunen bij het verder organiseren van de evenementen zijn werkgroepen opgezet die hen kunnen helpen bij bijvoorbeeld vergunningaanvragen en is een toolkit ontwikkeld. Tevens is de nieuwe website operationeel waardoor er één loket is voor informatie, ideeën en het indienen van aanvragen.

Sport
Sport en bewegen leveren een bijdrage aan de bevordering van maatschappelijke participatie en betrokkenheid, van een actieve, gezonde levensstijl en van het (behoud van) een goede gezondheid. Ook in 2020 hebben we verdere uitvoering gegeven aan de uitgangspunten en ambities uit de sportnota “Sport en bewegen in Gouda 2022”. Het Gouds Sportakkoord is daarin definitief de rode draad geworden. Samen met uitvoeringspartner Sport.Gouda is gewerkt aan een toekomstbestendig aanbod van sportvoorzieningen, vitale sportverenigingen, het stimuleren van sport in de buitenruimte en de inzet van sport en bewegen voor het sociaal domein en kwetsbare doelgroepen. In 2020 sprongen daarbij vooral in het oog de vaststelling van een meerjarenonderhoudsplan voor de buitensport, de oprichting van het Volwassenenfonds, het grote aantal projecten dat werd aangevraagd in het kader van de Sportimpulsregeling en de voorbereidingen voor de komst van sport- en beweegvoorzieningen in Westergouwe.

Corona
2020 stond uiteraard in het teken van de coronacrisis. De sport was een van de sectoren die al snel op slot ging. In de loop van het jaar ontstonden er wisselende situaties, de buitensport kon met veel beperkingen doorgaan (met name voor kinderen), de binnensportaccommodaties bleven het grootste deel van het jaar dicht, evenals de sportkantines. Vanaf het begin van de maatregelen is er intensief contact geweest met Sport.Gouda dat op haar website de informatie voor sportaanbieders steeds zo actueel mogelijk heeft gehouden. De mogelijkheden die er wel waren voor verenigingen en andere sportaanbieders zijn dan ook zo goed mogelijk benut. Huurders van gemeentelijk sportvastgoed hebben we voor de periodes maart tot en met mei en half oktober tot einde jaar voor 100% van de huur kwijtgescholden.

Actualiseren Nota sportaccommodaties
De voorbereidingen voor het actualiseren van de Nota sportaccommodaties zijn gestart, maar de nota is nog niet gemaakt en vastgesteld. Wel is er in 2020 veel gebeurd op het vlak van accommodaties. Natuurlijk speelde dat vanwege corona de sportaccommodaties een deel van het jaar niet of nauwelijks gebruikt konden worden. De momenten waarop dat wel kon, werden over het algemeen gekenmerkt door een aanzienlijke mate van flexibiliteit bij zowel verhuurder als huurders. Daarnaast is de ozb-problematiek met een aantal verenigingen die in eerdere jaren was ontstaan, opgelost. Er is bovendien meer inzicht gekomen in bestaande hiaten in de eigendomsafspraken over verenigingsaccommodaties en er zijn duurzaamheidsmaatregelen getroffen voor gemeentelijk sportvastgoed. Bovendien is gestart met de uitvoering van de voorgenomen maatregelen (renovatie en groot onderhoud) bij de buitensportaccommodaties. Einde 2020 waren de meeste van die projecten nog in uitvoering. Ten slotte werd gestart met de voorbereidingen voor het ontwerp van een sportzaal en een sportveld in Westergouwe.

Versterken samenhang sport en sociaal domein
De Sportimpulsregeling is als gevolg van de coronacrisis twee keer verlengd in 2020. Veel projecten die in uitvoering waren konden niet of nauwelijks doorgang vinden. In eerste instantie is de regeling daarom verlengd tot het einde van het jaar, later nog een keer tot einde 2021. Het beschikbare budget is volledig besteed, nieuwe aanvragen kunnen nu niet meer gedaan worden. Einde 2020 lopen er nog veertien projecten. Voorbeelden daarvan zijn het bridgeproject 'Denken en Doen' (gericht op eenzame ouderen), een project gericht op integratie van statushouders in een taekwondovereniging, een project bij een kickboksschool in Korte Akkeren, voetbal- en krachttrainingen speciaal voor vrouwen van 30 jaar en ouder bij een voetbalvereniging en een project waarbij verschillende sportaanbieders (verenigingen en semi-commerciële) kennismakingstrajecten organiseren.

Het Sportakkoord is in 2020 de rode draad in de uitvoering van het sportbeleid geworden. Het stimuleringsbudget is belegd bij Sport.Gouda en heeft vorm gekregen in de openstelling van de SportakkoordPOT per 1 september. Van de eerste middelen is onder andere gestart met de organisatie van een beweegcafé voor leerkrachten bewegingsonderwijs uit het voortgezet onderwijs, de Goudse Sportcampus (kennismaking basisscholieren met verenigingen) en een initiatief voor kinderen met ASS (autisme). Ook is gestart met de voorbereidingen voor de opzet van een Gouds Topsportfonds (onder aanvoering van een nieuwe topsportambassadeur) en GoudaSportSupport, een lokaal bedrijvennetwerk dat de sport ondersteunt. Het Sportakkoord heeft tenslotte een prominente plek op de website van Sport.Gouda gekregen, er is een nieuwsbrief ontwikkeld, er is regelmatig aandacht voor in de lokale media en diverse keren is er landelijke waardering uitgesproken voor het akkoord.

In 2020 is Gouda aangesloten bij het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Gouwenaren met een te besteden budget dat ligt rond het minimuminkomen kunnen tot midden 2021 gebruik maken van financiële ondersteuning om te sporten bij een sportvereniging. Ten slotte is vanuit sport input geleverd voor de ontwikkeling van het Goudse preventieakkoord en is een lokale werkgroep gestart met de voorbereiding van de oprichting van een lokale sportbundeling/raad

Continuering verzakelijking relatie met Sport.Gouda (Leon)
In 2020 is maandelijks ambtelijk overleg en elk kwartaal bestuurlijk overleg geweest tussen gemeente en Sport.Gouda. Ook met de Raad van Commissarissen heeft regelmatig overleg plaatsgevonden. De gesprekken verlopen in een zakelijke, constructieve en plezierige sfeer. Afspraken over beschikbaar gestelde budgetten voor bijvoorbeeld investeringen in de buitensportaccommodaties en het Sportakkoord zijn schriftelijk vastgelegd. Met de komst van een nieuwe directeur bij Sport.Gouda in het laatste kwartaal van 2020 zijn de bestaande afspraken verder aangescherpt en vastgelegd. Er is daardoor een transparante overlegstructuur waarbij de communicatielijnen zeer kort zijn.

Programma Binnenstad Gouda
Vanuit economisch perspectief willen we bereiken dat Gouda een levendige en bruisende binnenstad heeft. Dit doen we o.a. door de leegstand te bestrijden, de panden op te knappen (ook in verband met het feestjaar Gouda 750) en waar mogelijk de openbare ruimte op te knappen. Om de stad aantrekkelijker te maken voor bewoners en bezoekers proberen we waar mogelijk meer groen te creëren.

Aanpak achterstallig onderhoud via subsidieregeling
De aanpak van het achterstallig onderhoud van panden in de binnenstad heeft prioriteit in het kader van Gouda 750. Eigenaren van de geïnventariseerde panden worden benaderd en kunnen subsidie krijgen voor herstel. Inmiddels zijn diverse aanvragen ingediend en gehonoreerd. Communicatie vanuit deze aanpak vindt plaats vanuit Gouda750. Meer hierover onder het kopje "Cultuurhistorie".

Leegstand bestrijden en continueren uitvoering wonen boven winkels
Het bestrijden en voorkomen van leegstand is een van de maatregelen om een aantrekkelijke binnenstad te behouden. Door middel van een combinatie van de uitvoering van de leegstandsverordening, pand voor pand benadering en persoonlijke gesprekken met eigenaren werkt de gemeente hard aan het bestrijden van leegstand. Na een toename in juli is de leegstand van winkelpanden (in vloeroppervlakte) afgenomen tot 8,9% in november 2020. De impact van corona was afgelopen jaar nog niet zichtbaar in de leegstandstandsontwikkelingen.

De Kleiweg kent relatief veel langdurige leegstand ten opzichte van de andere winkelstraten, in het bijzonder de Kop van de Kleiweg. In het najaar van 2020 is er daarom (hernieuwd) overleg gestart met de pandeigenaren en de centrummanager over toekomstbestendige oplossingen voor de aanhoudende leegstand aan de Kop van de Kleiweg. Door middel van het accountmanagement werkt de gemeente eveneens hard om het ondernemersklimaat in de binnenstad vitaal te houden. Door regelmatige bezoekjes aan ondernemers vernemen we wat er speelt in de binnenstad en spelen we hier waar mogelijk op in.

Integraal met de leegstandsaanpak wordt het project 'Wonen boven Winkels' uitgevoerd om het aantal woningen in de binnenstad nog verder te laten toenemen en de leefbaarheid van de binnenstad te vergroten. Pandeigenaren kunnen een subsidie aanvragen voor het transformeren van onbenutte verdiepingen boven winkels naar woonruimtes. In 2020 zijn in dit kader drie appartementen opgeleverd. Voor de realisatie van 21 appartementen is reeds een subsidiebeschikking verstrekt.

Herinrichting Korte Vest/Agnietenstraat
De gemeenteraad heeft extra middelen beschikbaar gesteld om de Korte Vest/ Agnietenstraat opnieuw in te richten. De reden hiervoor is dat in de straat vele nieuwe winkels en voorzieningen (onder andere de Cheese Experience en een supermarkt) gehuisvest zijn en dat de damwand aan de Korte Vest vervangen moet worden. De toename van het aantal voorzieningen leidt tot andere/grotere verkeersstromen waardoor gekeken is naar de juiste indeling van het gebied. Uitgangspunt is dat dit gebied op beeldkwaliteit A- plus gebracht wordt. De planontwikkeling is gestart in het najaar van 2019 met participatie van de direct omwonenden en betrokken ondernemers. Uit deze participatie is een gedragen schetsontwerp gekomen dat in 2020 is voorgelegd aan de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit. Na een positief advies is de eerste actie om te komen tot een definitief ontwerp (begin 2021) waarna de uitvoering fasegewijs wordt opgepakt na de activiteiten van Gouda 750. De damwand wordt in 2021 vervangen (gereed voor de activiteiten Gouda750). De realisatie van een steiger zal onderdeel uit maken van de plannen.

Meer groen in de binnenstad
Uit onderzoek van Platform 31 is gebleken dat de binnenstad aantrekkelijker wordt voor bezoekers als er meer groen in de binnenstad aanwezig is. Ook vanuit het programma klimaatadaptatie is het van belang om meer groen in de stad te creëren voor het tegengaan van hittestress en wateroverlast en het verhogen van het woongenot. We werken hierbij samen met de Samenwerkende Ondernemersverenigingen Gouda (SOG) en het Singelpark.

In 2020 is gestart met het maken van plannen voor het groener maken van het plein achter de Waag en een gevel op de hoek Slapperdel/Nieuwe Haven. Samen met de ondernemers onderzoekt de gemeente de haalbaarheid van het laten groeien van klimplanten aan de kabels over de Kleiweg en het verbeteren van het groen aan de Zeugstraat. Met Singelpark is de Houtmansgracht aangepakt en wordt de laatste hand gelegd aan het Houtmanspad. Daarnaast spelen er diverse “kleinere” bewonersinitiatieven in de binnenstad om kleinschalig te vergroenen zoals achter de Vismarkt (nog uit te voeren) en de Baan (uitgevoerd). Met het bestuur van de Sint Jan wordt een plan besproken om tussen de steunberen van de Sint Jan op diverse plekken groen aan te brengen.

Verkeerscirculatieplan, emissieloze stadsdistributie binnenstad
Met deze maatregelen wil de gemeente de binnenstad aantrekkelijker maken voor bewoners en bezoekers. We streven hierbij een autoluwe binnenstad na. Dit betekent minder last van zwaar verkeer, trillingen, luchtvervuiling en autoverkeer dat niet in de binnenstad hoeft te zijn en meer ruimte voor groen en een andere ruimtelijke invulling. Het reduceren van autoverkeer kan door het beter benutten van de bestaande parkeercapaciteit en anders omgaan met parkeervergunningen.

Met het instellen van een zero emissie stadslogistiek zone ter grootte van de binnenstad wordt gereguleerd welk bevoorradend verkeer wel en niet de binnenstad in mag rijden. Besluitvorming rond de zero emissie stadslogistiek is voorzien in april 2021, besluitvorming rond het verkeerscirculatieplan is voorzien in juni 2021. In 2020 zijn verschillende projecten uitgevoerd en onderzoeken gedaan ter voorbereiding van de besluitvorming. Meer informatie hierover is te vinden in programma 3.

Evenementen
Door het COVID-19 virus hebben de gesubsidieerde evenementen in 2020 niet plaatsgevonden zoals oorspronkelijk bedoeld. Wel zijn er creatieve alternatieven aangeboden, zoals een online versie van Koningsdag. De drone-opname van de ‘Hou-vol’ kazen voor de Goudse Waag zijn tijdens het NOS-journaal in beeld gebracht. Deze bijzondere Koningsdag heeft daarmee naast ontspanning voor Gouwenaars ook nog prachtige Gouda promotie opgeleverd. Dat geldt zeker ook voor de film van Gouda bij Kaarslicht ‘Wij dragen het licht’. De film werd op 11 december 2020 door TV West uitgezonden en trok in totaal ruim 140.000 kijkers. Andere organisatoren van evenementen hebben voor verschillende ludieke acties in de stad gezorgd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Goudse Kaasmarkten, Zotte Zaterdag en de Sinterklaasintocht. Voor zover aan de orde heeft de gemeente hier in het kader van de subsidieregeling aan bijgedragen.

Organisatoren van sterevenementen en volksfeesten die door de corona maatregelen geen doorgang konden vinden zijn middels de subsidie gecompenseerd voor de niet-vermijdbare kosten die zij reeds hadden gemaakt.

Een extra event in 2020 was de online jaarwisseling. Naar aanleiding van een breed door de Raad gedragen motie van de Partij van de Dieren en in lijn met de berichtgeving van de landelijke overheid heeft Gouda in 2020 subsidie verstrekt aan de Goud en Nieuw TV show. Deze is bij alle Gouwenaars per brief onder de aandacht gebracht. Daarmee heeft Gouda al haar bewoners de mogelijkheid geboden om de jaarwisseling online of via TV Gouwestad samen door te brengen.

De gemeente heeft in 2020 voorbereidingen getroffen om voor de vijf belangrijkste locaties in de binnenstad waar evenementen worden georganiseerd, een omgevingsvergunning aan te vragen. Hiermee wordt het planologisch kader voor de organisatie van evenementen op deze locaties geborgd. Het betreft de locaties Markt/Achter de Waag, Houtmansplantsoen, Erasmusplein, Museumhaven en de Raam. De omgevingsvergunningen zijn begin 2021 aangevraagd.

Toerisme, stadsmarketing en (water)recreatie
De toeristische branche is wereldwijd door de corona crisis zwaar getroffen. Ook het bezoek aan Gouda is veel minder dan andere jaren. Gouda trekt gelukkig veel Nederlandse bezoekers en bezoekers uit de landen om ons heen, waardoor bezoek vooral in de zomer wel mogelijk was. Steden als Amsterdam die veel internationale bezoekers van landen verder weg trekken, hadden het in vergelijking nog zwaarder. In 2020 heeft de gemeente samen met het toeristisch veld de mogelijkheden die er waren opgepakt.

Uitvoeringsplan toerisme
In 2019 heeft de gemeente samen met het toeristisch veld de nieuwe koers toerisme gemaakt. In 2020 is de nieuwe koers uitgewerkt in twee plannen. Het eerste plan is de strategische aanpak toerisme. Hierin staan de doelstellingen die de gemeente wil bereiken en staat een beschrijving van de aanpak. Het tweede plan is het marketing- en communicatieplan voor Gouda. Hierin staat een duidelijke beschrijving van de Goudse doelgroepen en wat het Goudse aanbod voor deze doelgroepen is. Daarnaast staat beschreven hoe de gemeente deze doelgroepen wil bereiken.

In 2020 zijn op door het jaar heen meerdere momenten multimedia campagnes ingezet om het publiek duidelijk te maken wat er coronaproof te doen was in Gouda en om op te roepen lokaal te kopen. Het aantal volgers op de social media is in 2020 flink gegroeid. Daarnaast zijn er 13 free publicity artikelen over Gouda verschenen in onder meer de ANWB Kampioen en Libelle. Ook heeft de gemeente samen met toeristische partners publicaties mogelijk gemaakt in onder andere de ANWB Eropuit en de AD special.

Investeren in zakelijke toerisme
In 2020 is de samenwerking rondom zakelijk toerisme gestart met 14 deelnemers. Er zijn plannen gemaakt, gewerkt aan de uitstraling van de samenwerking en een website. Door de lockdown eind 2020 is de officiële aftrap uitgesteld tot 2021.

Cheese Valley
Ook bij de samenwerking rondom Cheese Valley is door de corona crisis vertraging opgelopen. Veel activiteiten waren niet mogelijk en nieuwe partners vinden was moeilijk. Alle betrokken gemeenten zijn gestart met de voorbereidingen om de stichting Cheese Valley op te richten in 2021. In 2020 heeft Cheese Valley veel aandacht gekregen. Een paar voorbeelden; in februari was Cheese Valley op de beurs Grüne Woche in Duitsland met 400.000 bezoekers, er is een kleine expositie van Cheese Valley geopend in de Gouda Cheese Experience en Cheese Valley heeft een mooie publicatie gekregen in de ANWB Kampioen en de KCK.

Kwaliteitsimpuls Groenalliantie
In het programma Kwaliteitsimpuls Groenalliantie werkt de Groenalliantie samen met gebiedspartners aan de versterking van de recreatie- en natuurwaarden van haar gebieden. Inmiddels is de uitvoering van de plannen in volle gang. In de Goudse Hout zijn in 2020 meerdere deelprojecten van de Kwaliteitsimpuls uitgevoerd. De hoofdentree is verbeterd, het parkeerterrein vergroend en er is een centraal gelegen ontmoetingsplein aangelegd. Zowel in de Goudse Hout als de Oostpolder zijn de informatievoorzieningen vernieuwd. De natuur- en recreatiegebieden hebben nu een kwaliteitsniveau dat aansluit bij de hedendaagse eisen en wensen van recreanten. Plannen om het padenverloop in de Goudse Hout aan te passen zijn in 2020 samen met gebiedspartners verder uitgewerkt met als doel een betere padenstructuur aan te leggen voor wandelaars en fietsers. Ook is er in 2020 een start gemaakt met het opstellen van een eenduidig en handhaafbaar hondenbeleid in de beheergebieden van Groenalliantie.

Waterrecreatie
Om waterrecreatie verder te stimuleren is met cofinanciering van de provincie Zuid-Holland onderzoek gestart naar het verbeteren van de vaarverbinding tussen Gouda en de Reeuwijkse Plassen. Het rondje Rijn-IJssel waar deze verbinding een onderdeel van is, staat ook benoemd op de Samenwerkingskaart Waterrecreatie voor Midden-Holland. In 2021 wordt het onderzoek afgerond. Ook in 2020 is er een vaarproef op het traject van de Reeuwijkse Plassen naar Gouda, waarbij het op twee zaterdagen mogelijk is om onbeperkt heen en weer te varen tussen Reeuwijk en Gouda, voorbereid. Vanwege de coronamaatregelen heeft dit geen doorgang kunnen vinden. Door het realiseren van een in- en uitstapsteiger voor kanoërs bij de Guldenbrug is het kanonetwerk in de binnenstad uitgebreid.

3.5.2 Corona
2020 werd door de coronapandemie een ander jaar dan verwacht. Vooral sectoren als cultuur, horeca, evenementen, detailhandel en toerisme kregen stevige klappen. De gemeente heeft veel tijd en energie besteed aan steunmaatregelen. Zo zijn er huurkortingen verleend aan organisaties die in gemeentelijk vastgoed zitten, wordt er geen toeristenbelasting geheven en is de precario op terrassen en (winkel)uitstallingen geschrapt. Er wordt coulant omgegaan met evenementensubsidies en er zijn geen leges geheven indien evenementen niet doorgingen. Er is een tijdelijke steunregeling voor de culturele sector geïntroduceerd. En ondernemers die niet op de warenmarkt terecht konden hoefden ook niet te betalen voor hun standplaats. Na een intensieve lobby is rijkssteun (€ 435.000) verkregen voor De Goudse Schouwburg. De gemeente heeft voor cofinanciering zorg gedragen.

3.5.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2020
5. Sport, cultuur en recreatie	Verhogen meerdaags verblijf		Van 58.500 hotelgasten in 2018 naar 89.000 hotelgasten	In 2019 waren er 60.050 hotelgasten, in 2020 door corona 14.750
5. Sport, cultuur en recreatie	Bestedingen bezoekers		Stijgende trend in 2020	In 2019 was de gemiddelde besteding € 40,70
5. Sport, cultuur en recreatie	Leegstand: winkels gemeten in vloeroppervlak	De huidige leegstand: 9,2% van het vloeroppervlak (10.243 m2)	Doel in 2023 (eind van collegeperiode) het leegstandspercentage in het kernwinkelgebied: 7%. Doel in 2019: 8,6%	Leegstandspercentage in 2020 was 8,9%
5. Sport, cultuur en recreatie	Bezoekers gesubsidieerde instellingen		Stijgende trend vanaf 2010	In 2019 bezochten 782.600 mensen een van de C4-organisaties, wederom een stijgende trend ten opzichte van voorgaande jaren door.
5. Sport, cultuur en recreatie	Aantal inwoners dat voldoet aan de Beweegrichtlijn		Stijging	Deze cijfers worden eens per vier jaar geactualiseerd door middel van de Gezondheidsmonitor van het RIVM in samenwerking met CBS en GGD (naar verwachting in 2021).

3.5.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2016	50,4	50,4		

3.5.5 Wat heeft het gekost?

3.5.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	18.228	19.132	19.084	48
Baten	-2.634	-2.568	-3.389	822
Saldo van baten en lasten	**15.593**	**16.565**	**15.695**	**870**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	-400	0	-400
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-350	-2.156	-2.156	0
Gerealiseerd resultaat	**15.243**	**14.009**	**13.539**	**470**

3.5.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.3 Recreatieve havens - Lasten	257	260	260	0
2.3 Recreatieve havens - Baten	-105	-105	-95	-10
Saldo	**152**	**155**	**165**	**-10**
5.1 Sportbeleid en activering - Lasten	6.646	6.606	6.691	-85
5.1 Sportbeleid en activering - Baten	0	-584	-733	149
Saldo	**6.646**	**6.022**	**5.958**	**64**
5.2 Sportaccommodaties - Lasten	2.990	2.752	2.781	-29
5.2 Sportaccommodaties - Baten	-2.529	-1.879	-2.560	681
Saldo	**461**	**873**	**221**	**652**
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part - Lasten	3.809	4.069	3.922	147
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part - Baten	0	0	-1	1
Saldo	**3.809**	**4.069**	**3.921**	**148**
5.4 Musea - Lasten	2.155	2.215	2.186	30
5.4 Musea - Baten	0	0	0	0
Saldo	**2.155**	**2.215**	**2.186**	**30**
5.5 Cultureel erfgoed - Lasten	460	1.321	1.326	-5
5.5 Cultureel erfgoed - Baten	0	0	0	0
Saldo	**460**	**1.321**	**1.326**	**-5**
5.6 Media - Lasten	1.910	1.910	1.919	-9
5.6 Media - Baten	0	0	0	0
Saldo	**1.910**	**1.910**	**1.919**	**-9**
Totaal saldo taakvelden	**15.593**	**16.565**	**15.695**	**870**

3.5.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
2.3 Recreatieve havens				**10**	**N**	
5.1 Sportbeleid en activering	**85**	**N**		**149**	**V**	
Subsidies Sport: Vanwege corona is sprake van een voordeel, omdat de gemeente geen subsidie heeft hoeven te betalen voor de huur van kleedkamers. Dit is, omdat de kleedkamers niet werden gebruikt door de verenigingen.	56	V	I			
Uitvoering sportbeleid: Bij de lasten is sprake van een nadeel, omdat Gouda vooralsnog maar 79,9% krijgt in plaats van 100% voor de subsidieregeling met betrekking tot BTW (SPUK). Bij de baten is sprake van een voordeel, vanwege de uitbetaling van 100% in plaats van 80% over 2019 van de subsidieverlening met betrekking tot BTW (SPUK). Het besluit over de hoogte van de uitkering is later gemaakt en mede afhankelijk van het aantal claims dat hierop wordt gedaan.	145	N	I	149	V	I
Overig	4	V	I			
5.2 Sportaccommodaties	**29**	**N**		**681**	**V**	
Binnensport: De huurkorting vanwege corona is tussentijds afgeraamd. Echter, in maart 2021 is duidelijk geworden dat hier over het vierde kwartaal 2020 inkomsten van het rijk tegenover staan. Dit levert per saldo een voordeel op.	38	N	I	583	V	I

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Onderhoud sportvelden: Door corona zijn er minder opbrengsten dan geraamd in lijn met de minder onderhoudswerkzaamheden die zijn uitgevoerd.	14	N	I	33	N	I
Zwemmen: Er is tussentijds een aframing geweest met huurkorting in verband met corona. Later werd duidelijk dat hier inkomsten tegenover staan van het Rijk.	24	V	I	131	V	I
Overig	1	N	I			
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	**147**	**V**		**1**	**V**	
Evenementen: In verband met corona konden veel evenementen geen doorgang vinden. Evenementensubsidies werden daardoor niet verstrekt.	120	V	I			
Kaarsjesavond: In verband met corona(maatregelen) werd Kaarsjesavond op een digitale wijze gevierd. Het programma bij de boom kon geen doorgang vinden. Dit leidde tot lagere uitgaven binnen dit taakveld.	26	V	I			
Subsidies Kunst en Cultuur: Er zijn met name meer kosten gemaakt voor het opstellen van een businesscase voor de Schouwburg door een extern bureau.	24	N	I			
Overig	25	V	I	1	V	I
5.4 Musea	**30**	**V**				
5.5 Cultureel erfgoed	**5**	**N**				
Subsidie Gevelherstel: Van het ter beschikking gestelde budget Gevelherstel Gouda-750 van € 150.000 werd € 15.000 uitbetaald op de in 2020 aangegane subsidieverplichtingen. Voorgesteld wordt om het restant van dit budget, € 135.000, opnieuw beschikbaar te stellen, voor een deel ter dekking van de kosten van de in 2020 verstrekte subsidiebeschikkingen. Van deze aanvragen is de gereedmelding nog niet in 2020 ontvangen.	135	V	I			
Uitgaven Restauratie Gemeentelijke Monumenten: Voor een bedrag van € 53.000 zijn subsidies Restauratie Gemeentelijke Monumenten uitbetaald op subsidieverplichtingen die voorgaande jaren zijn aangegaan. Deze kosten worden verrekend met het restant budget ISV-3 (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing) via de balans.	53	N	I			
Cultuurhistorie en Monumenten: Aanvullende personele inzet, onder meer voor de Kerkenvisie, leidde per saldo tot een overschrijding van de kosten.	87	N	I			
5.6 Media	**9**	**N**				

3.5.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Versnellen woningbouw en transformatie - De reservemutatie heeft conform begroting plaatsgevonden. Per saldo is het financiële effect op de exploitatie, taakveld 0.10, nul (zie ook programma 3).	400	N	I

3.5.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Sport: Zonnepanelen en -collectoren - Er zullen nog kosten worden gemaakt in 2021.	74	17	58
Terreininrichting tijdelijke sporthal Tobbe-locatie	54	16	38
Renovatie sportvelden	843	851	-8
Totaal	**971**	**884**	**87**

3.5.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Streekarchief Midden-Holland	Het Streekarchief Midden-Holland bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de deelnemende gemeenten en Regio Midden Holland.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
Sport.Gouda	Sport.Gouda B.V. heeft als doel: het op economisch verantwoorde wijze beheren en exploiteren van de sportaccommodaties in Gouda ten behoeve van de sportbeoefening en vrije tijdsbesteding van de inwoners van de Gouda en de regio; het ontwikkelen en verzorgen van sport- en activiteitenprogramma's ten behoeve van de inwoners van de Gouda en de regio.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland
De natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie zijn van groot recreatief belang voor Gouda en haar directe omgeving. Zowel inwoners als bezoekers moeten kunnen rusten, sporten, bewegen en recreëren in de omliggende natuur- en recreatiegebieden. Groenalliantie werkt aan goed ingerichte en beheerde recreatiegebieden die bijdragen aan een actieve en gezonde samenleving. De natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie boden tijdens de coronacrisis voor velen de benodigde ontspanning in het groen.

In de Goudse Hout zijn in 2020 meerdere deelprojecten van de Kwaliteitsimpuls uitgevoerd en daarmee zijn enkele mooie verbeteringen en toevoegingen voltooid. De hoofdentree is verbeterd, het parkeerterrein vergroend en er is een centraal gelegen ontmoetingsplein aangelegd. Zowel in de Goudse Hout als de Oostpolder zijn de informatievoorzieningen vernieuwd. De natuur- en recreatiegebieden hebben een kwaliteitsniveau dat aansluit bij de hedendaagse eisen en wensen van recreanten. Ook is er in 2020 een start gemaakt met het opstellen van een eenduidig en handhaafbaar hondenbeleid in de beheergebieden van Groenalliantie. Door middel van een enquête is het participatietraject gestart en bezoekers met en zonder hond is gevraagd om input te geven.

Streekarchief Midden-Holland
Het Streekarchief Midden-Holland (SAMH) is het cultuurhistorisch ‘geheugen’ van Midden-Holland. SAMH behoudt en beheert relevante publicaties uit Gouda en de regio. SAMH bewaart conform de Archiefwet de archieven van de besturen en ambtelijke instellingen van de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan de IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en de Omgevingsdienst Midden Holland.

Het Streekarchief stelt historische informatie beschikbaar voor diverse groepen onderzoekers via de studiezaal en de website, beheert archieven en collecties duurzaam in de archiefbewaarplaats en betrekt diverse doelgroepen bij erfgoed en historie via educatie en presentatie. De streekarchivaris adviseert gemeenten over duurzaam beheer van niet-overgebrachte archieven en houdt daar planmatig toezicht op. Het Strategisch Informatie Overleg (SIO) is het platform waarin gemeentearchivaris en toezichthouder de ambtelijk vertegenwoordigers van de gemeenten ontmoeten. Voor inbreng van de burgers zijn diverse themacafés en een klantenraad ingericht.

De collecties van het Streekarchief beslaan circa 9.000 m’ en bestaan uit overheidsarchieven (van ambtelijke stukken tot trouw- en begraafboeken), particuliere archieven, kaart- en beeldmateriaal, boeken, tijdschriften en documentatie.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de haven- en liggelden als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Sport.Gouda
Sport.Gouda zorgt voor de instandhouding van het aanbod aan sportvoorzieningen, zoals het Groenhovenbad, gymzalen, sporthallen en sportvelden. Daarnaast stimuleert Sport.Gouda actieve sportbeoefening, o.a. door het ondersteunen van sportverenigingen en het organiseren van buitenschoolse activiteiten en sportevenementen.

In 2020 heeft Sport.Gouda net als andere jaren gemeentelijke gymzalen, sportzalen, sporthallen en het zwembad geëxploiteerd. Dat gebeurde in 2020 vanwege corona met de nodige beperkingen. Een flink deel van het jaar konden de accommodaties niet gebruikt worden. Op de momenten dat dat wel volledig of gedeeltelijk kon, werd daar in overleg met de huurders zo efficiënt mogelijk invulling aan gegeven. Naast alle overige reguliere werkzaamheden op het gebied van verenigingsondersteuning, sportsimulering en Gouda Goed Bezig, startte Sport.Gouda in 2020 met de uitvoering van een aantal renovatiewerkzaamheden op de buitensportaccommodaties waarvoor de gemeente investeringsbudgetten beschikbaar stelde. De feestelijke opening van de Dick van Dijkhal in februari werd gecombineerd met de Verkiezing Sporter van het Jaar. Ten slotte nam Sport.Gouda de coördinatie van de uitvoering van het Sportakkoord op zich en had het een belangrijke rol bij de opstart van het Volwassenenfonds, waardoor inwoners met een laag besteedbaar inkomen tot de zomer van 2022 een beroep kunnen doen op financiële ondersteuning om te sporten bij verenigingen.

Meer informatie: www.sportpuntgouda.nl

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Lasten * € 1.000
10.269

Baten * € 1.000
269

Percentage van totale uitgaven
3%

Waar staat het programma voor?

Het programma Leefbaarheid en veiligheid omvat een breed scala aan onderwerpen, van jeugdoverlast en jonge veelplegers tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Veel energie is gericht op de aanpak van woninginbraken. Voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken is de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel. De afdeling stadstoezicht ondersteunt de uitvoering van het beleid met toezicht en handhaving.

Wat heeft Gouda bereikt?

Daling aantal woninginbraken
In 2020 is het aantal woninginbraken gedaald met 2% ten opzichte van 2019. In totaal zijn er 272 inbraken gepleegd, waarvan 48% een poging betrof. Vanuit de subsidieregeling inbraakwerende middelen zijn 375 aanvragen gehonoreerd.

Afname jeugdcriminaliteit
Er zijn fors meer meldingen jeugdoverlast gedaan (+20%). Tijdens de lockdown periode waren bewoners meer alert op groepsvorming op straat en zijn er meer meldingen gedaan. Tijdelijk cameratoezicht en toegenomen handhaving heeft geleid tot meer rust in de wijken.

Tegengaan van ondermijning en drugscriminaliteit
In het afgelopen jaar zijn tien woningen en twee horecazaken gesloten en zijn er twee bestuurlijke waarschuwingen afgegeven na de vondst van soft- of harddrugs. In het programma Aanpak Ondermijning zijn 30 signalen geduid.

Voorkomen van radicalisering en polarisatie
In verband met de terugkeer van een uitgereisde Gouwenaar is gewerkt aan een plan van aanpak terugkeerders. Er zijn sessies opvoedondersteuning georganiseerd voor moeders in het kader van tegengaan van radicalisering, welke door corona geen doorgang konden vinden.

Stadstoezicht
Handhaving heeft door corona veel andere taken moeten uitvoeren. Er zijn 214 waarschuwingen uitgeschreven voor samenscholing of andere overtredingen van de noodverordeningen. Er is veel inzet gepleegd ten behoeve van het aanspreken van bezoekers en ondernemers.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

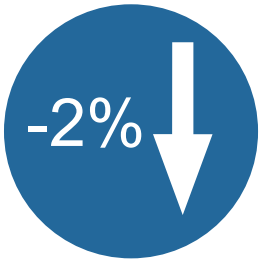

Resultaat aantal woninginbraken

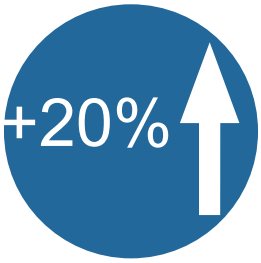

Resultaat meldingen jeugdoverlast

Resultaat aantal meldingen conflictbemiddeling en burenruzie

3.6.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

In 2019 is de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld, voor de periode 2019-2022. Per prioriteit wordt de voortgang gerapporteerd die door de gemeente, in nauwe samenwerking met de veiligheidspartners, in het afgelopen jaar behaald is.

Jeugdcriminaliteit: meer overlast meldingen, oudere jeugd (18+) op straat

Het aantal meldingen jeugdoverlast is in 2020 fors gestegen. Opvallend was de toename in overlast op straat door oudere jeugd (18+). Dit betreft personen die al veel langer in beeld zijn bij veiligheidspartners en die weinig progressie lijken te maken als het gaat om het vinden van een goede baan voor een duurzaam toekomstperspectief. Met name in Oost, Kort Haarlem, Korte Akkeren Oud en in de polderbuurt in Goverwelle werd veel overlast door deze groepen geconstateerd. Tijdelijk cameratoezicht en meer handhaving heeft geleid tot enige rust in de wijken.

Voor de lange termijn is ingezet op een individuele aanpak waarin één lijn getrokken wordt: perspectief bieden voor die personen waarbij dat kansrijk is en tegelijk begrenzen van gedrag. Deze aanpak vraagt om goede informatieverzameling (zowel op straat als vanuit de systemen) en duiding en vergt veel capaciteit van betrokkenen. Tijdelijk is er een casusregisseur ingezet voor het verzamelen van informatie. Deze werkwijze wordt in 2021 voortgezet en er wordt gekeken naar mogelijkheden voor de uitbreiding van de capaciteit.

In 2020 is de opdracht voor uitvoering van jongerenwerk opnieuw aanbesteed. De focus in de opdracht ligt op risicojeugd in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Stichting Buurtwerk is per januari 2021 de nieuwe uitvoerder.

Resultaten eerste lichting TopX (juli 2020-jan 2021)

In juli 2020 veranderde de Top60 in de TopX aanpak. De instroomcriteria zijn gewijzigd waardoor een meer flexibele en actuele inzet op veelplegers mogelijk is. Het belangrijkste instroomcriterium is het 5 of meer keer voorkomen als verdachte in het afgelopen jaar. Naast het plegen van woninginbraken kunnen nu ook andere criminele feiten een reden zijn voor instroom. De TopX benadering kenmerkt zich door zowel repressie als zorg. Jongeren die uitsluitend een repressieve benadering vereisen, worden niet opgenomen in de TopX. Zij vallen onder de aanpak van de politie en het Openbaar Ministerie. Van de eerste lichting TopX (juli 2020-jan 2021) zijn op dit moment de volgende resultaten te melden:

- Er zijn 10 casussen opgestart. 14 casussen voldeden aan de instroomcriteria, 4 daarvan waren op dat moment al elders onder behandeling. 3 van de 10 casussen waren daarvoor ook opgenomen in de Top60 aanpak;
- Deze 10 casussen zijn tussen de 19 en 24 jaar oud. Het betreft 9 mannen en 1 vrouw;
- Iedereen heeft bij de start een gesprek gehad met zijn of haar casushouder en/of politie. Organisaties, zoals Fivoor, Exodus, Metraal, Kwintes en/of Humanitas, voeren de casusregie uit;
- Bij het merendeel van de casussen is sprake van onderliggende problematiek, zoals LVB (licht verstandelijke beperking);
- Bij het merendeel van de casussen biedt familie geen ondersteunend netwerk in de positieve zin. In een aantal gevallen zijn direct familieleden in aanraking (geweest) met politie of justitie;
- 1/3 deel is gedurende dit half jaar gedetineerd geraakt, 1/3 deel is gedurende de looptijd buiten Gouda gaan wonen al dan niet op een begeleid wonen plek. De begeleiding wordt vooralsnog voorgezet totdat de situatie stabiel genoeg is;
- 5 van de 10 casussen zijn gedurende de looptijd minder gaan plegen. Het precieze recidivecijfer kan pas na een jaar bepaald worden.

De overgebleven Top60 casussen zijn na de start van de TopX verdeeld tussen twee verschillende aanpakken. 13 casussen worden nu besproken op het overleg nazorg ex-gedetineerden en 3 casussen worden besproken in de groepsaanpak Korte Akkeren. Voor 27 casussen geldt dat ze bij het stoppen van de Top 60 niet verder besproken worden binnen het Veiligheidshuis. Het overgrote deel van deze 27 stond al een tijd op de monitorlijst. Bij deze casussen waren al langere tijd geen actuele hulpvragen of zorgen meer, maar was de afspraak dat zij nog twee jaar gemonitord zouden worden.

Bij alle afgesloten casussen is gekeken of er nog hulpverlening betrokken was en dit is zowel naar de betrokkene als naar de hulpverlening gecommuniceerd. Er zijn naar de afgesloten casussen verschillende brieven gestuurd - neutrale, positieve en negatieve brieven. In de positieve brieven is toegelicht wat ze moeten doen als ze meer zorg nodig denken te hebben en in de negatieve brieven is toegelicht dat politie de jongeren in de gaten houdt. Tot slot zijn 2 casussen gesloten i.v.m. verhuizing. Daarnaast heeft politie ook nog verschillende lijsten en noteringen om de casussen waar nog zorgen over zijn in de gaten te houden.

Woninginbraken

Er zijn 272 woninginbraken gepleegd, dit is 2% minder dan in 2019. 48% hiervan betrof een poging, 52% een voltooide inbraak. De oplossingsratio zakte naar 5,1%. Er zijn dus naar verhouding minder woninginbraken opgelost in 2020 dan in 2019 (10,5%). Hiermee is de doelstelling niet behaald. Wel zijn het afgelopen jaar op basis van uitgebreid recherchewerk meerdere Goudse woninginbrekers opgepakt en veroordeeld.

Er is twee maal een last onder dwangsom opgelegd voor het vervoeren of bij zich hebben van inbrekerswerktuigen, éénmaal is de dwangsom van 2500 euro verbeurd. Door middel van vakantietoezichtservice is het toezicht op door vakantie onbewoonde woningen geïntensiveerd. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de medewerkers van stadstoezicht in afstemming

met de politie. In totaal hebben zich vorig jaar 102 huishoudens aangemeld voor de vakantieservice. 19 inwoners hebben gebruik gemaakt van de poortverlichtingsregeling. In verschillende buurten zijn de buurtvoorlichters ingezet om buurtvoorlichting te geven over inbraakpreventie en de beschikbare subsidieregelingen. Met de 114 beheerders van nieuwe en bestaande app-groepen is veel informatie gedeeld over hotspotlocaties, actuele gebeurtenissen en de bestaande regelingen.

Daarnaast deelt de politie via de zogenoemde 'Heterdaadgroep' tijd kritische informatie met de BuurtWhatsAppgroepen om zo tips te krijgen van mogelijke getuigen van de inbraak of verdachte situatie. In totaal zijn er vorig jaar onder de Subsidieregeling Inbraakwerende Maatregelen 375 aanvragen gehonoreerd. In november 2020 was het jaarbudget van € 50.000 volledig benut en is de regeling na een aantal jaar beëindigd.

Drugscriminaliteit en Ondermijning
In 2020 zijn 10 woningen gesloten waar handelshoeveelheden drugs werden aangetroffen. Vier rapportages die eind 2020 zijn ontvangen van de politie, worden in 2021 behandeld. Er zijn twee horecabedrijven tijdelijk gesloten, dit betrof beide een spoedsluiting vanwege drugshandel op heterdaad en een dreiging voor een mogelijke aanslag. Nieuw is dat in 2020 de vergunningen zijn ingetrokken van een horecabedrijf naar aanleiding van een eerdere sluiting in 2019.

In 2020 is tweemaal een last onder dwangsom opgelegd voor drugshandel op straat. Een last is inmiddels verbeurd. Dit houdt in dat de persoon die de last heeft verbeurd € 5.000 aan de gemeente moet betalen. Tegen de tweede last loopt nog bezwaar, mocht het bezwaar ongegrond worden verklaard dan is ook de tweede last verbeurd.

In 2020 is het ondermijningsbeeld van Gouda opgeleverd door het RIEC. Hieruit bleek dat Gouda te maken heeft met drugscriminaliteit, criminele families, Outlaw Motor Gangs, malafide bedrijven, witwassen en mensenhandel. Er is sprake van een verzwaring van de casuistiek. In 2019 is vanuit het landelijk Ondermijningsfonds een extra impuls gegeven aan de inzet op de malafide horeca, dit is in 2020 voortgezet. Aanleiding hiervoor was dat ruim 20% van het Goudse horecabestand in beeld is bij de ondermijningsaanpak. De horeca lijkt daarmee een vaak gebruikte voorziening voor het plegen van criminele feiten en voor het samenkomen van criminelen.

Voor het project 'Gezonde horeca' is de samenwerking met het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) geïntensiveerd. Vanwege de coronamaatregelen is in 2020 gewerkt met hele gerichte bedrijvencontroles in plaats van grote integrale horecacontroles. Alle aanvragen voor een exploitatievergunning Drank- en Horeca zijn getoetst aan de Wet Bibob. De Wet Bibob regelt dat de overheid vergunningen kan weigeren of intrekken als er gevaar bestaat dat criminelen misbruik van een vergunning (gaan) maken. In 2020 is de APV aangepast waardoor ook de afhaal- en bezorgzaken vergunningsplichtig zijn geworden. Deze maatregel is ingevoerd vanwege casussen waarbij wordt gezien dat er sprake is van witwassen, fraude en drugshandel.

Radicalisering, sociale overlast en gebiedsregie
Conform het Plan van Aanpak Terugkeerders is er in samenwerking met de ketenpartners uit het casusoverleg radicalisering gewerkt aan nazorg detentie, re-integratie en monitoring van een Goudse terugkeerder. De casusregisseur heeft met achtergebleven familieleden van uitreizigers contact gehad en waar nodig is hulpverlening ingezet.

Er zijn in 2020 135 zaken buurtbemiddeling in behandeling genomen, het oplossingspercentage (halfjaarcijfer) was 77%, dit is vrijwel gelijk aan vorig jaar (78%). Het landelijk gemiddeld oplossingspercentage lag in 2018 rond de 68%. Team integrale toegang pakt complexe problematiek op, waar nodig in samenwerking met veiligheid en het sociaal domein (zorg) en past maatwerk toe om zo snel tot een oplossing te komen en verergering te voorkomen. Het focusoverleg zorgt voor een integrale aanpak op complexe problematiek om zo een doorbraak te forceren in casussen die dreigen vast te lopen.

In de Burgen-en Lustenbuurt is een start gemaakt met een leefbaarheidsproject door gemeente, Mozaiek Wonen, sociaal team en politie. Ook bij het Gloriantplantsoen is samen met een aantal moeders gewerkt aan de leefbaarheid door een spelkist te plaatsen. In Korte Akkeren was veel inzet vanuit gebiedsregie op jeugdoverlast in Korte Akkeren Oud. In Westergouwe is de wijkvereniging actief met verschillende verbeteringen in de openbare ruimte. In gebied Oost was er op diverse plekken inzet om overlast tegen te gaan. Er zijn camera's geplaatst en er is veel contact met melders.

Inzet van de afdeling Stadstoezicht
Een groot deel van het reguliere werk van de afdeling Stadstoezicht veranderde onder invloed van corona. De afdeling is op 1 april in twee teams gesplitst, die vanaf dat moment gescheiden werkten. Zo is het risico op besmetting en uitval voor de gehele afdeling fors gereduceerd. Er is extra capaciteit ingehuurd om zowel de handhaving op corona als het reguliere werk zo veel mogelijk doorgang te kunnen laten vinden.

In periodes dat er minder tot geen toeristen in de stad kwamen, was er minder werk qua parkeercontroles en het uitschrijven van naheffingen. Het aantal reguliere bekeuringen is stabiel gebleven ten op zichte van het voorgaande jaar. In de woonwijken kreeg de controle op verkeerd geparkeerde voertuigen en andere middelen, zoals aanhangwagens, meer aandacht. Dit leidde tot meer bekeuringen.

Omschrijving	Aantal	Bedragen in €
Kentekenscans	135.031	n.v.t.
Naheffingen parkeren	4.803	313.636
Reclameheffingen	196	69.844
Bekeuringen*	3.866	niet bekend
Afgehandelde meldingen Slimmelden	1.854	n.v.t.
Waarnemingen	5.656	n.v.t.
Waarschuwingen (excl. coronagerelateerde waarschuwingen)	1.007	n.v.t.
Diftar bestuurlijke handhaving	99	10.296
Totaal	**152.512**	**393.776**
** Het bedrag dat gemoeid is met bekeuringen komt slechts deels ten gunste van de gemeente. De sancties leiden tot verschillende geldstromen.*		

3.6.2 Corona

Corona heeft in 2020 met name impact gehad op de ervaren jeugdoverlast. Er was gedurende de periodes met strenge maatregelen veel jeugd op straat doordat onderwijs, sport en andere activiteiten niet konden doorgaan.

In 2020 is het aantal meldingen fors gestegen, met name in het 2e en 3e kwartaal wijkt dit af van voorgaande jaren. In totaal zijn er 851 meldingen gedaan, tegen 708 in 2019. Hier zijn meerdere verklaringen voor te geven. Tijdens de lockdown periode waren bewoners meer alert op groepsvorming op straat en zijn er meer meldingen gedaan. Op een aantal locaties, die hieronder beschreven staan, was ook daadwerkelijk sprake van meer overlast. Door de cijfers samen met de politie te duiden (wat speelt er en wanneer) is er een goed beeld van de overlast in de stad.

Voor wat betreft woninginbraken was 2020 een afwijkend jaar. De afgelopen jaren was er een forse daling te zien van het aantal woninginbraken, soms wel met 28% ten opzichte van het voorafgaande jaar. De verwachting was dat dit zou afvlakken. Een daling van slechts 2% over 2020 is echter niet waarop was gerekend. Naast een ongeveer gelijk verloop als in 2019, was er helaas een aantal inbraakpieken waardoor het jaar niet met betere cijfers kon worden afgesloten. In de periodes dat er sprake was van een lockdown waren er duidelijk minder woninginbraken. In de periodes waarin meer mocht en kon was er juist een enorme toename in het aantal woninginbraken.

In 2020 is het aantal woninginbraken gedaald met 2%. Hiermee is de doelstelling van -10% niet gehaald, maar is er wel sprake geweest van een daling ten opzichte van vorig jaar. Het totaal aantal High Impact Crimes (oftewel HIC: overvallen, inbraken, straatroof, geweld) is afgenomen met 7%. Hiermee is de vastgelegde doelstelling voor 2020 (-5%) behaald.

Het organiseren van bijeenkomsten op het gebied van opvoedondersteuning of weerbaarheid tegen radicalisering en het deelnemen aan bewonersinitiatieven was afgelopen jaar niet vanzelfsprekend. Telkens moest worden afgewogen of een bijeenkomst nu wel of niet wenselijk was. Dit heeft geleid tot het niet door laten gaan van ver gevorderde plannen of acties. Aan de andere kant zijn er ook mooie initiatieven ontstaan. Zo organiseerden jongeren voor ouderen in Oost een balkonbingo en hebben (kwetsbare) kinderen tijdens de zomermaanden fijn buiten kunnen spelen.

Bij een grote corona uitbraak binnen de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap in de zomer, heeft de netwerkregisseur direct een afvaardiging van deze gemeenschap bijeen gebracht met als doel om de crisis, in aanvulling op de bestaande structuur van de gemeente, in eigen kring aan te pakken. Er is een gezamenlijke boodschap geformuleerd met het crisisteam en er was bestuurlijke ondersteuning. Leden van de afvaardiging hebben boodschappen en filmpjes op Whatsapp gedeeld. Zij hebben zelf mensen aangesproken op het naleven van maatregelen, er is in preken in de moskeeën aandacht besteed, er is een livestream met een GGD arts in de moskee geweest en er is een info actie op straat georganiseerd. Binnen minder dan drie weken was het aantal besmettingen significant gedaald. Er was landelijke belangstelling voor de aanpak en premier Rutte noemde Gouda als goed voorbeeld.

In het afgelopen jaar had de gemeente te maken met 18 verschillende noodverordeningen. Dat betekende voor handhaving dat de werkwijze en de systemen waar de handhavers mee werken, voortdurend aangepast moesten worden. De verschillende handhavingskaders vanuit de veiligheidsregio en Den Haag hebben veel gevraagd van de handhavers op straat. Er was soms spanning tussen de handhavers en inwoners of ondernemers. Naar mate het jaar vorderde nam de tolerantie jegens de regels af en dat had zijn effect op de relatie met de inwoners. De inkomsten uit precario (terrassen) en havengelden zijn in 2020 beduidend lager dan begroot.

De bekeuringen die zijn uitgedeeld in het kader van overtredingen van de noodverordeningen zijn via het strafrecht afgehandeld. De inkomsten hieruit zijn hierdoor niet voor de gemeenten. Er zijn relatief veel waarschuwingen uitgedeeld. Dit was conform de opdracht vanuit de veiligheidsregio. Iedere aanpassing van de verordening zorgde voor een nieuwe waarschuwingsperiode.

Handhaving op corona	Combibon sanctie	Waarneming	Waarschuwing
Bouwmarkt	0	53	0
Geen anderhalve meter afstand	77	223	58
Horeca	2	440	9
Mondkapje	4	16	0
Samenscholing	46	1.297	109
Speeltuinen	1	171	8
Sportvelden	12	307	30

3.6.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda (31/12/2020)	Streefwaarde	Stand 2020
1.2 Openbare orde en veiligheid	Afname aantal woninginbraken	272	-10% per jaar	-2%
1.2 Openbare orde en veiligheid	Afname aantal meldingen jeugdoverlast	851	-5% per jaar	+20%
1.2 Openbare orde en veiligheid	Afname aantal meldingen overlast door personen	887	-5% per jaar	+15%
1.2 Openbare orde en veiligheid	Afname aantal meldingen conflictbemiddeling en burenruzie	693	-5% per jaar	+5%

3.6.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2015	180	134	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	
			2016	117	137		
			2017	136	131		
			2018	97	119		
			2019	135	132		
1. Veiligheid	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2019	4,8	6,8	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	
1. Veiligheid	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2019	6,8	5,9	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	
1. Veiligheid	Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2019	3,8	2,3	2020: 3,4	
1. Veiligheid	Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2019	2,4	2,3	Hier wordt niet op gestuurd in het IVB.	

3.6.5 Wat heeft het gekost?

3.6.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	9.157	10.424	10.269	155
Baten	-171	-376	-269	-108
Saldo van baten en lasten	**8.986**	**10.048**	**10.000**	**48**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-2	-238	-236	-2
Gerealiseerd resultaat	**8.983**	**9.809**	**9.764**	**46**

3.6.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
1.1 Crisisbeheersing en brandweer - Lasten	4.790	5.352	5.419	-67
1.1 Crisisbeheersing en brandweer - Baten	-47	-47	-98	51
Saldo	**4.743**	**5.306**	**5.321**	**-15**
1.2 Openbare orde en veiligheid - Lasten	4.366	5.072	4.850	222
1.2 Openbare orde en veiligheid - Baten	-124	-330	-171	-159
Saldo	**4.242**	**4.742**	**4.679**	**63**
Totaal saldo taakvelden	**8.986**	**10.048**	**10.000**	**48**

3.6.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**67**	**N**		**51**	**V**	
Corona test- en vaccinatielocatie: Met de GGD is afgesproken dat de door gemeente gemaakte kosten betreffende de realisatie van de testlocatie en de vaccinatielocatie zullen worden doorbelast aan de GGD. De GGD zal vervolgens de kosten voor inrichting en arbeid doorbelasten aan respectievelijk het ministerie van VWS en het RIVM. De lasten en baten zijn niet geraamd en zijn nagenoeg aan elkaar gelijk.	56	N	I	56	V	I
Maatregelen COVID-19: Bij de 8-maandsrapportage is ten laste van de Algemene Reserve een bedrag beschikbaar gesteld van € 352.000. De uiteindelijke lasten waren € 37.000 hoger. De raming van kosten blijkt door bijsturing in de te nemen COVID-19 maatregelen complex.	37	N	I			
Overig	26	V	I	5	N	I
1.2 Openbare orde en veiligheid	**222**	**V**		**159**	**N**	
Jeugd en Veiligheid: Onder andere door beperkingen als gevolg van corona konden een deel van de uitvoeringsmaatregelen High Impact Crime geen doorgang vinden. De afwikkeling van het Ondermijningsfonds leidt tot een voordeel aan de batenkant.	96	V	I	43	V	I
Weerbaarheid bestuur: De besteding van deze van het rijk ontvangen middelen kon in verband met de inzet op andere prioreteiten, waaronder corona, niet plaatsvinden. Voorgesteld wordt om de voor 2020 begrote € 120.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2021.	120	V	I			
Rijksgelden Radicalisering: Van het beschikbare budget van € 205.000 is in verband met corona slechts € 18.000 uitgegeven. Alle trainingen en bijeenkomsten zijn uitgesteld. Het restant van de oorspronkelijke middelen kan niet als ontvangst in 2020 verantwoord worden, maar komt via de balans beschikbaar in 2021. Derhalve wordt een nadeel op de baten van € 187.000 gerealiseerd.				187	N	I
Toezicht en handhaving parkeren: Zowel handhaving op fietsparkeren als op het reguliere (betaald) parkeren was in 2020 ondergeschikt aan prioriteiten als gevolg van corona. Op basis van de uren-nacalculatie is meer tijd in coronagerelateerde zaken gestoken en minder tijd aan de oorspronkelijke kern-handhavingstaken besteed.	98	V	I			
Uitvoering bijzondere wetten: Aanvullende capaciteit in verband met inzet voor het voortraject van Gouda-750 (onder andere ten behoeve van de beoordeling van evenementenaanvragen) heeft geleid tot een budgetoverschrijding.	69	N	I			
Turfmarktkerk: In de verdere afwikkeling van dit dossier in 2020 zijn met name juridische kosten en kosten voor adviezen van derden gemaakt. Deze kosten waren niet begroot. In 2020 zijn door de raad over dit dossier Artikel-39-vragen gesteld, ook met betrekking tot de specificatie van de kosten.	108	N	I			
Cameratoezicht: Op basis van de nacalculatie uren is de toerekening aan deze post lager dan begroot door per saldo lagere personeelskosten.	41	V	I			
Veiligheid en handhaving: De kosten van Slachtofferhulp zijn, eenmalig, ten laste van een ander budget en taakveld gebracht. Dat heeft geleid tot een voordeel binnen dit taakveld.	38	V	I			
Overig	6	V	I	15	N	I

3.6.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Goudse Poort	2	N	I

3.6.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Vervanging cameratoezicht - In 2020 is slechts een deel van de camera's vervangen. De kosten van mobiel cameratoezicht zijn ten laste van exploitatiebudgetten gekomen.	82	10	71
Totaal	**82**	**10**	**71**

3.6.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden. Daarnaast probeert de RDOG HM de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.
Veiligheidsregio Hollands Midden	De Veiligheidsregio Hollands Midden geeft uitvoering aan hetgeen is bepaald in de Wet veiligheidsregio's op de volgende terreinen: ■ de brandweerzorg; ■ de geneeskundige hulpverlening; ■ de samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding; ■ de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing; ■ het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM)
De meest omvangrijke taak van de RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft onder andere over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. De RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, Basiszorg Kwetsbare Kinderen (BKK) en draagt zij bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod. Ook ondersteunt de RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers.

Veiligheidsregio Hollands Midden
De Veiligheidsregio Hollands Midden behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast realiseert het een gecoördineerde inzet van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering de leges voor de uitvoering van bijzondere wetten ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van een aanvraag en het verstrekken van bijvoorbeeld een terrasvergunning of het houden van een evenement. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

3.7 Bestuur en organisatie

Lasten * € 1.000
27.785

Baten * € 1.000
4.655

Percentage van totale uitgaven
9%

Waar staat het programma voor?

De gemeente Gouda staat met twee benen in de stad, werkt volop samen met bewoners en biedt initiatieven de ruimte. Daarom wordt actief gewerkt aan het stimuleren van bewonersinitiatieven en (burger-)participatie. Naast de samenwerking met de inwoners van de stad behartigt Gouda haar belangen ook samen met de omliggende regio. Zowel met de gemeenten die direct om Gouda heen liggen als de "collega" steden Alphen aan den Rijn en Woerden is er op vele vlakken sprake van een constructieve samenwerking die al veel resultaat heeft opgeleverd.

Wat heeft Gouda bereikt?

Ruimte voor initiatieven

Burgers, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met participatiemedewerkers, wanneer zij initiatieven willen ontplooien of willen reageren op projecten in de openbare ruimte.
De wijkteams hebben een extra budget van € 20.000 besteed aan projecten op het gebied van groen, leefbaarheid en energietransitie.

GoudApot

Stichting GoudApot keerde ruim € 210.000 uit aan initiatiefnemers van bewonersinitiatieven.

Regionale samenwerking

In 2020 is gezamenlijk met de regio gewerkt aan een economische visie, aan de lobby bij het Rijk en provincie voor de realisatie van directe verbindingen tussen N11 en de A12, aan een regionaal meldpunt zorgfraude en aan de agenda verstedelijking en mobiliteit.

Wat is de belangrijkste indicator?

€ 210

In 2020 heeft GoudApot € 210.000 uitgekeerd aan initiatiefnemers

3.7.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Ruimte voor initiatieven

Participatie

Op diverse plekken in de organisatie zijn medewerkers aangesteld voor bewonersparticipatie en -initiatieven. Zo krijgen afdelingen meer oog en aandacht voor inbreng die belanghebbenden in de stad kunnen hebben. Burgers, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met de participatiemedewerkers wanneer zij initiatieven willen ontplooien of willen reageren op projecten in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld als er behoefte is aan extra speeltoestellen, meer groen in een buurt of het plaatsen van borden, bankjes of plantenbakken. Of, in voorkomende gevallen, zelfs een andere weginrichting.

Goudse wijkteams

De Goudse wijkteams ontvingen ook dit jaar € 3.000 als werkbudget voor communicatie en kleine uitgaven. Om activiteiten van wijkteams die bijdragen aan de maatschappelijke opgaven op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, energietransitie en groen mogelijk te maken, zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor 2020. Voor € 20.000 konden de wijkteams gezamenlijke voorstellen indienen. Onder andere de volgende projecten zijn met dit budget gerealiseerd: verfraaiing afvalbakken (Raambuurt), bijdrage Energie Coöperatie (Plaswijck), opknappen van de volière (Nieuwe Park), inrichting van wijkgebouw de Buhne (Achterwillens), wijkvergroening (Korte Akkeren) en fitnesstoestellen in het park (Oost).

Stichting GoudApot

Stichting GoudApot ontvangt 240.000 euro subsidie van de gemeente Gouda om inwonersinitiatieven te stimuleren in de stad. Vrijwillige medebewoners verstrekken geld en adviezen aan Goudse initiatiefnemers die de straat, de wijk of de stad een stuk leuker of beter wil maken. Alle aanvragen worden direct online gepubliceerd en de stichting verantwoordt haar uitgaven jaarlijks aan de gemeente. In 2020 is er circa 210.000 euro uitgekeerd door de stichting. Er zijn 168 aanvragen ingediend, waarvan er 105 gedeeltelijk of volledig zijn toegekend.

Regionale samenwerking

Op belangrijke dossiers wordt samengewerkt met diverse gemeenten in de omgeving van Gouda, zowel dichtbij als verder weg, zoals met Alphen aan den Rijn en Woerden. Regionale samenwerking is een belangrijk aspect van de Goudse Toekomstvisie.

Regio Midden-Holland

In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Als inhoudelijke basis is een gezamenlijke strategische agenda opgesteld. Vanuit de wens om focus aan te brengen werken de gemeenten in Midden-Holland aan een viertal inhoudelijke en ‘tafeloverstijgende opgaven’ die opgenomen zijn in deze nieuwe strategische agenda “De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding”. De Economische visie Midden-Holland en de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit geven een koers aan als uitwerking van de strategische agenda. Uitgewerkt is waar de regio op inzet, hoe de omgeving wordt betrokken en wat de speerpunten daarbij zijn. Midden-Holland gaat bijdragen aan de duurzame verstedelijking van Zuid-Holland. Midden-Holland is een bijzonder gebied: veel ruimte, groen, prachtige natuurgebieden, maar ook de historische stad Gouda, volop stedelijke ontwikkeling en een goede bereikbaarheid. Daarnaast is op initiatief van het dagelijks bestuur gestart met strategische herpositionering van Regio Midden-Holland. Dit vond plaats in het najaar tijdens een tweedaagse met dagelijks bestuur en voorzitters van de bestuurlijke tafels.

In 2020 is onder andere verder gewerkt aan:

- Het realiseren van de economische visie Midden-Holland in afstemming met de bestuurlijke overleggen Sociaal Domein, Verkeer en Vervoer, Ruimte Wonen, Duurzaamheid en het Bestuurlijk Platform Slappe Bodem. De visie is opgesteld door de vijf gemeenten én vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen en onderwijsinstellingen;
- De Lobby bij Rijk en Provincie ten behoeve van het project “Realisatie directe verbindingen tussen N11 en A12 in Westelijke richting (Bodegravenbogen)” en het project “Verbreden A20: Nieuwerkerk aan den IJssel tot Gouwe aquaduct”;
- Het opstellen van een nieuw regionaal plan voor innovatie in de opvang, dat is goedgekeurd door het Rijk;
- De realisatie van 2% minder jeugdbeschermingsmaatregelen met verblijf en het inrichten en besturen zorg- en veiligheidshuis met regio Holland Rijnland;
- De oprichting regionaal meldpunt zorgfraude;
- Het realiseren van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit in afstemming met de tafels Verkeer en Vervoer, Economie Onderwijs Arbeidsmarkt en Duurzaamheid;
- Het vanuit de tafel Duurzaamheid afstemmen met de Stuurgroep Regionale Energie Strategie Midden-Holland, waar naast de Midden-Hollandgemeenten ook de provincie Zuid-Holland en de waterschappen Schieland en de Krimpenerwaard, Rijnland en Stichtse Rijnlanden, en maatschappelijke partners plaatshebben.

Alphen aan den Rijn, Gouda, Woerden

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden werken al geruime tijd samen in een netwerkconstructie. Een belangrijk resultaat van de samenwerking is de RegioDeal Bodemdaling. De uitwerking van de RegioDeal krijgt op dit moment vorm in verschillende projecten, zoals het kenniscentrum Bodemdaling en monitoring van de uitkomsten.

In het kader van Gebiedsgericht werken zijn diverse projecten gestart rond drie samenwerkingstafels; Water, Groen en Vrije tijd, Infrastructuur en Bodemdaling en Groene Hart Werkt! Momenteel worden deze projecten geëvalueerd. Ook wordt er binnen de samenwerking gewerkt aan een meerjarige Gebiedsagenda. Deze Gebiedsagenda richt zich op ruimtelijke ontwikkeling, duurzaam leven en toekomstbestendig landschap. Het doel van de Gebiedsagenda is om de kracht van de regionale positie van Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden expliciet te maken en partijen te verleiden tot samenwerking en investeringen.

Tot slot werken Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden in 2020 aan een bidbook met als doel om het VNG-congres in 2023, in deze regio te organiseren (in verband met corona is dit een jaar verschoven).

3.7.2 Corona

Bewonersinitiatieven en wijkteams werden gehinderd door de corona-maatregelen om bij elkaar te kunnen komen en gezamenlijk acties uit te voeren. Tegelijk zijn er mooie initiatieven ontstaan om elkaar te helpen en de eenzaamheid van buurtbewoners te verlichten. Gouda Bruist was medeorganisator van de Lichtpuntjes actie, waarmee onder ander 65 buurtkerstbomen zijn geplaatst en er anderhalvemeterbanken ontwikkeld zijn om elkaar weer te kunnen spreken.

3.7.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen.

Voor vijf van de voorgeschreven indicatoren moet de gemeente putten uit eigen gegevensbronnen. Alle indicatoren vallen onder het taakveld Bestuur en ondersteuning. Zie onderstaand overzicht.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
	Wettelijke indicatoren op basis van eigen bronnen						
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	n.v.t.	n.n.b.		n.v.t.
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2019	6,20	n.n.b.		6,3
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2019	€ 596	n.n.b.		€ 638
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	n.v.t.	n.n.b.	20%	21,8%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2019	7%	n.n.b.		6,3%

3.7.4 Wat heeft het gekost?

3.7.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	28.471	29.280	27.785	1.495
Baten	-3.163	-3.666	-4.655	989
Saldo van baten en lasten	**25.308**	**25.614**	**23.130**	**2.484**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	660	660	660	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-955	-1.291	-1.008	-283
Gerealiseerd resultaat	**25.013**	**24.983**	**22.782**	**2.201**

3.7.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur - Lasten	3.704	4.336	3.860	476
0.1 Bestuur - Baten	-61	-67	-76	9
Saldo	**3.643**	**4.269**	**3.785**	**484**
0.2 Burgerzaken - Lasten	1.959	1.964	1.963	1
0.2 Burgerzaken - Baten	-830	-890	-836	-53
Saldo	**1.129**	**1.074**	**1.126**	**-52**
0.4 Overhead - Lasten	22.808	22.980	21.962	1.018
0.4 Overhead - Baten	-2.272	-2.709	-3.743	1.034
Saldo	**20.536**	**20.271**	**18.220**	**2.051**
Totaal saldo taakvelden	**25.308**	**25.614**	**23.130**	**2.484**

3.7.4.3 Verschillenverklaring

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
0.1 Bestuur	**476**	**V**		**9**	**V**	
Op basis van de door PWC uitgevoerde berekening ten behoeve van de voorziening Pensioenaanspraken (voormalig) wethouders op basis van de beschikbare informatie is een dotatie aan de voorziening van € 93.000 nodig in plaats van de geraamde € 500.000.	407	V	I			
Overig	69	V	I	9	V	I
0.2 Burgerzaken	**1**	**V**		**53**	**N**	
De baten uit hoofde van reisdocumenten en rijbewijzen zijn na de aangescherpte coronamaatregelen in de tweede helft van het jaar lager.				46	N	I
Overig	1	V	I	7	N	I
0.4 Overhead	**1.018**	**V**		**1.034**	**V**	
Per jaareinde worden de formatieve inzet en overige overheadkosten toegerekend aan grexen, investeringen, kostenplaatsen en projecten. De personele inzet wordt toegerekend op basis van een verdeelsleutel op basis van direct toe te schrijven uren. Verschil in gerealiseerde en al dan niet voorziene en daarmee geraamde mutaties in de formatie en inzet resulteert in € 600.000 meer doorbelaste personele kosten. De toerekening van overige overhead wordt gedaan op basis van een P x Q berekening, waarbij de Q-component de toegerekende uren betreffen en de P-component een berekend overheadtarief per uur. Dit overheadtarief per uur en de toegerekende uren verschillen ten opzichte van het gehanteerde tarief en de toe te rekenen uren bij de opstelling van de begroting, waardoor de doorbelasting € 455.000 verschilt.	455	V	I	1.055	V	I
Aan portfoliomanagement en ICT-overeenkomsten is minder uitgegeven (€ 623.000). Dit betreffen veelal kosten voor ingehuurde derden, licenties en abonnementen en onderhoud. De meer ingehuurde derden voorgaand jaar, de minder ingezette consultants in 2020 en prijsvoordelen tellen op tot vorenstaand voordeel.	623	V	I			
Overig	60	N	I	21	N	I

3.7.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Organisatieontwikkeling - De Reserve Organisatieontwikkeling wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2020 is € 660.000 conform begroting aan deze reserve toegevoegd. De onttrekking binnen dit programma bedroeg € 497.000, deze werd begroot op € 780.000. Daarnaast is € 36.000 onttrokken binnen programma 8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.	283	N	I

3.7.4.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Automatisering	400	397	3
Audiovisuele middelen vergadercentrum raad	489	486	3
Huisvesting - Door corona heeft het nadenken over hoe het kantoorconcept er uitziet en/of meer of minder moet worden vervangen in 2021 vertraging opgelopen. Er heeft geen verdere inventarisatie van waar nog aanvullende maatregelen nodig zijn plaatsgevonden. Afronding hiervan vindt plaats in 2021.	159	80	80
Totaal	**1.048**	**963**	**85**

3.7.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Regio Midden-Holland	Regio Midden-Holland (RMH) is een samenwerkingsverband dat de belangen van de regio behartigt en bestuurlijke samenwerking in programma's bundelt.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Regio Midden-Holland
In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Als inhoudelijke basis is een gezamenlijke strategische agenda opgesteld. Vanuit de wens om focus aan te brengen werken de gemeenten in Midden-Holland aan een viertal inhoudelijke en 'tafeloverstijgende opgaven' die opgenomen zijn in deze nieuwe strategische agenda "De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding". De Economische visie Midden-Holland en de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit geven een koers aan als uitwerking van de strategische agenda. Uitgewerkt is waar de regio op inzet, hoe de omgeving wordt betrokken en wat de speerpunten daarbij zijn. Midden-Holland gaat bijdragen aan de duurzame verstedelijking van Zuid-Holland. Midden-Holland is een bijzonder gebied: veel ruimte, groen, prachtige natuurgebieden, maar ook de historische stad Gouda, volop stedelijke ontwikkeling en een goede bereikbaarheid. Daarnaast is op initiatief van het dagelijks bestuur gestart met strategische herpositionering van Regio Midden-Holland. Dit vond plaats in het najaar tijdens een tweedaagse met dagelijks bestuur en voorzitters van de bestuurlijke tafels.

In 2020 is onder andere verder gewerkt aan:
- Het realiseren van de economische visie Midden-Holland in afstemming met de bestuurlijke overleggen Sociaal Domein, Verkeer en Vervoer, Ruimte Wonen, Duurzaamheid en het Bestuurlijk Platform Slappe Bodem. De visie is opgesteld door de vijf gemeenten én vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen en onderwijsinstellingen;
- De Lobby bij Rijk en Provincie ten behoeve van het project "Realisatie directe verbindingen tussen N11 en A12 in Westelijke richting (Bodegravenbogen)" en het project "Verbreden A20: Nieuwerkerk aan den IJssel tot Gouwe aquaduct";
- Het opstellen van een nieuw regionaal plan voor innovatie in de opvang, dat is goedgekeurd door het Rijk;
- De realisatie van 2% minder jeugdbeschermingsmaatregelen met verblijf en het inrichten en besturen zorg- en veiligheidshuis met regio Holland Rijnland;
- De oprichting regionaal meldpunt zorgfraude;
- Het realiseren van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit in afstemming met de tafels Verkeer en Vervoer, Economie Onderwijs Arbeidsmarkt en Duurzaamheid;
- Het vanuit de tafel Duurzaamheid afstemmen met de Stuurgroep Regionale Energie Strategie Midden-Holland, waar naast de Midden-Hollandgemeenten ook de provincie Zuid-Holland en de waterschappen Schieland en de Krimpenerwaard, Rijnland en Stichtse Rijnlanden, en maatschappelijke partners plaatshebben.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de publieksleges ter dekking van de kosten voor de door burgerzaken diverse geleverde diensten. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

3.7.6 Overhead

3.7.6.1 Inleiding

Het BBV schrijft voor dat in het programmaplan een overzicht van de overhead wordt opgenomen. Doordat de overhead in een apart overzicht verantwoord wordt, ontstaat beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten en het halen van haar doelstellingen. Het idee is dat de begroting transparanter wordt en dat de raad beter kan sturen op de kosten van overhead. Daarnaast kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead die de gemeenten moeten hanteren: 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Deze kosten worden verantwoord op het taakveld Overhead. De kosten van personeel (en goederen en diensten) in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

Vanwege administratief technische redenen heeft de gemeente ervoor gekozen de overhead in de programmabegroting 2019-2022 onderdeel uit te laten maken van programma 7 Bestuur en organisatie.

3.7.6.2 Toelichting op de overhead

Voorbeelden van kosten die tot de overhead worden gerekend zijn de salarislasten van leidinggevenden en van medewerkers van de afdeling financiën. Ook de exploitatielasten van het Huis van de Stad maken deel uit van de overhead.

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, worden de overheadkosten centraal begroot. Voorheen werden deze kosten verdeeld over de programma’s en niet apart inzichtelijk gemaakt.

De overheadkosten (inclusief het bedrag dat is toegerekend aan externe kostendragers) bedragen in het jaar 2020 € 18,2 miljoen en zijn daarmee 6,2% van de totale lasten (excl. mutaties reserves).

Voor het specificeren van de overheadkosten hanteert de gemeente Gouda een indeling in elf onderdelen.

Onderdeel	Toelichting
Directie	Kosten van dedrie directieleden en de bijbehorende management ondersteuning.
Primair proces	Loonkosten van het personeel die niet direct aan een taakveld kunnen worden toegerekend, zoals alle leidinggevenden in het primaire proces en ondersteuning in het primaire proces (managementassistentes en administratieve medewerkers).
Bestuursondersteuning en Communicatie	Kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie en de bestuursondersteuning.
Concernstaf	Kosten die gemaakt worden ten behoeve van interne controle en advies.
Informatisering en Automatisering	Kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hardware- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerk beheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Ook vallen hier de telefoonkosten, de kopieerkosten en de kosten van DIV onder. Hiervoor zijn alle automatisering en ICT kosten doorgelopen en indien van toepassing direct toegerekend aan een taakveld. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.
HRM	Kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals de salariskosten van de HRM-medewerkers, de kosten van het personeelssysteem, concernbrede opleidingskosten en trainingen, werving en selectie, arbodienst, OR, detachering en kosten organisatieontwikkeling.
Huisvesting	Kapitaallasten en onderhoud die betrekking hebben op het Huis van de Stad, alsmede waterverbruik, energiekosten, schoonmaakkosten, beveiliging en het onderhoud binnen het Huis van de Stad.
Facilitaire zaken	Kosten die betrekking hebben op het callcentrum, catering/kantine en portokosten.
Financiën	Kosten voor het voeren van de administratie, de planning- en controlfunctie en adviesfunctie op het gebied van financiën, treasury en fiscale zaken.
Inkoop	Kosten die worden gemaakt ten behoeve van inkoop, waaronder ondersteuning aanbestedingen, ontwikkelen contractenbank en contractmanagement en de verzekeringen.
Juridische Zaken	Kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals juridische advieskosten, proceskosten en schadevergoeding.

In het BBV is voor de grondexploitaties, investeringen en voorzieningen een uitzondering gemaakt voor wat betreft het centraal begroten en verantwoorden van overheadkosten. Deze uitzondering is gemaakt omdat het niet toerekenen van de overhead zou leiden tot een nadelig resultaat. De jaarlijkse last zou dan namelijk ineens ten laste van het begrotingsresultaat moeten worden gebracht in plaats van deze toe te rekenen aan het grondbedrijf, de onderhoudsvoorzieningen en de investeringen. De overhead die door wordt berekend aan deze externe kostendragers bedraagt € 3,7 miljoen.

Toerekening overhead aan heffingen en tarieven

Doordat de overhead sinds de BBV-wijziging op een apart overzicht wordt verantwoord en niet worden doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's. Dit betekent niet dat dat de overhead buiten beschouwing wordt gelaten bij de berekening van de heffingen en tarieven. Deze wordt namelijk extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt (voor 2020: 6,2%; was 2019: 7,5%). De toegerekende overhead aan de heffingen en tarieven maken onderdeel uit van de in dit onderdeel gepresenteerde kosten van overhead.

3.7.6.3 Specificatie overhead

Exploitatie - Lasten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Beheer openbare ruimte	168	139	29
Bestuurs- en managementondersteuning	1.275	1.200	75
Centraal juridische afdeling	1.426	1.453	-27
Concernstaf	585	614	-29
Cultuur, vastgoed en ontwikkeling	2.423	2.432	-10
Directie algemeen	288	356	-68
Directie maatschappelijke ontwikkeling	168	134	33
Directie ruimtelijke ontwikkeling	155	140	15
Facilitaire zaken	2.502	2.429	73
Financiën	472	71	401
Human resource management	2.359	2.297	62
Informatievoorziening en automatisering	6.728	7.077	-349
Inkomen	170	110	60
Interne ondersteuning	0	0	0
Maatschappelijk beleid	191	206	-15
Programma integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein	398	546	-149
Projecten openbare ruimte	362	97	265
Regionale dienstverlening sociaal domein	1.248	1.269	-21
Ruimtelijk beleid en advies	113	242	-129
Services	1.003	954	49
Stadstoezicht	82	-23	104
Veiligheid en wijken	146	134	12
Werk en participatie	265	-73	339
Zorg en welzijn	452	156	296
Totaal	**22.980**	**21.962**	**1.018**

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Centraal juridische afdeling	-72	0	-72
Cultuur, vastgoed en ontwikkeling	-113	-104	-10
Facilitaire zaken	-504	-568	64
Financiën	0	-14	14
Human resource management	0	-45	45
Informatievoorziening en automatisering	-1.100	-1.977	877
Maatschappelijk beleid	-18	-42	24
Regionale dienstverlening sociaal domein	-799	-854	55
Ruimtelijk beleid en advies	0	-3	3
Services	0	0	0
Stadstoezicht	0	-9	9
Veiligheid en wijken	-102	-106	4
Werk en participatie	0	-21	21
Totaal	**-2.709**	**-3.743**	**1.034**

3.7.6.4 Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat een indicator moeten worden opgenomen in de begroting, welke de totale overheadkosten uitdrukt in een percentage van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020
Totale overheadkosten (programma totaal)	22.980	21.962
Toerekening externe kostendragers	-2.709	-3.743
Totale overheadkosten (exclusief toerekening)	20.271	18.220
Totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)	296.570	293.156
Berekend overheadpercentage	**6,8%**	**6,2%**
Overheadpercentage gebruikt voor toerekening aan heffingen en tarieven	**5,0%**	**5,0%**

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten * € 1.000
8.413

Baten * € 1.000
204.872

Percentage van totale uitgaven
3%

Waar staat het programma voor?

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten, die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, onvoorziene uitgaven en stelposten en ook de vennootschapsbelasting. Deze maken deel uit van de Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting etc.) of de treasury. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de jaarrekening geen overzicht met indicatoren.

De volgende algemene dekkingsmiddelen worden onderscheiden:
- Financiering/treasury;
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Algemene baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden de financiële resultaten van de gemeentelijke activiteiten met betrekking tot de treasuryfunctie verantwoord. Dit resultaat bestaat enerzijds uit het renteresultaat (€ 1.005.000 voordelig in 2020) en anderzijds uit overige resultaten (€ 156.000 voordelig in 2020) op onder andere deelnemingen.

Renteresultaat

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

• de betaalde rente (lasten) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening courant; en
• de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen, de ontvangen rente over opgenomen kasgeldleningen tegen negatieve rente en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitaties.

Overige resultaten

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG. Oasen en Cyclus keren geen dividend uit. Naast dividend worden op deze post ook de in rekening gebrachte garantiepremies als gevolg van verleende borgstellingen aan Stichting Schouwburgcomplex Gouda, Stichting Gouda Cheese Experience en de Vof Westergouwe verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

3.8.3 Toelichting op algemene dekkingsmiddelen

De overige onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen worden als volgt toegelicht.

3.8.3.1 Lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De onroerende zaakbelasting (OZB) is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2020 werden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2019. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

De opbrengst van de OZB wordt verantwoord op de taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen. Aan de lastenkant van deze taakvelden staan de kosten voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging, inning, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de stationsparkeergarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Overige belastingen
Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

3.8.3.2 Algemene uitkering
De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De hoogte van de uitkering wordt bepaald op basis van objectieve maatstaven zoals bij voorbeeld het aantal inwoners, de sociale en fysieke samenstelling van de gemeente en het aantal woonruimten.

Mede als gevolg van corona is sprake van een opvallend groot verschil tussen de oorspronkelijke raming in de primitieve begroting 2020 (€ 158 miljoen) en de werkelijke ontvangsten (€ 169 miljoen). Het college heeft de raad steeds op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

De decembercirculaire 2020 en enkele recente bijstellingen over voorgaande jaren konden niet meer verwerkt worden in een begrotingswijziging. Daardoor vallen de ontvangen middelen uiteindelijk € 1,3 miljoen hoger uit dan geraamd bij de laatste begrotingswijziging.

3.8.3.3 Overige baten en lasten
Binnen dit taakveld komt de post voor onvoorziene uitgaven algemeen aan de orde en ook de overige stelposten. Op dit taakveld staan ook de loonkosten voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven
Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Gebruik ervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. In de primitieve begroting was een bedrag van € 151.000 opgenomen. Dit bedrag is ingezet bij de 2e begrotingswijziging 2020 ter dekking van de coronakosten en daarmee afgeraamd naar nul.

Stelposten
De gemeente Gouda had in de primitieve begroting 2020 voor € 156.000 aan (stel)posten opgenomen voor taakmutaties binnen de uitkering uit het Gemeentefonds. Per saldo is het bedrag in de loop van het jaar toegenomen met € 251.000 tot € 407.000. Dit laatste bedrag valt vrij in het rekeningsaldo.

Niet-actieven
De aanspraken voor niet-actieven zijn lager uitgevallen dan geraamd (€ 179.000).

Gedetacheerd personeel
De gemeente Gouda heeft extra inkomsten ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Daarnaast stonden er meer salarislasten tegenover dan begroot.

3.8.3.4 Vennootschapsbelasting (VPB)
In 2020 heeft de gemeente Gouda een inventarisatie van het financieel resultaat 2019 uitgevoerd, waarbij de gemeentelijke activiteiten zijn beoordeeld op VPB-plicht.

In totaal is van 38 clusters bepaald of ze door de ondernemersport komen voor de VPB en zo ja, wat het fiscaal resultaat is. Uit deze analyse blijkt dat alleen de clusters Parkeergarage, Straatparkeren en kermis door de ondernemerspoort gaan. Bovendien heeft de Belastingdienst aangegeven dat de concessie van reclameborden ook onder de VPB-plicht valt. Daarbij geldt het volgende:
- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 33.000;
- voor de kermis kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de concessie reclameborden geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 19.000.

De optelsom van de clusterresultaten die door de ondernemerspoort gaan, gaat resulteren in een aangifte van € 256.000 bij de belastingdienst over 2019. Dit resulteert in een VPB-druk 2019 van ongeveer € 52.000.

Voor 2020 wordt een VPB-druk van ongeveer € 34.000 verwacht.

De gemeente Gouda heeft van de Belastingdienst naheffingsaanslagen opgelegd gekregen voor de concessie reclameborden voor de jaren 2016, 2017 en 2018. Hiertegen is bezwaar aangetekend. Enkele gemeenten zijn een gerechtelijke procedure gestart inzake deze casus, maar deze uitspraak kan nog wel jaren op zich laten wachten. Voor toekomstige aanslagen inzake de concessie reclameborden zal ook bezwaar worden aangetekend. In de tussentijd gaat de gemeente Gouda verkennen op welke wijze de gemeente Gouda aan kan sluiten bij de lopende beroepsprocedures.

3.8.4 Corona

De raad heeft in oktober 2020 besloten om de tarieven precariobelasting voor terrassen en voor het uitstallen van goederen op nul vast te stellen voor geheel 2020 en 2021. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen. Bovendien werden de ondernemers, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het terras uit te breiden, niet extra belast.

In 2020 zijn minder bezoekers naar de stad gekomen met onder andere achterblijvende parkeerinkomsten als gevolg.

Uit het gemeentefonds heeft Gouda diverse coronacompensatiemiddelen ontvangen, waarover het college in de loop van het jaar de gemeenteraad diverse keren heeft geïnformeerd. Dit is mede aanleiding geweest voor een aanvullende tussentijdse actualisatie van de begroting door middel van de 3e begrotingswijziging 2020.

3.8.5 Wat heeft het gekost?

3.8.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	38	1.006	1.361	-355
Baten	-180.286	-189.899	-192.721	2.822
Saldo van baten en lasten	**-180.248**	**-188.893**	**-191.359**	**2.467**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	500	2.567	2.567	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-194	-230	36
Gerealiseerd resultaat	**-179.748**	**-186.519**	**-189.022**	**2.503**

3.8.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury - Lasten	-2.094	-1.051	-883	-168
0.5 Treasury - Baten	-262	-192	-277	85
Saldo	**-2.356**	**-1.243**	**-1.161**	**-83**
0.61 OZB woningen - Lasten	693	692	727	-35
0.61 OZB woningen - Baten	-7.460	-7.154	-7.485	331
Saldo	**-6.767**	**-6.462**	**-6.758**	**296**
0.62 OZB niet-woningen - Lasten	179	179	189	-10
0.62 OZB niet-woningen - Baten	-7.268	-7.574	-7.796	222
Saldo	**-7.089**	**-7.395**	**-7.608**	**212**
0.63 Parkeerbelasting - Lasten	117	117	123	-6
0.63 Parkeerbelasting - Baten	-3.876	-2.876	-3.435	559
Saldo	**-3.759**	**-2.759**	**-3.312**	**553**
0.64 Belastingen overig - Lasten	87	87	80	7
0.64 Belastingen overig - Baten	-2.554	-2.425	-2.356	-69
Saldo	**-2.467**	**-2.338**	**-2.276**	**-62**
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds - Lasten	0	0	0	0
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds - Baten	-158.223	-168.181	-169.586	1.405
Saldo	**-158.223**	**-168.181**	**-169.586**	**1.405**
0.8 Overige baten en lasten - Lasten	1.056	982	1.030	-48
0.8 Overige baten en lasten - Baten	-643	-1.496	-1.785	289
Saldo	**413**	**-514**	**-755**	**241**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) - Lasten	0	0	96	-96
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) - Baten	0	0	0	0
Saldo	**0**	**0**	**96**	**-96**
Totaal saldo taakvelden	**-180.248**	**-188.893**	**-191.359**	**2.467**

3.8.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
0.5 Treasury	**168**	**N**		**85**	**V**	
Betreft het per jaareinde bekend geworden resultaat op ontvangen negatieve rente op opgenomen kortlopende geldleningen.	72	N	I	73	V	I
Het saldo van de doorbelastingen van rente aan investeringskredieten en grondexploitaties is negatief. De belangrijkste oorzaak is het achterblijvende investeringsniveau waardoor minder rente kon worden toegerekend.	93	N	I			
Overig	3	N	I	12	V	I
0.61 OZB woningen	**35**	**N**		**331**	**V**	
De OZB voor woningen heeft een meeropbrengst in de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Dit wordt veroorzaakt door een hogere totale WOZ-waarde (als gevolg van areaaluitbreiding en een stijgende marktwaarde) dan in eerste instantie begroot. Daarnaast zijn een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.				259	V	I
In de begroting is geen bedrag voor invorderingsopbrengsten meegenomen.				72	V	I
Overig	35	N	I			
0.62 OZB niet-woningen	**10**	**N**		**222**	**V**	
De OZB eigendom niet-woningen heeft een meeropbrengst in de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Bij de begroting is uitgegaan van een te lage totale WOZ-waarde. Daarnaast zijn een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.				288	V	I
Het gebruikersdeel voor OZB niet-woningen kent een minderopbrengst als gevolg van een arrest (delen van verzorgingshuizen worden als woning aangemerkt) waardoor niet langer een aanslag OZB-gebruik wordt opgelegd voor de betreffende verzorgingshuizen.				83	N	I
Overig	10	N	I	17	V	I
0.63 Parkeerbelasting	**6**	**N**		**559**	**V**	
De teruggang in parkeeropbrengsten (als gevolg van de coronacrisis) is minder groot dan voorzien was ten tijde van het tweede ijkmoment. Daarnaast zijn er meer parkeervergunningen afgegeven.				559	V	I
Overig	6	N	I			
0.64 Belastingen overig	**7**	**V**		**69**	**N**	
De opbrengst 2020 is lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder aanslagen precariobelasting zijn opgelegd voor bijvoorbeeld standplaatsen, markt en bouwplaatsen.				69	N	I
Overig	7	V	I			
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds				**1.405**	**V**	
De uitkering uit het gemeentefonds is € 1,4 miljoen hoger dan geraamd. Daarvan is € 1,1 miljoen beschikbaar gekomen via de decembercirculaire 2020, waarvan € 0,9 miljoen als coronacompensatiemiddelen. Ook is € 0,1 miljoen ontvangen op basis van de maartbrief 2021. De overige bedragen betreffen nacalculaties en bijstellingen over de jaren 2018 en 2019. In lijn met de eerdere besluitvorming wordt aan de raad voorgesteld de extra ontvangen middelen voor Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Beschermd wonen via de resultaatbestemming toe te voegen aan de daartoe ingestelde reserve.				1.405	V	I
0.8 Overige baten en lasten	**48**	**N**		**289**	**V**	
Enkele budgetten voor taakmutaties binnen de uitkering uit het gemeentefonds zijn op een algemene post blijven staan. De hiermee gemoeide bedragen voor in totaal € 0,4 miljoen vallen vrij in het rekeningsaldo.	402	V	I			
De gemeente heeft meer inkomsten ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Hier tegenover staan meer salarislasten dan begroot.	654	N	I	283	V	I
Betreft resultaat op niet-actieve medewerkers welke onder de doelstelling van de reserve Organisatieontwikkeling vallen. Op basis van nieuwe afspraken zijn medewerkers eerder van de loonlijst afgegaan dan aanvankelijk begroot.	179	V	I			
Overig	25	V	I	6	V	I
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	**96**	**N**				
Betreffen niet geraamde voorlopige aanslagen voor meerdere boekjaren.	96	N	I			

3.8.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Organisatieontwikkeling	36	V	I

3.8.5.5 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Geen toe te lichten investeringen onder dit programma			

3.8.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Oasen NV	Oasen voorziet op een efficiënte, effectieve en duurzame wijze de aangesloten gemeenten van drinkwater.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. De aanslagen precariobelasting voor terrassen en uitstallen van goederen zijn niet opgelegd. De raad heeft in oktober besloten om deze tarieven op 0 vast te stellen. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan de lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenduitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. Voor 2020 en verder wordt uitgegaan van een jaarlijkse dividenduitkering van € 175.000.

Oasen
De gemeente Gouda heeft 72 aandelen Oasen à € 455,00 nominaal van de in totaal 2.500 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan Oasen. De betrokkenheid van Oasen bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen is gering. Oasen keert geen dividend uit en levert in dit verband geen bijdrage aan de algemene dekkingsmiddelen.

4 Jaarverslag: paragrafen

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

In deze paragraaf staan de opbrengsten en het beleid voor de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen in 2020. Deze paragraaf geeft inzicht in de effecten van diverse gemeentelijke belastingen van het afgelopen jaar en de consequenties daarvan voor de inwoners en bedrijven.

De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) verzorgt voor Gouda de heffing en invordering van de lokale belastingen. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in onze gemeente. Meer informatie over de BSGR is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen en op de website van de BSGR.

4.1.2 Beleid

Algemeen

In het Coalitieakkoord 2018-2022 is aangeven dat het streven is om de OZB met niet meer te laten stijgen dan het inflatiepercentage. Daarnaast is het streven om Gouda binnen de top 25 van duurste gemeenten te laten zakken. De tarieven voor de meeste belastingen zijn verhoogd met het inflatiepercentage van 1,5%. Dit percentage staat vermeld in de kadernota 2020-2023.

Tariefontwikkeling

De OZB-tarieven stijgen in 2020 met het inflatiepercentage van 1,5% (2019: 2,4%). De tarieven rioolheffing zijn gestegen zoals afgesproken in het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan): rioolheffing eigenaren met 10,5% en de rioolheffing gebruikers met 8,5%. Dit is inclusief 1,5% inflatie. De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn gestegen als gevolg van onder andere hogere verwerkingskosten (nieuwe aanbesteding), gestegen verbrandingsbelasting en meer restafval via afvalbrengstation.

Woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten rekenen we de onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De woonlasten worden berekend voor een eigenaar of huurder van een woning die de woning bewoont met meerdere personen. In 2020 stijgen de woonlasten voor de eigenaar (die tevens gebruiker is) van een woning met een WOZ-waarde van € 222.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda in 2020) met 6,4%. De woonlasten voor de huurder stijgen in 2020 met 7,2%.

Corona

Om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, zijn er ingrijpende maatregelen genomen. De economische gevolgen van deze maatregelen zijn enorm; ook voor een groot aantal ondernemers in Gouda. Daarom heeft de raad in oktober 2020 besloten om voor de jaren 2020 en 2021 de tarieven voor toeristenbelasting op nul vast te stellen.Tevens is besloten om voor de jaren 2020 en 2021 de tarieven precariobelasting voor terrassen en voor het uitstallen van goederen op nul vast te stellen. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen. Bovendien werden de ondernemers, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het terras uit te breiden, niet extra belast.

De coronamaatregelen hebben ook gevolgen voor de parkeerbelasting. In 2020 is minder parkeerbelasting ontvangen omdat er minder bezoekers naar de stad zijn gekomen.

Door de lockdown konden bepaalde evenementen niet doorgaan. Dit terwijl de voorbereidingen al waren getroffen en de vergunningen al waren verleend/aangevraagd. Voor dergelijke leges is de hardheidsclausule toegepast zodat de aanslag niet is opgelegd/het betreffende bedrag is terugbetaald.

4.1.3 Aanslagoplegging, kwijtschelding en bezwaarschriften

In onderstaande tabel is de totale productie van de BSGR in 2020 voor de gemeente Gouda opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers 2019 toegevoegd.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2020	2019
Aantal aanslagregels belastingjaar	192.100	195.901
Aantal aanslagregels 2 voorliggende belastingjaren	2.542	4.232
Bruto opgelegd	**50.370**	**47.152**
Correcties	-933	-1.027
Kortingen (afvalstoffenheffing diftar)	-14	-21
Kwijtscheldingen (inclusief voorgaande belastingjaren)	-1.621	-1.510
Netto	**47.802**	**44.594**

De bedragen in bovenstaande tabel betreffen ook oudere belastingjaren. Zo is in het nettobedrag van € 47.802.000 een bedrag van € 1.456.000 opgenomen dat betrekking heeft op belastingjaren vóór 2020.

Opbrengsten
Onroerende zaakbelastingen (OZB)
De heffingsmaatstaf van de onroerende zaakbelastingen is de WOZ-waarde van de woning/niet-woning. Er wordt belasting geheven naar een percentage van deze vastgestelde WOZ-waarde. Bij het vaststellen van de tarieven is rekening gehouden met een gemiddelde stijging van circa 8,3 % van de WOZ-waarden van de woningen en een gemiddelde daling van -0,4% van de WOZ-waarden niet-woningen per waarde peildatum 1 januari 2019. Gezien het uitgangspunt om de totale opbrengst OZB te verhogen met het inflatiepercentage, heeft dit voor het OZB-tarief woningen geleid tot een daling en voor het OZB-tarief niet-woning tot een verhoging.

De opbrengst OZB voor woningen is 3,6% hoger dan de raming. De totale WOZ-waarde voor woningen is hoger dan geraamd als gevolg van areaaluitbreiding en een arrest. Door een arrest dienen de waarden van verzorgingshuizen opnieuw te worden vastgesteld. Een deel behoort namelijk tot woning en kan niet meer als niet-woning in de waardering worden meegenomen. Dit heeft als gevolg dat de WOZ-waarde (en dus ook de opbrengst) voor woningen stijgt en de WOZ-waarde voor niet-woningen lager is. Tevens is een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.

De OZB-opbrengst voor het eigendom niet-woningen is € 288.000 hoger dan geraamd. Bij het opmaken van de begroting is uitgegaan van een lagere totale WOZ-waarde. De schatting die is gebruikt voor de objecten die nog dienden te worden beschikt bleek te laag. Als gevolg van bovengenoemd arrest dienden de waarden van verzorgingshuizen opnieuw te worden vastgesteld. Het was bij het opmaken van de begroting nog niet bekend welke gevolgen dit voor de WOZ-waarde van de betreffende objecten zou hebben. De hogere opbrengst wordt tevens veroorzaakt doordat een aantal aanslagen in 2020 is opgelegd betreffende voorgaand belastingjaar.

De OZB-opbrengst voor het gebruik van niet-woningen is € 83.000 lager dan geraamd. Als gevolg van bovengenoemd arrest wordt geen aanslag OZB gebruikersdeel meer opgelegd voor de betreffende verzorgingshuizen.

Reinigingsheffingen
Bij de vaststelling van het tarief van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van 100% kostendekkendheid. De afvalstoffenheffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Het tarief bestaat uit een vast tarief en een variabel tarief. Het aanslagbedrag betreffende het variabele tarief is afhankelijk van het aantal maal dat restafval wordt aangeboden door een huishouden in het voorgaande belastingjaar. De kosten voor inzameling en verwerking van afval zijn gestegen.

De opbrengst afvalstoffenheffing is € 352.000 hoger dan geraamd. Een van de oorzaken betreft thuiswerken. In verband met corona wordt er meer thuisgewerkt. Er wordt dan ook meer huisvuil aangeboden.

Rioolheffingen
De basis voor de tarieven rioolheffing is het GRP. Het uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Uiteindelijk worden op basis van de actualisatie baten en lasten bij de begroting de tarieven vastgesteld. De tariefsvoorstellen voor de rioolheffing zijn door de raad goedgekeurd.

De opbrengst rioolheffingen is 4,3% hoger dan de raming. Dit wordt veroorzaakt door een aantal elementen. Er is een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande jaren. Daarnaast is er een meeropbrengst in verband met het verbruik > 400 m3.

Marktgelden
Als gevolg van corona kon er minder gebruik worden gemaakt van de markt. Dat zorgt ervoor dat de opbrengsten € 9.000 lager zijn dan begroot

Toeristenbelasting
De raad heeft in oktober 2020 besloten om voor de jaren 2020 en 2021 de tarieven voor toeristenbelasting op nul vast te stellen. De opbrengst toeristenbelasting 2020 betreft aanslagen die zijn opgelegd voor het belastingjaar 2019.

Precariobelasting
De opbrengst precariobelasting is € 75.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder aanslagen zijn opgelegd voor standplaatsen, markt en bouwplaatsen.

Hondenbelasting
De hondenbelasting is een algemene heffing voor de houder van een hond. De opbrengst hondenbelasting is 2% hoger dan de raming. Jaarlijks vindt er een hondenbelastingcontrole plaats. Het aantal aanmeldingen in 2020 ligt hoger dan in 2019. Er zijn diverse inwoners die er als gevolg van corona voor hebben gekozen om een hond in huis te nemen.

Havengelden
Ook de havengelden laten een minder opbrengst zien als gevolg van de corona-maatregelen. Een groot aantal passagiersschepen die normaal gesproken de haven van Gouda betreden, is niet geweest en de recreatievaart was ook minimaal.

Leges
De opbrengsten van de burgerzakenleges zijn lager dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er minder reisdocumenten, rijbewijzen en verklaring omtrengt gedrag zijn afgegeven.

Er zijn meer bouwprojecten vergund dan begroot. Met name in Westergouwe. Daarnaast is door het toegenomen aantal verstrekte vergunningen, inclusief welstandstoets, ook een voordeel gerealiseerd op de inkomsten welstandsleges.

Parkeerbelastingen
Bij de 2e begrotingswijziging 2020 is rekening gehouden met achterblijvende parkeeropbrengsten als gevolg van de corona-maatregelen. De opbrengsten blijken eind 2020 echter minder achter te blijven. Hierdoor is de opbrengst € 559.000 (19%) hoger dan begroot.

Kwijtschelding
In Gouda komen de volgende heffingen in aanmerking voor kwijtschelding: onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffng. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm (=wettelijk maximum). Voor het variabele tarief afvalstoffenheffing is een maximale kwijtschelding van € 75 mogelijk.

In het kalenderjaar 2020 is een bedrag van € 1.621.000 kwijtgescholden. Dit is € 153.000 meer dan begroot. Hiervan had € 1.560.000 betrekking op het belastingjaar 2020 en € 61.000 op voorliggende belastingjaren. In de drie daaraan voorafgaande kalenderjaren bedroeg de kwijtschelding als volgt: € 1.514.000 (2017); € 1.620.000 (2018); € 1.510.000 (2019).

In het onderstaande overzicht zijn alle kwijtscheldingsverzoeken over 2020, die in 2020 zijn binnengekomen en eventueel al zijn afgehandeld, opgenomen.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Aantal 2020	Bedrag 2020	Aantal 2019	Bedrag 2019
(Geheel of gedeeltelijk) toegewezen	2.808	1.584	2.912	1.469
Afgewezen	675	0	649	0
In behandeling	44	1	33	0
Totaal ingediende kwijtscheldingsverzoeken	**3.527**	**1.585**	**3.594**	**1.469**

Bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen
Per 1 januari 2020 waren er bij de BSGR met betrekking tot Gouda nog 124 bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen in behandeling. In 2020 zijn er 1.056 nieuwe bezwaarschriften bijgekomen. Het aantal nog af te handelen bezwaarschriften per 31 december 2020 bedroeg 20.

4.1.4 Overzichten

In deze paragraaf staan de volgende overzichten:
1. Overzicht lokale lastendruk eigenaar/gebruiker en huurder;
2. Overzicht lokale heffingen.

ad 1. Overzicht woonlasten (lokale lastendruk) eigenaar/gebruiker en huurder
In onderstaande tabel hieronder is de lastendruk in Gouda in het jaar 2020 voor zowel een eigenaar-gebruiker als een huurder aangegeven. Ter vergelijking zijn de cijfers 2019 toegevoegd. Zoals gebruikelijk in het woonlastenoverzicht worden hierbij de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffingen betrokken. Verder is als uitgangspunt genomen een meerpersoonshuishouden.

Voor de berekening van de OZB 2020 is uitgegaan van € 222.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda per 1 januari 2019 (*bron: waarderingskamer*)). De gemiddelde WOZ-waarde voor 2019 is € 206.000.

Omschrijving	2020		2019	
	eigenaar/gebruiker	huurder	eigenaar/gebruiker	huurder
OZB eigenaar	223,11		222,70	
Afvalstoffenheffing	302,00	302,00	284,00	284,00
Rioolheffing eigenaar	270,00		244,35	
Rioolheffing gebruiker	264,30	264,30	243,80	243,80
Totaal	***1.059,41***	***566,30***	***994,85***	***527,80***

ad 2. Overzicht lokale heffingen

Belasting (bedragen * € 1.000)	Opbrengst 2019	Opbrengst 2020 begroting na wijziging	Opbrengst 2020 rekening	Kwijtschelding begroot 2020	Kwijtschelding rekening 2020	Tarieven 2020
Belastingen en heffingen						
OZB-eigenaren woningen	7.086	7.154	7.412	7	2	0,1005%
OZB-eigenaren niet-woningen	4.643	4.442	4.730	3	0	0,3219%
OZB-gebruikers niet-woningen	3.087	3.132	3.048	0	0	0,2567%
Afvalstoffenheffing	8.151	9.195	9.547	775	857	302,00
Rioolheffing eigenaren	8.548	9.350	9.455	683	762	270,00
rioolheffing gebruikers	8.812	9.075	9.775	0	0	264,30
Totaal Belastingen en heffingen	**40.327**	**42.348**	**43.967**	**1.468**	**1.621**	
Overige belastingen						
Hondenbelasting	248	246	251	0	0	76,70
Parkeerbelastingen	4.117	2.876	3.435	0	0	diverse
Toeristenbelasting	146	0	15	0	0	0
Precariobelasting	2.283	2.179	2.103	0	0	diverse
Totaal Overige belastingen	**6.794**	**5.301**	**5.804**	**0**	**0**	
Overige rechten						
Leges burgerzaken	1.076	877	793	0	0	diverse
Leges bouwvergunningen	2.031	2.070	2.581	0	0	diverse
Marktgelden	128	127	117	0	0	diverse
Havengelden	94	105	74	0	0	diverse
Staangelden	48	69	50	0	0	diverse
Totaal Overige rechten	**3.377**	**3.248**	**3.615**	**-**	**-**	
Totaal Lokale heffingen	**50.498**	**50.897**	**53.386**	**1.468**	**1.621**	

NB: Het tarief voor afvalstoffenheffing is als volgt opgebouwd: Vast tarief (€ 257,00) + (Variabel tarief 140 liter container (€ 1,50) x Gemiddeld aantal inzamelingen (50)

Vergelijking met andere gemeenten

Jaarlijks brengt het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden van de Universteit van Groningen) de atlas van de lokale lasten uit. Deze atlas bevat een overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Hoewel het COELO rekent met andere waarden voor het bepalen van de woonlasten (bijv. afwijkende gemiddelde waarde van een woning en een gemiddelde OZB-aanslag), geeft deze atlas een inzicht in de positie van Gouda met de omliggende gemeenten.

Gouda staat op plaats 8 van duurste gemeenten voor wat betreft de woonlasten van een eigenaar van een woning (Coelo 2020 P71). In vergelijking met Bodegraven-Reeuwijk betaalt een eigenaar € 11 minder aan woonlasten. Ten opzichte van Alphen aan den Rijn betaalt een eigenaar van een woning € 270 meer aan woonlasten.

Voor wat betreft huurders van een woning staat Gouda op plaats 28 van duurste gemeenten.

De netto woonlasten voor meerpersoonshuishoudens bedragen in Gouda € 1.083 (COELO 2020 p. 75). Netto woonlasten zijn de woonlasten gecorrigeerd voor de lagere algemene uitkering (AU). Gemeenten met een hogere gemiddelde OZB-waarde ontvangen namelijk minder uit de AU. Om dit te compenseren heffen zij doorgaans meer OZB. Deze extra OZB, die het directe gevolg is van een lagere AU, kan per gemeente berekend worden en kan worden afgetrokken van de OZB (COELO, 2020, p. 75). Voor de netto woonlasten is Gouda nummer 2 in Nederland. Alleen Bloemendaal is duurder. Voor de bruto woonlasten is Gouda zoals hierboven aangegeven nummer 8 in Nederland (COELO, 2020, p. 75).

4.1.5 Kostenonderbouwing tarieven

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In deze paragraaf is de kostendekking van de belangrijkste gemeentelijke heffingen voor 2020 inzichtelijk gemaakt.

Leges

Per titel en per hoofdstuk wordt onderstaand, gebaseerd op de realisatie 2020, de kostendekkendheid van de legesgerelateerde tarieven aangegeven. De afzonderlijke onderdelen van de legesverordening mogen per titel en per hoofdstuk een kostendekkendheid hebben van meer dan 100%. De legesverordening mag in zijn geheel op begrotingsbasis niet boven de 100% kostendekkendheid uit komen. In de realisatie treden afwijkingen op.

Titel 1 Algemene dienstverlening - Realisatie 2020 (bedragen * € 1.000)

Legesverordening	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Baten leges	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
1.1 Burgerlijke stand	270	17	3	290	124	124	42,6%
1.2 Reisdocumenten en NL ID-kaart	555	35	7	597	220	220	36,9%
1.3 Rijbewijzen	313	20	13	346	296	296	85,6%
1.4 Verstrekking Basisreg Personen	420	26	2	449	29	29	6,3%
1.5 Publiekszaken ov	215	14	1	230	130	130	56,5%
1.7 Gemeentearchief	1	0	0	2	0	0	16,8%
1.9 Geluidshinder	1	0	0	1	0	0	35,5%
1.11 Huisvestingswet	20	1	0	21	0	0	0,0%
1.13 Verkeer en Vervoer	89	6	19	113	39	39	34,7%
1.14 Leegstandswet	1	0	0	1	0	0	0,0%
1.16 Kansspelen	2	0	0	2	1	1	49,4%
1.17 Telecommunicatie	51	3	0	55	49	49	90,6%
1.18 Diversen	55	3	0	58	48	48	82,5%
Totaal titel 1	**1.994**	**126**	**45**	**2.165**	**937**	**937**	**43,3%**

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (FLO)/Omgevingsvergunning - Realisatie 2020 (bedragen * € 1.000)

Legesverordening	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Baten leges	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
Totaal titel 2	**1.633**	**1.633**	**1.633**	**1.633**	**1.633**	**1.633**	**111,5%**

De lasten en baten binnen titel 2 (fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) worden niet op hoofdstukniveau begroot maar op titelniveau. Het totaal van titel 2 heeft daarom betrekking op de totalen van hoofdstuk 2.1 tot en met hoofdstuk 2.10.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn - Realisatie 2020 (bedragen * € 1.000)

Legesverordening	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Baten leges	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
3.1 Horeca	95	6	0	101	4	4	4,5%
3.2 Organiseren evenementen of markten	119	7	0	126	1	1	1,0%
3.3 Prostitutiebedrijven	2	0	0	3	1	1	31,5%
3.4 Winkeltijdenwet	2	0	0	3	0	0	10,5%
3.6 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0	0	0	0	0	0,0%
Totaal titel 3	**218**	**14**	**0**	**232**	**7**	**7**	**3,0%**

Recapitulatie (bedragen * € 1.000)

Titel	Lasten taakvelden	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Baten leges	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
Titel 1 - Algemene Dienstverlening	1.994	126	45	2.165	937	937	43,3%
Titel 2 - FLO - Omgevingsvergunning	1.633	1.633	1.633	1.633	1.633	1.633	111,5%
Titel 3 - Europese Dienstenrichtlijn	218	14	0	232	7	7	3,0%

Voor de berekening van de kostendekkendheid van de legestarieven uit de legesverordening worden aan de kostenkant alle directe lasten die op de betreffende taakvelden staan, betrokken in de berekening. Het gaat hierbij om de taakvelden Burgerzaken, Openbare orde en veiligheid, Parkeren, Openbaar groen en (openlucht) recreatie, Milieubeheer en Wonen en bouwen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de kosten voor afdrachten van rijksleges voor rijbewijzen en reisdocumenten, inzet van de medewerkers van de Omgevingsdienst, maar ook aan automatiseringskosten en uren van medewerkers die direct kunnen worden toegerekend aan de betreffende producten.

Aan de batenkant worden de werkelijke inkomsten in 2020 in beeld gebracht. Wanneer de baten worden afgezet tegen de lasten, resulteert de kostendekkendheid. Een kostendekkendheid van minder dan 100% impliceert dat de geraamde lasten de geraamde baten overschrijden.

De afzonderlijke onderdelen van de legesverordening mogen per titel en per hoofdstuk een kostendekkendheid hebben van meer dan 100%. Titel 3 heeft een kostendekkendheid van meer dan 100%. De legesverordening mag echter in zijn geheel niet boven de 100% uitkomen. De kostendekkendheid van de totale legesverordening is 75%.

Kostenonderbouwing afvalstoffenheffing 2020
Uitgangspunt bij de bepaling van de hoogte van de afvalstoffenheffing 2020 is 100% kostendekking. Uiteindelijk is in 2020 een dekking van 97,5% gerealiseerd.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Rekening 2020
Kosten taakveld afval	8.997
Inkomsten excl. heffingen	1.772
Netto kosten	**7.225**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	235
Kwijtschelding	857
Compensabele btw	1.802
Totaal kosten	**10.119**
Opbrengst afvalstoffenheffing	**9.869**
Dekking	97,5%

Kostenonderbouwing rioolheffing 2020
Bij riolering realiseert de gemeente 100,0% kostendekking.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Rekening 2020
Kosten taakveld riolering	17.011
inkomsten excl. heffingen	17
Netto kosten	**16.995**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	263
Kwijtschelding	762
Compensabele btw	1.219
Totaal kosten	**19.239**
Opbrengst rioolheffing	**19.240**
Dekking	100,0%

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van risico's en daarmee inzicht in de financiële weerbaarheid van de gemeente. In de kern gaat het om de vraag in welke mate de gemeente in staat is om financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze paragraaf geeft aanvullend de stand van zaken van een zestal financiële kengetallen: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit.

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de nota risicomanagement en weerstandsvermogen en de nota reserves en voorzieningen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de inzichten die vanuit het ministerie van BZK worden aangereikt (Financiële Regelgeving en Toezicht Decentrale Overheden).

4.2.2 Belangrijkste conclusies

De ratio van de weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2020 2,0. Dit betekent dat het weerstandsvermogen de kwalificatie "ruim voldoende" krijgt om de gevolgen van het optreden van risico's financieel op te vangen.

De Goudse schuldquote wordt door de VNG als neutraal (onder de norm van 130%) bestempeld.

De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten meerjarig volledig worden gedekt door structurele baten.

De woonlasten zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde aan de hoge kant. Dat geldt niet voor de OZB voor woningen: hier hanteert Gouda een relatief laag tarief.

4.2.3 Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. De weerstandscapaciteit wordt doorgaans uitgedrukt in een weerstandsratio.

Weerstandsratio = beschikbaar weerstandsvermogen : benodigd weerstandsvermogen

4.2.3.1 Beschikbaar weerstandsvermogen

Het beschikbaar weerstandsvermogen bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om financiële risico's (niet begrote kosten of tegenvallende opbrengsten) op te vangen. Dit is de som van de algemene reserve, de reserve sociaal domein en het saldo van mutaties in de exploitatiesfeer, voor zover dit saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve of de reserve sociaal domein.

De ontwikkeling van het beschikbaar weerstandsvermogen fluctueert met de jaarlijkse inkomsten en uitgaven van de gemeente Gouda. Het traceren van het beschikbaar weerstandsvermogen is begin 2019 aangescherpt, opdat een beter beeld wordt verkregen van dit beschikbaar weerstandsvermogen. Dit beleid is ook in 2020 gecontinueerd.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het beschikbare weerstandsvermogen in 2020 weergegeven. Aangezien de bestemming van het rekeningresultaat voorbehouden is aan de gemeenteraad, kan het beschikbare weerstandsvermogen wijzigen als gevolg van besluitvorming in de gemeenteraad.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2020	2019
Algemene reserve (31/12)	26.644	23.617
Reserve sociaal domein (31/12)	1.807	5.666
Verwacht resultaat na 3e begr.wijz. 2020	-694	750
Stand voor resultaatbestemming	**27.758**	**30.033**
Wijziging vanuit resultaatbestemming	10.597	1.021
Beschikbaar weerstandsvermogen	**38.355**	**31.054**

De startpositie per 1 januari 2020 correspondeert met de jaarstukken 2019, na verwerking van de besluitvorming ten aanzien van het rekeningresultaat 2019. Voor 2020 is nog geen rekening gehouden met de voorgestelde besluitvorming ten aanzien van het rekeningresultaat, aangezien dit besluit pas genomen wordt bij de vaststelling van het rekeningresultaat. Uiteindelijk leidt dit tot een beschikbaar weerstandsvermogen van € 28.451.000 ultimo 2020.

4.2.3.2 Benodigd weerstandsvermogen

Het benodigd weerstandsvermogen is een optelsom van alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen. Voor het berekenen van het benodigd weerstandsvermogen maakt de gemeente Gouda een onderscheid tussen risico's verbonden aan grondexploitaties en overige risico's. De risico's verbonden aan grondexploitaties worden gekwantificeerd met behulp van de IFLO methode. Daarbij wordt een risico-opslag van 10% gehanteerd met betrekking tot de toekomstige opbrengsten en de toekomstige kosten. De overige risico's (going concern) worden gekwantificeerd met behulp van een Monte Carlo simulatie.

In onderstaand tabel worden de risico's met de grootste financiële impact toegelicht.

Risico categorie	Sub aanduiding	Toelichting
Grondexploitaties		
Bouwplannen en projecten	Westergouwe	In september 2018 heeft de raad fase drie toegevoegd aan fase een en twee. Inmiddels is fase 1 gereed. In fase 2 is een aanzienlijk deel van de woningen opgeleverd en wordt het openbaar gebied ingericht. De risico's voor fase twee nemen in hoog tempo af. Voor fase 3 is in 2020 het stedenbouwkundig plan en het bestemmingsplan vastgesteld, waardoor de contouren van de planinhoud vaststaan. Met uitzondering van de grondverbetering en het bouwrijp maken moeten de meeste kosten voor WG-3 nog worden gerealiseerd. De voorbereidingen voor de verkoop van gronden aan ontwikkelde partijen is inmiddels gestart.
	Spoorzone	Binnen de grondexploitatie is de laatste gemeentelijke kavel in optie uitgegeven. Met een Goudse woningcorporatie wordt een bouwplan uitgewerkt. De locatie kent beperkingen door de ligging aan het spoor (geluid), de beperkte kavelomvang in relatie tot de noodzakelijke ruimte voor een bouwplaats. Hiermee is het een relatief complex project met hoger risicoprofiel en zijn de investeringskosten hoog. De gemeente heeft een noodzakelijke aanpassing van het bestemmingsplan in procedure gebracht. Medio 2021 verwachten partijen een grondverkoopovereenkomst te sluiten, waarna startbouw medio 2022 mogelijk is.
	MVA	Gouda bezit een voorraad potentiele bouwgronden langs de spoorzone en rondom Westergouwe die in de toekomst geschikt zijn voor bebouwing. Deze gronden worden gefaseerd in exploitatie genomen. De omvang van de ontwikkellocatie en daadwerkelijke bestemming volgt de actuele marktvraag. Daarmee worden de risico's beperkt en is de gemeente voldoende flexibel om in te spelen op veranderende ambities en behoeften. De percelen langs de spoorzone hebben een kantoorbestemming. De vraag naar bouwkavels voor kantoren is klein. Het aanbod aan beschikbare bestaande kantoorgebouwen is groot. De gemeente heeft de ambitie meer woningen in de omgeving van het intercitystation te bouwen. Voor de locatie A1 (Hamstergat – burgemeester Jamessingel) is een bestemmingsverbreding naar wonen in voorbereiding. Eerder is vooruitlopend op de bestemmingswijziging de boekwaarde van de gronden verlaagd. Hiermee is het afzetrisico van deze percelen verkleind. De vraag naar nieuwbouwwoningen in Westergouwe is momenteel groot. De VON prijzen van woningen stijgen – helaas stijgen ook de bouwkosten. Dit kan in combinatie met de beperkte bouwcapaciteit de grondwaardes onder druk zetten. De waarde van toekomstige bouwgronden hangt samen met het gekozen bouwprogramma. Ambities en aanvullende eisen bepalen de daadwerkelijke grondprijs. Dergelijke eisen zijn grotendeels gemeentelijke keuzes. Marktrisico's zijn moeilijker te beïnvloeden – wel kan door de gekozen fasering en kleinschalige deelgebieden snel worden ingespeeld op veranderingen in de vraag.
	RZG Zuidplas	Voor de Grondbank heeft de gemeente Gouda een voorziening getroffen. De waardering van de Grondbankgronden in 2020 is net als de voorgaande jaren gebaseerd op de in provinciale plannen vastgelegde perspectieven voor ontwikkeling van de Zuidplaspolder. In 2019 is door de gemeente Zuidplas een concept Ontwikkelingsvisie vrijgegeven voor de inspraak. In 2020 is over deze Ontwikkelvisie in regionaal verband intensief overleg geweest, maar definitieve besluitvorming over deze plannen, voor realisatie voor 8.000 woningen met voorzieningen in het Middengebied van de Zuidplaspolder, heeft nog niet plaatsgevonden. De vooruitzichten zijn wel positief, waarbij de verwachting is dat dit ook een positief gevolg zal hebben voor de waarde van de Grondbankgronden. In de eerst helft van 2021 wordt hier een definitief besluit over verwacht.

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Going Concern		
Frauderisico	Fraude is het bevoordelen van jezelf of een ander middels opzettelijk wederrechtelijk handelen. Bepalend voor fraude zijn dus de elementen bevoordeling en opzettelijke strijdigheid met wet- en regelgeving. Iedere organisatie loopt het risico om slachtoffer te worden van fraude. Om tegen dit risico te wapenen worden beheersmaatregelen getroffen. Desondanks is het risico op fraude niet uit te sluiten. Het frauderisico bestaat uit drie elementen: • incentive/druk: er is een druk ontstaan voor een individu of een organisatie om te gaan frauderen. • gelegenheid: onvoldoende beheersmaatregelen in de organisatie kunnen zorgen dat het voor een persoon of een organisatie(onderdeel) mogelijk is om te frauderen; • houding/rechtvaardiging: de frauderende persoon of organisatie moet het voor zichzelf kunnen rechtvaardigen dat het plaatsvindt Het risico op fraude is niet verzekerd en is daarom opgenomen in de weerstandsparagraaf. Door de ToZo-regeling is het risico op misbruik en fraude toegenomen.	Risk & Compliance / Control

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Niet voldoen aan Privacy Wetgeving (AVG)	Gemeenten verwerken voor de uitvoering van hun taken persoonsgegevens. Op grond van de op 25 mei 2018 in werking getreden Europese Algemene Verordening Persoonsgegevens zijn gemeenten ertoe gehouden om zorgvuldige verwerking van deze gegevens aantoonbaar te waarborgen. De nieuwe wetgeving is stevig, onder andere door het stellen van hoge boetes. Daarnaast zijn de inhoudelijke eisen streng, zoals het aanstellen van een data protection officer, het uitvoeren van risico-analyses, zogenoemde privacy impact assessments (PIA's) en het hebben van een actueel verwerkingenregister. Het risico blijft altijd aanwezig dat persoonsgegevens onzorgvuldig worden verwerkt, waaruit datalekken kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot financiële schade, zoals opgelegde boetes. Ook kunnen datalekken of incidenten betrokkenen ernstig schaden en kan imagoschade ontstaan voor de organisatie als een lek of incident bijvoorbeeld in de media veel aandacht krijgt.	AVG-Privacy
Verzakkingen woonwagenlocaties	Risico is dat de gemeente extra kosten moet maken om verzakkingen van de woonwagenlocaties tegen te gaan. Aantal van de woonwagenlocaties in eigendom van de gemeente hebben te maken met verzakkingen. Als verhuurder zijn wij verantwoordelijk voor een goede woonplek en dus ook een goed ondergrond. Om verzakkingen tegen te gaan worden betonplaten geplaatst. Kosten hiervan zijn circa €100.000 per plek. De gemeente heeft vier woonwagenlocaties in bezit. Met name de locaties aan de Tiendweg en de Goudkade zijn het meest urgent. De onderhoudsmiddelen zijn mogelijk niet toereikend.	Beheer Openbare Ruimte
Einde economische levensduur civieltechnische kunstwerken	Een aantal van de civieltechnische kunstwerken (bruggen, viaducten, tunnels en walmuren) zijn bijna aan het einde van de economische levensduur. Deze bouwwerken worden normaal in 80 jaar afgeschreven. Dan moet besloten worden of deze worden vervangen of groot onderhoud moet worden gepleegd. Het risico is dat de kosten groter zijn dan het budget wat daarvoor beschikbaar is. Op dit moment vinden de inspecties plaats.	Beheer Openbare Ruimte
Toegankelijheid openbare ruimte naar woningen en bedrijven	Door een lage droogzettingsnorm te hanteren kan het openbaar gebied verder zakken voordat er wordt opgehoogd. Op verschillende plekken leidt dit tot toegankelijkheidsproblemen. Bij het oplossen van individuele situaties moeten aanzienlijke kosten worden gemaakt om de toegankelijkheid te waarborgen. Dit wordt alleen uitgevoerd als hier geen andere oplossingen (op eigen) terrein) mogelijk zijn.	Beheer Openbare Ruimte
Verbonden Partijen	Verbonden partijen zijn gemeentelijke samenwerkingsverbanden of deelnemingen die gevormd zijn om bepaalde taken bijvoorbeeld efficiënter uit te voeren. De gemeente Gouda heeft in de rechtspersonen bestuurlijke invloed en/of financiële belangen. De gemeentelijke bijdrage van Gouda aan de verbonden partijen bedroeg in 2019 € 40,7 miljoen. De COVID-19-crisis raakt ook verbonden partijen. Hierdoor bestaat het risico op discontinuiteit van verbonden partijen en maatschappelijke instellingen.Waardoor extra financiele steun vanuit de gemeente nodig is.	Verbonden partij/subsidie
Specifieke Uitkeringen (SiSa)	De gemeente ontvangt allerlei specifieke uitkeringen welke verantwoord dienen te worden via de systematiek van Single Information Single Audit (SISA). Indien de verantwoording niet of onvoldoende invulling krijgt, loopt de gemeente het risico dat de uitkering niet als een rechtmatige besteding wordt aangemerkt en terugbetaald moet worden. Naast het risico van terugbetaling, bestaat er een financieel risico als gevolg van extra werkzaamheden door de accountant en/of ambtelijke inzet. Het aantal SiSa regelingen is toegenomen van 9 naar 21. De totale omzet is toegenomen van € 29 miljoen naar € 43 miljoen.	Control
Vorderingen op personen/ bedrijven zijn niet te innen	Het toepassen van bestuursdwang (artikel 5.3.1 Awb) is een van de handhavingsinstrumenten die gemeenten hebben tegen overtredingen van de wet en illegale situaties. Het risico bestaat dat de dwangsom vervolgens niet geïnd kan worden. Dit geldt ook voor andere vorderingen die de gemeente heeft op personen of bedrijven.	Financiën
Aansprakelijkheid en nadeelcompensatie	Niet of onvoldoende nakomen van contractuele afspraken en toezeggingen, onzorgvuldig handelen of onjuiste toepassing van regelgeving kan ertoe leiden dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor schade. Deze schade kan ontstaan in het openbaar gebied (letselschade, materiële schade, evenementen etc.) of door handelen/nalaten gemeente (onterecht weigeren/verlenen vergunning, werken in de openbare ruimte). Het gaat hierbij om grotere schades die niet worden gedekt door de verzekering (contractuele aansprakelijkheid) of boven de dekking uitgaan. De gemeente kan ook aansprakelijk worden gesteld voor schade als gevolg van op zichzelf rechtmatig handelen, bv. door werkzaamheden in het openbaar gebied doordat winkels en of bedrijven moeilijk bereikbaar zijn (gederfde winst). De drempel om in aanmerking te komen voor nadeelcompensatie is relatief hoog zodat de kans van optreden laag wordt ingeschat en het risico niet wordt meegenomen in het berekenen van de weerstandscapaciteit.	Bestuur & Management
Rampen en crises	Dit risico is de verzameling van alle veiligheidsrisico´s: overstromingen, ordeverstoringen, treinongevallen, terrorisme. Hieronder worden per categorie de belangrijkste risicoś genoemd. Natuur& Milieu: - Overstromingen (omdat Gouda een laaggelegen gebied is en aan een grote rivier ligt) - Extreme weersomstandigheden (droogte, extreme neerslag, windhozen) Voorzieningen: - Verstoring gasvoorziening - Verstoring elektriciteitsvoorziening - Verstoring drinkwatervoorziening	Openbare Orde en Veiligheid

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
	Gebouwde omgeving: - Grote branden - Instorting Vervoer - Spoorvervoerincidenten (vervoer gevaarlijke stoffen) - Wegvervoerincidenten Gezondheid: - Pandemie Publieke veiligheid: (dat veroorzaakt de hogere kans) - Extreem geweld (grotere kans door COVID-19) - Verstoring openbare orde (grotere kans door COVID-19)	
Geheugen van Gouda	Het Geheugen van Gouda is een groots opgezet programma waarbij een centraal organisatiegeheugen wordt opgezet met een focus op zaakgericht werken en centrale opslag van documenten. Belangrijkste risico´s zijn: De capaciteit/ bemensing van het programma. Digivaardigheid van de organisatie, risico dat niet alle medewerkers mee kunnen of willen. Samenhang/ afhankelijkheden met andere programma's (bijv. omgevingswet, sociaal domein). Verantwoordelijkheid/ eigenaarschap van het management, bij overdracht van de taken naar de lijn. Afhankelijkheid van leveranciers met vertragingen als gevolg.	ICT
Langdurige stroomuitval	Langdurige stroomuitval brengt de continuïteit van de dienstverlening in gevaar. De kans dat de elektriciteit langdurig uitvalt, wordt klein geacht. Ook zijn de nodige waarborgen ingebouwd (bijvoorbeeld noodaggregaat; noodaggregaat ondersteunt overigens niet alles, alleen meldkamer bestuurscentrum en enkele andere voorzieningen). Het kan voor komen dat één of meerdere ict-voorzieningen (langdurig) niet beschikbaar zijn. Hierdoor kunnen problemen ontstaan. Het kan bijvoorbeeld zijn dat bepaalde producten of diensten niet kunnen worden afgegeven of dat beveiligingssystemen niet werken. Hoewel de kans op uitval klein wordt geschat, kan de impact groot zijn. Bijkomend risico is dat de ict ondersteuning van andere gemeenten mogelijk niet kunnen worden uitgevoerd. Dit kan weer leiden tot mogelijke schade claims. Daarnaast kan imagoschade optreden.Risico is dat je aansprakelijk gesteld wordt door burgers/ bedrijven die daardoor persoonlijke schade hebben opgelopen.	Faciltair
Bedrijfsvoering algemeen	De algemene risico´s inzake bedrijfsvoering (BDV) zijn de risico´s waardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt zoals uitval, langdurige ziektes, grote uitstroom en problemen met invullen vacatures.	Bestuur & Management
Open einde regeling WMO	De Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO) is een open-einde regelingen en kent daardoor geen bestedingsplafond. Hierdoor moet de gemeente ondersteuning blijven leveren aan haar inwoners, ook als het budget voor het betreffende jaar niet toereikend is. WMO doet de gemeente zelf. Voor de voorzieningen WMO is een abonnementstarief ingevoerd. Door het invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen worden minder eigen bijdragen ontvangen en extra kosten gemaakt door de mogelijke toenemende vraag naar Wmo-maatwerkvoorzieningen. Invoering van het abonnementstarief kan een aanzuigende werking hebben.	WMO
Informatieveiligheid en Cybercrime	Cybercrime is een vorm van digitale criminaliteit waarbij internetcriminelen inbreken op bijvoorbeeld een computer, telefoon of het complete netwerk van een organisatie. ICT is bij deze vorm van criminaliteit het doel én het middel. ‘Malware’, ‘ransomware’ en ‘phishing’ zijn de meest voorkomende vormen van cybercriminaliteit. Cybercriminelen gebruiken daarvoor onder meer computervirussen of kwaadaardige en schadelijke software. Bij ransomware worden bestanden ontoegankelijk gemaakt totdat het slachtoffer betaalt. Dit soort aanvallen worden steeds groter en vernuftiger, waarbij bedrijven en organisaties bewust worden aangevallen (in december 2019 de Universiteit van Maastricht). Dit kan leiden tot langere uitval van ICT systeem of zelfs financiële schade door het betalen van losgeld. Door het uitvoeren van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid wordt via 103 controls en bijbehorende verplichte maatregelen de gemeentelijke informatievoorziening beschermt. Hoe een maatregel wordt ingezet hangt af van risico-analyse en kosten/baten analyse waarbij de proceseigenaar nu kan kiezen uit 3 niveaus van beveiligen op basis van het onderkende belang. Ondanks dat gestreefd wordt naar optimale informatieveiligheid is 100% een illusie. Ten aanzien van beschikbaarheid kan het voorkomen dat een kritieke enkelvoudige glasvezel verbinding wordt verbroken waardoor ICT voorzieningen niet of beperkt beschikbaar zijn totdat de verbinding is hersteld (backups en recovery). Continuïteit van de dienstverlening komt daardoor in gevaar (burgerservicezaken, handhaving, uitkeringen, vergunningen, enz). Gemeente Gouda verzorgt ook de ICT voor de gemeentes Waddinxveen en Zuidplas. Bij incidenten bestaat hierbij de kans op claims omdat wij de gevraagde dienstverlening niet kunnen leveren.	ICT

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Saldo financieringsfunctie valt lager uit dan begroot	Betreft het taakveld treasury: Volumerisico is het risico dat er een mismatch is tussen de werkelijke en de begrote financieringsbehoefte. Als het werkelijk investeringsniveau lager uitvalt dan ingeschat leidt dit tot een intern rentenadeel, doordat er minder doorbelast kan worden aan het betreffende project. Voor het onttrekken van geld, betaalt de gemeente een vergoeding (rente). De rente wordt vervolgens intern doorbelast aan het betreffende project of dienstonderdeel. Voor het doorbelasten wordt een omslagrente gehanteerd en gefixeerd in de begroting. Dit brengt financiële- en beheerstechnische risico's met zich mee. Omslagrente is als gevolg van hetgeen het BBV voorschrijft aangepast van 4% vanaf 2017 naar 2,75% in 2019 en ingaande 2020 naar 2,25 %.	Treasury
Lagere uitkeringen vanuit het Rijk	Risico is dat de inkomsten uit het Rijk lager uitvallen dan in de begroting is geraamd. Algemene en specifieke uitkeringen bepalen voor 63% van onze inkomsten zijn we hiervan afhankelijk (bron: jaarrekening 2018). Lagere inkomsten leiden tot een tegenvaller in de begroting. Om structurele tegenvallers op te vangen moeten inkomsten worden verhoogd of kosten worden verlaagd. De Algemene Uitkering kan lager uitvallen door ontwikkelingen in het accres (het fonds is via de normeringssystematiek gekoppeld aan de ontwikkeling van de accres relevante uitgaven (ARU) van het rijk; ontwikkelingen in de verdeelmaatstaven (bijvoorbeeld aantal inwoners / woonruimten); effecten van taakmutaties (bijvoorbeeld bij nieuwe taken voor gemeenten.	Financiën
Rampen en crises	Dit risico is de verzameling van alle veiligheidsrisico´s: overstromingen, ordeverstoringen, treinongevallen, terrorisme. Hieronder worden per categorie de belangrijkste risicoś genoemd. Natuur& Milieu: - Overstromingen (omdat Gouda een laaggelegen gebied is en aan een grote rivier ligt) - Extreme weersomstandigheden (droogte, extreme neerslag, windhozen) Voorzieningen: - Verstoring gasvoorziening - Verstoring elektriciteitsvoorziening - Verstoring drinkwatervoorziening Gebouwde omgeving: - Grote branden - Instorting Vervoer - Spoorvervoerincidenten (vervoer gevaarlijke stoffen) - Wegvervoerincidenten Gezondheid: - Pandemie Publieke veiligheid: (dat veroorzaakt de hogere kans) - Extreem geweld (grotere kans door COVID-19) - Verstoring openbare orde (grotere kans door COVID-19)	Openbare Orde en Veiligheid
Borgstelling via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) en WSW-borgstellingen voor woningcorporaties	Dit risico betreft aan particulieren en aan woningcorporaties verstrekte geldleningen waarvoor waarborgfondsen optreden als borg; de gemeente fungeert als achtervang (als secundaire of tertiaire zekerheid). De gemeente zal pas op deze borgstellingen worden aangesproken als het garantievermogen van de waarborgfondsen onvoldoende is om de betalingsverplichtingen voor rente en aflossing van de gewaarborgde geldleningen over te nemen van de in gebreke blijvende instelling. De kans dat de gemeente op deze achtervangpositie wordt aangesproken, wordt zeer klein geacht. Indien dat toch gebeurt, zal de aanspraak eerst op basis van 50/50 worden verdeeld tussen Rijk en gemeenten waarna het deel dat aan de gemeenten wordt toebedeeld op basis van een bepaalde verdeelsleutel wordt omgeslagen naar de deelnemende gemeenten. Het eventueel voor Gouda resterende deel zal nooit meer zijn dan globaal 5% van het garantiebedrag en bestaan uit het verstrekken van een renteloze lening aan het betreffende waarborgfonds. Het eventuele netto verlies voor de gemeente bestaat derhalve uit derving van rentevergoeding op de verstrekte renteloze geldlening.	Treasury
Open einde regeling Jeugd	De Wet Jeugdzorg is een open-einde regelingen en kent daardoor geen bestedingsplafond. Hierdoor moet de gemeente ondersteuning blijven leveren aan haar inwoners, ook als het budget voor het betreffende jaar niet toereikend is. Jeugd advisering wordt door de Sociaal Teams uitgevoerd. Er wordt met lokale en regionale partners samengewerkt, waarbij gemeente Gouda maatwerkvoorzieningen levert en optreedt op als financier. Extra groei , bovenop de geraamde groei, van de jeugdzorguitgaven blijft een risico. Als de zorgvraag hoger ligt dan geraamd is de gemeente wettelijk verplicht deze te leveren.	Jeugdzorg

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Open einde regeling Participatiewet (Pw-budget)	Het PW-budget (v/h WWB BUIG-budget) is voor de gemeente Gouda sinds 2011 onvoldoende gebleken om de uitkeringen in het kader van de Participatiewet te betalen. Kenmerkend voor dit budget is dat deze een open einde regeling is. Vooraf is niet duidelijk hoe de bijstandsvraag zich zal ontwikkelen en in hoeverre het budget wordt overschreden. Gemeenten moeten een tekort op hun budget voor de Participatiewet zelf opvangen. Negatieve effecten objectief verdeelmodel (impact is groter agv cumulatie regelingen en niet beïnvloedbare indicatoren).Vangnetregeling: er blijft een eigen risico van 7,5% op het tekort; van 7,5%-12,5% is het risico 50% en bij een hoger tekort dan 12,5% wordt 100% gecompenseerd door het Rijk.Drie momenten van vaststelling budget door het Rijk: voorlopige budget, nader voorlopig budget en definitief budget.	Werk en inkomen
Integraal Huisvestingsplan (IHP)	De gemeente heeft de wettelijke taak scholen van adequate huisvesting te voorzien. Een deel van de schoolgebouwen is aan het eind van hun levensduur en voldoet zowel functioneel als technisch niet meer aan de eisen van deze tijd. Samen met de schoolbesturen en een extern adviesbureau is een integraal huisvestingsplan (IHP) opgeleverd voor de komende vijftien jaar. Op basis van gezamenlijke uitgangspunten en een quickscan van gebouwen zijn verschillende scenario's voor herschikking, nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen uitgewerkt. Het organiseren en bouwen van veel schoolgebouwen levert een aantal risico's op. Belangrijkste zijn: - Het risico dat kredieten onderwijshuisvesting overschreden worden en dat als gevolg daarvan de kapitaallasten voor de gemeente toenemen, eventueel in combinatie met een stijging van de schuldquote. • Het risico dat schoolbesturen (bijvoorbeeld door onvoorziene omstandigheden) tijdens de rit uitstappen en zich niet meer committeren aan het IHP. • Het risico dat de implementatie van het IHP vertraging oploopt als gevolg van onvoorziene omstandigheden. • Het risico dat de sturing en governance tekort schiet, waardoor de gemeente zijn grip op het programma verliest en het college en de raad niet meer tijdig kunnen bijsturen. • Het risico van stijgende bouwkosten	Onderwijs
Onderhoud sportaccomodaties	Onderhoud van de sportaccomodaties is opgenomen in het meerjarig onderhoudsplan. Het risico is dat het budegt niet toereikend is. Terwijl het onderhoud wel uitgevoerd moet worden.	Vastgoed
MO overig (geen kaart)	Overige risico´s in het sociaal domein.	Sociaal Domein
Covid19		
Cultuurinstellingen die in financiële nood komen	Een groot deel van de culturele sector heeft in 2020 verliezen geleden als gevolg van de maatregelen rondom COVID-19. De financiële impact verschilt per organisatie. Gebleken is dat bijvoorbeeld de podia en tentoonstellingsorganisaties harder getroffen zijn, dan cultuureducatie. Door de sluiting, de beperkingen qua publieksaantallen en de extra kosten die de maatregelen met zich meebrengen, komen culturele organisaties, groot en klein, in de problemen door het wegvallen van en vermindering van inkomsten. Meerdere organisaties benaderen de gemeente voor (financiële) steun. Indien de effecten van COVID-19 meerjarig aanhouden, is de verwachting dat het verdienmodel van de cultuursector structureel onder druk komt te staan. Dit kan effecten hebben op het subsidiebeleid.	COVID-19
Toename bijstand	In de eerste maanden van de coronacrisis was er een flinke toename van het beroep op bijstand. Vanaf juli 2020 schommelt blijft het aantal dossiers net onder de 1.700 schommelen. De instroom vanuit de WW valt mee. Dit is een landelijk beeld wat je ook bij andere gemeenten ziet. Het risico is dat de toestroom in 2021 toe kan nemen, bijvoorbeeld na het beeindigen van de steunmaatregelen vanuit de overheid.	COVID-19
Lagere parkeerinkomsten	Substantieel lagere inkomsten uit heffingen en leges. Minder bezoekers aan de stad, waardoor parkeeropbrengsten achter blijven.	COVID-19
Lagere inkomsten uit verhuur of exploitatie	Veel huurders van gemeentelijke gebouwen ondervinden nog altijd de negatieve (financiële) gevolgen van de coronacrisis. Bij besluit van 31 maart jl. heeft het college daarom besloten om de inning van de huren van gemeentelijke gebouwen tot nader order op te schorten. De gemeente wil een bijdrage leveren aan behoud van huurders van gemeentelijke accommodaties, waarbij de insteek is dat huurders zelf, voor zover mogelijk, een verantwoordelijkheid hebben. Daarnaast moet worden voorkomen dat maatschappelijke en culturele organisaties worden bedreigd in hun voortbestaan of failliet gaan, wanneer de gemeente geen steun zou verlenen Op 8 september jl. heeft het college besloten onder voorwaarden, huurkortingen te verlenen aan de huurders die een daartoe gemotiveerd verzoek hebben ingediend (1e fase: voor periode van 1 april tot 1 juli 2020). In deze periode zijn huurkortingen verleend aan huurders die een daartoe strekkend verzoek hebben ingediend. De 2e fase (juli 2020 - december 2020) kenmerkt zich door versoepelingen. Ondanks de versoepelingen ondervinden sommige huurders nog veel last van de coronamaatregelen waardoor nog altijd geen sprake is van een gezonde exploitatie. Daartoe is besloten om ook voor deze periode aanvullende kortingen te verlenen van 75%, 50% en 25%. Mits voldaan wordt aan de voorwaarden.	COVID-19
Extra uitgaven voor opvang dak- en thuislozen en vrouwenopvang	Voor de opvang van daklozen en voor de vrouwenomvang geldt dat deze zijn verplaatst naar een andere locatie. Dit om de de 1,5 meter regel te kunnen handhaven. Deze zijn verplaatst naar andere locaties zoals hotel/ vakantieparken.	COVID-19

Risico categorie	Toelichting	Risicogebied
Oninbaarheid opgeschorte huren, leges en belastingen	Als gevolg van COVID-19 is het risico aanwezig van oninbaarheid van de opgeschorte huren als partijen niet meer aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen. Ook kan de oninbaarheid van leges en belastingen dan toenemen.	COVID-19
Uitgaven om als gemeente te voldoen aan corona richtlijnen	Als gevolg van de coronacrisis moet het overgrote deel van het ambtelijk apparaat de werkzaamheden vanuit huis verrichten. Dit brengt voor de gemeente kosten met zich mee. Om het thuiswerken te faciliteren zijn bureaustoelen geleverd bij medewerkers thuis (ongeveer 100). Diverse chromebooks verstrekt. Beeldschermen en laptop standaards. Alle medewerkers hebben een abonnement gekregen om te kunnen videobellen via Zoom. Daarnaast zijn diverse aanpassingen gedaan aan het Huis van de Stad zoals plaatsen plexiglas en aanschaf extra beschermingsmiddelen. De meeste maatregelen zijn genomen. Continuatie kan leiden tot aanvullende investeringen.	COVID-19
Toename inzet toezicht en handhaving op alle regelingen en verordeningen	Gemeente moet toezicht houden op naleving van alle regels. Dit leidt tot toename van de kosten van handhaving, door extra inzet van medewerkers om de verschillende maatregelen te handhaven en extra materiaal om dit uit te kunnen voeren.	COVID-19
Maatregelen in de buitenruimte	In de startfase zijn diverse maatregelen getroffen om bezoekers en gebruikers van de buitenruimte te wijzen op de regels rondom social distance, afsluitingen en het het in goede banen leiden van voetgangersstromen. Er zijn parkeerterreinen afgesloten, diverse borden geplaatst, hekwerken ter afsluiting, bankjes verwijderd, trottoirstickers geplakt, inclusief alle daarmee samenhangende werkzaamheden en voorbereidingen.	COVID-19
Extra kosten afvalverwerking	Landelijk beeld is dat tussen de 20 en 25 procent meer afval ontstaat bij huishoudens. Extra verwerkingskosten zijn over het algemeen niet begroot. In Gouda zijn de voornaamste oorzaken van de extra kosten verschuiving van bedrijfsafval naar huishoudelijk afval door het thuiswerken. Maatregelen om bezoekersstroom op het ABS reguleren en algemene meerkosten voor Cyclus, die in het regionale overleg zijn afgestemd met de gemeenten.	COVID-19
Haven- marktgelden en burgerserviceinkomsten	Lagere inkomsten uit leges door minder huwelijken, lagere ontvangen havengelden, lagere ontvangen marktgelden.	COVID-19
Maatregelen Reclame	Halverwege maart heeft de overheid maatregelen ingesteld om COVID-19 epidemie te beteugelen. Er kunnen sindsdien geen evenementen meer worden georganiseerd. Daardoor zijn de reclame inkomsten voor dit segment volledig opgedroogd. Vanwege deze sterk gewijzigde marktomstandigheden is voor het contract A0/Evenementenreclame een korting gegeven van 25% (€ 30.000). Op langere termijn bestaat het risico op discontinuiteit van EHS.	COVID-19
Extra uitgaven stimulering lokale economie	Door de crisis zullen meerdere ondernemers en winkels failliet gaan. Dit leidt tot meer leegstand in het centrum, minder activiteiten, etc waardoor de gemeente extra beleid ontwikkeld met bijbehorende kosten om de lokale economie weer een zwengel te geven. Dit heeft echter nog geen impact voor 2020.	COVID-19
Uitgestelde zorgvraag	Risico van uitgestelde zorgvraag, Acute zorg krijgt voorrang. Door het lange thuis zitten vereenzamen ouderen, raakt jeugd in de problemen door toename huiselijk geweld, etc. Dit leidt tot een toename op de zorgvraag na de crisis. Heeft nog geen impact gehad in 2020.	COVID-19
Extra maatregelen omtrent stembureaus	Het volgen van de RIVM-maatregelen waaronder social distance betekent dat met betrekking tot stembureaus, logistiek en ondersteuning (beschermings)maatregelen moeten worden genomen.	COVID-19
Toename beroep op borgstellingen en garanties	Gemeenten staan borg voor de rente- en aflossingsverplichtingen van organisaties zoals culturele instellingen, voetbalclubs, bibliotheek, etc. Als een partij niet kan voldoen aan de verplichting jegens de bank dan zal de bank de gemeente aanspreken de betalingsverplichting over te nemen of de schuld over te nemen bij een faillissement (afhankelijk van de gevestigde zekerheden). Borgstellingen met het hoogste risicoprofiel zijn de Schouwburg en de Cheese Experience. Er is een 80% borgstelling verstrekt aan de Stichting Schouwburgcomplex voor de bij de ABNAMRO opgenomen financiering van de Cinema. In beginsel zouden wij door de ABN aangesproken kunnen worden tot het voldoen van de 80% van de rente- en aflossingsverplichtingen. Indien dat gebeurt ontstaat een vordering van Gouda op de Schouwburg met daarbij de vraag of deze vordering ooit zal kunnen worden voldaan. De Cheese Experience is later geopend dan voorzien. De organisatie is sterk afhankelijk van het aantrekken van het (internationaal) toerisme dat door de corona vooralsnog vrijwel is weggevallen. Door de coronamaatregelen van het kabinet heeft de CE in 2020 enkele malen de horeca moeten sluiten dan wel geheel moeten sluiten.	COVID-19

De toekomstige kasstromen bij grondexploitaties leveren per definitie risico's op. Opbrengsten kunnen tegenvallen, terwijl ook de kosten hoger kunnen uitvallen. Deze risico's kunnen worden gekwantificeerd, waarbij ervan uit wordt gegaan dat er een kans bestaat dat opbrengsten en kosten met 10% tegenvallen. Het benodigd weerstandsvermogen voor grondexploitaties komt dan uit op € 6.547.655.

Voor de going concern risico wordt een Monte Carlo simulatie uitgevoerd. De resultaten kunnen als volgt worden weergegeven:

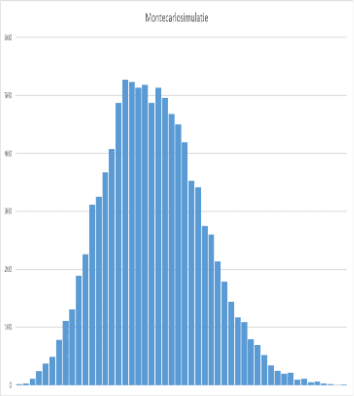

De simulatie die is uitgevoerd met betrekking tot de overige procesrisico's (going concern) levert een benodigd weerstandsvermogen op van € 12.798.557. Daarbij wordt het gebruikelijke zekerheidspercentage van 90% gehanteerd.

Het benodigd weerstandsvermogen voor 2021 en verder bedraagt dan bij het opmaken van deze jaarrekening € 19.346.000.

4.2.3.3 Beoordeling weerstandsvermogen

Door het beschikbaar weerstandsvermogen te delen door het benodigd weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen van de gemeente verkregen. Deze weerstandsratio fungeert als indicator voor de weerstandscapaciteit en kan voor Gouda ultimo 2020 als volgt worden berekend:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2020	2019
Beschikbaar weerstandsvermogen (zie par. 4.2.3.1)	38.355	31.054
Benodigd weerstandsvermogen (zie par. 4.2.3.2)	19.346	18.106
Weerstandsratio	2,0	1,7

De weerstandsratio kan als volgt van een kwalificatie worden voorzien:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	Ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Het beschikbaar weerstandsvermogen moet minimaal gelijk zijn aan het benodigd weerstandsvermogen om voldoende weerstand te kunnen bieden als de risico's zich daadwerkelijk voordoen.

De weerstandsratio kan voor Gouda ultimo 2020 als volgt worden berekend: 38.355 / 19.346 = 2,0 en kwalificeert dan ook als ruim voldoende.

4.2.4 Kengetallen

Het opnemen van financiële kengetallen in de begroting en de jaarstukken past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Het biedt de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. We relateren de normering zoveel mogelijk aan normen die door de VNG zijn voorgesteld.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat gemeenten vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken.

Kengetallen	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	GTK-richtlijn
Netto schuldquote	97,3%	104,8%	84,2%	< 90% = minst risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	96,9%	104,2%	83,9%	< 90% = minst risicovol
Solvabiliteitsratio	17,1%	15,2%	17,6%	< 20% = meest risicovol
Grondexploitatie	7,0%	7,0%	5,6%	< 20% = minst risicovol
Structurele exploitatieruimte	8,7%	> 0%	6,2%	> 0,0% = minst risicovol
Belastingcapaciteit	136,5%	144,5%	133,9%	> 105% = meest risicovol

4.2.4.1 Toelichting

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen in de begroting. Hoge schulden brengen hoge rentelasten met zich mee. De rentelasten hebben effect op de flexibiliteit van de begroting en mogen niet een te groot deel van de begroting worden. De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld conform BBV te delen door de totale baten (exclusief mutaties reserves). Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. De rentelasten en aflossingen van de schulden die hier tegen overstaan, drukken niet op de exploitatie. Een laag percentage is gunstig. Het GTK van de provincie Zuid-Holland adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

De VNG geeft aan dat er bij een schuldquote van 130% sprake is van een hoge schuld. De VNG geeft hierbij wel aan dat de hoogte van de rente van invloed is op de betaalbaarheid van de schuld. Bij een zeer lage rentestand zoals nu zijn de schuldverplichtingen die uit de schuld volgen veel lager.

In de begroting 2020 was een netto schuldquote van 104,8 per 31-12-2020 voorzien; de werkelijke schuldquote bedraagt per die datum 84,2. De afwijking wordt veroorzaakt door enerzijds een lagere netto schuld dan begroot (€ 28 miljoen) en anderzijds door hogere gerealiseerde baten dan begroot (€ 26 miljoen). Deze beide effecten versterken elkaar in de berekening van de schuldquote en leiden tot de forse daling van de netto schuldquote in 2020.
Een hoge netto schuldquote moet niet alleen uit financieel perspectief worden bezien. Een schuldpositie is immers geen gevolg van onjuiste financiële keuzes, maar is een gevolg van een door de gemeente(raad) gewenst uitvoerings-, omgevings- en investeringsniveau in combinatie met het niet voor handen zijn van eigen financieringsmiddelen. Belangrijk is dat de rentelasten structureel in de begroting zijn gedekt.

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hierbij is de netto schuld verminderd met aan derden verstrekte leningen. Een hoge schuld kan worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan derden, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Deze correctie vindt plaats door de netto schuld te verminderen met verstrekte leningen aan derden.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De VNG hanteert als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen, hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Ten opzichte van 2019 valt het percentage van de solvabiliteit iets hoger uit, omdat het eigen vermogen in 2020 is toegenomen met het jaarresultaat. De eindstand van het eigen vermogen is met €77 miljoen relatief hoog. De uitkomst van circa 17,6% kan daarom als redelijk worden ervaren.

Grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is dan ook van groot belang, omdat deze waarde bij de verkoop moet worden terugverdiend.
Voor de berekening van dit kengetal wordt de balanswaarde (= boekwaarde grondexploitaties gecorrigeerd met de voorzieningen grondexploitaties) van de bouwgrond in exploitatie (onderhanden werken) gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Hoe hoger het kengetal hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt. De VNG adviseert dat maximaal 20% een acceptabele omvang van dit kengetal is. De accountant zal jaarlijks moeten beoordelen in hoeverre de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie kan worden terugverdiend.

De boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie is ook van invloed op beide schuldquotes en op de solvabiliteitsratio, omdat de bouwgronden zijn gefinancierd met vreemd vermogen. De boekwaarde (exclusief voorziening) van de bouwgronden in exploitatie bedraagt € 19,4 miljoen.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoeging aan reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage. Een positief percentage betekent dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt, dat wil zeggen dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Een negatief percentage betekent dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt. Ons positief percentage laat zien dat de structurele lasten volledig en incidentele lasten deels worden gedekt door structurele baten.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten (bestaande uit de afvalstoffen- en rioolheffing van een meerpersoonshuishouden en de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde) te vergelijken met het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar en uit te drukken in een percentage. Dit gebeurt op begrotingsbasis. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten op het landelijk gemiddelde liggen. Zoals uit bovenstaande tabel blijkt zitten wij boven het landelijk gemiddelde. Dit wordt met name door het tarief voor de rioolheffing veroorzaakt. Daar staat wel tegenover dat de OZB-woningen relatief laag is. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen.

4.2.4.2 Conclusie
De kengetallen laten een gemengd beeld zien. Of een gemeente een hoge schuld heeft, is voor een deel af te leiden uit de hoogte van de schuldpositie (zie daarvoor paragraaf 4.4.6.). Aanvullende signalen zijn er als één van de kengetallen, de nettoschuldquote of de solvabiliteitsratio, volgens de GTK-richtlijn tot risicovol gekwalificeerd worden. De schuldpositie van Gouda is gedaald ten opzichte van 2019. Zo ook is het schuldenplafond lager dan in 2019. In de paragraaf financiering (4.4.6) is ook te zien dat de schuldquote vanaf 2014 een dalende trend heeft. De financiering van de grondpositie met vreemd vermogen maakt onderdeel uit van deze schuldpositie. Het uitgangspunt is overigens dat deze investeringen op termijn worden terugverdiend uit de verkoop van de gronden. Tevens is onze gemeentelijke portefeuille grondexploitaties beperkt, wat ook tot uitdrukking komt in het lage percentage.

De solvabiliteitsratio bedraagt daarentegen circa 18% en valt volgens de GTK-richtlijn in 'meest risicovol'. Ten opzichte van 2019 valt het percentage van de solvabiliteit wel iets hoger uit, omdat het eigen vermogen in 2019 is toegenomen met het jaarresultaat.

De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten (waaronder de lasten die samenhangen met de schuldenlast van de gemeente (rente en aflossing) in 2020 volledig gedekt worden door structurele baten. De woonlasten liggen boven het landelijke gemiddelde. Dit geldt niet voor de OZB-woningen, die relatief laag zijn. Aan de andere kant is de belastingcapaciteit risicovol.

Samenvattend kan gesteld worden dat de solvabiliteitsratio en de belastingcapaciteit risicovol zijn. Dit betekent dat de gemeente weinig ruimte heeft om grote tegenvallers op te vangen, zowel structureel als incidenteel. Het blijft dan van belang om deze ratio’s te monitoren en hierop te sturen gedurende het jaar 2021 en verder.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de jaarrekening. Kapitaalgoederen zijn nodig om de gemeentelijke diensten te kunnen leveren. Voorbeelden zijn wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken als bruggen, kademuren en viaducten, verkeersmaatregelen, watergangen en havens, openbaar groen, speelvoorzieningen, riolering en gemeentelijke gebouwen.

In deze paragraaf is per groep kapitaalgoederen aangegeven waarop het onderhoudsbeleid is gebaseerd en wat het onderhoud heeft gekost.

Het onderhoudsbeleid is gebaseerd op de volgende door de raad vastgestelde nota's:

Nota	Datum vaststelling
Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020 - 2024	Vastgesteld op 19-02-2020
Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Gouda 2020	Vastgesteld op 19-02-2020
Kadernota Vastgoed 2012	Vastgesteld op 12-12-2012
Nota kwaliteitsplan openbare ruimte (KOR)	Vastgesteld op 03-10-2005, actualisatie in 2018 (ter kennisname) aan de raad aangeboden
Nota Lange Termijn Investeringen (LTI)	Vastgesteld op 25-05-2011
Nota beheerplan Groot- en Vervangingsonderhoud (GoVo)	Vastgesteld op 10-11-2012, actualisatie in 2018 (ter kennisname) aan de raad aangeboden
Klimaatadaptatiestrategie	Vastgesteld op 11-12-2019
Nota verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	Vastgesteld op 06-03-2019
Nota onderhoud sporthallen en zwembaden	Vastgesteld op 27-06-2005

In onderstaande tabel is het niveau aan lasten samengevat:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Onderwijsgebouwen		
Dagelijks onderhoud	103	81
Gemeentelijke objecten en gebouwen		
Groot onderhoud via voorziening	1.771	2.248
Dagelijks onderhoud	225	174
Openbare ruimte		
Groot onderhoud via voorziening	4.722	4.219
Investeringen maatschappelijk nut	3.977	3.187
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	8.670	7.935
Rioleringen		
Lasten exploitatie (na verrekening compensabele btw)	17.919	18.037
Investeringsuitgaven (verrekend met voorziening)	3.421	3.664
Sportfaciliteiten		
Groot en dagelijks onderhoud loopt via Sport.Gouda	0	0
TOTAAL	**40.808**	**39.545**

4.3.2 Onderwijsgebouwen

Beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Die verantwoordelijkheid vertaalt zich in een zorgplicht voor de huisvesting. De uitvoering van deze zorgplicht is vastgelegd in het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 2020-2024 1e tranche IHP. De bekostiging voor de onderhoudsreserve voor schoolgebouwen is vanaf 1 januari 2015 geen taak meer voor de gemeente. De schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor al het onderhoud aan hun schoolgebouwen Schoolbesturen ontvangen deze middelen vanaf 2015 rechtstreeks van het Rijk. De gemeente blijft nog wel verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding, medegebruik, eerste inrichting, vandalismeschades en constructiefouten. De gemeentelijke gymnastiekzalen zijn in de dienstverleningsovereenkomst met Sport.Gouda ondergebracht. Sport.Gouda voert hier het beheer en onderhoud uit. De gemeente stelt jaarlijks een programma Onderwijshuisvesting vast waarin de huisvesting- (en daaraan gerelateerde) aanvragen van de schoolbesturen zijn opgenomen.

Dagelijks onderhoud
De gemeente is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud van de zes zogeheten "bruikleenscholen". Gebruik vindt plaats op basis van medegebruiksovereenkomsten. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor al het onderhoud aan hun schoolgebouwen. Hiervoor ontvangen zij een vergoeding van het Rijk. Sport.Gouda onderhoudt de gymnastieklokalen.

De onderhoudsvoorziening voor schoolgebouwen was vanaf 2015 nog bestemd voor meerjarig onderhoud aan bruikleenscholen en gymzalen. Tevens werd het meerjarig onderhoud aan de Burgemeester Martenssingel 15 (vanwege gebruik door de GSG) uit deze voorziening voldaan. In 2019 zijn deze middelen overgeheveld naar de reguliere exploitatie. Voor het schoolgebouw Burgemeester Martenssingel 15 is in 2020 een herijkte MOP opgesteld voor de komende jaren. Het budget hiervoor is vervolgens aan de reserve onderhoud schoolgebouwen toegevoegd.

In 2020 zijn aan het dagelijkse onderhoud de volgende middelen besteed:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Na wijzigingen	Realisatie 2020
Dagelijks onderhoud bruikleenscholen	103	103	81

4.3.3 Gemeentelijke gebouwen en objecten

Beleid
Het Meerjarig OnderhoudsPlan (MJOP) 2020-2025 heeft een scope van vijf jaar en is samengesteld op basis van de onderhoudsbehoefte per object. Het uit te voeren onderhoud wordt per jaar binnen het beschikbare budget geprioriteerd op basis van de conditie van een pand en de daarmee samenhangende risico's. De financiële gevolgen van de geactualiseerde MJOP zijn in de gemeentebegroting verwerkt. De Goudse Schouwburg en het Huis van de Stad kennen een eigen onderhoudsvoorziening. Voor de overige panden is een algemene onderhoudsvoorziening gemeentelijke objecten ingesteld.

Financiële middelen
Planmatig / groot onderhoud
Het planmatig en groot onderhoud komt ten laste van een aantal onderhoudsvoorzieningen (Schouwburg, Huis van de Stad, Stationsgarage en Gemeentelijke Gebouwen en Objecten). Vanuit de diverse programma's vinden toevoegingen plaats aan deze voorzieningen. In 2020 is de onderhoudsvoorziening brandweerkazerne opgeheven en het saldo toegevoegd aan de onderhoudsvoorziening Gemeentelijke gebouwen en objecten.

Het verloop van deze voorzieningen was in 2020 als volgt:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Stand 1 januari 2020		2.650	
Toevoegingen	1.972	1.972	0
Onttrekkingen	1.771	2.248	-477
Stand 31 december 2020		**2.374**	

Voorbeelden van onderhoud dat in 2020 is uitgevoerd:
- diverse schilderwerken o.a. Museum Gouda, Westhaven 11-12, Burgemeester van Reenensingel 131 e.a.
- elektra NEN 3140 keuring diverse panden en uitvoeren herstelwerkzaamheden;
- aanpassingen brandmeldinstallaties Museum Gouda en stadhuis incl. certificering;
- liftaanpassingen Huis van de Stad en gevelafdichting;
- vervangen deklood Waag;
- vernieuwen dakbedekking Goudse schouwburg incl. aanbrengen extra dakisolatie;
- aanvang vernieuwen tourniquet Chocoladefabriek Klein Amerika 20.

Dagelijks onderhoud
Voor dagelijks onderhoud aan de gemeentelijke panden (contractonderhoud en klachtenonderhoud) zijn de volgende middelen besteed:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Na wijzigingen	Realisatie 2020
Dagelijks onderhoud	225	225	174

4.3.4 Openbare ruimte (wegen en kunstwerken, water en groen)

Beleid
Het groot onderhoud komt ten laste van de voorziening "Groot Onderhoud Openbare Ruimte" (GO-OR). Vanuit de exploitatie vinden dotaties plaats aan deze voorziening. Met ingang van 2017 is de nieuwe wetgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van kracht. Vanaf dat jaar is er de verplichting om investeringen met maatschappelijk nut te activeren (op investeringsbudgetten te verantwoorden en in meerdere jaren af te schrijven).

Vervangingsinvesteringen openbare ruimte worden op basis van het beheerplan openbare ruimte geprogrammeerd en komen ten laste van de investeringsbudgetten VervangingsInvesteringen Openbare Ruimte (VI-OR).

Financiële middelen
groot onderhoud openbaar gebied (projectprogrammering)
De kosten van het groot onderhoud worden verrekend met de voorziening groot onderhoud openbare ruimte. Vanuit de diverse programma's vinden dotaties aan deze voorziening plaats.

Het verloop van deze voorziening in 2020 was als volgt:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Stand 1 januari 2020		6.707	
Toevoegingen	3.581	3.581	0
Extra toevoegingen	0	156	-156
Onttrekking	4.722	4.219	503
Stand 31 december 2020		**6.225**	

Investeringen maatschappelijk nut (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Uitgaven	3.977	3.187	790

Voorbeelden van vervangingsinvesteringen in 2020:
- Vervangen lichtmasten en armaturen.
- Vervangen betonnen dekconstructie brug in de Broekweg.
- Vervangen palenfundering brug in Schermerhornpad en versterken brugdek met zoveel mogelijk hergebruik van delen.
- Maatregelen risico-analyse 2019 Haastrechtste brug, zoals een extra camera om zicht voor de brugwachter op het beweegbare brugdek te verbeteren.
- Veiligheidsmaatregelen beweegbare bruggen (obv. inspectie en uitvoeringsplan 2018). Objecten laten voldoen aan huidige wettelijke veiligheidseisen voor aantoonbaar veilig gebruik, bediening en onderhoud.
- Herstellen asfaltdeklagen en groot onderhoud elementenverharding.
- Vervangen speelondergronden en speeltoestellen.
- Ophogen van de Puttestraat (deels).
- Ophogen fietspaden van de Burgemester van Reenensingel (deels).
- Ophogen Bleulandpad.
- Ophogen 6de en 11de Heesterhof.

dagelijks onderhoud
Voor het uitvoeren van het dagelijks onderhoud zijn de volgende middelen beschikbaar:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Na wijzigingen	Realisatie 2020
Wegen	4.562	5.417	4.924
Water	239	264	243
Groen	3.444	2.989	2.768
Totaal	**8.245**	**8.670**	**7.935**

Voorbeelden dagelijks onderhoud in 2020:
- Jaarrond snoei- en maaiwerkzaamheden.
- Herstel voegwerk en lokaal ontzette delen metselwerk van de walmuren.
- Herstellen elementenverharding op basis van meldingen.
- Plantklaar maken van het babybomenbos.
- Het herstellen van de leeflaag in het Groenhovenpark.

4.3.5 Riolering

Beleid
In maart 2019 is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2019-2023 (inclusief een doorkijk en planning over de lange termijn) door de gemeenteraad vastgesteld. De lijn die in het vorig vGRP is ingezet met betrekking tot een toekomstbestendige financieringssystematiek is hierbij doorgezet. Met ingang van 2020 worden de investeringsuitgaven niet meer geactiveerd en worden deze uitgaven gedekt door de onttrekking van een identiek bedrag uit de spaarvoorzieining riolering. De opbouw van de meerjarige kapitaallasten stopt daarmee. Ook is er meer aandacht voor klimaatmaatregelen zoals vergroening in gebieden waar wateroverlast kan optreden.

Financiële middelen
In het gemeentelijke rioleringsplan en de begroting zijn de jaarlijks benodigde bedragen opgenomen voor de uitvoering van het plan. Middelen voor groot- en vervangingsonderhoud, kapitaallasten van (historische) vervangingsinvesteringen en dagelijks onderhoud zijn hierin bij elkaar genomen. Het totaal van deze bedragen moet gelijk zijn aan het totaal dat aan gemeentelijke rioleringsheffing zal worden ontvangen. Aan de hand van de actuele kosten- en heffingsontwikkelingen en prognose van komende jaaruitgaven worden jaarlijks de tarieven rioolheffing door de raad bijgesteld. De verschillen tussen jaarlasten en jaaropbrengsten worden verrekend via de voorziening riolering.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Stand 1 januari 2020		**18.024**	
Dotatie Vz (op basis van nacalculatie exploitatie 2020)	6.466	8.121	-1.655
Ontrrekking Vz (op basis van investeringsuitgaven 2020)	3.421	3.664	-243
Stand 31 december 2020		**22.481**	

Kwetsbare funderingen van woningen
In de gebieden waar komende jaren rioolvervanging plaatsvind is veelal sprake van kwetsbare funderingen onder woningen. Vanwege de impact van de werkzaamheden heeft het college besloten om in alle wijken waar rioolprojecten gepland staan, eerst te communiceren met de woningeigenaren over het belang van een goede fundering. In 2019 en 2020 heeft communicatie over funderingen plaatsgevonden in de Vogelbuurt, Kort Haarlem, Kadenbuurt, Korte Akkeren Oud, Vossenburchkade en Crabethstraat (II). Aan de woningeigenaren is de tijd gegeven om onderzoek te doen naar de staat van de fundering van hun woning. Hierdoor is de planning en daarmee ook het uitvoeringsmoment van deze rioolprojecten verschoven. Het gevolg is dat in 2020 met name de voorbereiding heeft plaatsgevonden en de geplande uitvoering vanaf 2021 (en komende jaren) zal plaatsvinden.
Voorbeelden van rioleringswerkzaamheden die in 2020 zijn uitgevoerd:
- rioolvervanging Raam
- rioolvervanging Houtenstraat
- informeren over werkzaamheden en funderingen

Dagelijks onderhoud riolering en gemalen in 2020
- Diverse reparaties en onderhoud aan verschillende rioolgemalen.
- Als gevolg van een juridisch geschil over het beprijzen van werkzaamheden met de contractpartij infra zijn alleen de hoogst noodzakelijke werkzaamheden uitgezet en zijn minder urgente werkzaamheden doorgeschoven naar 2021.

4.3.6 Sportgebouwen

Beleid
De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de sporthallen, gymnastieklokalen en het Groenhovenbad in Gouda. De onderhoudsniveaus zijn vastgelegd in de Nota Sport en Bewegen in Gouda 2017-2022.

Sport.Gouda verzorgt voor de gemeente de uitvoering van het groot- en dagelijks onderhoud. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de sportclubs. De sportclubs onderhouden zelf hun eigen accommodaties.

De dienstverleningsovereenkomst met Sport.Gouda is 2017 met een periode van vijf jaar verlengd. Na deze periode kan, op basis van de evaluatie, besloten worden om nogmaals met vijf jaar te verlengen.

Financiële middelen
Voor het onderhoud is een bedrag van rond de € 235.000 opgenomen als onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst met Sport.Gouda. Dit bedrag is gebaseerd op het in de nota onderhoud sporthallen en zwembaden gekozen onderhoudsniveau.

Groot onderhoud
Het meerjaren onderhoudsplan is in 2015 jaar opgesteld en loopt 10 jaar. Tweejaarlijks wordt het meerjaren onderhoudsplan geactualiseerd.

Dagelijks onderhoud
In 2020 vond het onderhoud volgens schema plaats. Meest in het oog springend waren de renovatie van de douche- en kleedruimtes van de gymzalen Oosthoef en Columbuslaan en de vervanging van de cv-installatie van sporthal De Zebra door energiezuinige cv-ketels. In het zwembad zijn onder andere verbeteringen aan de luchtbehandelingen gedaan. Gymzaal Hoogenburg werd afgestoten als gymzaal, terwijl de Dick van Dijkhal er in 2020 bij kwam.

4.4 Financiering

4.4.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt besproken hoe de gemeente Gouda in 2020 is omgegaan met de vermogenspositie, met het beheer van de geldstromen en met het beheersen van de renterisico's. Ook de uitvoering van het in de begroting 2020 voorgenomen treasurybeleid komt aan bod.

4.4.2 Belangrijkste conclusies

De belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering zijn:

- De omvang van de schuldpositie per 31 december bedraagt € 249 miljoen en ligt ruim onder het schuldenplafond van € 305 miljoen.
- De omvang van de schuldpositie per 31 december ligt € 19 miljoen lager dan eind 2019 en € 19 miljoen lager dan begroot.
- In 2020 is een tweetal aflossingsvrije BNG-leningen met een omvang van € 23 miljoen omgezet naar een lineair lossende lening tegen een laag rentepercentage (1,49% in plaats van 1,59% en 1,62%).
- In 2020 is de looptijd van een NWB-lening met een omvang van € 13,9 miljoen verlengd waardoor een lager rentepercentage (2,88% in plaats van 4,93%) kon worden gerealiseerd.
- Op 1 juli 2020 is een langlopende geldlening van € 40 miljoen opgenomen tegen een rentepercentage van 0,11%. Deze lening is gesloten om toekomstige investeringen te kunnen financieren en te profiteren van het geringe rentepercentage.
- Het renteresultaat bedraagt € 0,9 miljoen (13%); hiermee wordt voldaan aan BBV-normering.
- Er is voldaan aan de voorschriften vanuit de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm).
- In 2020 heeft de periodieke actualisatie van het treasurystatuut plaatsgevonden. Het treasurystatuut 2020 is op 1 juli 2020 door de gemeenteraad vastgesteld.

4.4.3 Wettelijk kader

Het beheersen van de risico’s die verband houden met de financiering is een belangrijke taak van de gemeente. In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) is een aantal beheersmaatregelen vastgelegd die vervolgens nader zijn uitgewerkt in het gemeentelijk treasurystatuut dat periodiek wordt geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. Op 1 juli 2020 heeft de gemeenteraad het treasurystatuut 2020 vastgesteld.

Enkele belangrijke punten uit het treasurystatuut zijn:

- Het beleid is erop gericht dat er altijd voldoende financiële middelen beschikbaar zijn zodat de gemeente haar publieke taak op verantwoorde wijze kan uitvoeren;
- Het aangaan en verstrekken van geldleningen en borgstellingen is alleen toegestaan als deze worden gebruikt in het kader van de publieke taak;
- Het gebruik van financiële derivaten is toegestaan indien deze 1 op 1 zijn gekoppeld aan een lening;
- Van het voornemen tot verstrekken van geldleningen en borgstellingen die een bedrag van € 500.000 te boven gaan wordt de gemeenteraad in kennis gesteld om wensen en bedenkingen te vernemen;
- Uitzettingen (beleggingen) vinden alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen of financiële instellingen met een kredietwaardigheid van minimaal AA;
- Bij de aanschaf en het gebruik van financiële producten en de samenwerking met financiële instellingen wordt de mate van duurzaamheid meegewogen in het keuzeproces. In de praktijk wordt hierbij gekeken naar het beleid van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) van de instelling.

Daarnaast moet de gemeente zich confirmeren aan de voorschriften uit de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) en het zogenaamde Schatkistbankieren.

- De Wet HOF is erop gericht om het begrotingstekort en de staatsschuld terug te dringen. Onder bepaalde voorwaarden (meerjarige overschrijding macronorm voor decentrale overheden) mag het structurele tekort niet meer bedragen dan 0,5% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Om dit te monitoren is aan gemeenten de verplichting opgelegd om een overzicht van het EMU-saldo in de programmabegroting op te nemen;
- In de spelregels van het schatkistbankieren is vastgelegd dat een gemeente tijdelijk overtollige middelen moet beleggen bij het Rijk (of bij andere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen). Het bedrag dat in 2020 werd uitgezet bij het Rijk is terug te vinden in het overzicht met uitgezette gelden.

4.4.4 Beleid

Het financieringsbeleid wordt uitgevoerd door de treasury van de afdeling Financiën en gedurende het jaar getoetst door het treasury comité. Het treasuryproces wordt in control gehouden door een adequate administratieve organisatie en interne controle, vastgelegd in het handboek treasury en het handboek borgstellingen. Het financieringsbeleid is er op gericht een efficiënte financiering te realiseren. De gemeente doet dat door op grond van de liquiditeitsplanning en de analyse van de meerjarige financieringsbehoefte te streven naar een optimale verhouding tussen kortlopende en langlopende financieringsmiddelen, rekening houdend met marktontwikkelingen.

Bij de begroting 2020 zijn de volgende speerpunten van treasurybeheer en beleid vastgelegd:

Prioriteiten	Doelstelling	Realisatie
Beheersen omvang leningenportefeuille	Blijven onder het schuldenplafond 31-12-2020 van € 305 miljoen	De werkelijke schuldpositie op 31-12-2020 bedroeg € 241 miljoen en is daarmee ruim binnen de doelstelling gebleven.
Beheersen financieringsbehoefte	• Kasgeldlimiet: 8,5% • Renterisiconorm op vaste schuld: 20% • Limiet schatkistbankieren 0,75%	• Kasgeldlimiet < 8,5% • Renterisico vaste schuld < 20% • Per 31-12-2020 kortlopende uitzetting bij Agentschap ministerie van Financiën in lijn met spelregels rondom schatkistbankieren
Beheersen renterisico's	Zo goedkoop mogelijk financieren en risico's tijdig signaleren en beperken	• De financieringsbehoefte is waar mogelijk met kort geld gedekt, binnen de wettelijke kaders van de kasgeldlimiet. • Een aantal aflossingsvrije leningen is omgezet naar laagrentende lineaire leningen • De looptijd van een bestaande langlopende lening is verlengd waardoor een lagere rentevergoeding werd gerealiseerd • Een laagrentende langlopende geldlening aangetrokken om toekomstige investeringen uit te financieren
Onderhouden administratieve organisatie van de treasuryfunctie	Van treasurytransacties is een getekende dealslip aanwezig.	In 2020 zijn handboeken treasury en borgstellingen geactualiseerd.
Onderhouden cashflowprognose	De cashflowprognoses met een horizon van < 2 jaar is voldoende betrouwbaar.	Cashflowprognose is voldoende betrouwbaar voor beheersing van het wettelijk kader. De gerealiseerde cashflow is desondanks vaak lager dan geprognotiseerd.

Treasurystatuut
In 2019 en 2020 is gewerkt aan het actualiseren van het treasurystatuut 2015 zodat het blijft voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving. Het treasurystatuut 2020 is op 1 juli 2020 door de gemeenteraad vastgesteld en overeenkomstig de voorschriften gepubliceerd.

In deze actualisatieslag zijn de handboeken Treasury en Borgstellingen meegenomen. Deze handboeken geven invulling aan een adequate vastlegging van de Administratieve Organisatie en de Interne Controle van de treasuryprocessen en de processen rondom het afgeven en beheersen van borgstellingen. Beide handboeken zijn in januari 2020 door het college vastgesteld.

Duurzaamheid
In het treasurystatuut is vastgelegd dat de gemeente Gouda streeft naar de aanschaf en het gebruik van duurzame financiële producten en de samenwerking met duurzame, financiële instellingen.De in 2020 gesloten geldleningen en omgezette geldleningen hebben alle via hetzij BNG Bank hetzij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) plaatsgevonden.

Beide banken hebben actief beleid op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (voor meer informatie zie o.a. www.bngbank.nl/mvo en nwbbank.com/over-nwb-bank/onze-strategieen)en kwalificeren daarom als duurzame financiële instellingen. Dit wordt bevestigd door een toonaangevend ratingbureau op het gebied van duurzaamheid Oekom Research die zowel BNG Bank als NWB beschouwt als duurzame koplopers in de bancaire sector. Als sterke punten ziet Oekom onder meer het sterke maatschappelijke karakter van de leningenportefeuilles en de initiatieven op het gebied van financiering van duurzame investeringen. Hiermee is aan de door de gemeenteraad gestelde voorwaarde voldaan.

4.4.5 Rente

Renteresultaat
Het voordelig renteresultaat voor 2020 komt uit op € 0,9 miljoen, € 0,6 miljoen lager dan de primitieve begroting:

- In 2020 is € 7,6 miljoen aan rentekosten geboekt. Dit € 0,8 miljoen lager dan de primitieve begroting, waarin € 8,4 miljoen was opgenomen. Deze lagere rentelast wordt met name veroorzaakt door de onder 4.4.2 in deze paragraaf nader toegelichte omzettingen in 2020 in de langlopende leningenportefeuille.
- Via de methodiek van de renteomslag is in totaal € 8,0 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Dit is € 1,5 miljoen lager dan de primitieve begroting, waarin € 9,5 miljoen was opgenomen. Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door de verlaging van de intern gehanteerde omslagrente van 2,75 naar 2,25 %. De boekwaarde van de activa die integraal zijn gefinancierd bedraagt € 357 miljoen
- De renteomslag naar grondexploitaties bedraagt € 0,5 miljoen. In de primitieve begroting is eveneens € 0,5 miljoen opgenomen.

De afwijking tussen de toegestane aan taakvelden toe te rekenen rentelasten van € 7,1 miljoen en de werkelijk toegerekende rente van € 8,0 miljoen bedraagt € 0,9 miljoen, oftewel 13 %. Volgens de kaders vanuit het BBV zijn gemeenten verplicht tot nacalculatie van het omslagpercentage als de afwijking groter of gelijk aan 25% is (beneden deze grens is dit optioneel). Over 2020 is niet tot correctie overgegaan.

Met onderstaand schema wordt invulling gegeven aan dit inzicht:

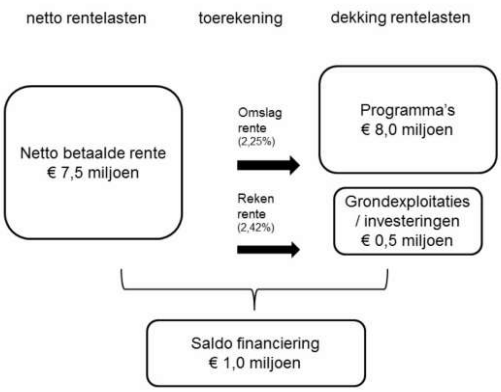

Schema rentetoerekening jaar 2020

BBV	Omschrijving	Rekening 2020
a	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	7.716
b	De externe rentebaten	-193
	Saldo rentelasten en rentebaten	**7.524**
c	De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	-499
c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**7.024**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	De werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	**7.024**
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	8.030
f	**Renteresultaat op het taakveld treasury**	**1.005**

Gehanteerde rentetarieven
De gehanteerde rentetarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Omslagrente	2,75%	2,75%	2,25%
Rekenrente over boekwaarde grondexploitaties	2,71%	2,56%	2,42%
Rekenrente in de grondexploitaties	3,00%	3,00%	2,42%

De hoogte van de omslagrente, de rente over de boekwaarden van de grondexploitaties en de hoogte van de rekenrente in de grondexploitaties zijn vastgesteld op basis van de kaders die het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) hiervoor stelt. De afwijking tussen de in de primitieve begroting 2020 aangegeven rentepercentages en de werkelijk in 2020 gehanteerde wordt veroorzaakt door de lage rentepercentages waartegen eind 2019 en in 2020 langlopende financieringsmiddelen zijn aangetrokken en/of omgezet.

4.4.6 Leningenportefeuille

In 2020 is evenals in voorgaande jaren de kortlopende financieringsbehoefte gedekt met kasgeldleningen met looptijden van gemiddeld één maand. De kasgeldleningen werden alle gesloten tegen negatieve rente. Op deze wijze is maximaal geprofiteerd van de negatieve rente op kortlopende leningen.

Het college heeft het beheersen van de schuldpositie als belangrijke opgave benoemd. In dit verband is een dalend schuldenplafond vastgelegd van € 315 miljoen op 31 december 2018 en daarna een jaarlijkse verlaging volgens de volgende reeks: € 310 miljoen per ultimo 2019, € 305 miljoen per ultimo 2020, € 300 miljoen per ultimo 2021 en € 295 miljoen per ultimo 2022.

Opgenomen gelden (o/g)
Onderstaand een overzicht van de mutaties in de leningenportefeuille opgenomen langlopende en kortlopende gelden (o/g). Uit de tabel kan ook de gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen worden afgeleid. De afname van de gemiddelde rentevoet van het lang vreemd vermogen wordt met name veroorzaakt door de omzetting van een tweetal aflossingsvrije leningen.

Opgenomen gelden (o/g)

Bedragen * € 1.000.000		Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Stand per 1 januari 2020				
Langlopende financiering	+	248,3	248,4	0,1
Kortlopende financiering	+	20,1	19,6	-0,5
Uitzetting in 's Rijks Schatkist	-			
Omvang leningenportefeuille/schuldpositie	=	**268,4**	**268,0**	**-0,4**
Aflossingen en herfinanciering				
Langlopende financiering - reguliere aflossingen	+	-14,2	-13,5	0,7
Langlopende financiering - extra aflossingen	+		-36,9	-36,9
Langlopende financiering - nieuwe leningen	-	24,0	76,9	52,9
Kortlopende financiering - mutatie gedurende het jaar	+	-10,1	-5,5	4,6
Uitzetting in 's Rijks Schatkist - mutatie gedurende het jaar	+		-40,0	-40,0
Mutaties in leningenportefeuille/schuldpositie	=	**-0,3**	**-19,0**	**-18,7**
Stand 31 december				
Langlopende financiering	+	258,1	274,9	16,8
Kortlopende financiering	+	10,0	14,1	4,1
Uitzetting in 's Rijks Schatkist	-		-40,0	-40,0
Omvang leningenportefeuille/schuldpositie	=	**268,1**	**249,0**	**-19,1**
Schuldenplafond		305,0	305,0	
Ruimte onder het schuldenplafond		**36,9**	**56,0**	
Gemiddelde rente opgenomen per 31 december		3,07%	3,03%	0,04%

Het bedrag van € 76,9 miljoen nieuw aangetrokken leningen 2020 laat zich als volgt onderscheiden:
- € 23,0 miljoen aflossingsvrije leningen die zijn omgezet een lineaire lening
- € 13,9 miljoen lineaire lening die is geherfinancierd met een langere looptijd
- € 40,0 miljoen lineaire lening ter dekking van een gedeelte van de meerjarige financieringsbehoefte. Dit bedrag zal naar verwachting vanaf medio 2021 geleidelijk worden aangewend.

De omvang van de leningenportefeuille bedraagt op 31 december 2020 € 249 miljoen, € 19,1 miljoen lager dan de omvang waar in het najaar 2019, bij het opstellen van de begroting 2020, van werd uitgegaan. De belangrijkste oorzaak voor deze afwijking is dat de omvang van de Algemene Uitkering inclusief verrekeningen van eerdere jaren zich lastig vooraf laten inschatten. Daarom wordt deze defensief in de liquiditeitsplanningen opgenomen. Met name als gevolg van diverse verrekeningen bleek de werkelijke uitkering over 2020 € 15 miljoen hoger dan eind 2019 in de liquiditeitenplanning was voorzien.

Ontwikkeling schuldpositie gemeente Gouda 31-12-2014 t/m 31-12-20

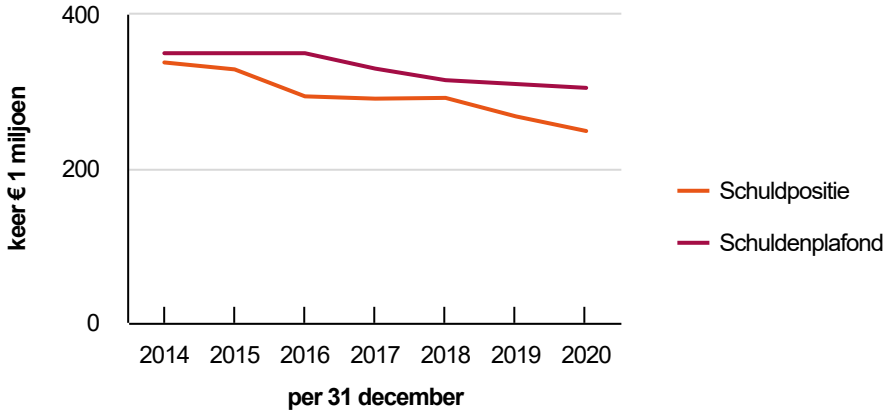

In lijn met deze afname vertoont ook de netto schuldquote een dalende trend. Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. Het GTK (Financieel Toezichtkader) van de provincie Zuid-Holland adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldquote vormt onderdeel van de kengetallen, zoals weergegeven in paragraaf 4.2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Ontwikkeling schuldquote 2014 tot en met 2020

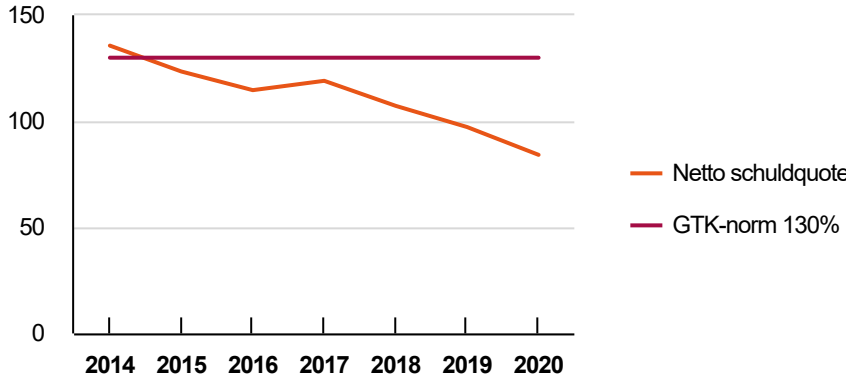

4.4.7 Risicobeheer

Evaluatie van het risicobeheer
Een belangrijk onderdeel binnen de financieringsfunctie is risicobeheersing. Dit in de wet Fido voorgeschreven onderdeel geeft inzicht in het risicoprofiel van de gemeente Gouda.

Renterisico op kortlopende schuld
De Wet Fido kent een tweetal wettelijke normen te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm, die beogen om de renterisico's van lagere overheden binnen de perken te houden en te beheersen. De kasgeldlimiet ziet hierbij op het beheersen van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) en de renterisiconorm op het beheersen van de langlopende schuld (met een looptijd langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Begrotingstotaal (primitief)	267.953	267.953	267.953	267.953
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	22.776	22.776	22.776	22.776
Gemiddelde kortlopende schuld (-/- = schuld, + = tegoed)	-34.658	-32.914	27.448	34.907
Vrije ruimte	**-11.882**	**-10.138**	**50.224**	**57.683**

Om grote fluctuaties in de rentelasten van de gemeente te vermijden is de omvang van de korte financiering door de wet FIDO begrenst op maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 0,3 miljoen. Het is hierbij niet toegestaan meer dan twee kwartalen achtereen de kasgeldlimiet te overschrijden.

Bovenstaande tabel toont dat de kasgeldlimiet in 2020 in het eerste en tweede kwartaal is overschreden. Dit is binnen de wettelijke norm en gedaan om maximaal te profiteren van de negatieve rente op kortlopende leningen.

Renterisico op langlopende schuld
Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de wet FIDO bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen, met een minimum van € 2,5 miljoen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Renterisiconorm

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Begrotingstotaal (primitief)	256.000	267.953
In procenten van de grondslag	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	51.200	53.591
Aflossingen op vaste schuld	14.200	50.370
Ruimte (+) / overschrijding (-)	**+ 37.000**	**+ 3.221**

Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de wet FIDO bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen, met een minimum van € 2,5 miljoen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Ten tijde van het opstellen van de paragraaf financiering bij de begroting 2020 was de definitieve begrotingsomvang 2020 nog niet bekend; dit verklaart de afwijking tussen begroting en realisatie.

De afwijking tussen de begrote aflossingen op vaste schuld en gerealiseerde aflossingen wordt veroorzaakt door de omzetting van een tweetal aflossingsvrije leningen in een lineaire lening en de herfinanciering van een lineaire lening naar een lening met een langere looptijd. Deze omzettingen waren bij het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.

Kredietrisicobeheer op verstrekte geldleningen en overige uitzettingen
De gemeenteraad heeft als algemeen uitgangspunt vastgesteld dat alleen leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Andere uitzettingen zijn op grond van de Wet Fido niet toegestaan. Eventuele overtollige financiering mag uitsluitend nog worden belegd bij banken die voldoen aan de juiste kredietwaardigheid, de Rijksoverheid of medeoverheden.

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartij bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstrekte geldleningen, beleggingen) of uit verleende garanties.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de aard van de uitzettingen per 31 december 2020.

Totaal uitzettingen

Bedragen * € 1.000	Begroting 2020	Realisatie 2020
Publieke taak		
Leningen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen	47	58
Leningen aan woningbouwcorporaties	0	0
Prudent beheer		
Uitzettingen bij financiële instellingen (rating A + hoger)	2.299	2.338
Overige (semi-)overheidsinstellingen	0	40.000
Overige toegestane instellingen	0	0
Overige niet toegestane instellingen	0	0
Totaal	**2.346**	**42.396**

De uitzettingen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen betreffen verstrekte geldleningen in het kader van funderingsherstel, Dierentehuis Midden Holland en de Smartphones aan het gemeentelijk personeel.

De uitzettingen bij financiële instellingen met een rating van A+ of hoger betreffen de deelname in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting en het Nationaal Restauratiefonds.

Bij het ministerie van Financiën is per 31 december 2020 een bedrag van € 40 miljoen uitgezet. Dit is een gevolg van de Regeling schatkistbankieren,

Het risicobeslag van verstrekte borgstellingen is opgenomen in paragraaf 6.7 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen. Het kredietrisico op deze borgstellingen wordt meegenomen in de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Liquiditeitsrisico
Liquiditeitsrisico is het risico dat er onvoldoende middelen zijn om aan directe betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

In 2020 was de toegang tot de geld- en kapitaalmarkt het gehele jaar gewaarborgd, waardoor er voldoende geldmiddelen beschikbaar waren om aan directe verplichtingen te voldoen.

4.5 Bedrijfsvoering

4.5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente (inwoners, ondernemers en bezoekers), interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen. In deze paragraaf worden de belangrijkste prioriteiten beschreven die hebben bijdragen aan het optimaliseren van de bedrijfsvoering in 2020.

4.5.2 Wat waren de belangrijkste prioriteiten in 2020

- Gouda 2020+;
- Benutten mogelijkheden van alternatieve financieringsbronnen;
- Verbetering aansturing programma's en projecten en optimalisaties;
- Verbeteren planning en control cyclus;
- Digitalisering;
- Informatiebeveiliging;
- Privacy;
- Aanbestedingsbeleid.

4.5.2.1 Gouda 2020+ meegroeien met een snel veranderende samenleving

Om samen met de stad huidige én toekomstige ambities te kunnen realiseren, wordt continu aan een toekomstbestendige ambtelijke organisatie gewerkt. Een organisatie met medewerkers die ‘van buiten-naar-binnen’ handelen, met bezieling voor en met de stad en haar inwoners werken, zich snel aan kunnen passen aan veranderingen en die in staat zijn om goede resultaten te boeken voor burgers en bedrijven.

Corona heeft binnen de organisatie tot enorme veranderingen geleid en veel wendbaarheid en veerkracht gevraagd van medewerkers. Van de ene op de andere dag zijn de medewerkers bijna volledig thuis gaan werken, met uitzonderling van de noodzakelijke dienstverlening in het Huis van de Stad. Bijna alle werkzaamheden bleken ook vanuit huis uitgevoerd te kunnen worden. Ontwikkeling van digitale vaardigheden is door de noodzaak om thuis te werken versneld. De wendbaarheid in de organisatie is verhoogd, door beter gebruik te maken van de digitale middelen in coronatijd en flexibel in te spelen op wat er van de organisatie en de medewerkers gevraagd wordt. Corona heeft ook een impuls gegeven aan het werken van buiten naar binnen. Bij elke nieuwe maatregel is nagedacht over wat dit betekent voor de stad, zijn bestaande netwerken verstevigd en zijn nieuwe ontstaan (zoals kinderopvang, onderwijs, ondernemers, zorg, religieuze instellingen etc.). Tegelijkertijd was veel aandacht nodig om de verbinding met mensen en tussen verschillende afdelingen te behouden. Om gezond thuis te kunnen werken zijn medewerkers op allerlei manieren gefaciliteerd en ondersteund. Een individueel ontwikkelbudget prikkelt medewerkers om eigen keuzes te maken voor hun eigen loopbaan, om zodoende op de korte maar ook op de lange termijn voldoende inzetbaar te zijn en te blijven.

Zichtbaarheid op de arbeidsmarkt
De arbeidsmarkt is momenteel aan verandering onderhevig. Er komen steeds meer mensen op de arbeidsmarkt (wisseling van baan, gedwongen ontslag) waardoor er een groter en diverser aanbod is. De verandering in de arbeidsmarkt leidt er met name toe dat de lager gekwalificeerde functies gemakkelijker vervulbaar zijn. De gespecialiseerde functies zijn nog steeds moeilijker vervulbaar.

In 2020 hebben we aan onze eigen profilering als aantrekkelijk werkgever gewerkt op onze nieuwe website www.werkenvoorgouda.nl Ook het gebruik van LinkedIn is verder geoptimaliseerd om het werken bij de gemeente Gouda meer te promoten en op de kaart te zetten. Tegelijkertijd zijn we aangesloten bij het regionale platform ‘Werken in het Westen’ en maken we gebruik van de websites ‘Gemeentebanen’ en ‘werken bij de overheid’. In 2020 hebben wij onze vaste vacatures goed kunnen vervullen. Totaal zijn er in 2020 72 mensen ingestroomd, waarvan 33 collega’s onder de 35 jaar (46% van de totale instroom).

Het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers is gedurende de coronaperiode volledig digitaal. We hopen dat dit zo snel mogelijk weer fysiek vormgegeven kan worden omdat dit voor nieuwe medewerkers echt van toegevoegde waarde is bij de ‘landing’ bij ons als nieuwe werkgever. Om nieuwe collega’s zich sneller thuis te laten voelen is in 2020 gewerkt aan een preboardingsprogramma. Hiermee willen we het enthousiasme vasthouden door de (toekomstige) medewerker aan de hand een filmpje, waarin de algemeen directeur de nieuwe medewerker welkom heet, alvast kennis te laten maken met onze organisatie. Ook kan de nieuwe medewerker in een (beperkte) vorm via ons intranet de organisatie beter te leren kennen. Dit programma is eind 2020 ook geïmplementeerd. Het preboardingprogramma is volledig digitaal en sluit mooi aan op de modernisering van onze werving en onze digitale manier van werken. Omdat digitaal starten erg lastig is, is in 2020 ook gestart met het opstellen van een buddy project waarbij nieuwe medewerkers gekoppeld worden aan een collega van de afdeling om de start te vergemakkelijken.

Diversiteit
Het onderwerp diversiteit heeft binnen de organisatie minder aandacht gekregen dan beoogd. Diversiteit en inclusie staan in 2021 daarom opnieuw op de agenda en in een samenwerking met de beleidsmedewerker Diversiteit en Inclusie en HR wordt deze thema's integraal verder opgepakt. Ook bieden we binnen de GoudAcademie blijvend een online training culturele diversiteit aan.

Meten van de tevredenheid
Ook met de komst van corona gebruiken we het KTO om de klanttevredenheid te meten. Uit het KTO is duidelijk naar voren gekomen wanneer door onderbezetting de mogelijkheid voor het maken van een afspraak te lang duurde. Tegelijkertijd zien we ook uit het KTO dat het volledig werken op afspraak (door corona) wel als zeer positief wordt ervaren, doordat lange wachttijden in het HvdS verdwenen zijn. Oftewel: afgelopen jaar zijn de uitkomsten van het KTO vooral gebruikt als hulpmiddel bij de sturing op de veranderingen door corona.

Sociaal domein
Het jaar 2020 stond in het teken van de voorbereiding van de organisatiewijziging per 1 januari 2021. De organisatiewijziging heeft tot doel het realiseren van één gemeentelijke integrale toegang en het ontschot en integraal werken, waarbij de inwoners van Gouda centraal staan. Dit betekent dat ongeveer 30 medewerkers van het sociaal team zijn overgekomen en nu in dienst zijn van de gemeente Gouda. Het bieden van jeugdhulp maakt nu integraal onderdeel uit van de gemeentelijke toegang. Dit betekent daarnaast dat de bestaande afdelingen opnieuw zijn ingericht. In plaats van naar wet, zijn de afdelingen nu naar levensfase ingericht. De organisatiewijziging raakt ongeveer 150 medewerkers. Iedereen heeft een nieuwe plek gekregen in de nieuwe organisatie. Naast een organisatiewijziging zijn ook werkprocessen opnieuw ingericht en konden medewerkers deelnemen aan een uitgebreid opleidingsprogramma. Het thuiswerken maakte het niet makkelijk, maar ondanks dat staat de nieuwe organisatie per 1 januari 2021. Het traject is hiermee nog niet klaar, in 2021 werken we verder aan het verbeteren van de dienstverlening.

Cyclus
Per 1 januari zijn de laatste taken teruggenomen. Hiervoor zijn de belangrijkste (beheer)functies met vaste medewerkers ingevuld en een deel met flexibele krachten. De basis van het team staat en heeft een goed jaar gedraaid. In 2021 wordt hier verdere invulling aan gegeven.

Omgevingswet
In 2020 heeft de organisatie zich verder voorbereid op de introductie van de Omgevingswet. Zie hiervoor ook de verantwoording bij het onderwerp Implementatie Omgevingswet, bij Programma 3.

4.5.2.2 Maximaal benutten mogelijkheden van alternatieve financieringsbronnen
Gouda wil alert zijn op kansen om externe financieringsbronnen te benutten.

Maximaal benutten mogelijkheden
De omvang van de leningenportefeuille vertoont de laatste jaren een dalende trend maar is nog altijd groot. Daarom wordt er bij grootschalige projecten actief overwogen of het inzetten van alternatieve financieringsbronnen van toegevoegde waarde kan zijn. Bijvoorbeeld door cofinanciering van EU, rijk, provincie of ondernemers uit de stad. Ook het off-balance financieren krijgt aandacht; hierbij wordt niet zelf geleend maar laat de gemeente dat over aan externe partijen.

Inschatten en volgen van de liquiditeitsbehoefte
Omdat geldstromen die verband houden met investeringen en projectplannen van invloed zijn op onze schuldpositie, wordt ingezet om deze inkomende en uitgaande geldstromen zo goed mogelijk vooraf in te schatten en vervolgens te monitoren. Dit geldt voor zowel de volumes van de geldstromen als voor de momenten dat deze gaan plaatsvinden.

4.5.2.3 Verbetering aansturing van programma's en projecten en optimalisaties
Doel is het implementeren van een nieuwe werkwijze voor programmagericht en projectmatig werken. Ten eerste richt de nieuwe werkwijze zich op een zorgvuldige en integrale beleidsvoorbereiding en besluitvorming ten aanzien van de vastgestelde programma's en grote projecten. Ten tweede ondersteunt de nieuwe werkwijze resultaatgericht werken en voorziet in een uniforme aansturing van en rapportage over de vastgestelde programma's en grote projecten.

Implementeren programma en projectsturing.
In het coalitieakkoord zijn 11 programma's benoemd (4 raadsprogramma's en 7 gewone programma's). Deze programma's worden nu programmatisch opgepakt. Hiervoor zijn programmamanagers benoemd en is in 2019 een leer- en ontwikkeltraject gestart. Dit heeft geresulteerd in een meer methodisch en gestructureerde aanpak van de programma's en betere samenwerking over de afdelingen heen. In 2021 wordt de nieuwe gestructureerde werkwijze voor meerdere programma´s toegepast. Daarnaast is een nieuwe leer- en ontwikkeltraject gestart met een nieuwe groep van 15 programmamanagers en projectleiders. De nieuwe werkwijze wordt zo breder geïmplementeerd.

4.5.2.4 Optimaliseren van de planning en controlcyclus

Ook voor de jaren 2020 en verder is de planning en controlfunctie verder geoptimaliseerd, zodat de gemeente zijn middelen nog rechtmatiger, doelmatiger en doeltreffender kan inzetten. Daarnaast vindt deze optimalisatie plaats in het kader van de rechtmatigheidsverklaring, die vanaf 2021 door de gemeente zelf moet worden afgegeven. Een dergelijke verklaring vereist dat de interne controlefunctie goed geborgd is binnen de organisatie en hiertoe zullen de nodige stappen gezet moeten worden.

In 2020 is het three lines of defence model geïmplementeerd. Daarmee is de interne beheersing verder vormgegeven. Zo zijn meer dan 20 processen aan de hand van procesbeschrijvingen, testsheets, interne controles en verbijzonderde interne controles doorgelicht. Deze doorlichting heeft tot een aantal aanbevelingen geleid, die inmiddels deels zijn doorgevoerd.

Optimaliseren dashboard bedrijfsvoering
Doel van het dashboard bedrijfsvoering is het maandelijks geautomatiseerd kunnen rapporteren op de voortgang van de vastgestelde indicatoren bedrijfsvoering.
In 2020 is het dashboard verder geoptimaliseerd door het toevoegen van nieuwe indicatoren. Dit wordt vergemakkelijkt doordat steeds meer processen in het zaaksysteem worden opgenomen en de managementinformatie daardoor verbeterd kan worden.

4.5.2.5 Digitalisering

Doel van digitalisering is het bouwen van een toekomstbestendige ambtelijke organisatie door het efficiënter maken van werkprocessen en verbeteren van de informatiehuishouding.

Corona
Begin 2020 stond in het teken van massaal “thuiswerken” om de verspreiding van het corona-virus tegen te gaan. De gemeente was goed voorbereid om de medewerkers van de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas thuis te laten werken. Zo snel en op zo’n grote schaal dit voor elkaar boksen was en is een uitdaging, maar is zonder noemenswaardige problemen gelukt. Daarnaast is op hele korte termijn een videovergader tool geïmplementeerd. Door het programma Geheugen van Gouda was al een toepassing in gebruik genomen om digitaal te kunnen tekenen en is in samenwerking met de juridische afdeling de besluitvorming hierop aangepast. De afdeling Informatie en Automatisering heeft samen met de afdelingen HRM en Facilitaire Zaken ervoor gezorgd dat medewerkers onder andere een ARBO-technisch verantwoorde bureaustoel en een extra beeldscherm konden bestellen.

Verdere implementatie Geheugen van Gouda
Het doel van het programma Geheugen van Gouda is de (digitale) dienstverlening te verbeteren door informatie op een betere manier te verwerken en op te slaan en onze processen volledig te digitaliseren, waarbij we uitgaan van digitale inclusie. Om de dienstverlening verder te digitaliseren wordt de digitale balie organisatiebreed geïmplementeerd en worden samenwerkingsomgevingen ingericht. De verdere beschikbaarstelling van de digitale dienstverlening, met ondersteuning van de zaakoplossing, vindt plaats op basis van een organisatiebrede inventarisatie van onze producten en diensten. De laatste doorontwikkeling is in het kader van COVID-19 belangrijk geworden.

Voortzetten en uitbreiden van het ICT-beheer
De samenwerking voor het ICT-beheer met de buurgemeenten Waddinxveen en Zuidplas wordt voortgezet. In 2020 is begonnen met de transitie van het ICT-beheer voor de gemeenten Montfoort en IJsselstein, zodat het ICT-beheer in 2021 daadwerkelijk zal worden gedaan.

Standaardisatie ICT
De organisatie heeft zich ten doel gesteld door standaardisatie het aantal applicaties waar mogelijk terug te dringen. In 2020 zullen de eerste resultaten zichtbaar zijn van het programma Geheugen van Gouda. In lijn met de i-visie 2019-2021 zal het zaaksysteem bepaalde processen overnemen van vakapplicaties.

Uitfaseren overbodige applicaties
In 2020 worden binnen de diverse bedrijfsapplicaties (proces)inventarisaties uitgevoerd. Na implementatie van het zaaksysteem zullen diverse applicaties parallel aan elkaar blijven functioneren, totdat alle processen hiernaar overgezet zijn. Dit is een meerjarig traject, waarbij het doel is elke jaar een of meer applicatiecontracten op te kunnen zeggen.

Anonimiseren en digitale handtekening
In 2020 heeft een organisatiebrede uitrol plaatsgevonden van nieuwe applicaties die voorzien in het kunnen plaatsen van een digitale handtekening onder documenten en het geautomatiseerd kunnen 'lakken' van gevoelige gegevens in documenten. Dit laatste is van belang in het kader van het groeiende aantal WOB-verzoeken. Het eerste is zeer zinvol gebleken bij het veel thuiswerken, waardoor besluiten digitaal kunnen worden ondertekend.

Digitalisering processen sociaal domein
Verbetering van de dienstverlening aan de inwoners en inzicht in de effectiviteit van onze maatregelen zijn belangrijke onderdelen van de opgave voor het sociaal domein. Met het project Digitalisering sociaal domein wordt gezorgd dat zowel inwoners als medewerkers meer digitaal ondersteund worden in de gemeentelijke processen. De inwoner krijgt meer digitale mogelijkheden voor aanvragen, melden en communiceren. Er worden digitale middelen ingezet om processen te vergemakkelijken, zoals met automatische documentopslag en de optie om digitaal te ondertekenen.

4.5.2.6 Informatiebeveiligingsbeleid

Met de resolutie “Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente” van 2013 hebben gemeenten afgesproken de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten (BIG) te implementeren. Deze baseline is de kern van de verantwoording over informatieveiligheid aan de gemeenteraad. 2019 was het laatste jaar dat er verantwoording over de BIG werd afgelegd. In 2020 gebeurt dit op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
De horizontale verantwoording bestaat uit de zelfevaluatie, een IT-audit, een verklaring van het College van B&W en een passage over informatieveiligheid in het jaarverslag.

Verantwoording aan toezichthouders bij het rijk
Over de BRP en Reisdocumenten, Suwinet, BAG, BGT, BRO en DigiD moeten gemeenten ook verantwoording afleggen aan externe toezichthouders. De controls en maatregelen van de BIO en de specifieke normen van de BRP, PUN, Suwinet, BAG, BGT, BRO en DigiD zijn opgenomen in de zelfevaluatievragenlijst. In deze vragenlijsten zijn ook vragen over niet-informatieveiligheidsaspecten van genoemde stelsels te vinden, zodat u deze niet op een apart moment hoeft te beantwoorden. Ook bronhouders anders dan gemeenten, zoals rijksonderdelen, provincies en waterschappen, maken op onderdelen gebruik van Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) voor het afleggen van verantwoording aan de eigen besturen en de toezichthouder van het rijk over de kwaliteit van de registraties in GEO-basisregistraties

Uitgangspunt van ENSIA is *de single information audit*. Dit betekent dat u maar één keer per jaar deze zelfevaluatielijsten hoeft in te vullen. De informatie wordt gebruikt voor de verantwoording richting gemeenteraad en de diverse verantwoordingslijnen richting departementen.

De gemeente streeft naar een optimale informatieveiligheid, maar 100% veiligheid is helaas een illusie.
Uit het Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2019-2020 blijkt dat de vijf belangrijkste gesignaleerde bedreigingen voor de lokale informatievoorziening zijn:

- Informatiebeveiliging kampt met imagoprobleem;
- Inzicht in risico’s is niet integraal;
- Aanvallen succesvol door ontbreken basismaatregelen;
- Te veel werk voor te weinig mensen;
- De complexiteit neemt toe.

Vanuit bestuurlijk perspectief zijn er al instrumenten om grip te krijgen op het complexe werkveld digitale veiligheid. Een daarvan is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) die de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) per 1 januari 2020 vervangt. De BIO is één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normering, waarbij de nadruk meer op risicomanagement wordt gelegd dan voorheen bij de BIG het geval was.

Resultaten afgelopen periode
In 2020 is vooral gestuurd op het nog beter maken van maatregelen die geheel of gedeeltelijk waren gerealiseerd of nog op de planning stonden voor realisatie. Dit is gedaan op basis van de resultaten ENSIA 2018 door de verbeterpunten hieruit op te volgen. Ook zijn er voorbereidingen getroffen om straks te kunnen voldoen aan de nieuwe BIO-norm. Zo is er nieuw strategisch informatiebeveiligingsbeleid ontwikkeld, doet Gouda mee aan GGI-Veilig zodat tijdig de noodzakelijke dienstverlening kan worden afgenomen en is er onderzocht welke extra maatregelen er nog genomen moeten worden om in 2021 BIO-compliant te kunnen zijn.

Er is geïnvesteerd in het bevorderen van kennis en bewustwording bij instromers; is de procedure wijziging of beëindiging dienstverband ingegaan zodat netwerkaccounts en applicatierechten bij doorstroom worden aangepast overeenkomstig de nieuwe functie en bij uitstroom worden verwijderd; zijn er maatregelen om veranderingen in elektronische berichten te detecteren door het starten met de invoer van de digitale handtekening; is beleid opgesteld en geïmplementeerd voor werken met informatiesystemen buiten de reguliere kantooromgeving en wordt bij nieuwe overeenkomsten gekeken of onze eisen richting leveranciers ook worden doorvertaald naar hun onderaannemers; is gestart met het nalopen van bestaande overeenkomsten in hoeverre leveranciers en samenwerkingsverbanden voldoende verantwoordelijk zijn gemaakt voor de privacy- en beveiligingseisen eisen vanuit AVG en BIO, en de wijze waarop hierover assurance moet worden gegeven.

Er zijn elf beveiligingsincidenten geweest die op gepaste wijze zijn gemitigeerd.

Beheersmaatregelen
Sinds 2017 wordt de ENSIA-systematiek gehanteerd waarmee getoetst is in hoeverre de beheersmaatregelen getroffen zijn in het kader van het IB-Beleid. Hiermee sluit de verantwoording over informatieveiligheid aan op de planning en controlcyclus van de gemeente.

Uit de zelfevaluatie 2020 blijkt dat Gouda de goede dingen doet maar dat er enkele punten ter verbetering blijven in aanloop naar de invoering van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) per 1 januari 2021.

De belangrijkste zijn:
- Medewerkers dienen bij indiensttreding en periodiek te worden gescreend op hun achtergrond. Dit werd wel bij indiensttreding, maar niet periodiek gedaan;
- Er dient een risicobeoordeling te worden gemaakt zodra leveranciers hun dienstverlening wijzigen. Er werd wel bij aanvang van een relatie een risicobeoordeling gemaakt, maar geen risicobeoordeling als leveranciers hun dienstverlening wijzigen;
- Er moet nog meer gedaan worden aan bewustwording. Voortdurende bewustwording van medewerkers is de belangrijkste preventiemaatregel die de kans op informatieschade helpt verkleinen. Het gaat over juist en veilig gebruik van applicaties en apparatuur.

Het toenemende belang van online transacties vereist dat passende beheersmaatregelen getroffen worden om die online transacties betrouwbaar te laten plaatsvinden. Die beheersmaatregelen zijn nog onvoldoende aanwezig. Versleuteling en authenticatiemechanismen dienen geactualiseerd te worden zodat ze passen bij wat moderne transacties vereisen, waarbij hoort richtlijnen voor het toepassen van cryptografische middelen en maatregelen voor het beheren van cryptografische sleutels.

Naast de horizontale verantwoording is het doel van ENSIA ook om de verticale verantwoording richting de rijksoverheid over de Basisregistratie Personen (BRP), Reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) te structureren.

De zelfevaluatie van BRP en Reisdocumenten bestaat sinds de invoering van ENSIA uit het invullen van vragenlijsten in twee instrumenten: Kwaliteitsmonitor en ENSIA-tool. In de Kwaliteitsmonitor zijn de proces- / inhoudelijke vragen opgenomen. De ENSIA-tool bevat de vragen over informatieveiligheid. Voor alle zelfevaluaties zijn aparte uittreksels met resultaten gegenereerd.

Het totaalresultaat van de zelfevaluatie BRP bedraagt 95,6% in de Kwaliteitsmonitor en 93,3% in de ENSIA-tool.

Het totaalresultaat van de zelfevaluatie reisdocumenten bedraagt 96,2% in de Kwaliteitsmonitor en 93% in de ENSIA-tool. Gouda voldoet hiermee aan de norm. Naast de zelfevaluaties BRP wordt jaarlijks door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) de inhoudelijke kwaliteit van de BRP getoetst. Ook bij deze inhoudelijke toetsing zijn de gestelde normen behaald.

Voor de BAG wordt op de onderdelen borging, volledigheid en juistheid volledig aan de gestelde eisen voldaan. Op het punt actualiteit wordt iets lager gescoord dan de norm. Dit wordt veroorzaakt door een eenmalig incident waardoor de inschrijvingstermijn van één vergunning met 79 woningen te laat is geregistreerd.

Voor de BGT wordt op de onderdelen borging en juistheid volledig aan de gestelde eisen voldaan. Op het punt volledigheid wordt iets lager gescoord, maar nog wel boven de gestelde norm. Voor het punt tijdigheid wordt iets lager gescoord. Dit wordt veroorzaakt door het te laat afhandelen van terugmeldingen. Het werkproces is inmiddels aangepast waardoor de terugmeldingen wel op tijd afgehandeld kunnen worden.

Voor de BRO geldt dat op alle onderdelen aan de gestelde eisen wordt voldaan. De registratie is afgelopen jaar ingebed in de processen en de eerste 223 BRO-objecten zijn opgevoerd in de landelijke voorziening.

Collegeverklaring ENSIA inzake informatiebeveiliging DigiD en SUWInet
De stuurgroep ENSIA heeft besloten dat ook in het derde jaar van ENSIA het college middels een verklaring verantwoording aflegt over de opzet en het bestaan van beheersmaatregelen en nog niet over de werking daarvan.

Het verantwoordingsjaar 2020 richt zich op de DigiD-normen en een selectie van SUWInet-normen. De zelfevaluatie heeft opgeleverd dat zowel voor DigiD als SUWInet, wordt voldaan aan de gestelde normen. Op basis hiervan wordt de collegeverklaring opgesteld.

Een onafhankelijke IT-auditor controleert de collegeverklaring en stelt een assurancerapport op waarmee verklaard wordt dat de collegeverklaring een getrouw beeld geeft.

Bovengenoemd proces is in april 2021 afgerond. Daarna wordt de collegeverklaring ENSIA inzake informatiebeveiliging DigiD en SUWInet inclusief bijlagen gezamenlijk met het assurancerapport separaat van het jaarverslag aan de gemeenteraad aangeboden.

Meerjarenperspectief informatieveiligheid
De eerder genoemde Agenda Digitale Veiligheid 2020-2024 bevat ambities om te komen tot digitaal veilige gemeenten. De hieruit voortvloeiende activiteitenplannen en het dreigingsbeeld informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten zullen steeds vragen om herijking van de uitgangspunten informatieveiligheid en mogelijk actualisatie van het informatiebeveiligingsbeleid en de daarbij horende maatregelen.

4.5.2.7 Privacy
Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Het is een strenge wet die vereist dat Gouda aantoonbaar aan de nieuwe wet voldoet (compliancy). Dit vergt organisatiebreed veel maatregelen. Een belangrijk onderdeel van de AVG is het in kaart brengen van gegevensverwerkingsrisico's. Op de meest privacygevoelige werkvelden heeft dit inmiddels plaatsgevonden. Naar gelang de stand van zaken zijn in 2021 de bijbehorende beheersmaatregelen gerealiseerd of geoptimaliseerd, zodat binnen deze hoogste risico-aandachtsgebieden ook op operationeel niveau sprake is van passende waarborgen qua zorgvuldige omgang en bescherming van persoonsgegevens. De Functionaris Gegevensbescherming heeft zijn jaarverslag over 2020 uitgebracht waarin hij concludeerde dat Gouda zich onderscheidt door bewuste sturing op doeltreffendheid en doelmatigheid van het treffen van maatregelen om aan de AVG te voldoen. In vergelijking met andere gemeenten scoort Gouda als hoogste met 73% .

Het project Gouda Privacyproof
Het project Gouda Privacyproof is opgestart om alle maatregelen van de AVG in kaart te brengen en te volbrengen. Dit project is een on going project. Er zal nooit gezegd kunnen worden dat alle implementatiemaatregelen zijn ingevoerd en operationeel zijn. De gemeentelijke organisatie is altijd in ontwikkeling, ook in de omgang met persoonsgegevens in welke werkwoordvorm dan ook.

4.5.2.8 Aanbestedingsbeleid
In het bestuursakkoord 2018-2022 is afgesproken dat het college jaarlijks aan de hand van een steekproef rapporteert over het uitnodigen van lokale of regionale ondernemers voor meervoudig onderhandse opdrachten van de gemeente.

Uit een steekproef van 76 opdrachten die in 2020 meervoudig onderhands of enkelvoudig zijn aanbesteed is het volgende op te merken over het betrekken van lokale of regionale ondernemers.

Aantal procedures	Wel gevraagd aan lokale partij om in te schrijven	Niet gevraagd aan lokale partij om in te schrijven
Enkelvoudig onderhands	58	146
Meervoudig onderhands	18	11
Totaal	**76**	**157**

Van de meervoudig onderhandse aanbestedingen die gehouden zijn waarbij een lokale partij is uitgenodigd, is op basis van een steekproef (5 van de 18) gekeken of de opdracht ook aan de lokale ondernemer is gegund.

Opgemerkt moet worden dat de dataset over enkelvoudig onderhandse procedures niet volledig is. Deze bevat wel:
- Opdrachten waarbij de voorkeursprocedure EVO (want waarde < € 30.000) is en waarbij dit zaaktype vrijwillig gebruikt is;
- Opdrachten waarbij afgeweken werd van het inkoopbeleid en wel de verplichting tot gebruik zaaktype bestaat.

De dataset bevat niet:
- Opdrachten waarbij de voorkeursprocedure EVO (want waarde < € 30.000) is en waarbij dit zaaktype niet gebruikt is.

4.5.3 Personeel
4.5.3.1 Bezetting
De bezetting is het afgelopen jaar gestegen van 456 naar 466 FTE. Een verklaring hiervoor is het feit dat de organisatie extra taken heeft gekregen en dat daarvoor formatie beschikbaar is gesteld, en dat de organisatie erin is geslaagd om succesvoller te opereren op de arbeidsmarkt.

Omschrijving	31 december 2020	31 december 2019
Bezetting in fte	466	456
Bezetting in aantal medewerkers	516	505
Aantal medewerkers boventallig	3	3
Totaal aantal medewerkers in dienst	523	512
Deeltijdpercentage medewerkers in dienst	90%	90%

4.5.3.2 Loonkosten

In lijn met de doelstelling blijven de loonkosten over 2020 binnen de begroting. Er is een stijging van het aantal fte's in combinatie met hogere salarislasten door de CAO-stijging. Daarnaast is er een stijging te zien bij de inhuur (zie ook hieronder). Dit betreft merendeels de tijdelijke invulling van vacatures en de tijdelijke vervanging van (langdurig) zieken. De stijgingen van zowel de vaste personele lasten als de inhuur waren echter voorzien en passen binnen de begroting.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2020	2019
Loonkosten begroot (na wijziging)	42.483	40.231
Loonkosten realisatie	39.048	36.918
Saldo	**3.435**	**3.313**

Inhuur derden

In 2020 is de totale inhuur met € 0,5 miljoen gestegen ten opzichte van 2019. De voornaamste reden betreft het beschikbaar komen van tijdelijke budgetten. Daarnaast is de arbeidsmarkt in het ruimtelijk domein en in de ICT-sector zeer krap waardoor vaker dan gewenst een beroep moest worden gedaan op externe inhuur; ook de inhuurtarieven zijn in deze branches het afgelopen jaar gestegen. Het ziekteverzuim van een aantal afdelingen is ook hoger; hiervoor wordt tijdelijke vervanging geregeld (zie ook onder vast personeel).

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2020	2019
Reguliere inhuur	11.032	10.345

Aanleiding inhuur

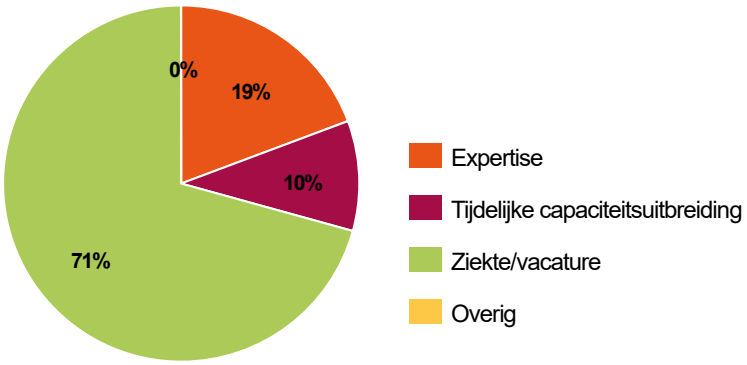

Aantal

4.5.4 Doelstellingen bedrijfsvoering

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Personeel			
Verzuim	Gedurende 2020 is het voortschrijdend verzuim 4,0%. Dit is boven verwachting positief. De aandacht die aan re-integrerende medewerkers wordt besteed lijkt goed uit te pakken. Ingewikkelde casussen zijn opnieuw opgepakt en vaak ontstaat beweging. Naast nieuwe inzet op o.a. langdurig verzuim vanuit de afdeling HR, is tevens periodiek/regelmatig gebruik gemaakt van externe expertise die zich makkelijk terugverdient. Er is mede door Corona veel aandacht besteed aan vitaal thuiswerken.	4,6% inclusief langdurig verzuimfrequentie van 1,1	Het voortschrijdend verzuim over 2020 bedroeg 4,0% met een meldingsfrequentie van 0,6.
Salarislasten	De kosten aan salarissen inclusief sociale lasten zijn een belangrijke post in de begroting van de gemeente. Reden om actief te sturen op realisatie en uitputting.	De salarislasten blijven binnen het begrote budget.	De salarislasten blijven binnen het begrote budget (2020: begroot na wijziging € 42,5 miljoen; realisatie € 39,0 miljoen).
Inhuur externen	Door het verhogen van de interne flexibiliteit en door meer grip op het inhuurproces wordt beoogd om de kosten van inhuur zo laag mogelijk te houden. Tegelijkertijd heeft de organisatie te maken met moeilijk te vervullen vacatures en is inhuur dan soms nodig om de projecten voor de stad te kunnen continueren.	Norm: maximaal 20% van de totale loonkosten + totale kosten van de externe inhuur.	In 2020 bedroegen de kosten van de inhuur van externen 21,8% van het totaal van salarislasten en kosten externe inhuur (dit is incl. projectmatige inhuur op de programma's).

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Financiën			
Exploitatiesaldo	De meerjarenbegroting is sluitend als er een goede verhouding is tussen baten en lasten.	Het verwachte saldo van baten en lasten in het meerjaren-perspectief is > 0	De doelstelling is bereikt.
Weerstands-vermogen	Een reservepositie is adequaat als de reserves voldoende zijn om mogelijke risico's (voor zover die te kwantificeren zijn) op te kunnen vangen.	De verhouding (ratio) tussen het aanwezige en het minimaal beschikbare weerstands-vermogen ligt tussen 1 en 1,4.	De verhouding (ratio) tussen het aanwezige en het minimaal beschikbare weerstandsvermogen is per ultimo 2020: 2,0.
Schuldenplafond	De omvang van de leningen-portefeuille (langlopend + kortlopend) van Gouda is hoog, uitgaande van de VNG-normering. Een solide of acceptabele schuldpositie vraagt om bewaking van de omvang middels een plafond.	Het gehanteerde schuldenplafond bedraagt € 310 miljoen per 31/12/2019, € 305 miljoen per 31/12/2020, € 300 miljoen per 31/12/2021 en € 295 miljoen per 31/12/2022.	De tabel is ongewijzigd gebleven en loopt door tot 2022.
Handrem-procedure	Indien de sluitende meerjaren-begroting onder druk dreigt te komen, de ratio voor het weerstandsvermogen < 1 dreigt te worden of het schuldenplafond overschreden dreigt te worden (dan wel een combinatie van deze factoren), geldt een handrem-procedure: alles moet tijdig in werking worden gesteld om binnen de normen te blijven en reeds gemaakte inhoudelijke afspraken (ook die in voorliggend akkoord) worden allemaal ter discussie mogen gesteld.	Opereren binnen marges van het financieel kader en niet inzetten van de handrem-procedure.	De handremprocedure is niet in werking getreden, omdat binnen de marges van het financieel kader is geopereerd.
Factuur afhandeling	De wettelijke betalingstermijn voor facturen bedraagt standaard 30 dagen.	De gemeente Gouda betaalt ten minste 85% van de facturen binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur (2018: 91%).	Bij 93% van de facturen is de norm van 30 dagen na ontvangst van de factuur behaald (2019: 92%).

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
ICT			
Geheugen van Gouda	Gouda maakt een ontwikkeling door van taak- naar zaakgericht werken. Daartoe is het Geheugen van Gouda opgezet.	In 2020 zijn 80% van alle zaaktypen ingericht, is een samenwerkings-omgeving beschikbaar en zijn de bouwstenen om volledig digitaal te kunnen werken, zoals de elektronische handtekening, beschikbaar.	In 2020 zijn 80% van alle zaaktypen ingericht en is een pilot voor een samenwerkingsomgeving uitgevoerd. Er kan grotendeels digitaal worden gewerkt, zo is de elektronische handtekening beschikbaar.
ICT-infrastructuur	Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen is en wordt in de ICT geïnvesteerd. Hierdoor is de performance geleidelijk verbeterd.	In 2020 is beschikbaarheid van de ICT-infrastructuur binnen de afgesproken gebruikstijden 99,5% (2019: 99,7%).	ICT-infrastructuur binnen de afgesproken gebruikstijden 99,6% (2019: 99,5%).
Informatie-beveiliging	Informatieveiligheid gaat over beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens. In juli 2014 is door het college het Informatie-beveiligingsbeleid conform de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) vastgesteld. Door het uitvoeren van de BIG, via	In 2020 wordt gewerkt en verantwoord conform de Baseline Informatie-	In 2020 zijn verdere stappen gezet om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Verschillende procedures zijn opgesteld of aangescherpt en er is een oplossing

Indicator	Toelichting	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
	het implementeren van maatregelen, wordt de gemeentelijke informatievoorziening beschermt. Daarnaast is landelijk de door VNG ontwikkelde ENSIA-methodiek voor de verantwoording van de informatiebeveiliging uitgerold. Op dit moment is ongeveer 90% van de maatregelen geheel of gedeeltelijk geïmplementeerd. In 2019 moeten alle maatregelen afhankelijk van risico- en kostenbatenanalyse zijn doorgevoerd.	beveiliging Overheid (BIO). Alle maatregelen zijn ingevoerd en aandachtspunten vanuit ENSIA worden opgevolgd.	geïmplementeerd om conform NTA 7516 veilig te kunnen mailen.
Privacy en datalekken	Op 25 mei 2018 is de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming in werking getreden. De AVG stelt stevige boetes op het onzorgvuldig omgaan met persoonsgegevens: € 20 miljoen of 4% van de jaaromzet als dit hoger is. Het project Gouda Privacyproof is met haar implementatiemaatregelen ten behoeve van het aantoonbaar kunnen voldoen aan de AVG eind 2018 op 88%.	Eindrealisatie van het project Gouda Privacyproof. Alle implementatie-maatregelen zijn ingevoerd en operationeel, zoals het in kaart hebben gebracht van de ketenregie op het gebied van het verwerken van persoons-gegevens.	Vanwege een grote toename van het aantal reguliere (ondersteunings)vragen op het gebied van de AVG is een aantal, maar nog niet alle implementatietmaatregelen, ingevoerd dan wel operationeel. Dit brengt evenwel de compliance van deze wet niet in gevaar. De implementatie loopt door in 2021.
Indicator	**Toelichting**	**Doelstelling 2020**	**Realisatie 2020**
Juridische zaken			
Voorkomen bezwaarschriften	Het aantal en type bezwaarschriften geeft inzicht in de uitwerking van gemeentelijk beleid in de praktijk en de kwaliteit van de uitvoering. De gemeente stelt zich ook in 2020 ten doel om het aantal terecht ingediende bezwaren terug te dringen door het verbeteren van de kwaliteit van besluiten. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van mediationvaardigheden om formele procedures te voorkomen. Tot slot wordt aandacht gegeven aan persoonlijk contact bij het voorbereiden van besluiten om ontevredenheid en onduidelijkheden voor te zijn. De verwachting is niettemin dat het aantal bezwaren ten opzichte van voorgaande jaren iets zal stijgen, vanwege de nieuwe regels voor het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval en de handhaving daarvan.	Doelstelling is maximaal 400 bezwaarschiften per jaar te ontvangen en 100% binnen 18 weken af te doen.	In 2020 zijn 373 bezwaarschriften ontvangen. Ook zijn er 70 beroepschriften en 43 verzoeken om een voorlopige voorziening behandeld. Van de 373 bezwaarschriften is 91,4% binnen 18 weken afgehandeld. In het verslag van de bezwaarschriftencommissie over 2020 wordt nader op de aantallen en soorten bezwaren en de wijze van afhandeling ingegaan.

4.6 Verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

Verbonden partijen zijn gemeentelijke samenwerkingsverbanden of deelnemingen die gevormd zijn om bepaalde taken bijvoorbeeld efficiënter uit te voeren. De gemeente Gouda heeft in de rechtspersonen bestuurlijke invloed en/of financiële belangen.

Het toezicht op de uitvoerende werkzaamheden is een verantwoordelijkheid van de besturen van de verbonden partijen. Het toezicht ligt dus niet meer bij de afzonderlijke gemeenteraden. Steeds meer taken worden, vanuit de wens om regionaal samen te werken, ondergebracht in gemeenschappelijke regelingen. Dat betekent dat steeds meer geld vanuit gemeentelijke begrotingen naar regionale organisaties gaat. De gemeentelijke bijdrage van Gouda aan de verbonden partijen bedraagt in 2020 € 47,1 miljoen.

Een continu vraagstuk is op welke wijze het samenspel met de verbonden partijen verbeterd kan worden. In het bijzonder gaat het erom de democratische legitimiteit zo goed mogelijk te waarborgen.

Het aangaan van samenwerkingsverbanden, de vertegenwoordiging in de verbonden partijen en de wijze van besturing en toezicht zijn beschreven in de Nota verbonden partijen.

4.6.2 Gemeenschappelijke regelingen

4.6.2.1 Regio Midden Holland (RMH)

Openbaar belang en visie

Op belangrijke dossiers wordt samengewerkt met diverse gemeenten in de omgeving van Gouda, zowel dichtbij als verder weg, zoals met Alphen aan den Rijn en Woerden. Regionale samenwerking is een belangrijk aspect van de Goudse Toekomstvisie.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's

In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Als inhoudelijke basis is een gezamenlijke strategische agenda opgesteld. Vanuit de wens om focus aan te brengen werken de gemeenten in Midden-Holland aan een viertal inhoudelijke en ‘tafeloverstijgende opgaven’ die opgenomen zijn in deze nieuwe strategische agenda “De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding”. Meer informatie over de ontwikkleingen in 2020 is te vinden in hoofdstuk 3.7.5.

Meer informatie: www.regiomiddenholland.nl

4.6.2.2 Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)

Openbaar belang en visie

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen zij door de uitvoering van de milieutaken voor de hele regio en de provincie Zuid-Holland en de bouw- en woningtoezichttaken voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Zuidplas en Waddinxveen.

De taken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels en bouwregels. Daarnaast adviseert de ODMH en voert zij taken uit t.a.v. duurzaamheid, energietransitie, klimaatadaptatie, bodem, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, ecologie en milieueducatie. De dienst houdt ook toezicht op de kwaliteit en veiligheid van officiële zwemwaterlocaties.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's

Milieu en duurzaamheid

De activiteiten op het gebied van milieu en duurzaamheid zijn beschreven in de jaarrapportage Milieu 2020. Het aantal uitvoeringsuren is in vergelijking met 2019 toegenomen, omdat er extra werkzaamheden zijn afgesproken in het kader van de raadsbrede programma’s Klimaatadaptatie en Energietransitie gebouwde omgeving. Opnieuw lag het aantal advies- en vergunningverzoeken hoog. Daardoor is de productie 2,7% hoger dan het aantal begrote uren. Dit komt met name door de toegenomen vraag naar adviezen bodemonderzoek en bijvoorbeeld beoordelingen op stikstof bij bouwplannen en projecten. Daarnaast heeft het bestemmingsplan Goudasfalt meer inzet gevraagd dan verwacht.

De ODMH monitort de ontwikkelingen rond zeer zorgwekkende stoffen. Deze categorie zal in de toekomst nieuwe vraagstukken opleveren, vergelijkbaar met PFAS. Het is nog niet in te schatten welke invloed dit zal hebben. Ook lood is een zeer zorgwekkende stof. Provincie Zuid-Holland heeft in 2020 een beleidsregel diffuus lood vastgesteld gericht op het terugbrengen van blootstelling. Zij liet onderzoek doen naar loodgehalten bij speelplaatsen en volkstuincomplexen. Met de Omgevingswet komt de complexe problematiek van diffuus lood naar gemeenten. Dit vraagt in 2021 nog de nodige aandacht.

Helaas is in 2020 nog niet alles duidelijk geworden rond de overdracht van bodemtaken van provincie aan gemeenten in het kader van de Omgevingswet. Dit blijft een potentieel risico. In de loop van 2021 worden naar verwachting de gevolgen voor de taken en het beschikbare budget duidelijk.

Waar verder rekening mee moet worden gehouden is de aanwijzing van Natura2000-gebied Polder Stein als stikstofgevoelig gebied. Hierover is in september 2019 een raadsmemo aan de gemeenteraad gezonden. De aanwijzing kan betekenen dat er voor diverse bouwplannen meer maatregelen nodig zijn om stikstofuitstoot te reduceren. Hierdoor kunnen bouwplannen vertraging oplopen. De aanwijzing is al aangekondigd door de minister maar nog steeds niet in werking getreden. Het is niet bekend wanneer de inwerkingtreding plaatsvindt.

Bouw- en woningtoezicht (BWT)
De activiteiten op het gebied van bouw- en woningtoezicht zijn beschreven in de jaarrapportage BWT 2020. Het aantal aanvragen om een omgevingsvergunning en het aantal toezichtmomenten is licht toegenomen. Tegelijkertijd zien we een meebewegende stijging van de leges waardoor de uitvoering van de primaire BWT-taken kostendekkend zijn uitgevoerd.

Verder zijn er weer veel (grote) projecten uitgevoerd, zoals de voorbereiding op de Omgevingswet, onderhoud monumenten in het kader van Gouda 750, diverse grote bestemmingsplannen en een aantal landelijke onderzoeken (breedplaat- en gevelonderzoek). Door aan het eind van 2020 bijstellingen te plegen op de bestaande productieafspraken met BWT kon het jaar toch nog binnen budget worden afgesloten.

Vanaf 2022 (waarschijnlijke inwerkingtreding Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor de bouw) ontstaat een risico van verminderde legesinkomsten. In 2021 worden de gevolgen van de inwerkingtreding van deze wet naar verwachting duidelijker en zal hieromtrent nadere besluitvorming nodig zijn.

Meer informatie: www.odmh.nl

4.6.2.3 Groenalliantie Midden Holland en omstreken (GA)

Openbaar belang en visie
Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel en Waddinxveen. De belangen bestaan uit het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden. Ook de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht zijn belangrijke speerpunten. Specifiek voor Gouda gaat het om het beheren van de gebieden de Goudse Hout en de Oostpolder. Zowel inwoners van Gouda als bezoekers kunnen in deze gebieden rusten, sporten, bewegen en recreëren.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
De coronapandemie heeft een stempel gedrukt op de ontwikkelingen in 2020. Door de toename van het gebruik van de gebieden is er extra informatie verstrekt en meer inzet van de BOA's gevraagd, met name in de weekenden en in de vakantieperioden. Daarnaast zijn enkele participatietrajecten uitgesteld. Het is nog te vroeg om een duidelijk beeld te schetsen van de gevolgen van de coronacrisis. Vooralsnog zijn er geen grote (financiële) gevolgen voor de uitvoering van (onderhouds-) werkzaamheden. De onverwachte coronapandemie heeft het belang van natuur- en recreatiegebieden geaccentueerd: groen is goed, gezond en maakt gelukkig.

In alle gebieden van Groenalliantie Midden-Holland zijn in 2020 verbeteringen en aanvullingen in de recreatieve voorzieningen uitgevoerd. De informatievoorziening in alle gebieden is vernieuwd en de planvorming voor sanitaire voorzieningen is afgerond. Alle ontwikkelingen passen binnen de begroting van Groenalliantie.

Beheer- en ontwikkelplan
In 2020 is een beheer- en ontwikkelplan opgesteld. De missie, visie en hoofdopgaven inclusief doelstellingen zijn geformuleerd. Dit plan vormt een algemeen handelingskader voor het bestuur voor de komende 10 jaar. Om invulling te geven aan de drie hoofdopgaven waarvoor de Groenalliantie staat, zijn negen strategische doelen geformuleerd. Door middel van een interactief gebiedsproces met gebiedspartners is een uitvoeringsagenda opgesteld.

U*ittreden provincie Zuid-Holland*
Het college van gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland heeft besloten om per 1 januari 2018 uit diverse recreatieschappen te treden. Voor Gouda betreft dit Groenalliantie. Volgens de afgesloten uittredingsovereenkomst handhaaft de provincie voor de jaren 2018-2021 haar bijdrage op het niveau van 2017. Voor de periode 2022-2025 reserveert PZH gemiddeld over de schappen ongeveer 85% van het in 2021 te verstrekken bedrag. De overige 15% is 'het flexibele deel'. De provincie heeft met vragenlijsten onderzocht hoe zij de inzet van dit flexibele deel wil verdelen. Dit wordt nog verder onderzocht en besproken met de verschillende schappen.

Bij uittreding heeft provincie Zuid-Holland met de schappen individuele afspraken gemaakt over onder meer de voortzetting en hoogte van de financiering. Voor Groenalliantie gaat het om een jaarlijkse afname van 10% van de financiering. Deze afname is opgevangen in de begroting.

Meer informatie: www.heerlijkbuiten.nl/natuur-en-recreatieschappen/groenalliantie-midden-holland

4.6.2.4 Streekarchief Midden-Holland (SAMH)

Openbaar belang en visie
Het Streekarchief Midden-Holland (SAMH) is het cultuurhistorisch 'geheugen' van Midden-Holland. SAMH bewaart o.a. de archieven van Gouda volgens de wettelijke bepalingen in de archiefwet. Het SAMH is daarnaast het regionaal historisch netwerk en historisch documentatiecentrum. Hiertoe worden ook archieven van talloze particuliere instellingen en bedrijven bewaard. Met cultuurhistorie speelt het SAMH ook een rol in de stadspromotie van Gouda.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
Met de ODMH is op 1 januari 2020 een DVO afgesloten voor het uitvoeren van de financiële bedrijfsvoering van het Streekarchief. De financiële slagkracht is daarmee versterkt wat een belangrijke wens was van het bestuur van het archief. De bijdrage van de deelnemende gemeenten is structureel opgehoogd middels een begrotingswijziging. Dit is gedaan omdat onderzoek uitwees dat er geen buffervermogen meer was en tegelijk kon worden vastgesteld dat het SAMH een sobere en doelmatige kostenstructuur bezit. Er is lang sprake geweest van een negatief gat in de cijfers van de SAMH, omdat de noodzakelijke personele kosten structureel te laag zijn ingeboekt in de begroting.

Vooralsnog is de verwachting dat de coronacrisis geen grote financiële gevolgen heeft. De inkomsten worden nauwelijks beïnvloed door de crisis en grote uitgaven als gevolg ervan worden vooralsnog niet verwacht.

Dé grote uitdaging voor 2021 ís de doorvoering van de Woo (Wet Open Overheid). Daarom participeert het Streekarchief in de Proeftuin Woo 'Vervroegde overbrenging in de praktijk' als onderdeel van de 6 proeftuinen Woo, die door de VNG worden georganiseerd 2020. Een tweede uitdaging is de dienstverlening aan de burger constant te monitoren op betrouwbaarheid in een deels onbetrouwbaar digitaal informatielandschap. En derde en laatste uitdaging is het voeling houden én actief ondersteunen van lokale initiatieven rond historie en erfgoed.

Tot slot is SAMH gestart met een project dat als doel heeft het versnellen van de aansluiting op een e-depot (waar die ook wordt gepositioneerd) als randvoorwaarde voor borging van duurzame digitale toegankelijkheid.

Meer informatie: www.samh.nl

4.6.2.5 Promen

Openbaar belang en visie
Promen voert voor Gouda de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) via een gemeenschappelijke regeling uit. Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelingsmogelijkheden aan inwoners met een arbeidsbeperking met een Wsw-indicatie. De Wsw is in 2015 samen met andere wetten opgegaan in de Participatiewet (PW). Vanaf 2015 is er geen nieuwe instroom in de Wsw meer. De huidige arbeidsbeperkten (beschut werk en garantiebanen) worden nu via Prowork bediend. Prowork is speciaal voor de uitvoering van de PW-dienstverlening als BV van Promen opgericht.

Prowork voert in opdracht van de individuele gemeenten re-integratie en mens-ontwikkel-activiteiten uit voor werkzoekenden die ondersteund worden op grond van de PW. Dit in de vorm van leerwerkplaatsen, werkervaringsplaatsen, aangepast(e) werk(plekken) en re-integratiemodules zowel binnen als buiten de locaties van Promen. De concrete afspraken hierover worden vastgelegd in een bijlage bij de Dienstverleningsovereenkomst die met Prowork is afgesloten.

Promen voert doelstellingen uit de programmabegroting uit:

1. Iedereen die kan werken, werkt naar vermogen of is actief voor de samenleving.
2. Voor wie dat nodig heeft is een veilig vangnet beschikbaar (in dit geval in relatie tot werk).

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
Cao ontwikkelingen
Per eind 2020 zijn de huidige cao afspraken voor zowel de SW als het niet-doelgroep personeel verlopen. Er zijn dus nog geen cao's voor 2021. Ook de werkgeverspremies 2021 zijn nog niet definitief vastgesteld. Dit betekent dat voor wat betreft de loonkostenontwikkeling van deze medewerkers wordt uitgegaan van ramingen.

Op 1 juli 2021 krijgen werknemers met een PW-baan voor het eerst een cao. Recentelijk hebben de vakbonden hierover een akkoord bereikt met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Cedris, de branchevereniging van sociale werkbedrijven. Door de cao komt er een landelijke loonschaal, pensioenopbouw en reiskostenvergoeding voor deze groep werknemers.

Het traject om tot een nieuw functiehuis te komen voor SW-medewerkers in staf en leiding is afgerond. Dit heeft niet tot extra kosten en risico's geleid.

Vpb-plicht
Eind mei 2015 is het wetsvoorstel Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht (Vpb-plicht) overheidsondernemingen door de Tweede Kamer aangenomen. Dit betekent dat publiekrechtelijke rechtspersonen, waaronder ook Promen, met ingang van boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016 belastingplichtig worden, voor zover zij een onderneming drijven. Promen heeft voor 2016 en 2017 een vrijstelling gekregen van de heffing van deze belasting. Als gevolg van het Hoofdlijnenbesluit 2017 is de situatie per 1 januari 2018 echter gewijzigd. Per die datum zijn de PW-activiteiten integraal ondergebracht in de onder de GR Promen ressorterende PW-BV (Prowork). Over de nieuwe structuur en de gevolgen daarvan voor de Vpb-plicht, is advies gevraagd van een fiscalist. Inmiddels is er een nieuw vrijstellingsverzoek ingediend bij de belastingdienst voor de boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018. Deze vrijstelling is verleend maar afhankelijk van de verhouding tussen de PW- en de SW-werkplekken. Promen is nog in gesprek met de belastingdienst over een duurzame vrijstelling van de VPB.

Ook op het gebied van werkgelegenheid lijken tendensen structureel te worden. Individueel gedetacheerde medewerkers stromen steeds meer terug naar Promen. Ook de PW instroom hapert en dat zou, als de harde lockdown nog blijft voortduren, kunnen voortduren.

De coronacrisis in 2020
De landelijke corona-uitbraak in maart 2020 heeft voor Promen verstrekkende gevolgen gehad. Een grote groep kwetsbare medewerkers is meteen al na de uitbraak preventief naar huis gestuurd. Dat maakte het tevens mogelijk om het bedrijf dusdanig in te richten dat er op veilige afstand van elkaar gewerkt kon worden. In het gehele bedrijf zijn er maatregelen getroffen (looplijnen, coronacoaches, aanschaf koortszuilen e.d.) die moeten zorgen voor een veilige werkomgeving en de vereiste afstand. Ook het vervoer van de medewerkers is aangepast. Alle eigen voertuigen (van Groepsdetacheringen en Groen & Schoon) zijn voorzien van de vereiste folies en in de auto’s is het gebruik van mondmaskers verplicht gesteld.

Eind mei is de groep medewerkers die preventief thuis zat geleidelijk weer aan de slag gegaan. Voor sommige mensen blijft het de vraag of zij gedurende de coronacrisis weer aan het werk kunnen. Niet iedereen blijkt zich aan de afstandsregels te kunnen houden, bijvoorbeeld door verstandelijke beperkingen waardoor zij steeds opnieuw vergeten wat 1,5 meter is.

Ondanks de vele maatregelen is er in afgelopen periode toch op één afdeling in de productie-omgeving van Gouda een grote uitbraak van coronabesmettingen geweest. Op deze afdeling wordt voedsel verpakt en gelden specifieke normen ter borging van de voedselveiligheid. Dit betreft o.a. eisen aan hygiëne, maar ook beperking van invloeden van buitenaf. Omdat er chocolade wordt verpakt, wordt de afdeling altijd gekoeld. Om dit efficiënt te doen, is in het verleden gekozen voor een oplossing waarbij de lucht gerecirculeerd en gekoeld wordt. Ramen en deuren blijven zoveel mogelijk dicht om te voorkomen dat ongewenste elementen uit de buitenlucht binnen kunnen komen, maar ook omdat anders in warme periodes de maximumtemperatuur van 18 graden niet wordt gehaald.

Omdat niet goed kon worden verklaard wat de oorzaak was van de verspreiding was, is besloten de gehele afdeling preventief naar huis te sturen en de mensen te vragen 14 dagen in thuisquarantaine te blijven. In overleg met de GGD zijn de vervolgstappen bepaald. Tevens is gekeken naar de mogelijke oorzaak van de min of meer gelijktijdige uitbraak van besmettingen op één afdeling. De directie vermoedde dat er een relatie bestaat met het luchtbehandelingssysteem, dat geen verse lucht van buiten haalt, maar de lucht koelt en recirculeert. Daarom is een specialist aangetrokken die aanbevelingen heeft opgesteld voor de locaties in Capelle en Gouda.

De coronacrisis laat ook financiële sporen na. Promen zal een aanmerkelijk slechter jaar hebben dan de afgelopen jaren. Voorlopige cijfers wezen uit dat 2020 een negatief resultaat te zien zou geven. Dit is het gevolg van het wegvallen van omzet bij klanten, doordat er onvoldoende medewerkers waren die konden werken, het wegvallen van omzet omdat er minder instroom was van medewerkers uit de PW, maar ook door de vele extra kosten die zijn gemaakt zoals voor het vervoer, ontsmettingsmiddelen, mondkapjes, het coronaproof inrichten van werkplekken, auto’s, verbouwingen, extra ketenvoorzieningen voor de medewerkers in het Groen, aanpassingen luchtbehandelingssystemen etc. Promen verwachtte dan ook het jaar 2020 af te sluiten met een nadelig saldo van ongeveer € 1,25 miljoem. Het Rijk heeft aan de gemeenten voor 2020 in twee tranches compensatiemiddelen coronaverliezen SW-bedrijven toegekend. Voor het werkgebied gebied van Promen komt de bijdrage van de 1e tranche neer op een bedrag van € 1,25 miljoen. Door middel van een begrotingswijziging is aan de deelnemende gemeenten naar rato een extra bijdrage gevraagd ten laste van deze compensatiemiddelen. Alle raden hebben positief gereageerd op dit verzoek waardoor Promen een nihil resultaat prognosticeert.

Het luchtbehandelingsadvies kwam er op neer dat in de gebouwdelen zonder adequate mechanische (gegarandeerde) ventilatie alsnog een dergelijk systeem aangebracht zou moeten worden. Om te voorkomen dat die ventilatie de ruimte opwarmt, zal moeten worden voorzien in de koeling van de ingezogen verse lucht. De effecten van deze aanpassing en uitbreiding van de luchtbehandelingssystemen zijn het grootst voor de locatie Gouda.

De kosten van de noodzakelijke aanpassing en uitbreiding van de luchtbehandelingssystemen in Gouda en Capelle kwamen neer op € 1,1 miljoen. Mede door de inzet van de compensatiemiddelen 2e tranche van € 0,7 miljoen is Promen tot een dekkend voorstel gekomen waardoor het luchtbehandelingssysteem aan alle eisen kan voldoen.

De gemeente Gouda heeft via de 1e tranche € 0,468 miljoen en via de 2e tranche € 0,262 miljoen bijgedragen aan de dekking van het tekort en aan de aanpassing en uitbreiding van het luchtbehandelingssysteem.

Meer informatie: www.promen.nl

4.6.2.6 Bedrijvenschap Regio Gouda (BRG)

Openbaar belang en visie
Het Bedrijvenschap Regio Gouda ontwikkelt het bedrijventerrein Gouwe Park even ten westen van Gouda, langs de A20 en A12. Met deze ontwikkeling draagt deze gemeenschappelijke regeling bij aan het versterken van het vestigingsklimaat in Gouda en de regio voor het midden- en kleinbedrijf en grote ondernemers.

Binnen deze gemeenschappelijke regeling werken de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samen. De gemeenten nemen elk voor 1/3 deel in het uiteindelijk voor- of nadelig financieel resultaat bij afsluiting van de ontwikkeling. Het Bedrijvenschap is tot medio 2018 geheel gefinancierd met van de gemeente Gouda betrokken vreemd vermogen. Vanwege de grote hoeveelheid grondverkopen vanaf eind 2017 heeft het Bedrijvenschap het vreemd vermogen geheel afgelost. Door de gemeente Gouda zijn en worden geen investeringen in het Bedrijvenschap gedaan.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
In 2020 zijn er 3 definitieve verkoopovereenkomsten gesloten. Verder zijn er in 2020 vier eerder verkochte percelen juridisch overgedragen. Daarnaast zijn twee reserveringsovereenkomsten gesloten, die naar verwachting in 2021 tot een koopovereenkomst zullen leiden. De stand van zaken eind 2020 is dat er nog 1 kavel beschikbaar is voor verkoop.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van deze gemeenschappelijke regeling van 4 december 2019 is besloten om in de jaren 2020 en 2021 over te gaan tot tussentijdse fysieke winstuiterkering en in 2022, bij beëindiging van deze gemeenschappelijke regeling het dan resterend saldo uit te keren. In dit verband heeft in 2020 heeft de eerste uitkering aan de deelnemende gemeenten plaatsgevonden.
Dit betrof een bedrag van € 3.000.000; per deelnemende gemeente derhalve € 1.000.000. Zowel in 2021 als ook in het jaar 2022 wordt een winstuitkering van dezelfde omvang verwacht.

Gevolgen coronacrisis
Direct bij het begin van de coronacrisis viel de belangstelling voor de resterende kavels op Gouwe Park nagenoeg volledig weg. In één geval is een eerder getekende koopovereenkomst zelfs ontbonden. Rond de zomer kwam daar verandering in. Sindsdien is de belangstelling enigszins hersteld. Ondernemers zijn evenwel voorzichtig geworden in het doen van nieuwe investeringen. Dit is een gevolg van gebrek aan perspectief en anderzijds door de terughoudendheid van financiële instellingen om de voorgenomen nieuwbouw te financieren.

Meer informatie: www.gouwepark.nl

4.6.2.7 Grondbank Het Groene Hart (GHGH)

Openbaar belang en visie
Vanaf 2011 functioneert de Grondbank Het Groene Hart (Grondbank RZG Zuidplas) als stallingbedrijf. De gronden zijn bedoeld voor de ontwikkeling van de Zuidplaspolder tot een gebied voor wonen, werken en natuur, indirect draagt de Grondbank bij aan het invullen van de regionale woningbouwopgave.Het aandeel van Gouda in de Grondbank is 6%. Voor dit percentage draagt Gouda bij aan de kosten van de Grondbank en staat via een verliesvoorziening samen met de andere deelnemers garant voor de eventuele tekorten.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
Uit een taxatie uit 2019 blijkt dat de marktwaarde van de gronden van de Grondbank op € 74,5 miljoen ligt, dat is € 21 miljoen onder de boekwaarde van € 95,5 miljoen. Ook in 2020 zijn de gesprekken tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas over de grondverkoop voor de woningbouwplannen in het Middengebied van de Zuidplaspolder voortgezet. Parallel aan deze overleggen is de gemeente Zuidplas verder gegaan met het uitwerken van de ontwikkelplannen tot een Masterplan Middengebied. In de gesprekken die eind 2020 nog liepen tussen de gemeente Zuidplas en de Grondbank is het uitgangspunt voor de Grondbank bij verkoop van de gronden een kostenneutrale afsluiting van deze gemeenschappelijke regeling.

Gevolgen coronacrisis
De coronacrisis heeft nauwelijks gevolgen gehad voor de Grondbank. Aan de inkomstenkant, bij de verhuur en pacht van de gronden zijn op heel beperkte schaal maatregelen in de vorm van uitstel van huur nodig gebleken als gevolg van de coronacrisis. Ten opzichte van de totale begroting van de Grondbank, zijn de financiële gevolgen hiervan nihil. Aan de uitgavekant heeft de coronacrisis niet geleidt tot extra uitgaven. Omdat de vraag naar woningen onverminderd groot is gebleven, heeft de coronacrisis ook geen gevolgen gehad voor de planontwikkeling van de gemeente Zuidplas voor woningbouw in de Zuidplaspolder. Daardoor is ook in 2020 op grond van de besluiten en de hieraan gekoppelde planologische invulling de reële kans op het inlopen op de verliesvoorziening overeind gebleven.

4.6.2.8 Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG)

Openbaar belang en visie

De RDOG bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de burgers in de regio Hollands Midden in normale en crisisomstandigheden. Daarnaast zet de RDOG in om de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken. Dit gebeurt door de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, volksgezondheid en ambulancezorg.

W*ijze dienen belang*

De RDOG geeft uitvoering aan drie diensten: de GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst), GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) en RAV (Regionale Ambulance Dienst). De werkzaamheden lopen uiteen van structurele en preventieve maatregelen tot aan de voorbereiding op gezondheidsbedreiging en effectief optreden bij een daadwerkelijke gezondheidsbedreiging. Voor de openbare gezondheidszorg komt daar het bevorderen van de toegang tot zorg nog bij.

Wettelijke taken

1. Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de benodigde opschaling in het kader van de infectieziekten bestrijding COVID-19 ten behoeve van het grootschalig testen en uitvoeren van de bijbehorende bron- en contactonderzoeken.
2. De overige wettelijke GGD-taken zijn uitgevoerd zover de lockdown dit toestond. Het gevolg was dat personele capaciteit beschikbaar kwam voor de bestrijding van corona.

Publieke Zorg Jeugd

1. Voor de Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) 0-19 jaar is overeenkomstig landelijke afspraken een noodplan uitgewerkt en vervolgens is met deze afspraken gewerkt. Zo veel als mogelijk is doorgegaan met de JGZ en met name de werkzaamheden voor de jongste kinderen hadden daarbij prioriteit. De CJG's zijn open gebleven. Voor de oudere kinderen die normaliter op school werden gezien, is de JGZ zoveel mogelijk in een andere vorm doorgegaan. Uiteindelijk zijn achterstanden ten opzichte van het reguliere pakket ontstaan, die niet ingehaald worden.
2. De taken voor gezondheidsbevordering werden in het nieuwe schooljaar weer opgepakt, veelal digitaal.
3. Voor Toezicht kinderopvang is een landelijk "vinger-aan-de-pols"-beleid uitgevoerd.

Het Rijksvaccinatieprogramma voor jonge kinderen is doorgegaan, groepsvaccinaties zijn gestart met inhaalcampagnes.

Maatschappelijke Zorg/Veilig Thuis

1. Er was sprake van een daling van de instroom bij Veilig Thuis ten opzichte van de verwachte groei. De werkzaamheden zijn verder volledig uitgevoerd, zij het soms in iets andere vorm.
2. Het Crisisinterventieteam zag in het tweede kwartaal een duidelijke stijging, in het derde kwartaal was er sprake van stabilisatie.
3. Het Meldpunt Zorg en Overlast en het Jeugdpreventieteam zagen een stabilisatie van het aantal meldingen.
4. Vanaf 1 januari 2020 geldt de Wet verplichte GGZ, de werkprocessen zijn afgestemd en de taken werden uitgevoerd volgens plan.

Dit alles heeft geleid tot een behoedzaam financieel beleid.

Geneeskundige Hulp bij Ongelukken en Rampen

GHOR heeft een coördinerende en adviserende rol bij zowel zorgorganisaties als de veiligheidsregio. Activiteiten in de afgelopen periode zijn onder meer het monitoren van de patiëntenstroom COVID-19 en monitoren planvorming zorgsector COVID-19. GHOR is tevens gestart met het project informatiedeling tussen de zorgketen (via het informatiesysteem LCMS Geneeskundige Zorg) en de crisisorganisatie.

Een aantal geplande activiteiten is tijdens de eerste fase van de COVID-19 crisis niet doorgegaan. De vrijvallende capaciteit hierdoor is gebruikt voor de crisistaken, voor uitbreiding en intensivering van relaties in het zorgnetwerk en voor nieuwe taken (zoals ketenregie en advisering noodverordening.)

Het jaarplan Opleiden, Trainen, Oefenen wordt in 2020 beperkt uitgevoerd en in een andere opzet. De financiële effecten van corona op het programma GHOR zijn opgenomen in de declaratie van de GGD bij het ministerie van VWS.

De RDOG geeft uitvoering aan drie diensten: de GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst), GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) en RAV (Regionale Ambulance Voorziening). De werkzaamheden lopen uiteen van structurele en preventieve maatregelen tot aan de voorbereiding op gezondheidsbedreiging en effectief optreden bij een daadwerkelijke gezondheidsbedreiging. Voor de openbare gezondheidszorg komt daar het bevorderen van de toegang tot zorg nog bij.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
De RDOG voert een groot aantal taken voor inwoners, gemeenten en overige cliënten uit op een manier die kwalitatief voldoende is en die, binnen de huidige randvoorwaarden, zo efficiënt mogelijk is ingericht. Uit diverse onderzoeken bleek dat de capaciteit bij de RDOG ver onder het landelijk gemiddelde lag van vergelijkbare GGD-en. Ook wees de accountant in 2019 op diverse gebreken binnen de organisatie.

Dit was aanleiding voor de RDOG om het programma RDOG2024 op te starten, waarbij onderzoek wordt gedaan welke toekomstige investeringen en capaciteit nodig zijn om een robuuste organisatie te realiseren. De resultaten van het onderzoek worden vervolgens gebruikt voor de realisatie van diverse verbeteringen. In 2020 zijn diverse structurele verbeteringen aangebracht om diverse staffuncties te versterken, zoals op strategisch gebied en HRM.

Het programma richt zich vier jaar 2020-2024) op de vereiste organisatieontwikkeling binnen RDOG en de samenwerking met haar doelgroepen, opdrachtgevers en (keten)partners. Het programma RDOG2024 zorgt ervoor dat de RDOG in 2024 een (strategisch) wendbare, moderne (datagedreven) en klantgerichte organisatie is. Een organisatie die meebeweegt met veranderingen in de samenleving en met integrale gezondheidsdeskundigheid bijdraagt aan een gezonder en veiliger Hollands Midden. Daarbij heeft de RDOG extra oog voor inwoners in kwetsbare situaties. De kracht van het programma ligt in het verbeteren van de interne processen zodat de inwoners merkbaar betere ondersteuning krijgen. Dit terwijl de taken van de RDOG voor de opdrachtgevers op een moderne, datagedreven wijze worden uitgevoerd tegen aanvaardbare kosten. De resultaten van het programma RDOG2024 komen rond april 2021.

Risico's: de kosten gaan voor de baten uit en in de beginjaren 2020 en 2021 zijn de kosten van het programma RDOG2024 hoger dan de opbrengsten.

Meer informatie: www.rdoghm.nl

Corona, over de GGD-werkzaamheden
De uitbraak van het coronavirus in februari 2020 had het hele jaar een grote impact op de RDOG. De organisatie heeft een vitale maatschappelijke en wettelijke functie in de infectieziektebestrijding, waarvoor veel inzet van medewerkers werd gevraagd. Daarnaast werden diverse GGD-taken in aangepaste vorm uitgevoerd om te borgen dat de potentiele verspreiding van corona werd voorkomen.

Begin juni werd het plan voor grootschalig testen en uitvoeren van de bijbehorende corona- en contactonderzoeken door GGD'en gepresenteerd. De afgelopen periode stond in het teken van de daarvoor benodigde opschaling van de corona-werkzaamheden van de GGD. Als gevolg van het strakke kabinetsbeleid met de intelligente lockdown, werd het virus in de zomerperiode goed teruggedrongen. Dit had ook te maken met de positieve invloed van de zomerse temperaturen. Ondertussen werd duidelijk dat de corona-taken voor een langere periode uitgevoerd moesten worden. De RDOG heeft daarom ingezet op het bestendigen van deze taken in de RVE (Resultaat Verantwoordelijke Eenheid) Corona. Hierdoor ontstond de ruimte om na de zomer de reguliere taken weer volledig op te pakken.

In de zomer nam het aantal besmettingen van het coronavirus in Nederland weer toe. In die periode was de RVE Corona nog in opbouw. Ondanks de relatief beperkte capaciteit –mede door het RDOG-beleid om medewerkers van de vakantierust te laten genieten- is het gelukt om deze besmettingshaarden tijdig te signaleren en bleven deze clusters relatief beperkt in het aantal besmettingen.

Begin september bleek dat de opmars van het virus aan de zogenaamde tweede golf was begonnen. Deze opgave van de bestrijding hiervan was dermate groot, dat de opschaling van alle corona-werkzaamheden ook in september nog volop gaande is. Op verzoek van het ministerie van VWS werd daarom meer opgeschaald dan de in de zomer gemaakte afspraken.

Inmiddels werd ook duidelijk wat de financiële consequenties voor de RDOG-organisatie waren:
1. De extra corona-werkzaamheden van de GGD waren fors. Dit betrof met name de taken op het gebied van crisisbeheersing. Het ging hierbij om het grootschalig testen, het bron- en contactonderzoek, en de adviesfunctie voor (zorg)instellingen. De financiële consequenties hiervan werden toen geraamd op € 7,4 miljoen. Dit werd gefinancierd rechtstreeks via het ministerie van VWS.
2. Diverse GGD-taken werden in aangepaste vorm uitgevoerd. Dit had allerhande effecten. Zo waren er bijvoorbeeld consequenties voor de planning van uitvoering, werden andere werkvormen gekozen en werden werkruimten aangepast. Ook deze kosten kwamen in aanmerking voor compensatie via het ministerie van VWS.
3. De laboratoria ontvingen de vergoeding voor de analyses van de testen via de GGD'en in Nederland. De financiële consequenties hiervan werden geraamd op € 27 miljoen.
4. Niet uitgevoerde taken ten gevolge van de lockdown/corona. Met het ministerie van VWS en de VNG werden afspraken gemaakt hoe hiermee om te gaan. Uitgangspunt was dat de Bpi / Bpk (Bijdragen per inwoner c.q. bijdrage per kind) gehandhaafd bleef. Echter taken uit schil 3 en schil 4 die niet werden uitgevoerd werden ook niet in rekening gebracht. De RDOG HM bezag in het laatste kwartaal welke taken konden worden ingehaald c.q. alsnog in 2020 uitgevoerd. Dit was mede afhankelijk van de ontwikkelingen van het virus in de laatste maanden van 2020.

Situatie eind 2020
De GGD-werkzaamheden rondom testen en traceren verliepen aan het einde van 2020 soepel.Er was sprake van acceptabele doorlooptijden en een compleet bron- en contactenonderzoek was mogelijk. De aandacht verschoof in belangrijke mate naar de vaccinatiecampagne. Voor de uitvoering van de vaccinatiewerkzaamheden op de drie grote GGD-locaties die als eerste werden ingericht zijn, is een groot contract aangegaan met het Nederlandse Rode Kruis (NRK). Het NRK organiseert in belangrijke mate de planning van het personeel en alle operationele vaccinatieactiviteiten op de locaties. Het NRK functioneert daarmee als payroll organisatie voor de ingezette medewerkers. Daardoor blijft het GGD-personeel beschikbaar voor het uitvoeren van de reguliere GGD-werkzaamheden. In afstemming met de betreffende gemeenten is gekozen om locaties in te richten als centrale vaccinatielocaties, te weten De Limeshal in Alphen aan den Rijn en De Dick van Dijk hal in Gouda.

Risico's: de ontwikkeling van corona is zeer dynamisch evenzo de maatregelen om de pandemie te beteugelen. De financiële effecten hiervan kunnen fors zijn. In het algemeen is financiering vanuit VWS hiervoor beschikbaar.

Meer informatie: https://eengezonderhollandsmidden.nl/dashboard/dashboardthemas/corona

4.6.2.9 Veiligheidsregio Hollands-Midden (VRHM)

Openbaar belang en visie
De Veiligheidsregio Hollands Midden behartigt de belangen van deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Alsmede het realiseren van een gecoördineerde inzet van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
Brandweer en Crisisbeheersing.
Belangrijke ontwikkelingen in 2020 zijn nog steeds zaken zoals het werven van brandweervrijwilligers, het blussen van complexere branden (in combinatie met technologische ontwikkelingen), de mogelijke consequenties Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) voor vrijwilligers en de effecten van de invoering van de Omgevingswet. Een belangrijk punt in 2020 was de toekomstbestendige bluswatervoorziening. Dit zal samen met gemeenten en drinkwaterbedrijven middels een pilot met een combinatie van waterwagens en watertransportsystemen opgepakt worden. Deze pilot volgt einde 2021/begin 2022.

Vanuit het onderdeel risico- en crisisbeheersing werd in 2020 onder meer gewerkt aan het uitvoeren van risicoanalyses over fysieke veiligheid in de openbare ruimte, het opstellen van adviezen voor de vergunningverlening en het voorbereiden van de multidisciplinaire crisisorganisatie bij een grootschalig incident. In 2020 is gestart met het minder regelgericht en meer risicogericht werken. Ook richtte de VRHM zich meer op risicomanagement van de veiligheidsketen.

Gemeenschappelijke Meldkamer
De meldkamer is belast met het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen ten behoeve van de hulpdiensten. Daarnaast is het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten een belangrijke taak. In 2020 werd toegewerkt naar een virtueel genetwerkte organisatie van alle meldkamers met maximaal tien meldkamerlocaties. Aan de overdracht van mensen en middelen wordt op dit moment gewerkt. Verder zal er in de nabije toekomst veel meer ingespeeld worden op technische ontwikkelingen.

Bevolkingszorg
De praktijk leert dat andere hulpdiensten steeds meer voor wat betreft bevolkingszorg van gemeenten verwachten dat ze 24/7 inzetbaar zijn. Binnen de mogelijkheden van gemeenten wordt dit opgepakt. Een kwetsbaar punt voor gemeenten is de overgang van gemeentelijke crisisorganisatie naar staande gemeentelijke organisatie en de nafase. Hieraan wordt gewerkt door de gemeenten in samenwerking met de Veiligheidsregio. Dit is wel vertraagd door de coronacrisis aangezien dit, wat betreft bevolkingszorg, nu veel van gemeenten vergt.

Gevolgen Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) voor brandweervrijwilligers
Een belangrijk punt voor de toekomst dat voor structurele kosten zal zorgen is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). Doel van deze wet is om de rechtspositie van ambtenaren zoveel mogelijk gelijk te stellen aan die van werknemers in het bedrijfsleven. Dit heeft ook gevolgen voor brandweervrijwilligers. Brandweervrijwilligers worden onder de Wnra als deeltijdwerkers gezien die in aanmerking komen voor een arbeidscontract, pensioen moeten opbouwen enz. Momenteel is de veiligheidsregio bezig met het uitwerken van een aantal oplossingsrichtingen.

Meer informatie: www.vrhm.nl

4.6.2.10 Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)

Openbaar belang en visie
De Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is de uitvoeringsorganisatie voor gemeentelijke- en waterschapsbelastingen van tien deelnemende gemeenten en het Hoogheemraadschap van Rijnland. De BSGR voert ook taxaties uit (bepaalt de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten). Het beleid van heffing en invordering van belastingen en de belastingverordeningen worden door de deelnemers zelf vastgesteld.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
De BSGR heeft in 2020 aanslagen opgelegd tot een bruto bedrag van € 494 miljoen (2019: € 472 miljoen). Het verschil wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de uitbreiding met de gemeente Leiderdorp (€ 13,5 miljoen), deels door areaaluitbreiding binnen gemeentes zelf en door de stijging van de tarieven bij de deelnemers.

Alle grote kohieren zijn conform planning opgelegd. Door de coronacrisis zijn er wel wijzigingen opgetreden voor met name de kohieren precario en toeristenbelasting. Zo heeft de gemeenteraad van Gouda in oktoberr 2020 besloten om de tarieven voor toeristenbelasting, precario terrassen en uitstallen van goederen op 0 vast te stellen voor 2020 en 2021. Dit betekent dat er voor het belastingjaar 2020 geen aanslagen toeristenbelasting, precario terrassen en precario uitstallen van goederen zijn opgelegd . Bij de kleinere kohieren is meerdere malen afgeweken van de planning. Dit heeft onder andere te maken met de complexiteit van de aanlevering waardoor de gegevens vaak niet op tijd worden aangeleverd. De BSGR heeft een exotenmodule ontwikkeld. Hiermee kunnen deelnemers gemakkelijk de bestanden aanleveren, zodat deze door de BSGR rechtstreeks in het systeem kunnen worden ingelezen. Gouda heeft in 2020 de eerste ervaringen opgedaan met deze exotenmodule in combinatie met het zaaksysteem van Gouda.

Verder zijn er op het gebied van automatisering veel ontwikkelingen. Zo is er een nieuwe afnamefunctionaliteit vanuit de landelijek voorziening WOZ ontwikkeld, wordt er gewerkt aan een implementatie van het Handelsregister en gaat de levering vanuit de Basisregistratie Kadaster drastisch wijzigen. Daarnaast is de keuze gemaakt om van de applicatie naar de SaaS (software as a service)- omgeving bij Centric over te stappen.

Vanaf 2019 is het kostprijscalculatiemodel volledig van toepassing. Bij de deelnemers wordt een voorschot in rekening gebracht. Na afloop van het jaar vindt een afrekening plaats op basis van het werkelijk aantal opgelegde aanslagen. In het model is voor ieder type aanslag een kostprijs bepaald waarvan de hoogte afhankelijk is van de complexiteit van de heffingsmaatstaf. De systematiek van de berekening van de bijdrage aan de BSGR heeft voor Gouda in financieel opzicht gunstig uitgepakt.

Meer informatie: www.bsgr.nl

4.6.3 Vennootschappen en coöperaties

4.6.3.1 Sport.Gouda B.V.

Openbaar belang en visie
Sport.Gouda is het zelfstandige sportbedrijf van de gemeente Gouda. De organisatie beheert en exploiteert een breed aanbod van sportvoorzieningen en draagt zorg voor activiteiten die voortkomen uit het gemeentelijke sportbeleid.
De gemeente Gouda is de grootste opdrachtgever. De wederzijdse rechten en plichten zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). De aandelen van Sport.Gouda zijn volledig in handen van de gemeente.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
Doordat de sportaccommodaties een groot deel van het jaar niet gebruikt konden worden, heeft de gemeente Sport.Gouda een korting op de huur van circa 1,25 miljoen euro verstrekt. Een groot deel daarvan, mogelijk zelfs alles, ontvangt de gemeente terug van het Rijk. Met deze korting heeft Sport.Gouda op haar beurt haar huurders een aanzienlijk deel van de huur over 2020 niet in rekening hoeven brengen. Ondanks gederfe inkomsten heeft Sport.Gouda het jaar daarmee financieel goed kunnen afsluiten.

In het laatste kwartaal van 2020 is een nieuwe directeur aangetreden.

Meer informatie: www.sportpuntgouda.nl

4.6.3.2 Cyclus N.V.

Openbaar belang en visie
Cyclus is een overheidsonderneming waarbij negen gemeenten in de regio aandeelhouder zijn. Het bedrijf richt zich voornamelijk op afvalbeheer: inzameling van huishoudelijk afval en verwerking van deze afvalstromen. Voor Gouda voert Cyclus daarnaast ook reinigingstaken in het openbaar gebied uit, ook is Cyclus marktpartij voor de uitvoering van de gladheidsbestrijding in Gouda. De gemeente Gouda bezit 23,5% van de aandelen.

Ontwikkelingen en risico's 2020
In 2020 is er frequent overlegd over de taken en de invulling daarvan op het gebied van met name afval en reiniging. Dit ook in het licht van de wensen en mogelijkheden voor een toekomstige verlenging van de dienstverleningsovereenomst Afval.

Consequenties
Er is een goede toekomst voor het bedrijf Cyclus.De afvalwereld staat echter niet stil, Cyclus zal met deze ontwikkelingen rekening moeten houden met marrktconformiteit en klanttevredenheid als uitgangspunten.

Meer informatie: www.cyclusnv.nl

4.6.3.3 Oasen N.V.

Openbaar belang en visie
Oasen is het drinkwaterbedrijf van Midden Holland, de gemeente Gouda is een van de aandeelhouders. Kernactiviteiten zijn het winnen, zuiveren, distribueren en verkopen van drinkwater.

De uitvoering van de taken van Oasen heeft geen directe link met programmadoelstellingen van de gemeente. Er is uiteraard wel sprake van een algemeen belang van goed drinkwater.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
In algemene zin is geïnvesteerd in veiligheid zowel op het gebied van drinkwaterkwaliteit als op het gebied van de continuïteit van de drinkwatervoorziening.

Meer informatie: www.oasen.nl

4.6.3.4 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Openbaar belang en visie
De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank verstrekt kredieten tegen lage tarieven of onder garantie van Nederlandse overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van provincies, een hoogheemraadschap en gemeenten, waaronder Gouda.

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
In 2020 heeft de BNG over het boekjaar 2019 een dividend van € 104.700 uitgekeerd. In de primitieve begroting 2020 was een bedrag van € 175.000 geraamd. In de meerjarenramingen 2021-2024 is een jaarlijkse dividenduitkering van € 100.000 begroot.
In 2020 heeft de ECB onder andere de BNG aanbevolen tot september 2021 af te zien van volledige uitkering van het dividend; naar de huidige inzichten zal de BNG in april 2021 een gedeelte uitkeren waarna het restant in oktober 2021 zal volgen.

Over 2020 heeft BNG Bank een nettowinst van € 221 miljoen gerealiseerd; een stijging van 36% ten opzichte van het jaar 2019. Deze stijging is enerzijds het gevolg van een een relatief laag bedrag aan in 2020 genomen risicovoorzieningen (voordeel) en anderzijds een afname van het resultaat financiele transactief (nadeel).
Aan de BNG worden geen bijdragen gedaan.

Meer informatie: www.bngbank.nl

4.6.3.5 Coöperatie ParkeerService U.A.

Openbaar belang en visie
Gouda is sinds 2016 lid van de Coöperatie ParkeerService U.A., een coöperatie die gespecialiseerd is in alle aspecten van parkeren. De leden - 15 gemeentes - zijn vertegenwoordigd in de Algemene Ledenvergadering (ALV).

Ontwikkelingen 2020 en eventuele risico's
In 2020 zijn de voorbereidingen voor de visie 2025 opgesteld. Begin 2021 is deze visie door de leden van de Coöperatie ParkeerService vastgesteld.

Op basis van het financiële rekenmodel weten de leden op welke wijze de toerekening van de kosten van de dienstverlening tot stand komt. Door de te realiseren schaalvoordelen zullen bestaande leden meer werkzaamheden in de coöperatie kunnen onderbrengen en zijn de risico’s voor de coöperatie bij het opnemen van nieuwe leden minimaal.

Meer informatie: www.parkeerservice.nl

4.6.4 Lijst verbonden partijen, balansgegevens en bijdragen

Tabel 1: Belangen en vertegenwoordiging verbonden partij

De eerste tabel geeft informatie over de vertegenwoordiging in de besturen door de gemeente Gouda, het openbaar belang dat gediend is en de bestuurlijke invloed die Gouda heeft op de verbonden partij.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam organisatie	Wijze van dienen van het gemeentebelang	Openbaar belang	Belang van de gemeente in verbonden partij
Regio Midden-Holland	In het AB zitten twee collegeleden die door de raad benoemd zijn.	Regionale beleidvorming en strategische belangbehartiging van de aangesloten gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard Waddinxveen en Zuidplas.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem.
Omgevingsdienst Midden-Holland	In het AB zitten twee collegeleden die door het college zijn aangewezen.	Bijdrage leveren aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.	18% Stemverhouding op basis van budget € 100.000= 1 stem.
Groenalliantie Midden-Holland en omstreken	In het AB zitten twee leden die door de raad en het college zijn aangewezen.	Beheer van recreatieterreinen voor regionale dagrecreatie in Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Alphen aan den Rijn, Krimpenerwaard en enkele kleinere gebieden. Ook is men beheerder en ontwikkelaar van routestructuren in het Groene Hart.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem
Streekarchief Midden-Holland	In het AB zitten twee collegeleden die door de raad benoemd zijn.	Het conform de archiefwet bewaren van de archieven van de besturen en ambtelijke instel-lingen van de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan de IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en het ISMH.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem
Promen	In het AB zit een collegelid die door het college is aangewezen.	Uitvoering geven aan de Wet Sociale Werkvoorziening. Daarnaast het uitvoeren van re-integratieactiviteiten voor werkzoekenden met een Participatiewet-uitkering.	14,2 %. Ieder AB lid heeft 1 stem.
Bedrijvenschap Regio Gouda	De leden van het AB worden door de raden danwel uit de colleges aangewezen. Hiervan moet tenminste 1 lid deel uitmaken van het college van B&W. Gemeente Gouda wijst de plaatsvervangend voorzitter aan.	Het in een samenwerkingsverband van Gouda, Waddinxveen en Zuidplas ontwikkelen van het bedrijventerrein Gouwe Park.	33,3 %. Ieder DB lid heeft 1 stem.
RZG Zuidplas Grondbank	In het AB zitten twee collegeleden die door het college zijn aangewezen. Het college van Gouda doet een bindende voordracht voor het DB lid.	Het verwerven van strategische grondposities in de Zuidplaspolder voor een integrale gebiedsontwikkeling. Tevens de verkoop van de verworven gronden tegen een zo gunstig mogelijke waarde ontwikkeling van deze gronden.	5% Ieder AB lid heeft 1 stem
Regionale dienst Openbare gezondheidszorg Hollands Midden	In het AB zit een lid die door de raad is aangewezen. Het lid maakt deel uit van het college	De RDOG bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van burgers in regio Hollands Midden in normale en crisisomstan-digheden. Ook zet RDOG in om effecten van gezondheids-bedreigingen te beperken.	8% Aantal stemmen gebaseerd op inwoneraantal
Veiligheidsregio Hollands Midden	Het AB wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.	Belangenbehartiging van de aan de regeling deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast aan het realiseren van een gecoördineerde inzet bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.	8% Aantal stemmen gebaseerd op inwoneraantal

Naam organisatie	Wijze van dienen van het gemeentebelang	Openbaar belang	Belang van de gemeente in verbonden partij
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	In het AB zit een collegelid die door het college benoemd is.	Het heffen en invorderen van lokale belastingen voor de deelnemers. Daarnaast het bepalen van de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in deze gemeente.	10,22% Aantal stemmen gerelateerd aan bijdrage in kalenderjaar.

Vennootschappen en coöperaties

Naam organisatie	Wijze van dienen van het gemeentebelang	Openbaar belang	Belang van de gemeente in verbonden partij
Sport.Gouda	DE AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid. Voor de afgenomen diensten is een dienstverleningsovereen-komst afgesloten.	Het realiseren, beheren en exploiteren van voorzieningen en accommodaties op het gebied van sport, ontspanning en recreatie, zoals het Groenhovenbad, gymzalen, sporthallen en velden. Daarnaast worden voor derden activiteiten uitgevoerd zoals buitenschoolse activiteiten, organisatie en uitvoering van sport-evenementen, arrangementen voor bedrijfssporten en ook advies en consult.	100% stemrecht als aandeelhouder.
N.V. BNG	DE AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid. Voor de afgenomen diensten is een dienstverleningsovereen-komst afgesloten.	Het uitvoeren van gespecialiseerde financiële dienstverlening voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger	0,15% stemrecht als aandeelhouder.
Oasen N.V.	DE AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid.	Het leveren van drinkwater voor de inwoners van Gouda en een groot aantal andere gemeenten in het Groene Hart.	9,63% stemrecht als aandeelhouder.
NV Cyclus	DE AVA wordt vertegenwoordigd door een collegelid. Voor de afgenomen diensten is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.	Advisering over het beheer van openbare ruimte en afval beheer. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan deze beheer taak. Daarnaast wordt ook informatie en advies gegeven over regionaal en lokaal afvalbeleid. Als zodanig levert zij ook een bijdrage aan een schoon, heel en veilig leefmilieu.	20% Ieder AB lid heeft 1 stem
Coöperatieve Parkeerservice U.A.	De gemeente wordt vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering (ALV)	ParkeerService ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.	9,1 % Ieder lid heeft 1 stem

Tabel 2: Meest recente balansgegevens en risico's
In de tweede tabel zijn de meest recente vermogensontwikkelingen en de risico's opgenomen. Verwacht wordt dat er geen substantiële wijzigingen in het vermogen van deze verbonden partijen zullen optreden. Risico's van enige omvang zijn benoemd in de kolom risico's. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeenschappelijke regelingen (bedragen * € 1.000)

Naam	Eigen vermogen 1-1-2020	Eigen vermogen 31-12-2020	Vreemd vermogen 1-1-2020	Vreemd vermogen 31-12-2020	Risico's
Regio Midden Holland	628	633	400	487	
Omgevingsdienst Midden-Holland	3.115	2.317	8.037	8.871	
Groenalliantie	8.202	9.037	4.633	3.684	
Streekarchief Midden-Holland	222	289	369	280	
Promen	2.524	4.186	9.749	8.153	
Bedrijvenschap Regio Gouda	10.369	8.307	632	428	
RZG Zuidplas Grondbank	-17.253	-16.837	92.509	94.225	
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg	3.948	6.577	29.237	40.621	
Veiligheidsregio Hollands Midden	5.496	5.773	33.601	35.583	
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	1.524	909	10.873	10.899	

Vennootschappen en coöperaties (bedragen * € 1.000)

Naam	Eigen vermogen 1-1-2020	Eigen vermogen 31-12-2020	Vreemd vermogen 1-1-2020	Vreemd vermogen 31-12-2020	Risico's
Sport.Gouda	1.252	1.248	2.398	3.850	
N.V. BNG	4.887.000	5.097.000	144.802.000	155.262.000	
Oasen N.V.	112.187	116.724	168.537	178.877	
Cyclus N.V.	9.513	9.858	21.763	25.431	
Coöperatie ParkeerService U.A.	1.844	1.983	1.973	2.072	

Tabel 3: Bijdragen, bijdragen t.o.v. totaal, en verwacht resultaat
In de derde tabel zijn de begrote en gerealiseerde bijdragen 2020 opgenomen, alsmede de begrote bijdrage ten opzichte van het totaal en het verwachte resultaat in 2020.

Voor het Bedrijvenschap Regio Gouda, Oasen N.V. en de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten wordt geen jaarlijkse bijdrage betaald. Voor het Bedrijvenschap regio Gouda en RZG Grondbank Zuidplas geldt dat de gemeente mogelijk een bijdrage moet leveren of kan ontvangen bij het afsluiten van een grondexploitatie. Voorlopig is de verwachting bij beide verbonden partijen dat de grondexploitaties minimaal budgettair neutraal kunnen worden afgesloten.

Toelichting op substantiële verschillen komt bij de betreffende programma's aan de orde.

In onderstaande tabel zijn alleen de verbonden partijen vermeld waaraan in 2020 een financiële bijdrage is verstrekt. De financiële bijdrage aan de verbonden partijen BNG, Oasen en Bedrijvenschap regio Gouda was in 2020 nihil.

Gemeenschappelijke regelingen (bedragen * € 1.000)

Verbonden partij (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020 initieel	Bijdrage Totaal	Bijdrage t.o.v. Totaal	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Regio Midden Holland	134	408	32,8%	134	128	125
Omgevingsdienst Midden-Holland	3.034	18.067	16,8%	3.242	3.349	3.012
Groenalliantie	543	1.407	38,6%	543	540	516
Streekarchief Midden-Holland	472	1.251	37,7%	512	496	465
Promen	10.197	27.138	37,6%	11.268	10.717	10.342
Bedrijvenschap Regio Gouda	0	0		0	0	0
RZG Zuidplas Grondbank	135	2.255	6,0%	135	135	140
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg	4.006	42.853	9,3%	4.262	4.262	2.630
Veiligheidsregio Hollands Midden	4.545	49.301	9,2%	4.637	4.614	4.459
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	1.196	11.704	10,2%	1.314	1.196	1.430
Totaal gemeenschappelijke regelingen	**24.262**	**154.384**	**15,7%**	**26.047**	**25.437**	**23.119**

Vennootschappen en coöperaties (bedragen * € 1.000)

Verbonden partij (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020 initieel			Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Sport.Gouda B.V.	5.720			5.642	5.785	4.990
Cyclus N.V.	9.576			9.774	9.893	10.085
Coöperatie ParkeerService U.A.	466			466	448	175
Totaal vennootschappen en coöperaties	**15.762**			**15.882**	**16.126**	**15.250**

4.7 Grondbeleid

4.7.1 Inleiding

Voor het werken met grondexploitaties zijn regels opgenomen in het gemeentelijk grondbeleid en artikel 16 van het BBV (besluit begroting en verantwoording). Aan de hand van deze regels wordt in deze paragraaf verslag gedaan van het grondbeleid in het algemeen en de resultaten binnen grondexploitaties in het bijzonder.

4.7.2 Grip op de grondexploitaties

De gemeente Gouda voert actief grondbeleid via de projecten Westergouwe en Spoorzone. Hiermee realiseert de gemeente belangrijke beleidsdoelen op het gebied van werkgelegenheid, bereikbaarheid en wonen. Verder is de gemeente vanuit risicobeheersing bewust terughoudend met het openen van nieuwe grondexploitaties, zoals vastgelegd in de nota Grondbeleid. Het openen van nieuwe grondexploitaties blijft mogelijk voor het realiseren van beleidsdoelen. Verder ondersteunt de gemeente marktpartijen bij het realiseren van projecten door grond te verkopen en bestemmingsplannen aan te passen (faciliterend grondbeleid).

De gemeente maakt de risico's binnen de grondexploitaties beheersbaar. Dit doet de gemeente door realistisch te ramen in de grondexploitaties; door optimalisaties door te voeren in plannen en door contractafspraken te maken met marktpartijen. Als het nodig is, neemt de gemeente tijdig haar verliezen en worden voorzieningen gevormd. Doordat de projecten worden opgeknipt in fases met korte looptijden, kunnen nauwkeurige berekeningen worden gemaakt en kan sneller worden ingespeeld op marktontwikkelingen.

De gemeente overlegt met de accountant over de economische vooruitzichten voor de grondexploitaties. Voor de kosten en opbrengsten worden indexen bepaald. De gehanteerde indexen zijn door de accountant goedgekeurd. Een onafhankelijk bureau controleert ieder jaar de berekeningen van onze grondexploitaties. Hierdoor wordt de betrouwbaarheid van de berekeningen groter en worden de financiële risico's kleiner.

Er zijn in 2020 geen nieuwe grondexploitaties geopend. In december 2020 is de grondprijzenbrief 2021 vastgesteld.

4.7.3 Financieel resultaat

De gemeente heeft 2 actieve grondexploitaties. De rapportage Meerjaren Perspectief Grondexploitaties bevat actuele informatie over deze projecten. Hieronder wordt ingegaan op de grootste veranderingen binnen de grondexploitaties.

Westergouwe
De grondexploitatie Westergouwe bestaat uit drie fases, waarbij fase 1 en 2 vrijwel gereed zijn. Voor fase 3 is eind 2020 het stedenbouwkundig plan en het bestemmingsplan vastgesteld. In 2021 begint de verkoop van fase 3 en de start van de bouw wordt verwacht voor eind 2021/begin 2022.

Spoorzone
De grondexploitatie Spoorzone is in 2005 geopend om woningbouw, bedrijvigheid en onderwijs te realiseren langs de Burgemeester Jamessingel. Er zijn nog 2 kavels voor bebouwing over: Een kavel wordt verkocht voor sociale woningbouw. Het bestemmingsplan is hiervoor in 2020 herzien. Voor de andere kavel worden plannen met een hotel uitgewerkt.

Resultaat
Het resultaat van de twee grondexploitaties is vrijwel ongewijzigd. Hierdoor is er geen effect op het resultaat. De totale voorziening voor nadelige grondexploitaties per 31 december 2020 bedraagt € 2,62 miljoen. Vanwege de vertrouwelijkheid wordt alleen het totaal bedrag van de voorzieningen voor grondexploitaties vermeld.

Het beeld voor 2020 is:

Voorziening per 31-12-2019	Mutatie voorziening in 2020	Voorziening per 31-12-2020
€ 2,62 miljoen	nihil	€ 2,62 miljoen

4.8 Interbestuurlijk toezicht

4.8.1 Inleiding

Gemeenten hebben te maken met een toezichthouder per beleidsdomein. De provincie is op grond van de Wet revitalisering generiek toezicht de toezichthouder voor financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, monumentenzorg, archief- en informatiebeheer en huisvesting vergunninghouders.

4.8.2 Rapportage IBT

De rapportage en verantwoording op de voorgeschreven domeinen uit de met de provincie Zuid-Holland gesloten bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht vindt plaats aan de hand van onderstaand overzicht. De score (kleur stoplicht) is gebaseerd op instructie die door de toezichthouder ter beschikking is gesteld.

Financiën	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025.	Oranje	De begroting 2021 is niet reëel en structureel in evenwicht. Dat is wel het geval in het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Ruimtelijke ordening	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.	Groen	De bestemmingsplannen voldoen aan de regels van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Omgevingsrecht	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.	Rood	Alle genoemde documenten zijn vastgesteld en bekendgemaakt aan de gemeenteraad. Als gevolg van Corona en enkele personele implicaties zijn echter niet alle hier genoemde deadlines gehaald.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Monumentenzorg	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten.	Groen	De gemeente beschikt over een adviescommissie op grond van de Erfgoedwet die adviseert over uit te voeren werken aan Rijksmonumenten die op grond van de Erfgoedwet zijn beschermd. Deze adviescommissie adviseert tevens op grond van de Verordening fysieke leefomgeving over uit te voeren werken aan gemeentelijke monumenten die op grond van de Verordening fysieke leefomgeving zijn beschermd. Deze commissie is deskundig op het gebied van Monumentenzorg betreffende bouwhistorische en bouwkundige opleiding en kennis op het gebied van cultuurhistorie, bouw en architectuurhistorie, restauratie en historisch landschap/stedenbouw.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Archief- en informatiebeheer	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde.	Oranje	De kleur oranje wordt dit jaar niet nader onderbouwd door de rapportage informatiebeheer omdat de gemeente heeft besloten deze rapportage eens per twee jaar uit te brengen. Volgend jaar rapporteren we over de afgelopen 2 jaar. Echter, de staat van het archief- en informatiebeheer is nog altijd te kwalificeren met de kleur oranje. Er is nog altijd teveel niet op orde om de kleur groen te gebruiken. Het op orde brengen van de informatiehuishouding om informatie (vooral digitaal) op tijd te vernietigen, ordelijk te ontsluiten en, indien duurzaam, te bewaren is een zaak van de lange adem. De informatiearchitectuur van een gemeente is erg complex en veelomvattend. De Wet open overheid en de nieuwe archiefwet zorgen wel voor een extra impuls bij het op orde brengen van de informatiehuishouding.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Huisvesting vergunninghouders	Groen/Oranje/ Rood	Toelichting
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand.	Groen	
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Gevraagde informatie	Stand van zaken
Voorsprong per 1 januari van het verantwoordingsjaar.	10
Fase interventieladder op 1 januari.	Taakstelling gerealiseerd.
Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar.	23
In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders.	11
Achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar.	2
Fase interventieladder op 1 juli.	Signaleren.
Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar.	27
In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders.	30
Voorspong per 31 december van het verantwoordingsjaar.	1
Fase interventieladder op 31 december.	Taakstelling gerealiseerd.
Toelichting:	
De taakstelling is gerealiseerd mede door de goede samenwerking met de woningcorporaties.	

5 Jaarrekening

5.1 Inleiding

Het overzicht van baten en lasten vormt samen met de balans, het taakveldenoverzicht en de SiSa-bijlage de jaarrekening. De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole.

Het overzicht van baten en lasten biedt inzicht in het financiële eindresultaat van 2020 met een analyse en een toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de laatst bijgestelde begroting. De financiële positie van de gemeente bij de aanvang en het einde van het verslagjaar kan uit de balans worden afgelezen. Het overzicht met de gerealiseerde baten en lasten per taakveld is voor de vergelijkbaarheid meerjarig weergegeven. In de SiSa-bijlage wordt verantwoording afgelegd over de zogenaamde specifieke uitkeringen.

De grondslag voor deze jaarrekening als onderdeel van de jaarstukken ligt in hoofdstuk IV, artikelen 24 tot en met 58a, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Benadrukt wordt dat alle vergelijkingen, voor zover niet anders gemeld, worden gemaakt met de begroting 2020 na de 3e wijziging.

5.2 Overzicht van baten en lasten

Aanvankelijk was het saldo van de begroting 2020, zoals door de raad vastgesteld in het najaar van 2019, € 1.070.000 positief. In de loop van het jaar heeft de raad drie begrotingswijzigingen vastgesteld. Na de 3e begrotingswijziging 2020 bedroeg het verwachte resultaat € 694.000 negatief. Uiteindelijk sluit de jaarrekening 2020 met een voordelig resultaat van € 11.793.000. Zie de navolgende overzichten.

Van elk programma en van de algemene dekkingsmiddelen zijn de lasten, de baten en het saldo vermeld, waarna het gerealiseerde totaal saldo wordt gepresenteerd. In de tabel zijn de baten vermeld met een -teken. Een positief saldo bij een programma in de kolom "Jaarrekening 2020" geeft aan hoeveel de lasten hoger zijn dan de baten oftewel hoeveel het programma de gemeente heeft gekost. Het gevolg is ook dat het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten van - € 6.693.000 positief is.

Exploitatie (bedragen * € 1.000)		Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
01 Economie, werk en onderwijs	Lasten	20.454	19.213	17.960	1.253	V
	Baten	-8.007	-6.836	-6.757	-79	N
	Saldo	**12.447**	**12.377**	**11.203**	**1.175**	**V**
02 Energie en klimaat	Lasten	26.320	27.332	28.931	-1.598	N
	Baten	-28.945	-29.691	-31.296	1.604	V
	Saldo	**-2.625**	**-2.359**	**-2.365**	**6**	**V**
03 Wonen en leefomgeving	Lasten	42.161	46.927	46.904	24	V
	Baten	-16.726	-15.456	-20.910	5.454	V
	Saldo	**25.435**	**31.471**	**25.993**	**5.478**	**V**
04 Sociaal domein	Lasten	123.125	143.255	140.863	2.392	V
	Baten	-27.388	-38.804	-39.853	1.049	V
	Saldo	**95.737**	**104.451**	**101.010**	**3.440**	**V**
05 Cultuur, sport en recreatie	Lasten	18.228	19.132	19.084	48	V
	Baten	-2.634	-2.568	-3.389	822	V
	Saldo	**15.593**	**16.565**	**15.695**	**870**	**V**
06 Leefbaarheid en veiligheid	Lasten	9.157	10.424	10.269	155	V
	Baten	-171	-376	-269	-108	N
	Saldo	**8.986**	**10.048**	**10.000**	**48**	**V**
07 Bestuur en organisatie	Lasten	28.471	29.280	27.785	1.495	V
	Baten	-3.163	-3.666	-4.655	989	V
	Saldo	**25.308**	**25.614**	**23.130**	**2.484**	**V**
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	Lasten	38	1.006	1.361	-355	N
	Baten	-180.286	-189.899	-192.721	2.822	V
	Saldo	**-180.248**	**-188.893**	**-191.359**	**2.467**	**V**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Lasten	267.953	296.570	293.156	3.413	V
	Baten	-267.321	-287.296	-299.850	12.553	V
	Saldo	**632**	**9.273**	**-6.693**	**15.967**	**V**

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden verrekend met het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten. Toevoegingen verhogen de lasten van een programma, onttrekkingen leiden tot hogere baten. Als het totaal van de onttrekkingen groter is dan de toevoegingen, verbetert het uiteindelijke rekeningresultaat. Zie daartoe de navolgende tabel waarin de onttrekkingen zijn vermeld met een -teken.

Reserves (bedragen * € 1.000)		Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Storting in reserves P01	Lasten	0	368	368	0	
Storting in reserves P02	Lasten	0	0	0	0	
Storting in reserves P03	Lasten	3.870	2.765	2.457	308	V
Storting in reserves P04	Lasten	0	1.000	1.000	0	
Storting in reserves P05	Lasten	0	-400	0	-400	N
Storting in reserves P06	Lasten	0	0	0	0	
Storting in reserves P07	Lasten	660	660	660	0	
Storting in reserves Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	500	2.567	2.567	0	
Totaal stortingen in reserves	**Totaal**	**5.029**	**6.960**	**7.051**	**-92**	**N**
Onttrekking aan reserves P01	Baten	-303	-951	-753	-198	N
Onttrekking aan reserves P02	Baten	0	-23	-23	0	
Onttrekking aan reserves P03	Baten	-721	-6.442	-3.500	-2.942	N
Onttrekking aan reserves P04	Baten	-4.400	-4.246	-4.246	0	
Onttrekking aan reserves P05	Baten	-350	-2.156	-2.156	0	
Onttrekking aan reserves P06	Baten	-2	-238	-236	-2	N
Onttrekking aan reserves P07	Baten	-955	-1.291	-1.008	-283	N
Onttrekking aan reserves Algemene dekkingsmiddelen	Baten	0	-194	-230	36	V
Totaal onttrekkingen aan reserves	**Totaal**	**-6.732**	**-15.540**	**-12.151**	**-3.389**	N
Gerealiseerd saldo mutaties reserves	**Saldo**	**-1.702**	**-8.580**	**-5.100**	**-3.480**	**N**

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten en het totaal van mutaties in de reserves worden opgeteld en leiden tot het gerealiseerde resultaat. Het uiteindelijke rekeningresultaat bedraagt derhalve € 11.793.000 positief (in 2019 € 8.951.000 positief). De 3e begrotingswijziging 2020 sloot met een saldo van € 694.000 negatief. Het uiteindelijke rekeningresultaat valt daardoor € 12.487.000 hoger uit dan geraamd in de laatste begrotingswijziging.

Resultaat (bedragen * € 1.000)		Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Saldo	632	9.273	-6.693	15.967	V
Gerealiseerd saldo mutaties reserves	Saldo	-1.702	-8.580	-5.100	-3.480	N
Gerealiseerd resultaat		**-1.070**	**694**	**-11.793**	**12.487**	**V**

Algemene dekkingsmiddelen
Het BBV schrijft voor de algemene dekkingsmiddelen te specificeren naar ten minste:
- lokale heffingen
- algemene uitkeringen
- dividend
- saldo financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Zie daartoe het volgende overzicht.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury - Lasten	-2.094	-1.051	-883	-168
0.5 Treasury - Baten	-262	-192	-277	85
Saldo	**-2.356**	**-1.243**	**-1.161**	**-83**
0.61 OZB woningen - Lasten	693	692	727	-35
0.61 OZB woningen - Baten	-7.460	-7.154	-7.485	331
Saldo	**-6.767**	**-6.462**	**-6.758**	**296**
0.62 OZB niet-woningen - Lasten	179	179	189	-10
0.62 OZB niet-woningen - Baten	-7.268	-7.574	-7.796	222
Saldo	**-7.089**	**-7.395**	**-7.608**	**212**

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.63 Parkeerbelasting - Lasten	117	117	123	-6
0.63 Parkeerbelasting - Baten	-3.876	-2.876	-3.435	559
Saldo	**-3.759**	**-2.759**	**-3.312**	**553**
0.64 Belastingen overig - Lasten	87	87	80	7
0.64 Belastingen overig - Baten	-2.554	-2.425	-2.356	-69
Saldo	**-2.467**	**-2.338**	**-2.276**	**-62**
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds - Lasten	0	0	0	0
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds - Baten	-158.223	-168.181	-169.586	1.405
Saldo	**-158.223**	**-168.181**	**-169.586**	**1.405**
0.8 Overige baten en lasten - Lasten	1.056	982	1.030	-48
0.8 Overige baten en lasten - Baten	-643	-1.496	-1.785	289
Saldo	**413**	**-514**	**-755**	**241**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) - Lasten	0	0	96	-96
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) - Baten	0	0	0	0
Saldo	**0**	**0**	**96**	**-96**
Totaal saldo taakvelden	**-180.248**	**-188.893**	**-191.359**	**2.467**

Het BBV schrijft ook voor afzonderlijk aandacht te besteden aan het bedrag voor onvoorzien.

Zie daartoe het onderstaande overzicht.

Resultaat (bedragen * € 1.000)		Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Onvoorzien	Lasten	151	0	0	0	

De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de 2e begrotingswijziging 2020 besloten tot aframing van de post voor onvoorzien naar nihil.

5.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In dit hoofdstuk zijn toelichtingen opgenomen bij de belangrijkste afwijkingen binnen de verschillende programma's voor zover deze groter zijn dan € 100.000.

5.3.1 Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	20.454	19.213	17.960	1.253	V
Baten	-8.007	-6.836	-6.757	-79	N
Saldo van baten en lasten	**12.447**	**12.377**	**11.203**	**1.175**	V
Mutaties in reserves	-303	-583	-386	-198	N
Gerealiseerd resultaat	**12.144**	**11.794**	**10.817**	**977**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

3.4 Economische promotie
Kenniscentrum bodemdaling
De kosten die in 2020 geraamd waren voor dit kenniscentrum zijn, door vertraging in de uitvoering, voorzien voor 2021 en verder. Het beschikbaar gestelde budget is daardoor in 2020 niet besteed. Aan de lastenkant leidt dit tot een voordeel van € 184.000.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Leerplicht
In 2020 is er geen beslag gelegd op de flexibele schil voor personeel. Bij uitval is Gouda verplicht direct voor vervanging te zorgen van leerplichtambtenaren werkzaam voor Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen. Dit levert een voordeel op van € 157.000.

Kindgebonden financiering peuteropvang en VVE
De subsidieregeling kindgebonden financiering peuteropvang en VVE is mede bedoeld voor kinderopvangorganisaties om een kwaliteitsslag te maken in de Voorschoolse Educatie. De pilots die hiervoor gestart zouden moeten worden zijn echter grotendeels nog niet gestart. De organisaties hebben echter wel begrotingen ingediend die daarop gebaseerd waren. De niet bestede bedragen over 2019 zijn daarom inmiddels teruggevorderd in 2020; mede hierdoor is een onderschrijding op deze post te zien van € 617.000.

Mutaties in reserves
Kenniscentrum Bodemdaling
De kosten die in 2020 voorzien waren voor dit Kenniscentrum zijn door vertraging in de uitvoering, voorzien voor 2021 en verder. De hiervoor geraamde onttrekking van € 200.000 aan de reserve Cofinanciering regionale projecten was niet nodig.

5.3.2 Programma 2 Energie en klimaat

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	26.320	27.332	28.931	-1.598	N
Baten	-28.945	-29.691	-31.296	1.604	V
Saldo van baten en lasten	**-2.625**	**-2.359**	**-2.365**	**6**	V
Mutaties in reserves	0	-23	-23	0	
Gerealiseerd resultaat	**-2.625**	**-2.382**	**-2.388**	**6**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

7.2 Riolering
Aan de voorziening Riolering wordt € 1.664.000 meer toegevoegd dan begroot. Dit is deels te verklaren door € 821.000 meer baten dan begroot, waarvan € 688.000 baten van gebruikers betreffen, en een hoger bedrag aan berekende compensabele BTW over de kosten voor de uitvoer van werkzaamheden ten behoeve van riolering dan geraamd.

7.3 Afval
Aan de voorziening Afvalstoffenheffing wordt € 260.000 onttrokken, waar een dotatie van € 105.000 was begroot. Dit is deels te verklaren door € 778.000 meer baten dan begroot en € 536.000 meer gerealiseerde kosten dan begroot voor de uitvoer van werkzaamheden ten behoeve van afvalinzameling en -verwerking. Hierdoor is ook het berekende bedrag aan compensabele BTW hoger dan geraamd. De voorziening is na onttrekking volledig uitgeput.

De hogere kosten voor de inzameling van afval (€ 440.000) zijn grotendeels gelegen in de afrekening met Cyclus (€ 331.000). Verder zijn in 2020 de kosten voor de PMD-vermarkting voor de jaren 2018 en 2019 afgerekend (€ 82.000).

Overschrijding van de geraamde kosten voor afvalverwijdering met € 163.000 is voornamelijk gelegen in het afvalbrengstation (Ecopark). De in de dienstverleningsovereenkomst met Cyclus opgenomen kosten hiervoor zijn € 32.000 gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. Door het verruimen van de openingstijden vanaf week 18 tot en met jaareinde zijn de kosten gestegen met € 131.000.

Meer baten uit hoofde van afvalstoffenheffing leiden tot een voordeel van € 348.000 ten opzichte van begroting.

De ingezamelde hoeveelheden en inkomsten uit hoofde van vergoedingen voor PMD en oud papier en karton zijn hoger dan voorgaand jaar en de al naar boven bijgestelde begroting. Het positieve verschil ten opzichte van de begroting bedraagt uiteindelijk € 476.000.

7.4 Milieubeheer
De financiële afwikkeling van de Regeling reductie energiegebruik leidt vanwege de coronabeperkingen tot zowel een voordeel aan de lastenkant als een even groot nadeel aan de batenkant voor € 275.000.

5.3.3 Programma 3 Wonen en leefomgeving

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	42.161	46.927	46.904	24	V
Baten	-16.726	-15.456	-20.910	5.454	V
Saldo van baten en lasten	**25.435**	**31.471**	**25.993**	**5.478**	V
Mutaties in reserves	3.149	-3.676	-1.043	-2.634	N
Gerealiseerd resultaat	**28.584**	**27.795**	**24.951**	**2.844**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
Beheer overige gronden
Er is sprake van een voordeel op inkomsten erfpacht, verkoop Clematislaan en de voormalige onderwijslocatie Oosthoef van in totaal € 1.105.000. De realisatie was eind 2020 en na het tweede ijkmoment.

2.1 Verkeer en vervoer
Dagelijks onderhoud Grijs - wegen
Gouda heeft € 315.000 meer vergoedingen uit hoofde van degeneratie ontvangen dan geraamd. Deze wordt toegevoegd aan de voorziening Groot Onderhoud Openbare Ruimte, aangezien tegenover deze vergoeding te maken kosten uit hoofde van groot onderhoud aan straatwerk/wegen staan. Daarnaast is voor € 91.000 aan vergoedingen ontvangen voor uitgevoerde werkzaamheden aan voetpaden, pleinen en straten, waar voor hetzelfde bedrag kosten voor de uitvoer van de werkzaamheden staan.

Uit de controle van de accountant blijkt dat € 154.000 minder gedoteerd hoeft te worden aan de voorziening Groot Onderhoud Openbare Ruimte ten behoeve van groot onderhoud aan wegen dan aanvankelijk geraamd werd.

Straatreiniging
In de herfst zijn ten opzichte van hetgeen geraamd meer ten laste van de voorziening Riolering te brengen kosten gemaakt, waardoor minder kosten zijn toegerekend aan straatreiniging. Hierdoor treedt een voordeel op van € 188.000.

Verbetering doorstroming verkeer
Herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied
Dit project heeft vertraging opgelopen, waardoor minder kosten zijn gemaakt. Inmiddels verloopt de realisatie redelijk volgens planning. Hierdoor is er minder onttrokken aan de reserve. Er ontstaan verschillen in de jaarschijven, terwijl de eindwaarde minder fluctueert. De voordelen op het saldo van lasten en baten - in totaal € 2.051.000 - worden verrekend met de reserve (daar is sprake van een nadeel).

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie
Dagelijks Onderhoud Groen
Als gevolg van coronamaatregelen is minder dagelijks onderhoud aan Groen uitgevoerd dan aanvankelijk geraamd, dit leidt tot een voordeel in de lasten van € 227.000. De baat van € 90.000 betreft een ontvangen subsidie van de Provincie voor werkzaamheden aan de ecologische verbinding Steinse Groen.

8.1 Ruimtelijke ordening
Anterieure overeenkomsten
De baten van de anterieure overeenkomsten worden in veel gevallen eerder ontvangen, terwijl de werkzaamheden pas in het jaar daarna worden verricht. Voor 2020 zijn voor het eerst de baten voor een deel doorgeschoven naar het jaar waarin de kosten worden gemaakt. Dat levert eenmalig een nadeel op. Nadeel op de baten € 181.000, voordeel op de lasten € 140.000.

8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijfsterreinen)
Grondexploitaties
Bij de Grondexploitatie Westergouwe is meer gronduitgifte geweest dan begroot, dat zorgt voor meer inkomsten. Hier staat een vermindering van de boekwaarde tegenover. Er is een voordeel op het project Middenwillens, daar staat een nadeel op de reserve tegenover. Per saldo is sprake van een voordeel in de explotatie van € 385.000.

8.3 Wonen en bouwen
Wijkontwikkeling
Hier zijn kosten verantwoord, maar heeft de uitvoering vertraging gehad door Flora en Fauna regels bij de sloop. Daarnaast heeft het project Gedenklaan vertraging gekend, maar hebben partijen met de vaststellingsovereenkomsten inmiddels een start gemaakt. Er zijn inkomsten ontvangen voor het project Zuidelijke Stempel Oost en Gedenklaan. Zowel aan de lastenkant als aan de batenkant is sprake van voordelen van € 271.000 resp. € 221.000.

Stadsvernieuwing - Wonen boven winkels
In de afgelopen jaren zijn subsidiebeschikkingen afgegeven voor Wonen boven winkels (WoBoWi). Aan de lastenkant is een voordeel opgetreden van € 116.000. Aan de batenkant bedraagt het voordeel € 53.000. Dit heeft te maken met de balansafwikkeling voorgaande jaren, ter dekking van de kosten Restauratie Gemeentelijke Monumenten (zie programma 5).

Bouw- en Woningtoezicht en Bouwplanbegeleiding Westergouwe
Het nadeel op de lasten van € 79.000 wordt veroorzaakt door aanvullende personele inzet als gevolg van het toegenomen aantal vergunningsaanvragen. Ten opzichte van de bijgestelde begroting konden toch meer bouwprojecten vergund worden, met name in Westergouwe. Dit heeft geresulteerd in een voordeel op de legesinkomsten van € 460.000.

Reserves
Reserve Zuidelijk Stationsgebied
Bij de verbetering van de verkeersdoorstroming is sprake van minder lasten en meer inkomsten. Dit voordeel wordt verrekend met deze reserve, derhalve wordt minder onttrokken € 2.050.000 aan deze reserve.

Reserve Versnellen woningbouw en transformatie
Het voordeel op deze reserve van € 400.000 wordt gecompenseerd door een nadeel van gelijke omvang op programma 8.

Reserve Wijkontwikkeling
Er zijn meer baten en minder lasten op de Wijkontwikkeling, per saldo een voordeel van € 492.000. Conform de Nota Reserves en Voorzieningen wordt dit gestort in de reserve Wijkontwikkeling.

Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden Middenwillens
De onttrekking aan deze reserve is lager, omdat minder kosten zijn gemaakt. Hierdoor ontstaat een nadelig verschil van € 346.000.

5.3.4 Programma 4 Sociaal domein

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	123.125	143.255	140.863	2.392	V
Baten	-27.388	-38.804	-39.853	1.049	V
Saldo van baten en lasten	**95.737**	**104.451**	**101.010**	**3.440**	V
Mutaties in reserves	-4.400	-3.246	-3.246	0	
Gerealiseerd resultaat	**91.336**	**101.205**	**97.765**	**3.440**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Statushouders
In 2020 is in verband met het uitstel van de ingangsdatum vanuit beleid minder ingezet op de voorbereiding van de nieuwe wet inburgering. Daarnaast was er budget gereserveerd om een programma voor de bestaande groep te ontwikkelen. In totaal is sprake van een voordeel van € 407.000.

Maatschappelijke ondersteuning
Een voordelig verschil van € 150.000 wordt verklaard door positieve mutaties uit circulaires.

6.2 Wijkteams
Sociaal Teams
Het project Onafhankelijke clientondersteuning, uitgevoerd met extra middelen van het Rijk, heeft door corona vertraging opgelopen. Het project wordt in 2021 afgerond. Deze middelen worden overgeheveld naar 2021. Daarnaast is de subsidie voor het sociaal team voor € 115.000 lager toegekend dan begroot. Het totale voordeel binnen dit taakveld bedraagt € 219.000.

6.3 Inkomensregelingen
Armoedebeleid
Het afgelopen jaar zijn extra middelen ingezet om kinderen digitaal onderwijs te kunnen laten volgen (aanschaf laptops). Dit heeft uiteindelijk geleid tot een nadeel op het budget van € 68.000. In het begin van het jaar leek er minder beroep gedaan te worden op de sportvoucherregeling waardoor het budget omlaag bijgesteld is; gedurende het jaar is dit toch weer toegenomen waardoor er een nadeel is onstaan tov de begroting van € 72.000.Voor het overige zijn er een aantal kleinere afwijkingen op de andere posten binnen armoedebeleid (nadeel € 49.000).

Kwijtscheldingen rioolheffing/ afvalstoffenheffing en OZB
Voor een bedrag van € 153.000 is meer kwijtschelding verleend dan begroot. De verdere toelichting op deze post vindt plaats bij de verschillenanalyse binnen programma 2, Energie en Klimaat, taakveld 7.2 Riolering en taakveld 7.3 Afval.

Voorziening bijstandsvorderingen
De inbaarheid van uitstaande bijstandsvorderingen wordt jaarlijks opnieuw ingeschat en geactualiseerd. Dit percentage wordt obv historie voor 2020 ingeschat op 75% als zijnde niet inbaar. Omdat de vorderingen toegenomen zijn in 2020 wordt er een extra dotatie gedaan aan de voorziening om dit af te dekken. Dit levert ten opzichte van de begroting een nadeel op van € 138.000. Daartegenover staat echter het voordeel op de extra baten die opgenomen zijn onder de andere posten binnen de inkomensregelingen.

BBZ
Zowel de uitgaven als de inkomsten van de zelfstandigen zijn lastig vooraf te ramen. Door corona is er minder beroep gedaan op de BBZ (wel op de Tozo-regeling). Per saldo levert dit een voordeel op van € 151.000.

Tozo
Per saldo is er op de baten en lasten € 288.000 voordeel ten opzichte van de begroting. Van het Rijk heeft Gouda € 1,088 miljoen aan compensatie ontvangen voor de extra uitvoeringskosten die zijn ontstaan door deze regeling. Ruim € 800.000 is met de 2e begrotingswijziging al toebedeeld aan andere begrotingsposten. Voor het restantbedrag heeft geen begrotingswijziging plaatsgevonden maar deze kosten zijn, verdeeld over verschillende posten wel gemaakt (zie ook 'Uitvoeringskosten inkomensregelingen').

Bijstandsverlening en Inkomensvoorziening
De aantallen uitkeringsgerechtigden zijn in 2020 gestegen met 146 naar totaal 1733 op 31 december 2020. Dit heeft geleid tot extra uitgaven maar door de bijstelling van het macrobudget naar boven vanwege de ontstane economische situatie is er over het hele jaar een positef saldo van € 1,4 miljoen ontstaan op de participatiewet-uitkeringen. Omdat met de 3e begrotingswijziging al € 1,2 miljoen is afgeraamd (ten gunste van het resultaat) is er nu nog een voordeel te zien van per saldo € 240.000.

Uitvoeringskosten inkomensregelingen
Deze kosten zijn o.a. toegenomen door de extra werkzaamheden die gepaard zijn gegaan met de Tozo-regeling; het nadeel op deze post van € 93.000 wordt gecompenseerd met het voordeel op de post Tozo.

6.4 Begeleide participatie
Sociale Werkvoorziening
Overig voordeel van € 290.000 is ontstaan door positieve effecten van rijkscirculaires (extra uitkeringen mei en september) en inclusief de effecten van ombuigingen 2020.

Een voordeel van € 261.000 wordt voor een deel veroorzaakt doordat coronacompensatiemiddelen SW-bedrijven beschikbaar moeten blijven ter dekking van coronaverliezen SW-bedrijven .

6.5 Arbeidsparticipatie
Begeleiding Werk & Re-integratie
Het voordeel van in totaal € 338.000 heeft betrekking op "Trajecten en Opleidingen" en "Dienstverlening Promen". Door corona konden lang niet alle geplande activiteiten doorgang vinden.

Eigen lasten Participatie
Het voordeel wordt voor € 439.000 veroorzaakt door de correctie compensabele BTW over de jaren 2012-2019. Voor een bedrag van € 439.000 is teveel betaalde BTW terugontvangen nadat bezwaar is gemaakt bij de Belastingdienst.

Regionale Projecten - ESF
Bij deze vaak jaaroverschrijdende projecten is het saldo van lasten en baten budgetneutraal. Het resterende voordeel van € 40.000 wordt voor een groot deel verklaard door afwikkelingen en eindafrekeningen op projecten van voorgaande jaren.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
Begeleiding
Het nadeel aan de lastenkant van € 1.188.000 wordt veroorzaakt door de toename in het aantal cliënten, meer indicaties in zwaardere vorm van begeleiding en hogere uitnutting van indicaties.

HBH
De toename van het aantal cliënten en de kosten per cliënt droegen bij aan het nadeel van € 392.000 aan de lastenkant.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
PGB Jeugd
Het aantal jeugdigen dat een PGB toegekend heeft gekregen, was in 2020 lager dan in 2019. Dit leidt tot een voordeel van € 220.000. Een van de oorzaken is dat PGBs met name verstrekt worden voor begeleiding en behandeling. Deze vormen van zorg die in 2020 verhoudingsgewijs minder zijn afgegeven vanwege de coronacrisis.

ZIN Jeugd
In 2020 is het aantal jeugdigen dat jeugdzorg ontvangt, zoals verwacht, stabiel gebleven. De zwaarte van de zorg is iets minder gestegen dan verwacht. Een toename van de kosten heeft zich voorgedaan bij begeleiding en behandeling. Dit is een trendmatige ontwikkeling. De inzet op volumebeheersing binnen de GGZ had een positief effect op het saldo. Dit geldt ook voor Jeugdzorg Plus waar door provinciale sturing en sturing vanuit Gewoon Thuis minder plaatsingen gerealiseerd zijn. Daarnaast heeft de coronapandemie invloed gehad op de verleende zorg en kosten aan jeugdhulp. Tot slot geldt voor het gehele jeugddomein dat de ontwikkeling van uitgaven afhankelijk is van vele variabelen zoals het aantal jeugdigen, de looptijd en de omvang van indicaties en prijs. Het uiteindelijke voordelige verschil op de lasten bedraagt € 1.596.000.

6.81 Ge-escaleerde zorg 18+
Beschermd Wonen
Het voordeel van € 1,357 miljoen aan de lastenkant is te verklaren doordat het Innovatiefonds Beschut Wonen en het Doorbraakfonds Maatschappelijke Zorg niet volledig zijn benut. Dit komt, omdat de projecten minder snel van de grond zijn gekomen dan verwacht. Daarnaast wordt € 900.000 van het voordeel gebruikt ter dekking van het tekort op Maatschappelijke Opvang. Het voordeel aan de batenkant van € 255.000 wordt veroorzaakt doordat er door de groei van het aantal cliënten meer Eigen Bijdrage is geïnd dan begroot.

Maatschappelijke opvang (MO)
Uitgaven voor MO worden gedekt vanuit de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang (DU MO) en het budget voor Beschermd Wonen. Omdat er niet voldoende middelen in de DU MO zitten om het geheel aan activiteiten dat onder dat budget staat te financieren, wordt een deel van het budget van Beschermd Wonen hiervoor ingezet. De kosten in 2020 zijn hoger dan normaal door extra uitgaven door corona.

Vrouwenopvang (VO)
Het voordeel aan de lastenkant is te verklaren doordat er in de septembercirculaire extra middelen vanuit het Rijk zijn ontvangen. Hier was niet op gerekend. Daarnaast zijn in verband met corona minder uitgaven gedaan met betrekking tot 'oplossing noodbedden', 'schade traditionele praktijken' en 'Veilig Thuis' dan begroot. Het nadeel aan de batenkant wordt veroorzaakt doordat € 65.000 van de begrote SPUK-middelen (€ 73.800) betrekking hebben op 2021 en daarom ten gunste van dat jaar zijn gekomen.

6.82 Ge-escaleerde zorg 18+
JBJR
De extra jeugdmiddelen van ruim € 5 miljoen die met het 2e ijkmoment beschikbaar zijn gesteld, zijn volledig ten gunste van het ZIN Jeugd-budget gekomen. Ongeveer € 200.000 hiervan is echter bestemd voor JBJR. Daarnaast is er sprake van een stijging die in 2019 reeds is ingezet en in 2020 heeft doorgezet. Dit is terug te voeren op een stijging in de aantallen cliënten en de gemiddelde prijs per cliënt.

5.3.5 Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	18.228	19.132	19.084	48	V
Baten	-2.634	-2.568	-3.389	822	V
Saldo van baten en lasten	**15.593**	**16.565**	**15.695**	**870**	V
Mutaties in reserves	-350	-2.556	-2.156	-400	N
Gerealiseerd resultaat	**15.243**	**14.009**	**13.539**	**470**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

5.1 Sportbeleid en activering
Uitvoering sportbeleid
Bij de lasten is sprake van een nadeel van € 145.000 omdat Gouda vooralsnog maar 79,9% krijgt in plaats van 100% voor de subsidieregeling met betrekking tot BTW (SPUK). Bij de baten is er een voordeel van € 149.000 vanwege uitbetaling van 100% in plaats van 80% over 2019 voor SPUK.

5.2 Sportaccommodaties
De rijksvergoeding voor gederfde huurinkomsten van sportaccommodaties is ontvangen na de eerdere neerwaartse bijstelling van de gemeentelijke begroting. Per saldo komen de baten daardoor € 714.000 hoger uit dan geraamd.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
Evenementen
Diverse evenementen konden niet doorgaan vanwege corona. Van de hiervoor beschikbare middelen is € 120.000 niet besteed.

5.5 Cultureel erfgoed
Subsidie Gevelherstel
Van het ter beschikking gestelde budget Gevelherstel G750 van € 150.000 werd € 15.000 besteed.

Reserves
Reserve Versnellen woningbouw en transformatie
De mutatie op de reserve heeft conform begroting plaatsgevonden. Per saldo is ook het financiële effect op de exploitatie, taakveld 0.10, nihil. Zie ook de toelichting bij programma 3.

5.3.6 Programma 6 Leefbaarheid en veiligheid

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	9.157	10.424	10.269	155	V
Baten	-171	-376	-269	-108	N
Saldo van baten en lasten	**8.986**	**10.048**	**10.000**	**48**	V
Mutaties in reserves	-2	-238	-236	-2	N
Gerealiseerd resultaat	**8.983**	**9.809**	**9.764**	**46**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

1.2 Openbare orde en veiligheid
Weerbaarheid bestuur
De besteding van deze van het Rijk ontvangen middelen kon in verband met coronaprioritering niet plaatsvinden. Daardoor is € 120.000 niet tot besteding gekomen.

Rijksgelden radicalisering
Van het beschikbare budget van € 205.000 is in verband met corona slechts € 18.000 uitgegeven. Derhalve een nadeel van € 187.000.

Toezicht en handhaving parkeren
Zowel handhaving op fietsparkeren als op het reguliere (betaald) parkeren was in 2020 ondergeschikt aan prioriteiten als gevolg van corona. Op basis van de uren-nacalculatie is meer tijd aan corona-gerelateerde zaken besteed en minder aan de oorspronkelijke kern-handhavingstaken. Binnen dit taakveld is daardoor een voordeel opgetreden van € 98.000.

Turfmarktkerk
In de verdere afwikkeling van dit dossier in 2020 zijn met name juridische kosten en kosten voor adviezen van derden gemaakt. Deze kosten waren niet begroot. In totaal gaat het om € 108.000.

5.3.7 Programma 7 Bestuur en organisatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	28.471	29.280	27.785	1.495	V
Baten	-3.163	-3.666	-4.655	989	V
Saldo van baten en lasten	**25.308**	**25.614**	**23.130**	**2.484**	V
Mutaties in reserves	-295	-631	-349	-283	N
Gerealiseerd resultaat	**25.013**	**24.983**	**22.782**	**2.201**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

0.1 Bestuur
Pensioenvoorziening (voormalig) wethouders
Op basis van de door PWC uitgevoerde berekening ten behoeve van de voorziening Pensioenaanspraken (voormalig) wethouders is een dotatie aan de voorziening van € 93.000 nodig gebleken in plaats van de geraamde € 500.000.

0.4 Overhead
Per jaareinde worden de formatieve inzet en overige overheadkosten toegerekend aan grexen, investeringen, kostenplaatsen en projecten op basis van direct toe te schrijven uren. Verschil in gerealiseerde en al dan niet voorziene en daarmee geraamde mutaties in de formatie en inzet resulteert in € 600.000 meer doorbelaste personele kosten.

De toerekening van overige overhead wordt gedaan op basis van een P x Q berekening, waarbij de Q-component de toegerekende uren betreffen en de P-component een berekend overheadtarief per uur. Dit overheadtarief per uur en de toegerekende uren verschillen ten opzichte van het gehanteerde tarief en de toe te rekenen uren bij de opstelling van de begroting, waardoor de doorbelasting € 455.000 verschilt en daarmee positief uitwerkt op het rekeningresultaat.

Aan portfoliomanagement en ICT-overeenkomsten is minder uitgegeven (€ 623.000). Er zijn meer derden ingehuurd dan vorige jaar, minder consultants ingezet in 2020 en diverse prijsvoordelen gerealiseerd.

Mutaties in reserves
De reserve Organisatieontwikkeling wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2020 is € 660.000 conform begroting aan deze reserve toegevoegd. De onttrekking binnen dit programma bedroeg € 497.000, deze werd begroot op € 780.000. Daarnaast is € 36.000 onttrokken binnen programma 8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

5.3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Jaarrekening 2020	Saldo rekening min begroting na wijziging	V/N
Lasten	38	1.006	1.361	-355	N
Baten	-180.286	-189.899	-192.721	2.822	V
Saldo van baten en lasten	**-180.248**	**-188.893**	**-191.359**	**2.467**	V
Mutaties in reserves	500	2.374	2.337	36	V
Gerealiseerd resultaat	**-179.748**	**-186.519**	**-189.022**	**2.503**	V

Het saldo van de jaarrekening en de begroting na wijziging wordt - per taakveld - in belangrijke mate veroorzaakt door:

0.61 OZB woningen
De meeropbrengst voor OZB woningen van € 259.000 wordt veroorzaakt door een hogere totale WOZ-waarde (als gevolg van areaaluitbreiding en een stijgende marktwaarde). Daarnaast zijn een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.

0.62 OZB niet-woningen
Ook bij de OZB eigendom niet-woningen is sprake van een meeropbrengst van in dit geval € 288.000. Bij de begroting is uitgegaan van een te lage totale WOZ-waarde. Daarnaast is een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.

0.63 Parkeerbelasting
De achterblijvende parkeeropbrengsten als gevolg van de coronamaatregelen zijn minder dan verwacht. Daarnaast zijn er meer parkeervergunningen afgegeven. Dit leidt tot een positief verschil van € 599.000 aan de batenkant.

0.7 Algemene uitkering
De uitkering uit het gemeentefonds is € 1,4 miljoen hoger dan geraamd. Van dit bedrag is € 1,1 miljoen beschikbaar gekomen via de decembercirculaire 2020. Ook is € 0,1 miljoen ontvangen op basis van de maartbrief 2021. De overige bedragen betreffen nacalculaties en bijstellingen over de jaren 2018 en 2019.

0.8 Overige baten en lasten
Gedetacheerd personeel
De gemeente Gouda heeft € 283.000 extra ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Daartegenover waren de salarislasten € 654.000 hoger dan begroot.

ROO niet-actieven
Op basis van nieuwe afspraken zijn medewerkers eerder van de loonlijst afgegaan dan aanvankelijk begroot. Dit levert een meevaller op van € 179.000 ten opzichte van de laatste begrotingswijziging.

Stelposten en taakstellingen
Enkele budgetten voor taakmutaties binnen de uitkering uit het gemeentefonds zijn op een algemene post blijven staan. De hiermee gemoeide bedragen voor in totaal € 402.000 vallen vrij in het rekeningsaldo.

5.4 Incidentele baten en lasten

Voor de beoordeling van de jaarrekening volstaat niet alleen het gerealiseerde resultaat. Nog meer is het van belang om te kijken of sprake is van het zogenaamde 'structurele en reële evenwicht'. Dit uitgangspunt is wettelijk verankerd. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Het overzicht van incidentele baten en lasten biedt inzicht in de realisatie van genoemd uitgangspunt.

Onderstaand overzicht is afwijkend dan hoe dit overzicht in de begroting 2020 werd gepresenteerd. Op basis van voortschrijdend inzicht is het overzicht enigszins aangepast, conform het advies van de provincie Zuid Holland. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid dan wel eindig doel hebben. In de toelichting wordt het incidentele karakter van de baten en de lasten onderbouwd. De toelichting op de afwijkingen tussen de geraamde en gerealiseerde bedragen staat in het vorige onderdeel van dit hoofdstuk.

Incidentele baten

Baten (bedragen * € 1.000)	Geraamd	Werkelijk	Toelichting
Programma 01			
Grondexploitatie (Spoorzone)	0	-118	Grondexploitatie bedrijventerreinen hebben een projectmatig karakter.
Programma 03			
Achterstanden dagelijks onderhoud openbare ruimte (Algemene reserve)	-481	-814	Separaat budget 2019 en 2020 vanuit Taakterugname Cyclus.
Activiteiten ruimtelijke plannen (Reserve Versnellen woningbouw)	-180	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Capaciteit ruimtelijke plannen (Algemene reserve)	-250	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Speelplekken (Algemene reserve)	-50	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Grondexploitaties		-9.845	Betreft Grondexploitatie, projectmatig karakter (Raming staat op programma 5)
Programma 04			
Maatwerk Jeugd (Reserve SD)	-4.300	0	Conform toezichtsbrief van de provincie zijn de tekorten jeugd als structureel aangemerkt.
Schuldhulpverlening (Reserve SD)	-43	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Nieuw beleid sociaal domein: Communicatie-adviseur (Algemene reserve)	-80	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Nieuw beleid sociaal domein: Preventie schulden (Algemene reserve)	-175	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Nieuw beleid sociaal domein: Inclusie (Algemene reserve)	-100	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Nieuw beleid sociaal domein: Integrale uitvoeringsorganisatie (Algemene reserve)	-200	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Nieuw beleid sociaal domein: Preventie (Algemene reserve)	-100	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves.
Programma 05			
Sportimpuls	-60	0	Betreft een subsidieregeling die betaald werd uit de gemeentelijke baten.
Restauraties monumenten	-150	0	Post maakt deel uit van totaal aan incidentele onttrekkingen aan reserves
Grondexploitaties	-11.495	0	Betreft Grondexploitatie, projectmatig karakter (realisatie staat op programma 3)
Programma 06			
Ondermijning		-88	Incidentele rijksbijdrage i.v.m. activiteiten ondermijningsfonds. Vanuit balans 2019 naar 2020.
Programma 07			
Contractmanagement MH	-741	0	Baten blijken structureel te zijn; daarom wel begroot, maar realisatie is nihil.
Programma 08			
Algemene baten en lasten	0	-1.000	Betreft tussentijdse winstuitkering van Bedrijvenschap Regio Gouda
Precario kabels en leidingen	0	-2.050	Dit kwalificeert zich als incidenteel, vanwege het eindige karakter van de baten. Bij wetsvoorstel heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen waarmee gemeenten, die op 10 februari 2016 in hun belastingverordening een tarief hadden voor nutsnetwerken, tot uiterlijk 1 januari 2022 nog precariobelasting op nutsnetwerken mogen heffen.
Totaal incidentele exploitatiebaten (A)	**-18.405**	**-13.797**	
Totaal onttrekkingen aan reserves:	-6.732	-14.704	Onttrekkingen 2020
Subtotaal structurele onttrekkingen aan reserves	-70	-866	Ontrekkingen 2020 reserve Goudse Poort, reserve parkeren en reserve AVOR
Subtotaal incidentele onttrekkingen aan reserves (B)	**-6.662**	**-13.838**	Totaal mutatie reserves min structureel deel
Totaal incidentele baten	**-25.067**	**-27.635**	

Lasten (bedragen * € 1.000)	Geraamd	Werkelijk	Toelichting
Programma 01			
Gouda onderneemt - ondersteuning	20	0	In de afspraken die met GoudaOnderneemt zijn gemaakt, is een afbouw van de bijdrage opgenomen.
Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt	60	0	
Planvoorbereiding (Grex Spoorzone)	0	54	Eenmalig want het betreft een grondexploitatie met een projectmatig karakter.
Rentebijschrijvingen (Grex Spoorzone)	0	58	Eenmalig want het betreft een grondexploitatie met een projectmatig karakter.
Programma 03			
Achterstanden dagelijks onderhoud openbare ruimte	481	814	Separaat budget 2019 en 2020 na gerealiseerde terugname van taken van Cyclus.
Activiteiten versnellen woningbouw	180	180	Incidentele dekking uit gelijknamige reserve
Capaciteit ruimtelijke plannen	250	250	Incidentele dekking uit algemene reserve
Bijdrage aan reserve versnellen woningbouwbouw en (gebieds)transformatie	1.910	1.910	Eenmalige bijdrage aan de reserve
Speelplekken	50	50	Incidenteel budget om bestaande speelplekken open te houden i.p.v. sluiten.
Omgevingswet	650	735	Betreft eenmalige middelen ter dekking van de kosten implementatie Omgevingswet, voorzien in 2022
Onderzoeksmiddelen Wijkontwikkeling	50	260	Saldo van baten en lasten wordt verrekend met reserve.
Grondexploitaties	0	10.150	Betreft Grondexploitatie, projectmatig karakter (Raming staat op programma 5)
Programma 04			
Maatwerk jeugd	4.300	0	Conform toezichtsbrief van de provincie zijn de tekorten jeugd als structureel aangemerkt. Daarom wel begroot, maar realisatie is nihil.
Schuldhulpverlening	43	0	Ervaringsdeskundigen gedekt uit reserve SD
Nieuw beleid sociaal domein: Versterking communicatie	80	75	Incidenteel budget voor 2019-2022.
Nieuw beleid sociaal domein: Preventie schulden	175	175	Incidentele aanvullende maatregelen schuldhulpverlening t.l.v. algemene reserve
Nieuw beleid sociaal domein: Inclusie	100	60	Incidenteel budget voor 2019-2022.
Nieuw beleid sociaal domein: Integrale uitvoeringsorganisatie	200	200	Incidenteel budget voor 2019-2022.
Nieuw beleid sociaal domein: Preventie	100	40	Incidenteel budget voor 2019-2022.
Nieuwe sociale dienst	0	188	Dit budget is bestemd voor de implementatie van de nieuwe Uitvoeringsorganisatie SocDomein en heeft een looptijd tot en met 2020.
Transformatiefonds jeugd regionaal	0	521	Incidenteel regionaal budget voor de jaren 2018-2020.
Programma 05			
Sportimpuls	60	86	Dit betreft een subsidieregeling uit 2017; 2020 is het laatste jaar.
Restauraties monumenten	150	15	Dit budget heeft te maken met bijdrage Gevelherstel in het kader van Gouda750 in 2022. Op taakveld 5.5 (kostenplaats Erfgoedvisie) staat de structurele component.
Grondexploitaties	11.495		Betreft Grondexploitatie, projectmatig karakter (Realisatie staat op programma 3)
Cultuur- en erfgoedfonds	0	972	Dit betreft kosten voor Gouda 750 jaar; incidentele kosten.
Programma 06			
Impulsbudget weerbaarheid	75	0	Geen uitgaven gedaan. Budget schuift door naar 2021.
Programma 07			
Contractmanagement MH	741	0	Baten blijken structureel te zijn; daarom wel begroot, maar realisatie is nihil.
Verhuur 10e verdieping HvdS	0	75	Eenmalige kosten voor verhuurbaar maken 10e verdieping HvdS.
Programma 08			
Spaaroptie	500	500	Incidentele aanvulling van de algemene reserve t.b.v. weerstandsvermogen.
Totaal incidentele exploitatielasten (A)	**21.670**	**17.431**	
Totaal toevoegingen aan reserves:	6.100	18.557	Toevoegingen 2020 + resultaatbestemming 2019
Subtotaal structurele toevoegingen aan reserves	2.373	2.067	Toevoegingen 2020 reserve Goudse Poort, reserve parkeren en reserve AVOR
Subtotaal incidentele toevoegingen aan reserves (B)	**3.727**	**16.490**	Totaal mutatie reserves min structureel deel
Totaal incidentele lasten (A+B)	**25.397**	**33.921**	

Structureel saldo begroting en jaarstukken (bedragen * € 1.000)	Geraamd	Werkelijk
Saldo van baten en lasten	-632	6.693
Saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.702	5.100
Resultaat begroting resp. jaarstukken (A)	**1.070**	**11.793**
Totaal incidentele lasten	25.397	33.921
Totaal incidentele baten	-25.067	-27.635
Saldo van incidentele baten en lasten (B)	**330**	**6.286**
Structureel saldo (A+B)	**1.400**	**18.079**

5.5 Resultaatbepaling

De ontwikkeling van het resultaat vanaf de vaststelling van de programmabegroting 2020 staat in het volgende overzicht.

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Stand na 1e BW 2020	Stand na 2e BW 2020	Stand na 3e BW 2020	Jaarrekening 2020
Saldo begroting c.q. rekening	1.070	884	-2.238	-694	11.793

Op grond van de 3e begrotingswijziging 2020 bedroeg het verwachte rekeningresultaat € 694.000 negatief. Het totaal gerealiseerde resultaat in de jaarrekening 2020 bedraagt € 11.793.000 positief (2019: € 8.951.000). Dit resultaat is als volgt tot stand gekomen: het saldo van baten en lasten zonder mutaties in reserves is € 6.693.000 positief; en per saldo is voor € 5.100.000 onttrokken aan de reserves.

Overzicht belangrijkste afwijkingen

Het verschil tussen het resultaat tot en met de 3e begrotingswijziging en het werkelijke resultaat wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door de onderwerpen in onderstaande tabel.

Programma (bedragen * € 1.000)	Taakveld	Afwijking
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	0.10 Mutaties reserves	-3.480
03 Wonen en leefomgeving	2.1 Verkeer en vervoer	2.490
07 Bestuur en organisatie	0.4 Overhead	2.051
04 Sociaal domein	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.818
04 Sociaal domein	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.746
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	1.405
04 Sociaal domein	6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	1.287
03 Wonen en leefomgeving	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.115
03 Wonen en leefomgeving	8.3 Wonen en bouwen	1.099
04 Sociaal domein	6.5 Arbeidsparticipatie	852
01 Economie, werk en onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	709
02 Energie en klimaat	7.2 Riolering	-697
04 Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	686
05 Cultuur, sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	652
02 Energie en klimaat	7.3 Afval	576
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	0.63 Parkeerbelasting	553
07 Bestuur en organisatie	0.1 Bestuur	484
04 Sociaal domein	6.4 Begeleide participatie	461
03 Wonen en leefomgeving	8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	394
01 Economie, werk en onderwijs	3.4 Economische promotie	357
03 Wonen en leefomgeving	5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	334
04 Sociaal domein	6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	-309
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	0.61 OZB woningen	296
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	0.8 Overige baten en lasten	241
04 Sociaal domein	6.2 Wijkteams	219
08 Financiering en alg. dekkingsmiddelen	0.62 OZB niet-woningen	212
05 Cultuur, sport en recreatie	5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	148
02 Energie en klimaat	7.4 Milieubeheer	128
04 Sociaal domein	6.3 Inkomensregelingen	127
Overig	Overig	23
Totaal afwijkingen ten opzichte van 3e begrotingswijziging 2020		**12.487**

Op hoofdlijnen wordt onderstaand van het totaal gerealiseerde resultaat van € 11.793.000 positief een onderscheid gemaakt in incidentele en structurele componenten.

Totaal ontwikkeling resultaat (-/- = nadelig) (bedragen * € 1.000)	Bedrag
Tot en met de 3e begrotingswijziging 2020	-694
Structureel bij jaarrekening	0
Incidenteel bij jaarrekening	15.967
Lagere aanwending reserves (t.o.v. 3e begrotingswijziging 2020)	-3.480
Totaal gerealiseerd resultaat	**11.793**

5.6 Resultaatbepaling op basis van vermogensmutaties

De weergave van de mutaties in het eigen vermogen is op grond van het BBV verplicht. Artikel 42 van het BBV bepaalt dat het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat. Het hier bedoelde resultaat wordt afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Totaal ontwikkeling resultaat (bedragen * € 1.000)	Bedrag
Saldo van het eigen vermogen per 1 januari 2020	71.266
Saldo van het eigen vermogen per 31 december 2020 (saldo is inclusief gerealiseerd resultaat 2020)	77.959
Toename van het eigen vermogen	**6.693**

De toename van het eigen vermogen met € 6.693.000 is het gevolg van het positieve rekeningresultaat van € 11.793.000 en de afname van de reserves met € 5.100.000.

5.7 Resultaatbestemming

De jaarrekening 2020 sluit met een positief saldo van € 11.793.000. Het voorstel aan de raad is om vanuit dit rekeningsaldo een aantal verrekeningen met reserves te laten plaatsvinden:
a. € 1.115.000 toe te voegen aan de regionale reserve Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;
b. € 259.000 te onttrekken aan de reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen;
c. het restant van het rekeningresultaat, te weten € 10.937.000, toe te voegen aan de algemene reserve.

Toelichting
Reserve Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
Op basis van verplichtingen naar de regiogemeenten en een bestendige gedragslijn worden de overschotten op de budgetten voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen beschikbaar gehouden in een daartoe gevormde reserve.

a. Decembercirculaire GF 2020
Betreft de bijstellingen voor Maatschappelijke opvang (€ 2.000), Vrouwenopvang (€ 72.000) en Beschermd Wonen (€ 55.000) uit de decembercirculaire 2020 met betrekking tot 2020.

b. Saldo MO/VO/BW
De gemeente Gouda beheert vanuit de centrumfunctie de regionale middelen voor Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Beschermd Wonen. Op basis van verplichtingen naar derden en een bestendige gedragslijn worden de overschotten op de budgetten voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen beschikbaar gehouden in een daartoe gevormde reserve.

c. Saldo regionaal programma Sturen op Kosten
Door vertraging in de regionale afstemming zijn de projecten rondom regiovisie en inzet op afbakening later gestart dan beoogd. De projecten worden in 2021 voortgezet. De niet-bestede middelen moeten naar de betreffende reserve.

d. Project Rechtmatigheid en Kwaliteit
Voor het programma Rechtmatigheid en Kwaliteit is voor 2020 (€ 150.000) en 2021 € 175.000 per jaar beschikbaar gesteld vanuit de reserve Beschermd Wonen; het restant van 2020 dient terug te vloeien naar deze reserve zodat het beschikbaar blijft (voor de regio) in 2021.

Reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen
Het project De Drie Notenboomen is afgerond. De reserve 'nazorgbudget De Drie Notenboomen' is niet volledig verbruikt, onder andere door lagere plankosten. Het resterende saldo kan worden toegevoegd aan de algemene reserve, waarna de reserve De 3 Notenboomen opgeheven kan worden.

5.8 WNT-verantwoording 2020 gemeente Gouda

De WNT is van toepassing op de gemeente Gouda. Het voor de gemeente Gouda toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 gebaseerd op het algemeen maximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020

Naam (bedragen * € 1)	E.M. Branderhorst	E.J. Karman Moerman
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.208	97.191
Beloningen betaalbaar op termijn	20.694	17.305
Subtotaal	*146.902*	*114.496*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t.
Bezoldiging	**146.902**	**114.496**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2019

Naam (bedragen * € 1)	E.M. Branderhorst	E.J. Karman Moerman
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.565	94.008
Beloningen betaalbaar op termijn	19.910	16.267
Subtotaal	*142.475*	*110.275*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
Bezoldiging	**142.475**	**110.275**

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6 Balans en toelichting

6.1 Inleiding

Naast het overzicht van baten en lasten vormt de balans een belangrijk onderdeel van de jaarrekening van de gemeente. De balans geeft de stand van zaken weer voor wat betreft de omvang en samenstelling van het vermogen. In de balans worden naast de cijfers per balansdatum tevens de cijfers van de balans van het vorige begrotingsjaar opgenomen.

Navolgend wordt allereerst de balans zelf weergegeven. Daarna komt een beschrijving van de gehanteerde grondslagen voor waardering en bepaling van baten en lasten. Deze worden gevolgd door toelichtingen op de verschillende balansposten. Het hoofdstuk wordt afgesloten met de niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen.

6.2 Balans per 31 december 2020: activa

ACTIVA (bedragen * € 1.000)	ultimo	2019	ultimo	2020
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		**13.526**		**13.096**
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	13.526		13.096	
Materiële vaste activa		**342.467**		**335.409**
Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht	9.006		8.969	
Investeringen met een economisch nut	195.526		190.290	
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	98.653		95.033	
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	39.281		41.117	
Financiële vaste activa		**3.190**		**2.952**
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	1.940		1.940	
- overige verbonden partijen	0		0	
Overige langlopende leningen u/g	1.232		994	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	18		18	
TOTAAL VASTE ACTIVA		**359.184**		**351.457**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**19.474**		**16.757**
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	19.468		16.750	
Gereed product en handelsgoederen	6		7	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**32.398**		**66.454**
Vorderingen op openbare lichamen	14.494		16.060	
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	1.142		1.402	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	10.000		40.000	
Overige vorderingen	6.762		8.992	
Liquide middelen		**18**		**34**
Kassaldi	18		34	
Banksaldi	0		0	
Overlopende activa		**6.135**		**6.839**
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:				
- Europese overheidslichamen	405		99	
- Rijk	0		502	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0		349	
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	5.730		5.889	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**58.025**		**90.084**
TOTAAL GENERAAL		**417.209**		**441.541**

6.3 Balans per 31 december 2020: passiva

PASSIVA (bedragen * € 1.000)	ultimo	2019	ultimo	2020
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**71.266**		**77.959**
Algemene reserve	29.283		28.452	
Bestemmingsreserves	33.032		37.715	
Gerealiseerd resultaat uit overzicht baten en lasten	8.951		11.793	
Voorzieningen		**35.446**		**39.199**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.753		7.598	
Voorzieningen voor gelijkmatige verdeling van lasten over de boekjaren	9.357		9.022	
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	18.336		22.578	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**248.499**		**275.024**
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	248.333		274.837	
- overige binnenlandse sectoren	27		23	
- waarborgsommen	140		165	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**355.211**		**392.182**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**44.011**		**20.435**
Kasgeldleningen	30.000		10.000	
Banksaldi	356		4.105	
Overige schulden	13.654		6.330	
Overlopende passiva		**17.987**		**28.924**
Nog te betalen bedragen	15.908		24.613	
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:				
- Rijk	1.316		3.731	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	480		319	
Overige vooruit ontvangen bedragen	282		261	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**61.997**		**49.359**
TOTAAL GENERAAL		**417.209**		**441.541**
BORG- EN GARANTSTELLINGEN		**30.567**		**30.317**

6.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.4.1 Waarderingsgrondslagen

6.4.1.1 Algemeen

Naast de algemeen geldende gemeentelijke verslaggevingsregels opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn de volgende door de raad vastgestelde nota's van toepassing:
- Nota reserves en voorzieningen (1 juli 2020);
- Nota Waardering en Afschrijving Vaste Activa 2019 (2 oktober 2019).

Op basis van de hiervoor genoemde regelingen alsmede het BBV zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:
- Alle verkregen activa zowel met een economisch nut als investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd. Voor aankoop en vervaardiging van activa in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut kan bij raadsbesluit worden afgezien van activering. Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Met ingang van 2006 wordt - indien en voor zover er sprake is van vervaardiging - rente aan een actief toegerekend.
- Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode.
- De restwaarde van activa wordt in principe op 0 (nul) gesteld.
- Rente waarmee het geïnvesteerd vermogen moet worden belast wordt jaarlijks voorcalculatorisch bepaald voor de boekwaarde van de gehele activa. Dit wordt berekend aan de hand van de kapitaalmarktrente, rekening houdend met de gemiddelde looptijd van de activa. Het voorcalculatorische percentage wordt niet nagecalculeerd.
- De rentetoerekening en afschrijving op de nieuwe investeringen vinden pas plaats in het eerste jaar na de afronding van de investering en de ingebruikname van het goed.
- Reserves en voorzieningen worden niet meer ingezet ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen.
- Investeringen waartoe op grond van eerdere CIP's is besloten, maar die nog niet zijn gestart of zijn afgerond, behoren tot het onderhanden werk. Bij jaareinde worden deze kosten geactiveerd. De waardering geschiedt tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

6.4.1.2 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering) verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur bedraagt hoogstens vijf jaar.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen.

6.4.1.3 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering), verminderd met afschrijvingen.

De erfpachtsgronden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Afschrijving vindt plaats op basis van de te verwachten toekomstige nuttigheids- of gebruiksduur. Daarbij worden in het algemeen de volgende termijnen gehanteerd:
- gebouwen 40 jaar;
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken 10-40 jaar;
- vervoermiddelen 8-15 jaar;
- installaties 10 jaar.

Op investeringen in gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

6.4.1.4 Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa vermelde geldleningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Afwaardering vindt plaats indien de waardevermindering naar verwachting duurzaam is.

6.4.1.5 Voorraden

De bouwgronden in exploitatie zijn opgenomen tegen de daaraan bestede kosten, inclusief de bijgeschreven rente en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde grondverkopen.

In de grondexploitatie zijn naast de reeds gemaakte kosten en gerealiseerde opbrengsten ook de toekomstige verwachte opbrengsten en kosten opgenomen. De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd. Winstneming vindt plaats op het moment dat de grondexploitatie wordt beëindigd. Voor verwachte verliezen wordt een voorziening op eindwaarde gevormd die in mindering wordt gebracht op de bijbehorende balanspost.

Gereed product en handelsgoederen heeft betrekking op de verkoopartikelen van de VVV die worden gewaardeerd tegen inkoopprijs.

6.4.1.6 Liquide middelen
Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.4.1.7 Vorderingen en overlopende activa
Vorderingen worden, evenals de overlopende activa, gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

6.4.1.8 Eigen vermogen
De algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat uit het overzicht van baten en lasten vormen gezamenlijk het eigen vermogen van de gemeente Gouda.

6.4.1.9 Voorzieningen
Onder de voorzieningen zijn opgenomen op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. Voorts de kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt en die strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren (kostenegalisatie). Tot slot worden tot de voorzieningen gerekend de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

6.4.1.10 Langlopende schulden
Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

6.4.1.11 Kortlopende schulden en overlopende passiva
Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.4.2 Grondslagen van resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten). Lasten worden direct opgenomen zodra ze zich voordoen. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Op basis van actuele kostprijsberekeningen worden bij verlieslatende complexen de hoogte van de te nemen voorziening bepaald.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat geen voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume mogen worden opgenomen, worden sommige personeelslasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten wordt wel een verplichting gevormd.

Opbrengsten worden genomen zodra ze gerealiseerd zijn. De positieve resultaten op grondexploitaties worden pas bij het sluiten van grondexploitaties aan het resultaat toegevoegd. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

TOZO
De uitkeringen in het kader van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Hierbij is uitgegaan van het principe betaald = besteed. Deze baten-lasten systematiek is verwerkt in de programmarekening en SiSa bijlage.

6.5 Toelichting op de balans per 31 december 2020: activa

6.5.1 Vaste activa

6.5.1.1 Immateriële vaste activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	13.526				431	13.096
Totaal	**13.526**	**0**	**0**	**0**	**431**	**13.096**

6.5.1.1.1 Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Deze post bestaat uit:

- de verstrekte bijdrage aan Hoogheemraadschap van Rijnland voor de renovatie van het gemaal aan de Bosweg;
- de voorbereidingskosten van de besluitvorming rond het tracé van de Zuidwestelijke Randweg, verminderd met de ontvangen bijdrage van € 206.000 van de provincie Zuid-Holland. De voorbereidingskosten worden conform het raadsbesluit geactiveerd;
- de tot en met 2012 aan de provincie Zuid-Holland betaalde bijdragen voor de aanleg van de Zuidwestelijke Randweg en de brug over de Stolwijkervaart;
- de tot en met 2011 aan de provincie Zuid-Holland betaalde bijdragen voor de aanleg van de RijnGouweLijn en de in 2013 van de provincie terugontvangen bijdrage op basis van de gewijzigde planvoering;
- de verstrekte bijdrage aan de restauratie van draaiorgel "de Lekkerkerker";
- de verstrekte bijdrage aan de provincie Zuid-Holland voor de aanleg van de rotonde nabij de Coenecoopbrug.

In 2020 is op deze post in totaal € 431.000 afgeschreven.

6.5.1.2 Materiële vaste activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht	9.006	8.969
Overige investeringen met een economisch nut	195.526	190.290
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	98.653	95.033
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	39.281	41.117
Totaal	**342.467**	**335.409**

6.5.1.2.1 Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020
Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht	9.006		37			8.969
Totaal	**9.006**	**0**	**37**	**0**	**0**	**8.969**

Materiële vaste activa uitgegeven in erfpacht
Diverse in erfpacht uitgegeven gronden aan de Bodegraafsestraatweg en het Jantjeserf zijn in 2020 verkocht. In totaal gaat het om € 37.000 aan desinvesteringen.

6.5.1.2.2 Overige investeringen met economisch nut

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	42.430					42.430
Woonruimten	81		22		8	51
Bedrijfsgebouwen	129.720	2.129	1.740		5.030	125.078
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.930	823		36	879	6.838
Machines, apparaten en installaties	8.079	928		19	1.065	7.923
Overige materiële vaste activa	8.286	1.353	15		1.655	7.969
Totaal	**195.526**	**5.233**	**1.777**	**55**	**8.637**	**190.290**

Gronden en terreinen
Geen mutaties in 2020.

Woonruimten
De desinvestering heeft betrekking op de verkoop van het pand aan de Jan Verzwollestraat 2.

Bedrijfsgebouwen
In 2020 zijn investeringen gedaan met betrekking tot de ontwikkeling van de tweede verdieping van de Chocoladefabriek (€ 70.000), bouwkundige aanpassingen Lekkenburg (€ 119.000), renovatie De Goudse Waarden (Heemskerkstraat) voor € 682.000, vernieuwbouw De Ark (€ 651.000) en verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed (€ 607.000).

De desinvesteringen betreffen de gevolgen van de verkoop van het bedrijfscomplex aan de Hanzeweg 4 (€ 1.740.000).

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
In 2020 heeft de gemeente geïnvesteerd in de brug van het sportparkt Oosterwei (€ 61.000), de renovatie van het trainingsveld van Olympia (€ 306.000), de renovatie van hockeyveld 3 van GMHC (€ 456.000) en de betonplaat op de woonwagenstandplaats aan de Eerste Moordrechtse Tiendeweg (€ 71.000).

In de categorie bijdragen van derden is een financiële bijdrage van in totaal € 36.000 van het ministerie van VWS verwerkt.

Machines, apparaten en installaties
De grootste investeringen in 2020 betreffen de audiovisuele middelen van het vergadercentrum van de gemeenteraad (€ 486.000), aanpassingen Lekkenburg (€ 349.000) en de LED-verlichting sportpark Uiterwaard (€ 67.000). Tevens is in totaal € 16.000 geïnvesteerd in zonnepanelen en -collectoren op het Groenhovenbad en ook € 10.000 voor vervanging van het cameratoezicht.

Voor de aanpassing Lekkenburg is € 17.000 ontvangen van Kwadraad.

Overige materiële vaste activa
In deze categorie is een aantal investeringen ondergebracht: IHP 2022 (Triangel/Kesper/Al Qalam) (€ 684.000), automatisering (€ 397.000), vervanging meubilair (€ 80.000) en aanpassing werplekconcept in het Huis van de Stad (€ 192.000).

Als desinvestering in de paternosterkasten in het Huis van de Stad is € 15.000 opgenomen.

6.5.1.2.3 Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	95.502				3.415	92.087
Overige materiële vaste activa	3.151	176			382	2.945
Totaal	**98.653**	**176**	**0**	**0**	**3.797**	**95.033**

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
Geen mutaties in 2020.

Overige materiële vaste activa
In.deze categorie zijn de investeringen verantwoord met betrekking tot de voorbereiding van het ECO-park (€ 64.000). Daarnaast is € 112.000 geïnvesteerd in afvalinzameling.

6.5.1.2.4 Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	36.853	5.872			3.438	39.287
Machines, apparaten en installaties	1.726				486	1.240
Overige materiële vaste activa	702				112	590
Totaal	**39.281**	**5.872**	**0**	**0**	**4.036**	**41.117**

Grond-, weg en waterbouwkundige werken
De grootste investeringen in 2020 betreffen de vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte voor in totaal (€ 3.199.000), de herontwikkeling van het Zuidelijk Stationsgebied (€ 1.875.000), maatregelen knelpunten verkeer en verkeerscirculatieplan (VCP) 2020-2021 (€ 667.000) en het mobiliteitsplan (€ 114.000).

6.5.1.3 Financiële vaste activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen / aflossingen	Voorziening	Boek-waarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	1.940					1.940
- overige verbonden partijen	0					0
Overige langlopende leningen u/g	1.232	45		282		994
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	18					18
Totaal	**3.190**	**45**	**0**	**282**	**0**	**2.952**

6.5.1.3.1 Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Voor de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen geldt de volgende specificatie. De bedragen betreffen de nominale waarde van het aandelenbezit in de betreffende onderneming.

Deelnemingen (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Cyclus	752	752
Sportpunt Gouda	949	949
BNG	206	206
Oasen	33	33
Totaal	**1.940**	**1.940**

6.5.1.3.2 Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen

Deze post betreft de deelname in een viertal verbonden partijen van oorspronkelijk 100 gulden per partij; in totaal € 181,52.

6.5.1.3.3 Overige langlopende leningen u/g

Sinds 1996 participeert de gemeente in de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten. Van de verkoopopbrengst van de aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten is bij de verkoop in 2000 € 2.244.000 toegevoegd aan deze deelneming. In 2019 is de deelneming per saldo met € 219.000 verlaagd als gevolg van ontvangen (extra) aflossingen.

De Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten is aan te merken als een stichting waarin de gemeente participeert, waarvan het bestuur door de deelnemende gemeenten wordt benoemd en de gemeente het risico draagt van de door de stichting verstrekte geldleningen.

Tot deze post behoren tevens een aantal hypothecaire geldleningen aan particulieren ten dienste van funderingsherstel en een lening aan Dierentehuis Midden-Holland en leningen aan gemeentelijk personeel voor in bruikleen verstrekte mobiele telefoons.

6.5.1.3.4 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Ultimo 2020 bestaat deze balanspost uit een tweetal waarborgsommen met een totaalwaarde van € 18.000.

6.5.2 Vlottende activa

6.5.2.1 Voorraden

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	19.468	16.750
Gereed product en handelsgoederen	6	7
Totaal	**19.474**	**16.757**

6.5.2.1.1 Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Grondexploitaties (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde
Boekwaarde 1-1-2020 (excl. voorziening)	**22.086**
Van gronden die per 01-01-2017 vallen onder de materieel vaste activa	
Mutaties 2020	-2.718
Afwaardering	
Afgesloten	
Boekwaarde 31-12-2020 (exclusief voorziening)	**19.368**
Voorziening	-2.618
Balanswaarde 31-12-2020	**16.750**

Grondexploitaties (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde
Boekwaarde 31-12-2020	**19.368**
Nog te maken kosten	23.870
Nog te verwachten opbrengsten	41.803
Rente (= kosten)	1.126
Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde	**2.561**

6.5.2.1.2 Gereed product en handelsgoederen

Het gaat in dit geval om de handelsgoederen VVV van € 1.600 en de voorraad trekbandzakken voor restafval in het kader van het gemeentelijk project Afval scheiden loont ter waarde van € 5.900.

6.5.2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	14.494	16.060
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.142	1.402
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	10.000	40.000
Overige vorderingen	6.762	8.992
Totaal	**32.398**	**66.454**

6.5.2.2.1 Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen betreffen voornamelijk de vordering op het BTW-compensatiefonds (BCF) van € 13.313.000 voor de reguliere aangifte over 2020, die naar verwachting medio 2021 ontvangen wordt. Verder is hier een bedrag van € 288.000 opgenomen aan nog te ontvangen (suppletie)aangiften BTW en BCF tot en met 2020.

Aan overige vorderingen op openbare lichamen is hier een bedrag opgenomen van € 2.458.000. Eind maart 2021 is hiervan € 6.000 nog niet voldaan.

6.5.2.2.2 Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

Hieronder zijn de tegoeden op de rekening bij het (Garantiefonds) Nationaal Restauratiefonds en de rekeningen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten opgenomen.

6.5.2.2.3 Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Ultimo 2020 bedraagt de vordering op het Rijk wegens uitgezette liquide middelen in de Schatkist € 40.000.000. Ultimo 2019 was het bedrag € 10.000.000.

6.5.2.2.4 Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit:

- bijstandsvorderingen voor € 5.318.000 (de voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt € 2.872.000);
- vorderingen inzake gemeentelijke belastingen ondergebracht bij Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland voor € 2.747.000 (de voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt € 244.000);
- vorderingen op overige debiteuren voor € 4.701.000 (de voorziening voor mogelijke oninbaarheid bedraagt € 496.000), waarvan per begin eind maart 2021 € 1.943.000 nog niet ontvangen is.

6.5.2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit kassaldi en banksaldi. Ook zijn hier de bij het Toeristisch Informatie Punt in voorraad zijnde VVV-cadeaubonnen etc. verantwoord.

6.5.2.3.1 Kas- en banksaldi

Ultimo 2020 bedroeg het totaal van de kassaldi € 34.000. Ultimo 2019 ging het om € 18.000. Het totaal van de negatieve banktegoeden bedroeg ultimo 2020 € 4.105.000 (eind 2019 € 356.000). Dit bedrag is verplicht opgenomen aan de passivakant van de balans in de categorie netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

6.5.2.3.2 Schatkistbankieren

In het kader van de Regeling schatkistbankieren dient elke decentrale overheid overtollige liquide middelen, boven een bepaalde drempel, af te storten bij het ministerie van Financiën (in 's Rijks schatkist). Het toetsen of de regeling op de juiste wijze wordt uitgevoerd vindt plaats op kwartaalbasis. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de gemeente Gouda gedurende het gehele jaar onder de drempel is gebleven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen* € 1.000)

		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**2.009.648**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks Schatkist aangehouden middelen**	**653.124**	**1.624.429**	**1.118.887**	**1.533.142**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.356.524	385.219	890.761	476.506
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	267.953.000
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	267.953.000
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	2.009.648

6.5.2.4 Overlopende activa

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese overheidslichamen	405	99
- Rijk	0	502
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	349
Overige nog te ontvangen bedragen	4.958	3.805
Vooruitbetaalde bedragen	772	2.084
Totaal	**6.135**	**6.839**

6.5.2.4.1 Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2020	Toevoeging	Ontvangen	Saldo 31-12-2020
Europese overheidslichamen:				
ESF 2016-2018	342		342	0
ESF Sits	63	82	95	50
ESF Baankansen		49		49
Subtotaal	**405**	**131**	**437**	**99**
Rijk: Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties		502		502
Overige Nederlandse overheidslichamen: Fietsparkeren	0	349	0	349
Totaal	**405**	**982**	**437**	**950**

6.5.2.4.2 Overige nog te ontvangen bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.5.2.4.3 Vooruitbetaalde bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.6 Toelichting op de balans per 31 december 2020: passiva

6.6.1 Vaste passiva

6.6.1.1 Eigen vermogen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	29.283	28.452
Bestemmingsreserves	33.032	37.715
Gerealiseerd resultaat uit overzicht van baten en lasten	8.951	11.793
Totaal	**71.266**	**77.959**

In het volgende overzicht wordt het verloop van de reserves in 2020 per programma weergegeven. In het overzicht is ook een kolom boekwaarde ultimo 2019 toegevoegd. In de jaarstukken 2019 zijn immers de reserve Cofinanciering regionale projecten en de Egalisatiereserve openbare ruimte losgekoppeld van de algemene reserve en aangemerkt als bestemmingsreserve. De reserves zijn in dat document nog gekoppeld gebleven aan het 'programma' Financiering en algemene dekkingsmiddelen. In 2020 is dat aangepast. De reserve Cofinanciering is gekoppeld aan programma 1, de egalisatiereserve is gekoppeld aan programma 3.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Toevoeging voorgaand boekjaar	Onttrekking voorgaand boekjaar	Toevoeging bij overzicht baten en lasten	Onttrekking bij overzicht baten en lasten	Vermindering wegens afschrijving	Boek-waarde 31-12-2020
Programma 1	3.203	0	0	368	0	28	3.543
Programma 2	0	0	0	1.390	0	0	1.390
Programma 3	18.239	2.337	132	3.256	1.689	838	21.172
Programma 4	8.229	1.155	0	1.000	0	0	10.384
Programma 5	2.067	0	1.750	0	316	0	1
Programma 6	896	0	0	0	193	0	703
Programma 7	397	0	0	659	533	0	523
Financiering en algemene dekkingsmiddelen/algemene reserve	29.283	7.341	0	1.177	9.350	0	28.451
Totaal	**62.315**	**10.833**	**1.882**	**7.850**	**12.082**	**865**	**66.166**
Gerealiseerd resultaat uit overzicht baten en lasten							11.793
TOTAAL							**77.959**

In de kolommen "Toevoeging voorgaand boekjaar" en "Onttrekking voorgaand boekjaar" staan de toevoegingen en de onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2019 bedroeg € 8.951.000 positief. Vanuit dit saldo hebben in 2020 enkele verrekeningen met reserves plaatsgevonden, waaronder een toevoeging van € 1.155.000 aan de reserve Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang en een onttrekking van € 1.750.000 aan de reserve Voormalige NIEGG Spoorzone en Westergouwe. Het restant van het rekeningresultaat bedroeg € 7.341.000 en is toegevoegd aan de algemene reserve.

In de bijlagen wordt verder ingegaan op de aard en reden alsmede het verloop van de reserves.

Gerealiseerd resultaat
Het boekjaar 2020 sluit met een voordelig saldo van € 11.793.000. Overeenkomstig artikel 42 lid 2 van het BBV wordt dit saldo uit het overzicht van baten en lasten afzonderlijk in de balans opgenomen.

Voorgesteld wordt vanuit dit voordelig resultaat:
a. € 1.115.000 toe te voegen aan de regionale reserve Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;

b. € 259.000 te onttrekken aan de reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen;

c. het restant van het rekeningresultaat, te weten € 10.937.000, toe te voegen aan de algemene reserve.

6.6.1.2 Voorzieningen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.753	7.598
Voorzieningen voor gelijkmatige verdeling van lasten over de boekjaren	9.357	9.022
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	18.336	22.578
Totaal	**35.446**	**39.199**

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de voorzieningen in 2020 weergegeven.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Toevoeging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2020
Programma 2	18.284	8.121		3.924	22.481
Programma 3	10.577	5.675	515	5.484	10.253
Programma 4	53	0		0	53
Programma 7	6.532	172		292	6.412
Totaal	**35.446**	**13.968**	**515**	**9.700**	**39.199**

Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

In de bijlagen wordt nader ingegaan op de aard en reden alsmede het verloop van de voorzieningen.

6.6.1.3 Vaste schulden met rentetypische looptijd van één jaar of langer

6.6.1.3.1 Onderhandse leningen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2020	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Onderhandse leningen	248.360	76.870	50.371	274.859

De verdeling van de restschuld per 31 december 2020 naar rentepercentage en looptijd is opgenomen in de volgende tabel.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	tot 1%	1-2%	2-3%	3-4%	4-5%	Totaal
Looptijd tot en met 2025	7.500			9		**7.509**
Looptijd tot en met 2030			13	4.500	32.055	**36.568**
Looptijd tot en met 2035			20.000	31.000	11.000	**62.000**
Looptijd tot en met 2040	40.000	59.300			13.933	**113.233**
Looptijd tot en met 2045					41.678	**41.678**
Looptijd tot en met 2050						**0**
Looptijd tot en met 2055						**0**
Looptijd tot en met 2060			13.870			**13.870**
Totaal	**47.500**	**59.300**	**33.883**	**35.509**	**98.667**	**274.859**

Met betrekking tot de vaste schulden bedraagt de totale rentelast over 2020 € 7.716.000 (2019 € 8.951.000).

6.6.1.3.2 Waarborgsommen

Ultimo 2020 is € 140.000 ontvangen als waarborgsom. Ultimo 2019 ging het om hetzelfde bedrag.

6.6.2 Vlottende passiva

6.6.2.1 Kasgeldleningen

Ultimo 2020 was € 10.000.000 aan kasgeldleningen opgenomen. Ultimo 2019 ging het om € 30.000.000

6.6.2.2 Banksaldi

Het debetsaldo van de bankrekening(en) bij de BNG bedroeg ultimo 2020 € 4.105.000 (2019: € 356.000).
Gouda beschikt in dit kader over een kredietfaciliteit in rekening-courant van € 10.000.000.

6.6.2.3 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Tot de overige schulden behoort onder andere € 5.607.000 voor crediteuren (2019 € 12.886.000). Per eind maart 2021 was daarvan € 297.000 nog niet betaald.

6.6.2.4 Overlopende passiva

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Nog te betalen bedragen	15.908	24.613
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Rijk	1.316	3.731
- Overige Nederlandse overheidslichamen	480	319
Overige vooruitontvangen bedragen	282	261
Totaal	**17.987**	**28.924**

6.6.2.4.1 Nog te betalen bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.6.2.4.2 Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2020	Ontvangen	Vrijgevallen/ Terug-betalingen	Saldo 31-12-2020
Rijk:				
Bijdrage Regionaal Meldpunt Coördinatie D1	519	952	895	576
Bijdrage Regionaal Meldpunt Coördinatie D11		82		82
Vroegtijdig Schoolverlaters (VSV)	117	403	503	17
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2018	60	0	60	0
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2020	277	3.012	2.657	632
Spec uitk huisvesting kwetsbare groepen		910		910
Spec uitk gedupeerden toeslagenproblematiek		48		48
Slimme laadpalen	127		88	39
SPUK sport	216		216	0
Geweld hoort nergens thuis 2020		74	9	65
Versterkingsgelden radicalisering 2020		205	18	187
Regeling reductie energiegebruik 2020		903	378	525
Regeling stimulering verkeersveiligheid 2021		598		598
Educatie		31		31
RVO Warmtetransitie 2020		21		21
Subtotaal	**1.316**	**7.239**	**4.824**	**3.731**
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)	64		54	10
Fietsparkeren	417		417	0
Toolbox historische stad	0	179		179
Steins Groens (PZH)	0	16		16
Voetpad Zuider-IJsseldijk		39		39
Noodsteun culturele sector (PZH)		75		75
Subtotaal	**480**	**309**	**471**	**319**
Totaal	**1.796**	**7.548**	**5.295**	**4.050**

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.6.2.4.3 Overige vooruit ontvangen bedragen

De afwikkeling van deze posten vindt in het volgende boekjaar plaats.

6.7 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

In aanvulling op de balans wordt een overzicht van niet in de balans opgenomen belangrijke langlopende financiële verplichtingen opgemaakt. Zo ontstaat inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren gebonden is.

6.7.1 Borg- en garantstellingen

6.7.1.1 Borgstellingen

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Aantal ultimo 2020	Oorspron-kelijk bedrag	Percentage borgstelling	Risico-beslag 1-1-2020	Risico-beslag 31-12-2020
Borgstellingen met laag risicoprofiel					
1. Particuliere woningen	155	7.068	100%	2.800	1.917
2. Woningcorporaties en zorginstellingen	9	13.504	100%	8.604	8.196
3a. Overige rechtspersonen	1	13.000	100%	10.395	11.265
3b. Overige rechtspersonen	1	3.500	37%	866	831
Totaal borgstellingen met laag risicoprofiel	**166**	**37.072**		**22.665**	**22.209**
Borgstellingen met hoger/hoog risicoprofiel					
4a. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	6	1.025	100%	659	597
4b. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	1	8.520	80%	4.220	4.492
4c. Culturele en religieuze instellingen en sportverenigingen	1	227	50%	23	19
5. Overige rechtspersonen	1	3.000	100%	3.000	3.000
Totaal borgstellingen met hoger/hoog risicoprofiel	**9**	**12.772**		**7.902**	**8.108**
TOTAAL VERSTREKTE BORGSTELLINGEN	**175**	**49.844**		**30.567**	**30.317**

Op basis van de saldiverklaringen die de gemeente van geldverstrekkers heeft ontvangen, bedraagt het risicobeslag per 31 december 2020 € 30.317.000 (2019 € 30.567.000).

In de voorliggende jaarstukken is de gewaarborgde geldlening aan VOF Westergouwe in afwijking van de jaarstukken 2019 gerangschikt in de categorie Overige rechtspersonen in plaats van Woningcorporaties en zorginstellingen.

In 2020 is de gemeente aangesproken op een verleende borgstelling aan de Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening. Als gevolg van liquiditeitsproblemen was de stichting niet in staat een tweetal termijnen voor rente en aflossing te voldoen; in totaal een bedrag van € 2.247 dat door de gemeente aan de geldverstrekker is betaald en inmiddels succesvol is verhaald op de stichting.

In 2020 heeft het college besloten een borgstelling te verstrekken op een nieuwe door de Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening gesloten geldlening van € 225.000. Het risico van deze borgstellingen wordt gedeeld met de gemeenten Zuidplas, Waddinxveen en Krimpenerwaard. Het Gouds aandeel bedraagt 38%.

Corona
Als gevolg van de coronapandemie is de mogelijkheid om tijdig aan rente- en aflossingsverplichtingen van geldleningen, waarvoor de gemeente borg staat, te kunnen voldoen bij een aantal instellingen onder druk komen te staan. Dit heeft in 2020 niet geleid tot aanspraak op deze borgstellingen.

Met de betreffende instellingen wordt intensief overleg gevoerd, ook om het risico dat de gemeente wordt aangesproken op de borgstelling zo gering mogelijk te laten zijn.

Achtervang
Naast bovenstaande borgstellingen is sprake van borgstellingen die door waarborgfondsen aan derden zijn verstrekt en waarvoor de gemeente als achtervang (als secundaire of tertiaire zekerheid) optreedt. De gemeente zal dus pas op deze borgstellingen worden aangesproken als het garantievermogen van de waarborgfondsen onvoldoende is om de betalingsverplichtingen voor rente en aflossing van de gewaarborgde geldleningen over te nemen van de in gebreke blijvende instelling. Het garantievermogen van de waarborgfondsen verschilt per fonds maar beloopt miljarden euro's. De kans dat de gemeente op deze achtervangpositie wordt aangesproken, wordt erg klein geacht. Indien dat toch gebeurt, zal de aanspraak eerst op basis van 50/50 worden verdeeld tussen Rijk en gemeenten waarna het deel dat aan de gemeenten wordt toebedeeld op basis van een bepaalde verdeelsleutel wordt omgeslagen naar de deelnemende gemeenten. Het eventueel voor Gouda resterende deel zal nooit meer zijn dan globaal 5% van het garantiebedrag en bestaan uit het verstrekken van een renteloze lening aan het betreffende waarborgfonds. Het eventuele netto verlies voor de gemeente bestaat derhalve uit derving van rentevergoeding op de verstrekte renteloze geldlening.

A. Borgstelling via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)
Aantal borgstellingen: 2.740 in 2020 (2018: 3.246)
Omvang: € 449.000.000 in 2020 (2018: € 527.000.000)
50% aandeel gemeente Gouda: € 224.500.000 in 2020 (2018: € 263.500.000)

Het genoemde aantal en de vermelde bedragen van het vorige verslag zijn per 31 december 2018. Het overzicht Nationale Hypotheek Garantie (NHG) wordt verstrekt door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Bij het opmaken van de jaarstukken 2019 was de stichting nog niet in staat (geweest) de standen per 31 december 2019 te verstrekken.

Het Rijk heeft met ingang van 1 januari 2011 de achtervangpositie van de gemeenten overgenomen voor nieuw te verstrekken leningen onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat gemeente Gouda geen risico loopt om te worden aangesproken op de achtervangpositie voor leningen die vanaf 1 januari 2011 in dit kader zijn verstrekt.

De toch al als laag te kwantificeren risico op de bestaande leningen onder NHG-garantie, dus die welke zijn verstrekt tot en met 2010, zal de komende jaren steeds verder afnemen als gevolg van de gepleegde aflossingen en de forse stijging van de waarde van de woningen die het betreffen.

B. WSW-borgstellingen voor woningcorporaties
Aantal borgstellingen: 53 (2019: 52)
Omvang: € 359.000.000 (2019: € 357.000.000)
50% aandeel gemeente Gouda: € 179.500.000 (2019: € 178.500.000)

In het geval dat de gemeenten op de achtervangpositie worden aangesproken, geldt een vooraf bepaalde verdeling waarbij het Rijk 50% voor zijn rekening neemt en de overige 50% in de vorm van renteloze leningen door gemeenten zal worden verstrekt. De tertiaire zekerheid is nog nooit ingeroepen en het risico dat dit de komende jaren gebeurt wordt vrijwel nihil geacht.

6.7.1.2 Garantstellingen
Gouda had geen garantstellingen per 31 december 2020.

6.7.2 Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen
De Commissie BBV doet in haar Kadernota rechtmatigheid 2017 de stellige uitspraak om meerjarige inkoopcontracten die volgens Europese regels zouden moeten zijn aanbesteed, in de toelichting op de jaarrekening op te nemen bij de ‘niet uit de balans blijkende verplichtingen’. En wel voor het volle bedrag waarvoor het contract is aangegaan. De achtergrond van deze stellige uitspraak moet worden gezocht in eventuele fouten die worden gemaakt bij het aanbesteden.

Binnen dit kader worden de volgende overeenkomsten vermeld met een contractwaarde van minimaal € 100.000.

Leverancier (bedragen * € 1.000)	Contracttype	Contractwaarde
Achmea Schadeverzekering	Opdracht dienstverlening	510
Centric	Licenties	180
Innovatienul13	Opdracht dienstverlening	137
Telindus-ISIT	Onderhoud	523
Tools4ever	Licenties	119
Triptic	Levering en onderhoud	116

7 Taakvelden

Gemeenten zijn verplicht een overzicht op te nemen waarin de lasten en baten zijn verdeeld naar (hoofd)taakvelden. Deze (hoofd)taakvelden zijn door het Rijk vastgesteld. Via dit overzicht kunnen gemeenten eenvoudig met elkaar vergeleken worden. De volgende hoofdtaakvelden worden onderscheiden:

Nummer	Omschrijving hoofdtaakveld
0.	Bestuur en ondersteuning
1.	Veiligheid
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat
3.	Economie
4.	Onderwijs
5.	Sport, cultuur en recreatie
6.	Sociaal Domein
7.	Volksgezondheid en milieu
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De jaarrekening 2020 ingedeeld naar taakvelden ziet er als volgt uit:

Taakvelden: Lasten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	7	3.522	4.823	3.704	4.336	3.860	476
0.10 Mutaties reserves	8	4.680	6.676	5.029	6.960	7.051	-92
0.11 Resultaat vd rekening baten/lasten	8	17.649	8.951	1.070	-	11.793	-11.793
0.2 Burgerzaken	7	2.193	2.041	1.959	1.964	1.963	1
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3	5.147	6.438	4.953	5.926	5.916	10
0.4 Overhead	7	21.717	23.221	22.808	22.980	21.962	1.018
0.5 Treasury	8	-1.180	-1.755	-2.094	-1.051	-883	-168
0.61 OZB woningen	8	590	610	693	692	727	-35
0.62 OZB niet-woningen	8	265	179	179	179	189	-10
0.63 Parkeerbelasting	8	157	188	117	117	123	-6
0.64 Belastingen overig	8	71	83	87	87	80	7
0.8 Overige baten en lasten	8	1.808	1.107	1.056	982	1.030	-48
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	-	40	-	-	96	-96
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6	4.689	4.631	4.790	5.352	5.419	-67
1.2 Openbare orde en veiligheid	6	4.565	5.068	4.366	5.072	4.850	222
2.1 Verkeer en vervoer	3	15.075	14.957	14.260	18.928	17.755	1.173
2.2 Parkeren	3	1.091	1.149	1.249	1.190	1.174	15
2.3 Recreatieve havens	5	234	255	257	260	260	0
2.4 Economische havens en waterwegen	1	868	749	831	951	921	30
2.5 Openbaar vervoer	3	128	127	125	114	114	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	1.990	239	1.240	252	164	88
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	1.289	189	176	218	205	14
3.4 Economische promotie	1	1.117	2.304	2.759	2.400	2.220	179
4.2 Onderwijshuisvesting	1	9.262	8.084	7.412	7.039	6.949	90
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1	6.797	7.554	8.037	8.353	7.500	853
5.1 Sportbeleid en activering	5	5.614	6.649	6.646	6.606	6.691	-85
5.2 Sportaccommodaties	5	2.702	2.702	2.990	2.752	2.781	-29
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	5	3.650	3.705	3.809	4.069	3.922	147
5.4 Musea	5	2.091	2.134	2.155	2.215	2.186	30
5.5 Cultureel erfgoed	5	232	328	460	1.321	1.326	-5
5.6 Media	5	1.818	1.858	1.910	1.910	1.919	-9
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	3	4.430	4.972	5.431	5.235	4.998	237
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	7.216	8.004	7.298	8.847	8.193	654
6.2 Wijkteams	4	6.302	6.327	6.586	6.673	6.454	219
6.3 Inkomensregelingen	4	32.426	31.495	32.605	41.669	42.298	-629
6.4 Begeleide participatie	4	10.955	11.056	11.017	12.012	11.551	461

Taakvelden: Lasten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
6.5 Arbeidsparticipatie	4	3.223	4.077	3.598	3.998	3.306	692
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	4	2.408	2.782	2.932	2.946	2.976	-30
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4	10.343	13.848	12.802	13.393	15.063	-1.671
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4	16.268	21.559	18.850	24.603	22.787	1.816
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	4	18.543	18.061	21.069	22.133	21.037	1.096
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	4	4.688	3.175	3.723	4.066	4.356	-291
7.1 Volksgezondheid	4	2.489	2.537	2.612	2.883	2.809	74
7.2 Riolering	2	13.109	13.883	15.240	15.756	17.275	-1.519
7.3 Afval	2	8.391	8.784	8.756	8.626	9.088	-462
7.4 Milieubeheer	2	1.645	2.102	2.324	2.950	2.568	382
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	4	24	31	32	32	32	-
8.1 Ruimtelijke ordening	3	1.585	1.932	2.401	2.494	2.597	-103
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	3	12.433	13.039	10.304	8.542	10.150	-1.608
8.3 Wonen en bouwen	3	5.263	4.539	3.438	4.499	4.200	300
Totaal lasten		**281.574**	**287.487**	**274.053**	**303.530**	**312.001**	**-8.471**

Taakvelden: Baten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.1 Bestuur	7	-61	-310	-61	-67	-76	9
0.10 Mutaties reserves	8	-12.713	-8.124	-6.732	-15.540	-12.151	-3.389
0.11 Resultaat vd rekening baten/lasten	8	-	-	-	-694	-	-694
0.2 Burgerzaken	7	-1.437	-1.109	-830	-890	-836	-53
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3	-5.825	-5.043	-4.247	-4.635	-5.740	1.105
0.4 Overhead	7	-2.808	-2.819	-2.272	-2.709	-3.743	1.034
0.5 Treasury	8	-1.233	-350	-262	-192	-277	85
0.61 OZB woningen	8	-7.441	-7.160	-7.460	-7.154	-7.485	331
0.62 OZB niet-woningen	8	-7.186	-7.751	-7.268	-7.574	-7.796	222
0.63 Parkeerbelasting	8	-3.999	-4.142	-3.876	-2.876	-3.435	559
0.64 Belastingen overig	8	-2.426	-2.533	-2.554	-2.425	-2.356	-69
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	8	-148.535	-159.696	-158.223	-168.181	-169.586	1.405
0.8 Overige baten en lasten	8	-1.267	-891	-643	-1.496	-1.785	289
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6	-37	-33	-47	-47	-98	51
1.2 Openbare orde en veiligheid	6	-140	-151	-124	-330	-171	-159
2.1 Verkeer en vervoer	3	-2.089	-836	-111	-452	-1.769	1.316
2.2 Parkeren	3	-	-	-10	-10	-2	-8
2.3 Recreatieve havens	5	-97	-111	-105	-105	-95	-10
2.4 Economische havens en waterwegen	1	-1	-	-1	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	-330	-1.071	-1.191	-205	-118	-88
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	-160	-138	-153	-138	-126	-11
3.4 Economische promotie	1	-547	-637	-551	-365	-542	177
4.2 Onderwijshuisvesting	1	-319	-880	-302	-353	-340	-13
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1	-5.365	-5.751	-5.809	-5.775	-5.631	-144
5.1 Sportbeleid en activering	5	-	-544	-	-584	-733	149
5.2 Sportaccommodaties	5	-2.410	-2.440	-2.529	-1.879	-2.560	681
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en - part	5	-1	-3	-	-	-1	1
5.5 Cultureel erfgoed	5	-	-	-	-	0	0
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	3	-581	-323	-100	-160	-257	98
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	-657	-1.057	-290	-860	-892	33
6.3 Inkomensregelingen	4	-	-	-25.609	-36.104	-36.860	756
6.5 Arbeidsparticipatie	4	-24.990	-26.078	-	-95	-256	161
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4	-387	-296	-429	-429	-354	-75
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4	-867	-619	-	-55	-57	2
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	4	-890	-895	-890	-1.060	-1.250	190

Taakvelden: Baten (bedragen * € 1.000)	Progr.	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting na 3e wijziging	Rekening 2020	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	4	-1.726	-170	-170	-202	-184	-19
7.2 Riolering	2	-15.655	-17.494	-17.919	-18.435	-19.256	821
7.3 Afval	2	-11.106	-9.485	-11.026	-10.603	-11.640	1.037
7.4 Milieubeheer	2	-49	-66	-	-653	-399	-254
8.1 Ruimtelijke ordening	3	-170	-150	-1	-1	-143	142
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	3	-14.523	-14.457	-10.304	-7.842	-9.845	2.003
8.3 Wonen en bouwen	3	-3.548	-3.876	-1.953	-2.356	-3.155	799
Totaal baten		**-281.574**	**-287.487**	**-274.053**	**-303.530**	**-312.001**	**8.471**

De onderstaande tabel toont de samenhang tussen de inhoudelijke programma's en de hoofdtaakvelden voor de jaarschijf 2020. Lasten en baten worden rechtstreeks op de taakvelden geboekt door middel van kostenplaatsen die zijn gekoppeld aan een programma en een taakveld.

Programma's/taakvelden (bedragen * € 1.000)	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Totaal
Lasten										
01 Economie, werk en onderwijs			921	2.589	14.449					17.960
02 Energie en klimaat								28.931		28.931
03 Wonen en leefomgeving	5.916		19.043			4.998			16.947	46.904
04 Sociaal domein							138.022	2.841		140.863
05 Cultuur, sport en recreatie			260			18.824				19.084
06 Leefbaarheid en veiligheid		10.269								10.269
07 Bestuur en organisatie	27.785									27.785
Financiering en alg. dekkingsmiddelen	1.361									1.361
Mutaties reserves i.v.m. programma's	7.051									7.051
Saldo rekening	11.793									11.793
Subtotaal lasten	**53.907**	**10.269**	**20.224**	**2.589**	**14.449**	**23.822**	**138.022**	**31.772**	**16.947**	**312.001**
Baten										
01 Economie, werk en onderwijs				-787	-5.971					-6.757
02 Energie en klimaat								-31.296		-31.296
03 Wonen en leefomgeving	-5.740		-1.770			-257			-13.143	-20.910
04 Sociaal domein							-39.853			-39.853
05 Cultuur, sport en recreatie			-95			-3.294				-3.389
06 Leefbaarheid en veiligheid		-269								-269
07 Bestuur en organisatie	-4.655									-4.655
Financiering en alg. dekkingsmiddelen	-192.721									-192.721
Mutaties reserves i.v.m. programma's	-12.151									-12.151
Saldo rekening										0
Subtotaal baten	**-215.266**	**-269**	**-1.866**	**-787**	**-5.971**	**-3.551**	**-39.853**	**-31.296**	**-13.143**	**-312.001**
Resultaat	**-161.359**	**10.000**	**18.359**	**1.803**	**8.478**	**20.271**	**98.169**	**476**	**3.804**	**0**

8 Single information Single audit

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 22 februari 2021

JenV	**A5**	**Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en** Gemeenten	Naam hoofdcategorie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A5/01*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee) *Aard controle Ja* *Indicator: A5/02*	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A5/03*	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie Vanaf SiSa 2021 incl. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A5/04*	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A5/05*	Toelichting afwijking (jaar T) volgens proj per hoofdcategorie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A5/06*
			1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme;	Ja				Onderbesteding van budget is corona-gerelateerd, verlenging van versterkingsgelden tm 31-12-2021. Inzet van middelen op alle hoofdcategorieen
			2 Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;	Ja				Onderbesteding van budget is corona-gerelateerd, verlenging van versterkingsgelden tm 31-12-2021. Inzet van middelen op alle hoofdcategorieen
			3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Ja	€ 16.317	€ 16.317		Onderbesteding van budget is corona-gerelateerd, verlenging van versterkingsgelden tm 31-12-2021. Inzet van middelen op alle hoofdcategorieen
			4 Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Ja				Onderbesteding van budget is corona-gerelateerd, verlenging van versterkingsgelden tm 31-12-2021. Inzet van middelen op alle hoofdcategorieen
			5 Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen;	Ja	€ 1.625	€ 1.625		Onderbesteding van budget is corona-gerelateerd, verlenging van versterkingsgelden tm 31-12-2021. Inzet van middelen op alle hoofdcategorieen
			6 Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme.	Ja				Onderbesteding van budget is corona-gerelateerd, verlenging van versterkingsgelden tm 31-12-2021. Inzet van middelen op alle hoofdcategorieen
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A5/07*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A5/08*				
			Nee	Nee				
FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			37	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking *Aard controle R* *Indicator: C1/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*				
			€ 903.460	Nee				
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/04*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie. *Aard controle R* *Indicator: C1/06*		
			1 ORGANISEREN MAATWERKADVIES	€ 7.803	Ja			
			2 TRAINEN EN BIJSCHOLEN ENERGIECOACHES	€ 122.610	Ja			
			3 ACTIVEREN LOKALE ONDERNEMERS	€ 143.904	Ja			
			4 STADSBREDE CAMPAGNE	€ 93.962	Ja			
			5 Overig	€ 10.312	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/07*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*		
			1 ORGANISEREN MAATWERKADVIES	€ 7.803		Nee		
			2 TRAINEN EN BIJSCHOLEN ENERGIECOACHES	€ 122.610		Nee		
			3 ACTIVEREN LOKALE ONDERNEMERS	€ 143.904		Nee		
			4 STADSBREDE CAMPAGNE	€ 93.962		Nee		
			5 Overig	€ 10.312		Nee		
BZK	**C31**	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C3/01*	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) *Aard controlen n.v.t.* *Indicator: C3/02*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C3/03*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C3/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C3/05*	
			€ 0	€ 0	€ 0		Nee	

OCW	D1A	**Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2016-2021 Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: D1A101*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R Indicator: D1A102*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch) *Aard controle n.v.t. Indicator: D1A103*	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R Indicator: D1A104*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: D1A105*
			0	620.033	620.033	121.774	Nee
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R Indicator: D8101*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R Indicator: D8102*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R Indicator: D8103*	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R Indicator: D8104*	
			1.596.480	1.043.252	17.179	276.108	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: D8105*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R Indicator: D8106*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: D8107*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R Indicator: D8108*	
OCW	D10	**Volwasseneneducatie** Contactgemeenten	Verstrekte uitkering (jaar T) *Aard controle R Indicator: D10101*	Besteding (jaar T) van educatie *Aard controle R Indicator: D10102*	Reservering besteding van educatie in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) *Aard controle R Indicator: D10103*	Onttrekking besteding van educatie in jaar T van volgend kalenderjaar (jaar T+1) *Aard controle R Indicator: D10104*	
			665.880	634.901	30.979	0	
OCW	D11	**Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: D11101*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: D11102*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: D11103*		
			0	0	Nee		
OCW	D12	**Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: D12101*	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R Indicator: D12102*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: D12103*		
			0		Nee		
OCW	D12A	**Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: D12A101*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R Indicator: D12A102*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch) *Aard controle n.v.t. Indicator: D12A103*	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R Indicator: D12A104*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: D12A105*
			0	0	0	0	Nee
IenW	E13	**Slimme laadpleinen** **Toekenningsbeschikking** Gemeenten en provincies	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t. Indicator: E13101*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: E13102*	Project afgerond in (jaar T) (Ja/Nee)? *Aard controle n.v.t. Indicator: E13103*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? *Aard controle n.v.t. Indicator: E13104*	Toelichting op niet-afgeronde projecten *Aard controle n.v.t. Indicator: E13105*
		1	31155401/5000004102	87.770	Nee	Nee	Afwikkeling in 2021
IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: E20101*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20102*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R Indicator: E20103*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20104*	
			0	0	0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t. Indicator: E20105*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20106*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20107*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t. Indicator: E20108*	
		1.	Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW30	Nee	0		
		2.	Aanleg van een voetgangersoversteekplaats	Nee	0		
		3.	Inrichten van een schoolzone door snelheidsbeinvloedende maatregelen	Nee	0		
		4.	Aanleg van rijbaanscheiding door rammelstrook op asmarkering	Nee	0		
		5.	Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur	Nee	0		

IenW	E27B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B101*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B102*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B103*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde *Aard controle R* *Indicator: E27B104*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde *Aard controle R* *Indicator: E27B105*	
		1	PZH-2018-667128779	1765.670	11.496.821			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B106*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B107*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B108*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B109*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B110*	
		1	PZH-2018-667128779	1765.670	11.496.821		Nee	
EZK	F9	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F3101*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F3102*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F3103*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F3104*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F3105*	
		1	EAW - 20 - 00416459	10	10	Nee	Uitvoering in 2021	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F3105*					
			Nee					
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2101*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2102*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2103*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2104*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2105*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2106*
			123.054.881	1669.866	11.283.128	19.508	195.386	10
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2107*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz** *Aard controle R* *Indicator: G2108*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2109*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2110*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2111*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2112*
			1115.169	18.538	10	1634.918	10	Ja
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	*Aard controle R* *Indicator: G3101*	*Aard controle R* *Indicator: G3102*	*Aard controle R* *Indicator: G3103*	*Aard controle R* *Indicator: G3104*	*Aard controle R* *Indicator: G3105*	*Aard controle R* *Indicator: G3106*
			10	10	116.745	10	10	117.460
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3107*					
			Ja					

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4I01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4I02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4I03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4I04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4I05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4I06*
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	14.563.362	11.007.109	11.051	16.300	10	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	12.134.874	1242.254	111.312	10	10	
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	1904.928	1171.166	118.208	10	10	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4I07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4I08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4I09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 *Aard controle R* *Indicator: G4I10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4I11*	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1.093	112	10	Ja		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	483	67		Ja		
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	485	49		Ja		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4I12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4I13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4I14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4I15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4I16*	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)						
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4I01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage – automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I02*				
			1595.974	-1214.669				
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4I04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4I05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4I06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4I07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I08*
		1 SPUK20-802905	1745.291	1440.969	1152.992	1216.682		
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4I09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4I10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4I11*			
		1 SPUK20-802905	1810.643	125%				
VWS	H7	**Regeling specifieke uitkering aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling** Gemeenten	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H7I01*	Besteding (jaar T) **Zelfstandige uitvoering** *Aard controle R* *Indicator: H7I02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2021 Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle R* *Indicator: H7I03*	Project is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H7I04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H7I05*	
		1 2020 - 2021 / 330894	13.162	13.162	Ja	het project is nog niet afgerond		
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H7I06*	Projectwerkzaamheden afgerond? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H7I07*				
			Ja	Nee				
VWS	H8	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8I01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8I02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8I03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8I04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8I05*	
			10	140.000	10	140.000	Ja	

9 Besluit bij Jaarstukken 2020

(voorgesteld) besluit van
de gemeenteraad

dossiernummer 5132

onderwerp
Jaarstukken 2020

De raad van de gemeente Gouda

gelezen het voorstel van d.d. 1 juni 2021,

gelet op Titel IV van de Gemeentewet;

besluit:

1. De jaarstukken 2020 vast te stellen;

2. Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2020, zijnde € 11.792.917 positief, vast te stellen en over te gaan de volgende resultaatbestemming:

a. € 1.114.880 toe te voegen aan de regionale reserve Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;

b. € 259.263 te onttrekken aan de reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen;

c. het restant van het rekeningresultaat, te weten € 10.937.300, toe te voegen aan de algemene reserve.

3. De reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen op te heffen.

4. De einddatum te wijzigen van de in hoofdstuk 10.1.3 van de jaarstukken 2020 opgenomen kredieten, waarvan de einddatum is bereikt maar waarvan de werkzaamheden niet zijn beëindigd

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 juni 2021.

De raad der gemeente voornoemd,

griffier	voorzitter
mr. drs. E.J. Karman-Moerman	mr. drs. P. Verhoeve

10 Bijlagen

10.1 Investeringen

10.1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de realisatie van de investeringen gedurende het begrotingsjaar. Alvorens op de afzonderlijke investeringen in te gaan wordt opgemerkt dat op basis van het meest actuele concerninvesteringsplan (versie na 3e begrotingswijziging 2020) € 17.974.000 uitgegeven zou worden aan investeringen die in 2020 gereed zouden zijn. Voor deze investeringen is daadwerkelijk € 6.407.000 uitgegeven. In de € 17.974.000 is overigens wel opgenomen een bedrag Investeringen Riool van begroot € 9.802.250. Met ingang van dit jaar wordt het daadwerkelijke investeringsbedrag riolering onttrokken aan de spaarvoorziening riolering en wordt daarmee niet verantwoord binnen de investeringsuitgaven.

Programma (bedragen * € 1.000)	Geraamde uitgaven	Gerealiseerde uitgaven	Verschil
Programma 1	59	0	59
Programma 2	10.203	176	10.027
Programma 3	5.058	3.922	1.136
Programma 4	552	451	101
Programma 5	971	884	87
Programma 6	82	10	71
Programma 7	1.048	963	85
TOTAAL	**17.974**	**6.407**	**11.567**
Investeringen Riool, zie paragraaf 3.2.5.5	9.802	0	9.802
TOTAAL exclusief investeringen Riool	**8.172**	**6.407**	**1.765**

10.1.2 Begroting en realisatie kapitaallasten 2020

De gerealiseerde kapitaallasten voor 2020 bedroegen € 24.937.000. Deze waren even hoog als begroot.

10.1.3 Voorstel verlenging investeringskredieten

In de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2019 (WAVA) is opgenomen dat aan het eind van een jaar alle kredieten worden afgesloten die volgens het CIP dat jaar als eindjaar hebben. Indien het krediet nog niet afgesloten kan worden, dient een toelichting te worden gegeven waarom is afgeweken van de planning. Indien op basis hiervan blijkt dat het eindjaar aangepast moet worden, wordt dit als voorstel voor aanpassing van het CIP afgewogen in de begrotingswijziging naar aanleiding van de jaarrekening.

In de navolgende overzichten zijn per programma de investeringen volgens het CIP met eindjaar 2020 opgenomen waarvan het voorstel is om deze niet af te sluiten per 31 december 2020 maar te verlengen tot 1 januari 2022.

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Eerste inrichting vier extra groepen Kesper college	De uitgaven worden verwacht in 2021.	59
IHP 2022 (Kesper College)	De oplevering staat vooralsnog gepland in 2023.	9.310
Totaal investeringen met economisch nut		**9.369**
TOTAAL PROGRAMMA 1		**9.369**

Programma 2 Energie en klimaat

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Investeringen afvalinzamelingen	Ten opzichte van de aanvankelijke planning zijn door herprioritering als gevolg van corona enkele investeringen niet direct noodzakelijk gebleken. Deze zullen in 2021 plaatsvinden.	224
Totaal investeringen met economisch nut		**224**
TOTAAL PROGRAMMA 2		**224**

Programma 3 Wonen en leefomgeving

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Aanleg vier laadpleinen elektrische auto's	De afwikkeling (eindfactuur) vindt plaats in 2021.	0
Doorontwikkeling tweede verdieping Chocoladefabriek	De door vertraging in de plannen ontstane onderschrijding zal worden ingelopen in 2021/2022.	633
Verduurzaming Vastgoed (jaarschijf 2020)	Een groot deel van de investeringen voor verduurzaming is verschoven van eerdere jaren naar 2021. Echter, de verduurzaming van vastgoed heeft de afgelopen tijd steeds meer vorm gekregen. In 2021 is een budget beschikbaar voor verduurzaming vastgoed van € 1.613.000. Het tekort van 2020 wordt verrekend met het beschikbare investeringsbudget voor vastgoed in het boekjaar 2021.	-441
Totaal investeringen met economisch nut		**192**
Investeringen met maatschappelijk nut		
Brug Winterdijk 14	Door coronagerelateerde vertraging zal het resterende investeringsbudget in het volgende jaar worden besteed.	248
Reconstructie afrit Goudse Poort	Door een scope-wijziging is de uitvoering van dit project opgeschoven naar 2021. De uitvoering vindt plaats op basis van een aangepast investeringsbudget.	85
Herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied	Door een aanpassing in de planning schuiven de uitvoeringswerkzaamheden door tot en met 2022.	2.182
Inrichting openbaar gebied Fietsveiligheid (jaarschijf 2020)	Ook in het jaar 2021 zullen uitgaven met betrekking tot fietsveiligheid ten laste komen van dit investeringsbudget.	250
Mobiliteitsplan (jaarschijf 2020)	Voorgesteld wordt om de restant-budgetruimte van dit krediet toe te voegen aan het krediet Mobiliteitsplan - jaarschijf 2021.	116
Totaal investeringen met maatschappelijk nut		**2.882**
TOTAAL PROGRAMMA 3		**3.074**

Programma 4 Sociaal domein

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Aanpassing Lekkenburg: bouwkundig - afschrijving in 20 jaar	Afronding krediet Lekkenburg vindt plaats in 2021.	103
Aanpassing Lekkenburg: installaties - afschrijving in 15 jaar	Afronding krediet Lekkenburg vindt plaats in 2021.	-2
Totaal investeringen met economisch nut		**101**
TOTAAL PROGRAMMA 4		**101**

Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Brug sportpark Oosterwei	Nagenoeg alle werkzaamheden zijn in 2020 afgerond, oplevering is voorzien in 2021.	-1
Ledverlichting Sportpark Uiterwaard	Nagenoeg alle werkzaamheden zijn in 2020 afgerond, oplevering is voorzien in 2021.	0
Renovatie hockeyveld 3 GMHC	Nagenoeg alle werkzaamheden zijn in 2020 afgerond, oplevering is voorzien in 2021.	-4
Zonnecollectoren (480 m2) Groenhovenbad	Financiële afwikkeling op basis van de eindafrekening vindt in 2021 plaats.	-29
Zonnepanelen (325) Mammoet	Financiële afwikkeling op basis van de eindafrekening vindt in 2021 plaats.	45
Zonnepanelen (600) Groenhovenbad	Financiële afwikkeling op basis van de eindafrekening vindt in 2021 plaats.	33
Zonnepanelen (88) Zebra	Financiële afwikkeling op basis van de eindafrekening vindt in 2021 plaats.	9
Totaal investeringen met economisch nut		**53**
TOTAAL PROGRAMMA 5		**53**

Programma 6 Leefbaarheid en veiligheid

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Vervanging camera toezicht (jaarschijf 2019)	Voorgesteld wordt om het restantbudget toe te voegen aan het budget Cameravervanging 2021 en verder. De uitvoering vindt op basis van de geactualseerde vervangingsplanning plaats.	20
Vervanging camera toezicht (jaarschijf 2020)	Voorgesteld wordt om het restantbudget toe te voegen aan het budget Cameravervanging 2021 en verder. De uitvoering vindt op basis van de geactualseerde vervangingsplanning plaats.	51
Totaal investeringen met economisch nut		**71**
TOTAAL PROGRAMMA 6		**71**

Programma 7 Bestuur en organisatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Toelichting	Restant bedrag over naar 2021
Investeringen met economisch nut		
Vervanging meubilair Huis van de Stad	Door Corona heeft het nadenken over hoe het kantoorconcept er uitziet en/of meer of minder moet worden vervangen in 2021 vertraging opgelopen.	45
Zonwering Huis van de Stad	Er heeft geen verdere inventarisatie van waar nog aanvullende maatregelen nodig zijn plaatsgevonden. Afronding hiervan vindt plaats in 2021.	9
Totaal investeringen met economisch nut		**55**
TOTAAL PROGRAMMA 7		**55**
TOTAAL GENERAAL		**12.947**

10.1.4 Overzicht investeringen 2020

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van het verloop van de investeringen in 2020. Onderscheid wordt gemaakt in twee soorten investeringen die in tabelvorm worden weergegeven.

- tabel 1: Investeringen in uitvoering die doorlopen;
- tabel 2: Investeringen in uitvoering die afgesloten worden;
- tabel 3: Investeringen nog niet in uitvoering die doorlopen.

10.1.4.1 Investeringen in uitvoering die doorlopen naar 2021

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Onderwijshuisvesting	Eerste inrichting vier extra groepen Kesper college	2020	2021	59	0	59
Onderwijshuisvesting	IHP 2022 (Kesper College)	2022	2023	9.993	684	9.310
	Totaal investeringen met economisch nut			**10.053**	**684**	**9.369**
	TOTAAL PROGRAMMA 1			**10.053**	**684**	**9.369**

Programma 2 Energie en klimaat

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven					
Afval	Investeringen afvalinzamelingen	2020	2021	336	112	224
	Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven			**336**	**112**	**224**
	TOTAAL PROGRAMMA 2			**336**	**112**	**224**

Programma 3 Wonen en leefomgeving

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Vastgoed	Doorontwikkeling tweede verdieping Chocoladefabriek	2021	2023	703	70	633
Verkeer	Aanleg vier laadpleinen elektrische auto's	2020	2021	0	0	0
Vastgoed	Verduurzaming Vastgoed (jaarschijf 2020)	2020	2021	166	607	-441
	Totaal investeringen met economisch nut			**869**	**677**	**192**
	Investeringen met maatschappelijk nut					
Verkeer	Herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied	2021	2022	4.057	1.875	2.182
Verkeer	Inrichting openbaar gebied Fietsveiligheid (jaarschijf 2020)	2020	2021	250	0	250
Diverse investeringen openbaar gebied	Reconstructie afrit Goudse Poort	2020	2021	85	0	85
Investeringen wegen grijs	Brug Winterdijk 14	2020	2021	250	2	248
Verkeer	Mobiliteitsplan (jaarschijf 2020)	2020	2021	230	114	116
	Totaal investeringen maatschappelijk nut			**4.872**	**1.991**	**2.881**
	TOTAAL PROGRAMMA 3			**5.741**	**2.668**	**3.073**

Programma 4 Sociaal domein

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Vastgoed	Aanpassing Lekkenburg: bouwkundig - afschrijving in 20 jaar	2020	2021	222	119	103
Vastgoed	Aanpassing Lekkenburg: installaties - afschrijving in 15 jaar	2020	2021	330	332	-2
	Totaal investeringen met economisch nut			**552**	**451**	**101**
	TOTAAL PROGRAMMA 4			**552**	**451**	**101**

Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Sport Zonnepanelen	Zonnepanelen (325) Mammoet	2020	2021	45	0	45
Sport Zonnepanelen	Zonnepanelen (88) Zebra	2020	2021	9	0	9
Sport Zonnepanelen	Zonnepanelen (600) Groenhovenbad	2020	2021	37	4	33
Sport Zonnepanelen	Zonnecollectoren (480 m2) Groenhovenbad	2020	2021	-16	13	-29
Renovatie sportvelden	Brug sportpark Oosterwei	2020	2021	58	58	-1
Renovatie sportvelden	Ledverlichting Sportpark Uiterwaard	2020	2021	64	64	0
Renovatie sportvelden	Renovatie hockeyveld 3 GMHC	2020	2021	433	437	-4
	Totaal investeringen economisch nut			**629**	**576**	**53**
	TOTAAL PROGRAMMA 5			**629**	**576**	**53**

Programma 6 Leefbaarheid en veiligheid

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Vervanging cameratoezicht	Vervanging camera toezicht (jaarschijf 2019)	2020	2021	31	10	21
Vervanging cameratoezicht	Vervanging camera toezicht (jaarschijf 2020)	2020	2021	51	0	51
	Totaal investeringen met economisch nut			**82**	**10**	**72**
	TOTAAL PROGRAMMA 6			**82**	**10**	**72**

Programma 7 Bestuur en organisatie

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Huisvesting	Vervanging meubilair Huis van de Stad	2020	2021	125	80	45
Huisvesting	Zonwering Huis van de Stad	2020	2021	9	0	9
	Totaal investeringen met economisch nut			**134**	**80**	**54**
	TOTAAL PROGRAMMA 7			**134**	**80**	**54**
TOTAAL GENERAAL				**17.527**	**4.581**	**12.945**

10.1.4.2 Investeringen in uitvoering die afgesloten worden

Programma 2 Energie en klimaat

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Niet over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven					
Ondergrondse containers afvalinzameling	Voorbereidingskrediet ECO-park	2020	2020	65	65	0
	Totaal investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven			**65**	**65**	**0**
	TOTAAL PROGRAMMA 2			**65**	**65**	**0**

Programma 3 Wonen en leefomgeving

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Niet over te brengen naar 2021
	Investeringen met maatschappelijk nut					
Investeringen wegen grijs	Vervangingsinvesteringen Openbare Ruimte 2020 10jr	2020	2020	228	137	91
Investeringen wegen grijs	Vervangingsinvesteringen Openbare Ruimte 2020 15jr	2020	2020	79	74	6
Investeringen wegen grijs	Vervangingsinvesteringen Openbare Ruimte 2020 20jr	2020	2020	3.280	2.652	628
Investeringen wegen grijs	Vervangingsinvesteringen Openbare Ruimte 2020 40jr	2020	2020	389	336	53
	Totaal investeringen met maatschappelijk nut			**3.977**	**3.199**	**778**
	TOTAAL PROGRAMMA 3			**3.977**	**3.199**	**778**

Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Niet over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Renovatie sportvelden	Renovatie trainingsveld Olympia	2020	2020	288	292	-4
	Totaal investeringen met economisch nut			**288**	**292**	**-4**
	Investeringen met maatschappelijk nut					
Sport	Terreininrichting tijdelijke sporthal Tobbe	2020	2020	54	16	38
	Totaal investeringen met maatschappelijk nut			**54**	**16**	**38**
	TOTAAL PROGRAMMA 5			**342**	**308**	**34**

Programma 7 Bestuur en organisatie

Categorie (bedragen * € 1.000)	Omschrijving	Jaar gereed was	Jaar gereed wordt	Krediet na begrotings-wijziging	Som van uitgaven en inkomsten	Niet over te brengen naar 2021
	Investeringen met economisch nut					
Automatisering	Automatisering (jaarschijf 2020)	2020	2020	400	397	3
Audiovisuele middelen Raad	Audiovisuele middelen vergadercentrum raad	2020	2020	489	486	3
	Totaal investeringen met economisch nut			**889**	**883**	**6**
	TOTAAL PROGRAMMA 7			**889**	**883**	**6**
TOTAAL GENERAAL				**5.273**	**4.455**	**818**

10.1.4.3 Investeringen nog niet in uitvoering die doorlopen naar volgende jaren

In afwijking van voorgaande jaren zijn er ultimo 2020 geen investeringen die nog niet in uitvoering genomen zijn en doorlopen naar volgende jaren.

10.2 Reserves en voorzieningen

10.2.1 Reserves

Het verloop van de reserves is weergeven in navolgend overzicht.

Overzicht verloop reserves

Naam reserve (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2020	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering wegens afschrijving	Bestemming resultaat 2019	Saldo 31-12-2020
Programma 1						
Reserve revitalisering Goudse Poort	1.033			28		1.005
Reserve onderwijshuisvesting	1.560	368				1.928
Reserve cofinanciering regionale projecten	610					610
Programma 2						
Reserve Investeringen riool		1.130				1.130
Reserve Investeringen afval		260				260
Programma 3						
Reserve wijkontwikkeling	536	92			538	1.166
Reserve actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen	7				-7	0
Reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen	259					259
Reserve civieltechnische werken en plankosten Bolwerk	503					503
Reserve versnellen woningbouw en transformatie	2.100	1.097			600	3.797
Reserve parkeren	705	82		40		747
Reserve zuidelijk stationsgebied	3.576		1.043		248	2.780
Reserve Groenfonds	1.952		342		26	1.636
Reserve nog uit te voeren wzh Middenwillens			304		800	496
Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte	8.601	1.985		798		9.788
Programma 4						
Reserve maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	8.229	1.000			1.155	10.384
Programma 5						
Reserve cultuur en erfgoedfonds	317		316			1
Reserve voormalige NIEGG Spoorzone en Westergouwe	1.750				-1.750	0
Programma 6						
Reserve niet-gesprongen explosieven WO2	896		193			703
Programma 7						
Reserve organisatieontwikkeling	397	659	533			523
Financiering en algemene dekkingmiddelen / algemene reserve						
Algemene reserve	23.617	1.177	5.491		7.341	26.644
Reserve sociaal domein	5.666		3.859			1.807
TOTAAL	**62.315**	**7.850**	**12.082**	**865**	**8.951**	**66.166**

Onderstaand volgt een toelichting per reserve.

Programma 1
Reserve revitalisering Goudse Poort
De raad heeft bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 besloten om de nog beschikbare incidentele middelen voor de revitalisering van Goudse Poort te storten in een nieuw te vormen reserve. Deze reserve is bestemd om structurele kapitaallasten voor infrastructuur in Goudse Poort af te dekken en (co)financiering bij de Versnellingskamer mogelijk te maken. In 2020 heeft de verrekening van kapitaallasten met deze reserve plaatsgevonden.

Reserve onderwijshuisvesting
Op grond van het raadsbesluit 3 april 2019 is het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Vanwege de aard en omvang van het financiële risico is besloten een aparte reserve te creëren voor het dekken van de kapitaallasten die voortvloeien uit IHP. Gedurende de looptijd van het IHP kunnen inkomsten die voortkomen uit de verkoop van vrijvallende schoollocaties ten gunste van deze reserve worden afgewikkeld. In het kader van realistisch begroten worden deze inkomsten pas verwerkt nadat ze gerealiseerd zijn. Eveneens kunnen financiële voordelen vanuit het combinatiegebruik hieraan toegevoegd worden. Intentie is om de reserve in te zetten ter dekking van de kapitaallasten. Dit alles ter beheersing van de omvang van het mogelijke exploitatietekort. Aan de reserve is in 2020 € 368.000 toegevoegd.

Reserve cofinanciering regionale projecten
Voor de cofinanciering van regionale projecten heeft de raad bij de 2e begrotingswijziging 2017 een reserve ingesteld van € 710.000 (€ 10,- per inwoner”). In voorgaande jaren is € 50.000 onttrokken voor de bijdrage aan de versnelling van de aanleg van de verbreding van de A20 en is € 50.000 aangewend voor het Goudse aandeel in de kosten van het Kenniscentrum Bodemdaling. In 2020 zijn er geen mutaties geweest op deze reserve.

Programma 2
Reserve investeringen riool
Om alsnog uitvoering te geven aan het raadsbesluit bij de jaarstukken 2018 om € 1.130.000 beschikbaar te stellen voor riool heeft de raad besloten een nieuwe reserve Investeringen riool in te stellen, het betreffende bedrag te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan deze nieuwe reserve.

Reserve investeringen afval
Om alsnog uitvoering te geven aan het raadsbesluit bij de jaarstukken 2018 om € 260.000 beschikbaar te stellen voor afval heeft de raad besloten een nieuwe reserve Investeringen afval in te stellen, het betreffende bedrag te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan deze nieuwe reserve.

Programma 3
Reserve wijkontwikkeling
Deze reserve is bestemd voor de dekking van de kosten van de wijkontwikkelingsprojecten. Vanuit de resultaatbestemming 2019 is in 2020 € 538.000 aan deze reserve toegevoegd.

Reserve actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen
Deze reserve is in de loop van 2020 opgeheven

Reserve civieltechnische werken en plankosten De 3 Notenboomen
Het nazorgbudget van de afgesloten grondexploitaties Drie Notenboomen is bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 in een reserve gestort. De middelen waren bestemd voor de afronding van de ontwikkeling van dit gebied, maar blijken niet langer nodig. Als onderdeel van de resultaatbestemming wordt voorgesteld het saldo van de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

Reserve civieltechnische werken en plankosten Bolwerk
Het nazorgbudget van de afgesloten grondexploitaties Bolwerk is bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 in een reserve gestort. Dit bedrag is nodig voor de afronding van de ontwikkeling van dit gebied.

Reserve versnellen woningbouw en transformatie
De reserve is in 2018 ingesteld bij de vaststelling van de programmabegroting 2019-2022 en vindt zijn basis in het Coalitieakkoord 2018-2022 waar ingezet wordt op de versnelling van de woningbouw en de transformatie van zakelijke panden en gebieden naar woningen. In totaal wordt daarvoor in 4 jaar € 5.640.000 beschikbaar gesteld en gestort in deze nieuwe reserve. Op basis van de begroting 2020 is een bedrag van € 1.510.000 aan deze reserve toegevoegd. Vanuit de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2019 is aanvullend een bedrag van € 600.000 gedoteerd.

Reserve parkeren
Deze reserve wordt gevoed door afkoopsommen die worden betaald als bij de afgifte van bouwvergunningen niet (volledig) kan worden voldaan aan de normering van het aantal te realiseren parkeerplaatsen op eigen terrein. Gelet op het vorenstaande dient deze reserve te worden aangewend voor de aanleg van parkeerplaatsen, het treffen van maatregelen die de parkeerregulering verbeteren en andere voorzieningen in het kader van het betaald en/of belanghebbendenparkeren. In 2020 is conform de programmabegroting een bedrag van € 40.000 aan deze reserve onttrokken ter dekking van de kapitaallasten uitbreiding Klein Amerika. De toevoeging aan deze reserve heeft betrekking op het batig saldo inkomsten Stationsgarage.

Reserve Zuidelijk Stationsgebied
Op 22 juni 2016 heeft de raad ingestemd met de herontwikkeling Zuidelijk Stationsgebied. De reserve Spoorse doorsnijdingen en de reserve Ketenmobiliteit zijn opgeheven en samengevoegd tot deze reserve. De reserve is eveneens gevoed met de subsidies die reeds voor dit project zijn ontvangen.

Reserve Groenfonds
Deze reserve is bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2018 ontstaan en is er besloten om € 700.000,- aan deze reserve toe te voegen. In 2020 is vanuit de opbrengst grondverkopen een bedrag van € 119.000 gedoteerd aan deze reserve. In 2020 zijn er diverse groenprojecten uitgevoerd. De kosten daarvan konden verrekend worden met de reserve Groenfonds voor een bedrag van € 435.000.

Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte
Bij raadsbesluit is de naam van de voormalige Egalisatiereserve openbare ruimte veranderd naar de Reserve afschrijvingslasten vervangingsinvesteringen openbare ruimte. Bij de vaststelling van de tweede begrotingswijziging heeft de raad de werkwijze omtrent deze reserve vastgesteld. Het saldo van toevoegingen en onttrekkingen over 2020 is per saldo een toevoeging van € 2.702.000. De aanscherping van de werkwijze resulteert in een vrijval van € 1.515.000.

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden Middenwillens
Het nazorgbudget van de afgesloten grondexploitaties Bolwerk is bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 in een reserve gestort. Dit bedrag is nodig voor de afronding van de ontwikkeling van dit gebied. In 2020 is € 304.000 aan deze reserve onttrokken.

Programma 4
Reserve maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
De gemeente Gouda krijgt als centrumgemeente via decentralisatie-uitkeringen van het Rijk middelen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Deze middelen worden regionaal ingezet. Eventuele overschotten worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. In 2020 zijn de saldi uit 2019 toegevoegd aan deze reserve. Daarnaast is bij begrotingswijziging € 1 miljoen aan de reserve toegevoegd.

Programma 5
Reserve Cultuur en erfgoedfonds
Het college heeft besloten de reserve cultuur- en erfgoedfonds aan te wenden voor het bekostigen van de festiviteiten en activiteiten in het kader van Gouda 750 jaar. Als gevolg van de onttrekkingen in 2020 is de reserve nagenoeg leeg.

Reserve voormalige NIEGG Spoorzone en Westergouwe
De reserve is in de loop van 2020 opgeheven.

Programma 6
Reserve niet gesprongen explosieven WO2
Deze reserve is gevormd voor de middelen die ontvangen worden voor het opsporen en ruimen van niet gesprongen explosieven. Op grond van het raadsbesluit over de nota Reserves en voorzieningen worden op grond van een oude subsidieregeling middelen beschikbaar gehouden voor een laatste locatie.

Programma 7
Reserve organisatieontwikkeling
Deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatie-ontwikkelingen. In 2020 is € 660.000 conform begroting aan deze reserve toegevoegd. De onttrekking bedroeg € 534.000. Dit was lager dan begroot.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen
Algemene reserve
Deze reserve wordt onder andere gebruikt voor de afwikkeling van het rekeningresultaat.

Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2019 bedroeg € 8.951.000 positief. Vanuit dit saldo hebben in 2020 enkele verrekeningen met reserves plaatsgevonden. Het resterende bedrag van € 7.341.000 is toegevoegd aan aan de algemene reserve.

In de verschillende ijkmomenten is de aanvankelijk geraamde toevoeging van € 500.000 bijgesteld. De toevoeging is verhoogd met een € 1.000.000 winstneming uit het positieve resultaat van de realisatie van Gouwe Park, een naar 2021 doorgeschoven budget van € 2.855.000 voor Gouda750 en het COVID-19-steunpakket van € 2.270.000. De toevoeging is verlaagd door een compenserende correctie. Hierbij zijn zowel de toevoeging als de onttrekking met € 5.448.000 verlaagd.

De aanvankelijk geraamde onttrekking van € 1.823.000 is gedurende 2020 verhoogd met een exploitatiesubsidie aan Stichting Fonds Gouda750 van € 602.000, bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 opnieuw beschikbaar gestelde budgetten van in totaal € 4.266.000, de ten laste van de Algemene Reserve gebrachte effecten van COVID-19 van € 2.858.000 en het instellen van bestemmingsreserves voor Riool (€ 1.130.000) en Afval (€ 260.000). De onttrekking is verlaagd door de voorgenoemde compenserende correctie van € 5.448.000.

Reserve sociaal domein
De reserve sociaal domein is ingesteld bij de eerste begrotingswijziging 2016. De reserve wordt gevoed met overschotten op programma 4 met uitsluiting van de producten MO/VO (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang) en beschermd wonen. Het saldo van de reserve telt mee bij het weerstandsvermogen.
Als gevolg van het (merendeels) opnemen van de integratie-uitkering sociaal domein in de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2019 heeft de gemeenteraad besloten om de reserve Sociaal Domein op te heffen. Er vinden alleen nog onttrekkingen en stortingen plaats zoals nu in de begroting opgenomen. Eind 2022 zal de reserve nihil zijn en worden opgeheven.

10.2.2 Voorzieningen
Het verloop van de voorzieningen is weergeven in navolgend overzicht.

Overzicht verloop voorzieningen

Naam voorziening (bedragen * € 1.000)	Saldo 1-1-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Programma 2					
Voorziening riolering	18.024	8.121		3.664	22.481
Voorziening verwerking afvalstoffen	260			260	0
Programma 3					
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne	515		515		0
Voorziening deelname grondbank Zuidplas	1.260				1.260
Voorziening groot onderhoud openbare ruimte	6.706	3.737		4.218	6.225
Voorziening onderhoud Stationsgarage	227	46			273
Voorziening verhuurdersonderhoud schouwburg	323	488		384	427
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en objecten	1.546	1.359		882	2.023
Voorziening afkoopsom onderhoud Steinse Groen		45			45
Programma 4					
Voorziening pijporgel aula begraafplaats	53				53
Programma 7					
Voorziening pensioenaanspraken (voormalig) wethouders	6.480	93		249	6.324
Voorziening onderhoud Huis van de Stad	39	79		43	75
Voorziening spaarurenverlof	13				13
TOTAAL	**35.446**	**13.968**	**515**	**9.700**	**39.199**

Onderstaand volgt een toelichting per voorziening.

Programma 2
Voorziening riolering
Bij de riolering is volledige kostendekking uitgangspunt. Deze voorziening is deels een kostenegalisatievoorziening ter voorkoming van ongewenste fluctuaties in de rioolheffing en deels een spaarvoorziening ter dekking van de kosten van toekomstige vervangingsinvesteringen riolering. Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan en afspraken over de wijze van financieren van (toekomstige) riooluitgaven zijn toevoegingen en onttrekkingen begroot. Het uiteindelijke jaarlijkse exploitatieresultaat wordt op nacalculatiebasis bepaald en aan deze voorziening toegevoegd of onttrokken. Deze voorziening heeft als nevendoel een gelijkmatig tariefverloop te bevorderen bij onregelmatige lasten. De kosten die gemaakt worden ten behoeve van riolering worden gedekt door inkomsten rioolrechten. In 2020 is per saldo € 4.466.000 aan deze voorziening toegevoegd.

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland 2020	Krediet na begrotings-wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Riolering	9.802	3.421	3.664	-243

Voorziening verwerking afvalstoffen
Bij de inzameling en verwerking van afvalstoffen is volledige kostendekking uitgangspunt. Deze voorziening is een egalisatievoorziening, waarop geen meerjarig onderhoudsplan van toepassing is. Het uiteindelijke jaarlijkse exploitatieresultaat wordt op nacalculatiebasis bepaald en aan deze voorziening toegevoegd of onttrokken. Een nevendoel van deze voorziening is het bevorderen van een gelijkmatig tariefverloop bij onregelmatige lasten. In 2020 is € 260.000 aan deze voorziening onttrokken.

Programma 3
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne
Deze voorziening is opgegaan in de voorziening gemeentelijke gebouwen en objecten

Voorziening deelname grondbank Zuidplas
De RZG Grondbank Zuidplas is opgericht om strategische aankopen te doen in de Zuidplaspolder. De gemeente Gouda neemt voor 6% deel in de grondbank. Geen mutaties in 2020.

Voorziening groot onderhoud openbare ruimte
Deze voorziening is bestemd voor de egalisatie van beschikbare middelen en kosten groot onderhoud van de openbare ruimte (groot onderhoud van wegen plus kunstwerken, water en groen) zoals is opgenomen in het P(roject)P(rogramma), PP als onderdeel van het Integraal Uitvoerings Plan (IUP). Jaarlijks wordt een bedrag in deze voorziening gestort. Op basis van een projectmatige aanpak wordt het groot onderhoud uitgevoerd.

Voorziening onderhoud Stationsgarage
Deze voorziening is bestemd voor het uitvoeren en nivelleren van uitgaven voor groot onderhoud aan de nieuwe Stationsgarage. In 2020 is een bedrag van € 46.000 in deze voorziening gestort.

Voorziening verhuurdersonderhoud schouwburg
Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van de uitgaven verhuurdersonderhoud aan het schouwburgcomplex gelegen aan de Boelekade 67. In 2020 is € 384.000 besteed aan onderhoudswerkzaamheden.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en objecten
Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van uitgaven aan planmatig onderhoud aan gemeentelijk pandenbezit. Aan de voorziening is € 1.359.000 toegevoegd. In totaal is voor € 1.305.000 ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening afkoopsom onderhoud Steinse Groen
Van de provincie Zuid-Holland is een bedrag van € 45.000 ontvangen om het dagelijks onderhoud aan de ecologische verbinding Steinse Groen voor een periode van 12 jaar af te kopen. Vanaf 2021 zal jaarlijks een twaalfde deel ten laste van de voorziening en ten gunste van de exploitatie worden gebracht.

Programma 4
Voorziening pijporgel aula begraafplaats
Op deze voorziening is geen meerjarig onderhoudsplan van toepassing. Deze voorziening heeft betrekking op een legaat dat door de gemeente Gouda als legataris beheerd wordt. Het legaat dient gebruikt te worden voor de restauratie van het pijporgel op de begraafplaats IJsselhof te Gouda. Restauratie van dit orgel zal worden uitgevoerd door de beheerder/eigenaar van deze begraafplaats. Op dit moment is niet bekend op welke termijn de beheerder/eigenaar deze restauratiewerkzaamheden gaat uitvoeren.

Programma 7
Voorziening pensioenaanspraken (voormalig) wethouders
Politieke ambtsdragers in functie bouwen pensioenaanspraken op. Voor de gemeente Gouda betreft dit de wethouders. Deze pensioenaanspraken komen ten laste van de gemeente Gouda. In tegenstelling tot deelnemers aan het ABP vindt voor de Appa geen premieafdracht plaats van de gemeente aan een pensioenfonds. De pensioenen van de wethouders worden gefinancierd uit de exploitatie van de gemeente op het moment dat dit pensioen wordt uitbetaald aan betrokkene.

Op grond van artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient een voorziening voor de pensioen-aanspraken (voormalig) wethouders te worden gevormd. Ter financiering van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten op (partner)pensioen van (voormalig) wethouders is per 31 december 2020 een voorziening beschikbaar van € 6.324.000.

De actuele actuariële berekeningen leiden in 2020 tot een lagere dotatie aan de voorziening van € 93.000, ten opzichte van de geraamde dotatie van € 500.000. Door veranderingen in de aannames van de berekeningen kan het benodigde bedrag in de voorziening sterk veranderen van jaar tot jaar.

Voorziening onderhoud Huis van de Stad
Deze voorziening is bestemd voor het nivelleren van uitgaven van planmatig onderhoud aan het Huis van de Stad. De jaarlijkse dotatie aan deze voorziening wordt elk jaar aangewend voor de onderhoudskosten van dit pand, die gebaseerd is op de meerjarige technische onderhoudsplanning.

Voorziening spaarurenverlof
De voorziening biedt de benodigde financiële dekking voor toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de binnen de organisatie opgebouwde spaaruren. De afspraken met betrekking tot deze spaarvariant werden in een zogenaamd spaarcontract tussen werkgever en werknemer vastgelegd. Per jaar kon niet meer dan de opgebouwde compensatie-uren worden gespaard. Tevens was het maximaal te sparen uren gemaximaliseerd tot 1 jaar per medewerker. Door invoering van de levensloopregeling is de verlofspaarregeling met ingang van 1 april 2006 vervallen.

In 2020 zijn er aan verlof op basis van spaaruren geen bedragen opgenomen. Het saldo per 31 december 2020 betreft de waarde-aanspraak van één medewerker.

10.3 Toelichting wettelijke beleidsindicatoren

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Indicator	Toelichting
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Absoluut verzuim	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
Relatief verzuim	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".

Programma 2 Energie en klimaat

Indicator	Toelichting
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Hernieuwbare elektriciteit	Het CBS hanteert de volgende definitie: Hernieuwbare elektriciteit is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. Hernieuwbare elektriciteit komt uit bronnen die steeds opnieuw worden aangevuld. Kernenergie valt niet onder hernieuwbare elektriciteit.

Programma 3 Wonen en leefomgeving

Indicator	Toelichting
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

Programma 4 Sociaal domein

Indicator	Toelichting
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal reintegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

Indicator	Toelichting
Jongeren met jeugdbescherming	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Programma 5 Cultuur, sport en recreatie

Indicator	Toelichting
Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Programma 6 Leefbaarheid en veiligheid

Indicator	Toelichting
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
Misdrijven - Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Programm 7 Bestuur en organisatie

Indicator	Toelichting
Formatie	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. In Gouda is dit niet van toepassing omdat de gemeente niet werkt met het principe van toegestane formatie.
Bezetting	Het geraamde werkelijk aantal fte's van het ambtelijk apparaat van de gemeente dat werkzaam is op peildatum 1 januari van het begrotingsjaar (Het is niet gebruikelijk de werkelijke bezetting voor een toekomstig begrotingsjaar in te schatten. Voor de begroting 2018 wordt gerekend met de bezetting van 1 januari 2017).
Apparaatskosten	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
Externe inhuur	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de gemeente in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces in verhouding tot het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves) volgens de begroting.

Colofon
uitgave: gemeente Gouda

fotoverantwoording: Gemeente Gouda

©gemeente Gouda,juni 2021